Neeltje van Holst

Van: "Neeltje van Holst" <n.van.holst@hetnet.nl>
Aan: <mohammed.faizel@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 24 mei 2011 15:58
Bijlage: LASA.DOC
Onderwerp: Wilders-pleidooi

----- Original Message -----
From: Neeltje van Holst
To: mohamed.faizel1@gmail.com ; info@enait.nl ; erikolof@hetnet.nl
Sent: Tuesday, May 24, 2011 3:55 PM
Subject: Wilders-pleidooi

Beste mensen,

Afgelopen maandag is op de zitting aangekondigd dat het Openbaar Ministerie op woensdag 25 mei de hele dag pleidooi zal houden.
Mocht er nog ruimte overblijven - en dat is heel goed mogelijk - dan heb ik aangeboden dat wij als eersten namens de benadeelde partijen pleidooi zullen houden.
Ik zal , als het zover komt a.s. woensdag, daar in ieder geval nog als voorwaarde aan vast knopen dat niet getornd zal worden aan ons als gehonoreerd beschouwde verzoek dat wij in elk geval twee uur zullen mogen pleiten.
Mocht het dan ook zo zijn dat daarvoor a.s. woensdag onvoldoende tijd zou overblijven, dan zal ik voorstellen om eventueel al te beginnen op woensdag a.s. en dat pleidooi dan op a.s. vrijdag voort te zetten en af te ronden.
Ik hoop dat dus woensdag a.s. er iets voor ons te doen zal zijn, maar zekerheid daartoe is er dus niet.
Ik zie jullie graag woensdag a.s. om deze klus zoveel mogelijk gezamenlijk te klaren.

Ik stuur hierbij de herziene definitieve versie van het pleidooi, met het verzoek om deze alvast zoveel mogelijk door te lezen. Om daarmee al op voorhand zoveel mogelijk vertrouwd te raken.

Groeten en tot woensdag,
Nico

Sagittarius

Van: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
Aan: <f2herikolof@hetnet.nl>; <erikolof@hetnet.nl>
Verzonden: zondag 22 mei 2011 20:27
Onderwerp: pleidooi in de zaak Wilders

Hoi Erik,

Bijgaand het pleidooi inzake Wilders. Dan kan je je alvast inlezen, want ik maar altijd van die moeilijke zinnen. Zeggen ze. We koersen dus vooralsnog op woensdag. Of dat lukt is vers twee. Ik houd je op de hoogte !

groeten,

Nico

Neeltje van Holst

Van: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
Aan: <n.van.holst@hetnet.nl>; <pkempen@xs4all.nl>; <egbertvisscher@msn.com>
Verzonden: vrijdag 20 mei 2011 17:44
Onderwerp: Fw: Hoge Dennen/ Kerckebosch

----- Original Message -----
From: Sagittarius
To: patrick.greeven@hetnet.nl ; piet.van.driel@gmail.com ; jansenkluin@hotmail.com ; n.van.holst@hetnet.nl ; pkempen1@gmail.com ; egbertvisscher@msn.com
Sent: Friday, May 20, 2011 5:33 PM
Subject: Fw: Hoge Dennen/ Kerckebosch

----- Original Message -----
From: Neeltje van Holst
To: Nico Steijnen
Sent: Friday, May 20, 2011 1:07 PM
Subject: Hoge Dennen/ Kerckebosch

Beste mensen,

Vandaag heb ik voor het eerst tijd gevonden om het Telluris rapport te lezen en ik ben onder de indruk van de grondigheid en de massieve hoeveelheid gegevens en analyses die daarin zijn verwerkt. Voor ons levert dat weer een schat van aanvullende informatie en accenten op voor de komende procedure bij de Raad van State.

Maar mijns inziens kunnen we erniet mee volstaan dit rapport zomaar bij de Raad van State in te brengen (wat uiteraard ook moet gebeuren). We zullen hieruit belangrijke speerpunten moeten destilleren voor onze pleidooien voor de Raad.

Het is voor mij dan ook de vraag of we het, met alles straks bij de Raad van State voor het voetlicht zal moeten worden gebracht - en liefst ook nog eens tevoren in aanvullende memories aan de Raad al inzichtelijk zal dienen te worden gemaakt, zodat een en ander al zal kunnen worden meeewogen bij de zittingsvoorbereiding door de rapporteur van de Raad in onze zaak - het qua bezetting van woordvoerders/verdere procesvoorbereiders wel zullen kunnen redden.

Daarom kwam bij me op dat het wellicht zaak is om ons team van woordvoerders/procesvoorbereiders verder uit te breiden met de deskundigheid die we onder bereik hebben. Ik denk hierbij speciaal aan de gebroeders Visscher, met name natuurlijk ook Egbert.

Een van de speerpunten zoals ik die zie, is de kwestie van de manipulatieve benadering van de woningsbehoefte in Zeist, die aan het bestemmingsplan ten grondslag ligt. Slagen we erin de RvS ervan te overtuigen dat de gemeente Zeist/BRU/Provincie hier gezamenlijk optrekkend een onjuist beeld presenteren, dan ontvalt daarmee aan het plan de gestelde grondslag, vervalt daarmee de claim dat met het plan een groot maatschappelijk belang zou zijn gediend en zal dit erin resulteren dat er daarmee automatisch direct meer ruimte en aandacht zal komen voor een betere en meer evenwichtige afweging van het aldus gedevalueerde volkshuisvestingsbelang tegenover de vele andere in het geding zijnde belangen. Waaraan nu dus door Telluris ook nog nieuwe zijn toegevoegd, zoals de abiotische en cultuurhistorische.

Met andere woorden: ik zie het grondig boven water halen van de manipulaties die hier door de gemeente Zeist op het gebied van de woningbehoefte worden bedreven als het belangrijkste scharnierpunt om aldus ook ruime te scheppen voor een luisterend oor bij de Raad van State voor

wat wij verder nog over andere in het geding zijnde belangen te zeggen hebben.

Paragraaf 4.3 van het Telluris rapport geeft hieromtrent indringende informatie. Maar het lijkt me dat we dit scharnierpunt nauwelijks zouden kunnen overaccentueren, dus ik stel voor om dit cruciale onderwerp er aan de hand van het Telluris rapport in ieder geval nog eens uitdrukkelijk uit te lichten. En voor te bereiden dat dit een prioritaire plaats krijgt in het kader van de verdere voorbereidingen voor de Raad van State-behandeling.

Duidelijk is dat Egbert natuurlijk op dit onderdeel de absolute specialist is, hij heeft deze kwestie bevochten, van a tot z meegemaakt en heeft alle aspecten daarvan in zijn vingers. Ik zou dan ook hem willen verzoeken om voor deze kwestie op te willen treden als onze woordvoerder bij de Raad van State en, voorafgaand aan de behandeling ter zitting, als onze procesbewaker op dit onderdeel. Maar uiteraard, laat daarover geen misverstand ontstaat, zie ik het ook als uiterst welkom dat hij zich in dat kader ook nog op andere specifieke, door hem gewenste onderdelen zou willen weren. Hetgeen natuurlijk ook zal gelden voor zijn broer, maar dat durf ik zo niet te vragen.

Zoals iedereen nu wel voldoende bekend is, worden bestuursrechtelijke geschillen door de Raad van State meestal langs procedurele lijnen beoordeeld en afgedaan en meestal niet op inhoudelijke welles/nietes-basis. Daarom gaat het erom zoveel mogelijk "onduidelijkheden" aan te wijzen.

Ik heb me tot nu toe er voornamelijk voor ingezet om aan te tonen dat het op z´n minst 'onduidelijk' is of de wettelijk beschermde flora- en faunabelangen wel voldoende zijn gewaarborgd en het is afwachen of het rapport van het STAB ons hier in steunt of niet. Gaat het STAB met ons mee, dan hebben we hier in elk geval al een wat ik dan wil noemen 'Grote Onduidelijkheid' boven water gehaald.

Maar natuurlijk zal nog meer doorslaggevend kunnen zijn dat we ook de noodzaak als zodanig van dit mega-plan in de ogen van de Raad van State verder kwestieus zouden maken. Zodat daarmee ook de noodzaak van het plan zelf als 'Grote Onduidelijkheid' zal zijn gepositioneerd.

Een derde punt dat als 'Grote Onduidelijkheid' door ons wordt geaccentueerd, in de hoop dat de Raad van State zich daarvoor gevoelig zal betonen, is natuurlijk de kwestie van de financiële onderbouwing. Ook daar gaat het Telluris-rapport in paragraaf 4.4 nog eens nader op in. Het lijkt me overigens wel dat we de kwestie van de financiële onzekerheid moeten laten uitmonden in een duidelijke conclusie, namelijk dat een dergelijke onzekerheid en ondoorzichtigheid voor de zowel de burgers-belanghebbenen als de gementeraad, zeker in het licht van de bestaande aanwijzingen dat er op dit onderdeel risico´s bestaan, in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

Het is met name de financiële onderbouwing als derde hier genoemde 'Grote Onduidelijkheid', die ons dan automatisch doet belanden bij de vierde 'Grote Onduidelijkheid'. En dat is hoeveel woningen er nu wel maximaal zijn te bouwen binnen het plangebied. En daarmee samenhangend, hoe verstrekkend de ingrepen in het plangebied, op basis van het bestemminsplan, uiteindelijk zullen kunnen zijn. Het Telluris-plan kwam in dit verband voor mij als een schok. We zijn er tot nu toe altijd vanuit gegaan dat een maximum van 1250 woningen in het plangebied Kerckebosch een vast gegeven zou vormen. Maar het Telluris-rapport laat zien dat dit helemaal geen hard maximum is, gelet op mogeljkheid om de vrije kavels op te delen en ter plekke van de Christus Verrijzeniskerk te bouwen op basis van een onheffings- c.q. vrijstellingsmogelijkheid, leidend tot een te schatten toename van de mogelijke bebouwing met circa 70 extra woningen, d.w.z. een woningaantal oplopend tot 1320. Tenzij er op de plaats een torenfat wordt gebouwd, hetgeen het Telluris-rapport kennelijk als binnen het kader van het bestemmingsplaan ook nog als mogelijk heeft gedetecteerd, waardoor het mogelijke aantal woningen dan nog verder richting de 1400 zou oplopen. (blz. 40 Telluris-rapport)
En dat alles vooralsnog binnen het nu voorliggende bestemmingsplan.

20-5-2011

Verdere schrik veroorzaakt dan wat het het Telluris-rapport op de blz. 42 en 43 hieromtrent verder nog aanvoert:

"In de toekomst kan een uitholling en plombering Kerckebosch nog meer aantasten, wanneer woningbouw wordt gefinancieerd met het bebouwen van de 80-120 meter brede boswiggen of 'bosvingers'."

Mijn vraag hierover aan de opstellers van het rapport is hier: kan een dergelijke verdere verdichting, evenals de verdichting van 1250 tot 1320, hier plaatsvinden zonder enige bestemmingsplan-wijziging en is zo´n proces dus ook al in het huidige bestemmingsplan als het ware ingebakken ?

Het Telluris-rapport vervolgt dan, aansluitend :

"Een dergelijke ontwikkeling valt te vrezen omdat zo´n wijze van financieren in vergelijkbare situaties al deennia de meest gebruikelijke is in Zeist".

Het lijkt me goed om, als een dergelijk scenario zich, zonder nadere aanpassingen van het bestemmingsplan, inderdaad ook in Kerckebosch zal kunnen voltrekken, daarvan een aantal sprekende voorbeelden met casus-beschrijvingen bij de hand te hebben voor de Raad van State!

mvg,

Nico S.

20-5-2011

Neeltje van Holst

Van: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
Aan: <n.van.holst@hetnet.nl>
Verzonden: dinsdag 17 mei 2011 11:34
Bijlage: wilders bezwaar weigering tekst von der dunk .pdf
Onderwerp: Fw: bezwaarschrift ex artikel 51b lid 4 Sv van Y.B. Wolthuis-Olf in de strafzaak met parketnummer 13-524 046-09 (zaak Wilders)

----- Original Message -----
From: "Sarolea Henri" <hasarolea@casema.nl>
To: "Eijsten, R.R. (Rechtbank Amsterdam)" <r.eijsten@rechtspraak.nl>; "A. Bernsen (Rechtbank Amsterdam)" <a.bernsen@rechtspraak.nl>
Cc: "Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)" <b.van.roessel@om.nl>; <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>; <mpestman@bohler.eu>; <sarolea@senvs.nl>; <sagitar@hetnet.nl>; <mohammed.faizel@gmail.com>; <nix@adwadvocaten.nl>; "Velleman, P. (Parket Amsterdam)" <p.velleman@om.nl>; <jdk@lawyers.nl>; "'Ties Prakken'" <ties.prakken@gmail.com>
Sent: Tuesday, May 17, 2011 10:45 AM
Subject: bezwaarschrift ex artikel 51b lid 4 Sv van Y.B. Wolthuis-Olf in de strafzaak met parketnummer 13-524 046-09 (zaak Wilders)

>
> Geachte griffiers,
>
> Bijgaand zend ik u per mail afschrift van een heden in te dienen
> bezwaarschrift als bovenvermeld.
>
> Met vriendelijke groeten,
>
> H.A. Sarolea
>
>
>

>
>
>
>
>

Sarolea & Van Seumeren
advocaten

mr H.A. Sarolea
mr R.A. van Seumeren
mr A.I. de Haan

Foeliestraat 14 E
1011 TM Amsterdam
Tel 020 - 6383 483
Fax 020 - 6387 352
Derdengelden
393 64 65 56

Arrondissementsrechtbank Amsterdam
sector strafrecht, rekestenkamer

Datum: 17 mei 2011
Betreft: Bezwaarschrift ex artikel 51b lid 4 Sv
Inzake: strafzaak met Parketnummer 13-524 046-09 (zaak Wilders)

Mevrouw Y.B. Wolthuis-Olf woont te Curacao en kiest in deze woonplaats aan de Foeliestraat 14^{E} te Amsterdam (1011TM) ten kantore van haar advocaat mr H.A. Sarolea. Wolthuis-Olf heeft zich gevoegd als slachtoffer c.q. benadeelde partij in bovenvermelde strafzaak en heeft conform de haar in artikel 51c lid 2 Sv toegekende bevoegdheid bij brief van ondergetekende van 9 mei 2011 aan de officieren van justitie in bovenvermelde zaak verzocht om een drietal documenten aan het dossier toe te voegen, waarvan zij de inhoud relevant acht voor de beoordeling van de strafzaak tegen verdachte Wilders.

Voor twee van de drie documenten is het verzoek gehonoreerd. Op verzoek van en daartoe bepaaldelijk gevolmachtigd door Wolthuis-Olf, wordt bij deze bezwaar aangetekend tegen het besluit van de officieren van justitie d.d. 10 mei 2011 om de door de cultuurhistoricus en publicist Thomas von der Dunk opgestelde tekst voor de dit jaar verboden Arondeuslezing niet toe te voegen aan het dossier. Afschrift van de voormelde brief van 9 mei 2001 (met als derde bijlage de betreffende geweigerde tekst) treft u aan als productie I bij dit bezwaarschrift, met het verzoek om de gehele inhoud van die brief en bijlagen als hier ingelast in dit bezwaarschrift aan te merken. Afschrift van de email van 10 mei 2011 van de officieren, waarin hun bestreden besluit en motivering te lezen is, treft u aan als bijlage II.

De gebezigde argumentatie voor weigering van de tekst van de Arondeuslezing als processtuk blijkt uiteindelijk te zijn dat dit stuk, volgens de officieren van justitie, op geen enkele wijze relevant is voor de beoordeling van de zaak tegen verdachte Wilders.

Wolthuis-Olf bestrijdt deze verder niet gemotiveerde opvatting en is van oordeel dat de thans geweigerde tekst een tegenwicht biedt tegen de in haar optiek hoogst onzorgvuldige redeneerwijze waarmee de officieren van justitie trachten een belangrijk onderdeel uit de ontstaansgeschiedenis van artikel 137d Sr weg te poetsen.

Wolthuis-Olf wijst er allereerst op dat ten gevolge van het bijzondere verloop van de procedure nu al bekend mag worden verondersteld dat de officieren in hun requisitoir het hof

zullen verwijten de volgende overwegingen in paragraaf 12.1.2 van de beschikking van 21 januari 2009 te hebben opgenomen:

'*Het haatzaai-artikel in het Wetboek van Strafrecht had, blijkens zijn ontstaansgeschiedenis gedurende de jaren dertig van de vorige eeuw, uitgerekend een politieke achtergrond. Juist de scheldpartijen en haatcampagnes van politieke groeperingen tegen andersdenkenden (zoals de joden, de christenen en de kapitalisten) vormden de directe aanleiding om het haatzaaien tot strafbaar feit te verklaren teneinde, zoals de toenmalige regering dat uitdrukte, beletselen op te werpen tegen 'de volksverruwing in woord en geschrift' en tegen 'de volksvergiftiging die haat en wrok in de harten zaait en dreigt gevaarlijke stemmingen in een deel van het volk teweeg te brengen'.*

Blijkens hun op 15 oktober 2010 al uitgesproken requisitoir (p. 5) stellen de officieren van justitie zich met een volgens de analyse van Wolthuis-Olf uitermate zwakke onderbouwing op het standpunt dat het gerechtshof het hier verkeerd ziet en proberen zij hiermee dus impliciet de overwegingen die betrekking hebben op de 'jaren dertig' van de vorige eeuw te verwijderen uit de ontstaansgeschiedenis van artikel 137d Sr dat aanzetten tot haat strafbaar stelt.

Waarom biedt de nu als processtuk geweigerde tekst van Thomas von der Dunk volgens Wolthuis-Olf een tegenwicht tegen deze redeneerwijze van de officieren van justitie ?

Thomas von der Dunk vraagt in zijn lezing nadrukkelijk aandacht voor "een nieuw taboe op de Oorlog". Hij schrijft: "Er valt een toenemende angstvalligheid te bespeuren om ontsporingen van toen, en de aard en oorzaken daarvan, voor het heden relevant te verklaren. Dat is de aard van het nieuwe taboe op de Oorlog. (...) Maar nu er, sinds 1945, meer reden is om waakzaam te zijn dan ooit, wordt een ieder die vandaag, verwijzend naar het verleden, voor bepaalde tendensen, en vooral voor het voor 'normaal' verklaren van bepaalde opvattingen waarschuwt, meteen van demonisering beticht: hij zou met zijn kritiek miljoenen kiezers schofferen"

Wolthuis-Olf verwijt de officieren van justitie dat zij zich als professionals in deze toch zeer belangrijke zaak niet boven dit door von der Dunk gesignaleerde taboe stellen, dit niet doorbreken, maar integendeel het zelfs helpen versterken gezien hun stellingname dat de overwegingen van het hof over de jaren dertig van de vorige eeuw niet thuis horen in de zaak tegen verdachte Wilders.

Het bovengenoemde taboe heeft er volgens Wolthuis-Olf bij de bespreking door de officieren van de aan Wilders ten laste gelegde uitlatingen in concrete zin toe geleid dat zij bij de beoordeling van deze uitlatingen uitgegaan zijn van een onjuiste interpretatie van stap 2 in de 'driestappenmethode' van de Hoge Raad, waarin sprake is van de 'context' waarin een uitlating is gedaan . Zie het vermelde in de 'Samenvatting Requisitoir Wilders 12 oktober 2010 (deel 1)', pagina 5/7, 'Stap 2, de context'. Dit heeft tot gevolg gehad dat de officieren van justitie de uitlatingen te veel als zelfstandige *taal*uiting hebben bezien en geïnterpreteerd

zónder voldoende oog te hebben voor de *effecten* van de te beoordelen taal*uiting*, dus het taaldáád-karakter van de taaluiting, binnen een ruimere context. Wolthuis-Olf is van oordeel dat de *politieke* context ruimer genomen dient te worden dan de officieren doen, en dus niet beperkt behoort te worden tot het politieke *debat* (zie pagina 6/7 van de bovengenoemde samenvatting: *"De meest uitgesproken vorm van maatschappelijk debat is het politieke debat"*). Daarom dient de wijze van presenteren en herhalen, en de kwalijke associaties die verdachte op subtiele wijze telkenmale oproept met zijn uitlatingen dus – anders dan de officieren van justitie doen – wel degelijk te worden meegewogen.

Een angstvallige en in de optiek van Wolthuis onjuiste vorm van interpreteren betreft bijvoorbeeld de beoordeling door de officieren van de volgende uitlating van Wilders: *"Oud-chef van de Mossad Efraim Halevy zegt dat de Derde Wereldoorlog is begonnen. Die woorden neem ik niet in de mond, maar het klopt wel"*. De officieren interpreteren deze uitspraak, onder verwijzing naar "de rest van het interview", als te zijn gericht tegen de islam en niet tegen moslims. In hetzelfde interview richt Wilders zich evenwel, een paar zinnen na de betreffende uitspraak, in niet mis te verstane (en moslims in hun bestaan in Nederland bedreigende) bewoordingen rechtstreeks tot moslims: *"Als moslims hier willen blijven wonen, moeten ze de helft uit de Koran scheuren en weggooien"*. Naar de mening van Wolthuis-Olf kan hier niet met droge ogen staande worden gehouden dat Wilders hier niet willens en wetens de door de Hoger Raad in zijn arrest van 14 september 1999 (NJ 1999, nr 741) genoemde kans heeft aanvaard dat anderen zijn woorden opvatten als een oorlogsverklaring rechtstreeks gericht aan het adres van mensen, en wel die moslims die weigeren hun verdrags- en grondwettelijk beschermde geloofsovertuiging aan te passen.

In feite verbieden de officieren van justitie thans de toevoeging aan de stukken van het pleidooi van von der Dunk voor het kunnen maken van historische vergelijkingen, dit net zoals het gerechtshof – tegen de zin van de officieren van justitie – in feite heeft gedaan in de beschikking tot vervolging van Wilders van 21 januari 2009. En dat in deze belangrijke zaak.

Al op grond van het voorgaande is volgens Wolthuis-Olf voldoende duidelijk dat het bestreden besluit geen stand kan houden.

Overigens roept de weigering om de tekst van Thomas von der Dunk toe te voegen aan het dossier ook geheel andere bezwaren op in het licht van het besluit om het artikel 'Wilders dodelijke woorden' van Anne-Ruth Wertheim kennelijk aan te merken als wél op enigerlei wijze relevant voor de beoordeling van de strafzaak tegen Wilders. Omdat ook Wertheim aandacht vraagt voor de lessen die we uit het verleden kunnen trekken (ook al leven we in een andere tijd met andere problemen) is het bestreden besluit niet alleen ondeugdelijk, maar (subsidiair) bovendien inconsistent en daarmee onvoldoende duidelijk gemotiveerd.

Het verzoek:

Het is om voormelde redenen dat verzocht wordt om het bezwaar gegrond te verklaren en om te bepalen dat de aan de officieren toegezonden tekst van Thomas von der Dunk, door hem

opgesteld ten behoeve van de verboden Arondeuslezing, alsnog aan het dossier wordt toegevoegd.

In afwachting,
Met vriendelijke groeten,

H.A. Sarolea

Bijlagen:2

BIJLAGE I - verzoek 9 mei 2011 tot toevoegen stukken aan procesdossier

Sarolea & Van Seumeren
advocaten

mr H.A. Sarolea
mr R.A. van Seumeren
mr A.I. de Haan

Foeliestraat 14 E
1011 TM Amsterdam
Tel 020 - 6383 483
Fax 020 - 6387 352
Derdengelden
393 64 65 56

Fax 020 – 541 3768

Openbaar Ministerie
Arrondissementsparket Amsterdam
Postbus 84500
1080BN Amsterdam
t.a.v. officieren van justitie mr. B. van Roessel en P. Velleman

Datum: 9 mei 2011
Betreft: verzoek tot toevoeging stukken aan dossier
Inzake: OM/Wilders parketnummer 13 425046-09

Geachte officieren,

Namens slachtoffer/ benadeelde partij mevrouw Wolthuis verzoek ik u hierbij om de volgende documenten toe te voegen aan het dossier omdat deze relevant worden geacht voor de beoordeling van de tenlastelegging. Onder verwijzing van de mail van de heer A. Bernsen van 4 mei 2011, 14:45 uur verzoek ik u dus om de documenten aan te merken als behorende tot categorie 1 (relevant voor de beoordeling van de zaak tegen de verdachte).

Uitspraak rechtbank Amsterdam 23 februari 2006 , 13/462762-05

Wolthuis is van oordeel dat er een ware overvloed is van uitlatingen van Wilders die duidelijk maken dat hij zich schuldig gemaakt heeft aan aanzetten tot haat of discriminatie en niet alleen tegen of van een godsdienst, maar óók,en vooral, tegen en van *mensen*.
De overigens in dit opzicht lang niet uitputtende telastelegging bevat wat dat betreft voldoende uitlatingen om tot deze conclusie te geraken. Ook na geleverde kritiek is Wilders doorgegaan met en is er sprake gebleven van een repeterend patroon van uitlatingen, die op subtiele wijze gericht zijn tegen moslims of niet-westerse allochtonen in het algemeen. In die zin heeft Wilders willens en wetens de door de Hoge Raad in zijn arrest van 14 september 1999 (NJ 1999, nr. 741) genoemde kans aanvaard dat anderen door zijn uitlatingen tot haat of discriminatie zouden worden bewogen. In de telastelgging opgenomen uitlatingen als:

«Als moslims willen participeren moeten ze afstand nemen van deze koran»,

«geen islamieten meer Nederland in, veel moslims Nederland uit"»,

«Iedereen past zich aan onze dominante cultuur aan. Wie dat niet doet is hier over twintig jaar niet meer. Die wordt het land uitgezet.»

«Oud-chef van de Mossad Efraim Halevy zegt dat de Derde Wereldoorlog is begonnen. Die woorden neem ik niet in de mond, maar het klopt wel»[1].

laten zich bezwaarlijk anders verstaan dan er op gericht om een grote groep *mensen* levend in onze samenleving als een gevaarlijk probleem meer te zetten, waarbij de uitlatingen ook nog eens concreet oproepen tot het treffen van maatregelen van agressieve aard tegen hen die weigeren in te stemmen met de door Wilders bepleite inbreuk op hun alom erkende grondrecht op het mogen belijden van de islam als godsdienst.

De bijgevoegde uitspraak van de rechtbank Amsterdam heeft weliswaar betrekking op het delict van belediging, maar geeft naar het oordeel van Wolthuis ook in verband met het delict van artikel 137 d Sr een waardevol inzicht voor de beoordeling van eventuele stellingen van Wilders dat de context waarbinnen hij zijn uitlatingen heeft gedaan daaraan het strafwaardig karakter ontneemt.

Wilders dodelijke woorden – artikel van Anne-Ruth Wertheim in Volkskrant 23 januari 2009

In dit artikel wordt gewezen op de gevaarlijke sluipende effecten van taal als daarmee een groep mensen stelselmatig als probleem en gevaarlijk wordt aangeduid. De inhoud van het stuk draagt volgens Wolthuis bij aan inzicht dat van belang is voor de beoordeling van de telaste gelegde overtreding van artikel 137d Sr

De tekst van de in 2011 verboden Arondeuslezing van Thomas von der Dunk.

De inhoud van het stuk draagt volgens Wolthuis bij aan inzicht dat van belang is voor de beoordeling van de telaste gelegde overtreding van artikel 137d Sr

Het verzoek is bijgaande drie stukken als categorie 1 stukken toe te voegen aan het strafossier.

In afwachting,
Met vriendelijke groeten,

H.A. Sarolea

[1] Ook in de context van het gehele interview in de Pers van 13 februari 2007 is er sprake van een voor moslims zeer bedreigende uitlating: zie de niet mis te verstane uitspraak in het zelfde interview *"Als moslims hier willen blijven, moeten ze de helft uit de Koran scheuren"*.

Uitspraak Rechtbank Amsterdam 23 februari 2006, 13/462762-05

LJN: AV2447, Rechtbank Amsterdam , 13/462762-05

Datum uitspraak:	23-02-2006
Datum publicatie:	23-02-2006
Rechtsgebied:	Straf
Soort procedure:	Eerste aanleg - meervoudig
Inhoudsindicatie:	Rechtbank Amsterdam spreekt officier van Justitie vrij van belediging Roma. De rechtbank oordeelt dat de gewraakte bewoordingen van de officier over een Roma-familie in de context van zijn requisitoir niet beledigend zijn.

Uitspraak

RECHTBANK AMSTERDAM

Parketnummer: 13/462762-05

Datum uitspraak: 23 februari 2006

op tegenspraak

VONNIS

van de rechtbank Amsterdam, 8e meervoudige kamer B, in de strafzaak tegen:

[verdachte],

geboren te [geboorteplaats] op [geboortedatum] 1969,
ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens op het [adres]

De procesgang.

Op de openbare terechtzitting van 14 mei 2003 heeft de officier van justitie [verdachte] in een strafzaak tegen leden van een Roma-familie te [woonplaats] gerequireerd tot bewezenverklaring van strafbare feiten en veroordeling tot gevangenisstraf. [benadeelde partij] heeft voor zich en namens de Stichting "Roma Emancipatie" op 20 mei 2003 aangifte gedaan van opzettelijke belediging van de Roma in Nederland tijdens dat requisitoir. Hij was zelf niet bij de zitting aanwezig, maar vernam van derden en uit de media van de belediging.
De rijksrecherche heeft naar aanleiding van de aangifte een onderzoek ingesteld in het kader waarvan [verdachte] op 23 juni 2003 als verdachte is verhoord.
Vervolgens heeft de hoofdofficier van justitie te Amsterdam aan [benadeelde partij] medegedeeld dat niet tot strafvervolging zal worden overgegaan omdat naar zijn mening de gewraakte uitlatingen geen strafbare feiten opleveren.
[benadeelde partij] heeft zich met deze afdoening niet kunnen verenigen en heeft op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering voor zich en namens de stichting beklag gedaan.
Het Gerechtshof te Amsterdam, dat deze klacht behandelde, heeft de officier van justitie te Amsterdam bevolen om [verdachte] te vervolgen voor het strafbare feit waarop het beklag betrekking had.
Bij beschikking van de Hoge Raad van 11 oktober 2005 werd de rechtbank Amsterdam aangewezen als instantie waarvoor de eventuele vervolging en berechting van [verdachte] dienen plaats dienen plaats te vinden.
De officier van justitie te Amsterdam heeft [verdachte] gedagvaard tegen de terechtzitting van 9 februari 2006 van de meervoudige kamer van deze rechtbank.

De rechtbank heeft beraadslaagd naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting van 9 februari 2006.

1. Telastelegging

Aan verdachte is telastegelegd dat

hij op een of meer tijdstippen op of omstreeks 14 mei 2003 te Arnhem, meermalen in elk geval in Nederland, zich in het openbaar, mondeling, opzettelijk beledigend heeft uitgelaten over een groep mensen, te weten Roma en/of zigeuners, wegens hun ras, door op de openbare terechtzitting van de Meervoudige Strafkamer van de Arrondissementsrechtbank te Arnhem tijdens zijn requisitoir en/of repliek een of meerdere van de onderstaande teksten te zeggen:

- "Bijna alle mensen uit de Roma gemeenschap zijn crimineel of maken zich schuldig aan misdrijven"

en/of

- "waar over Marokkanen en voetbalsupporters wordt gesproken is het een kleine groep die het verpest voor het geheel. En binnen de Roma gemeenschap is dat precies andersom; het zijn de uitzonderingen die geen misdrijven plegen"

en/of

- "In de gemeenschap van de Roma, de zigeuners, wordt criminaliteit normaal gevonden. Een paar uitzonderingen onder hen zijn niet crimineel. Alle anderen wel"

en/of

- "Als we spreken over zich misdragende voetbalsupporters of criminele Marokkanen, dan hebben we het over uitzonderingen. Want de meeste voetbalsupporters en Marokkanen zijn niet zo. Maar bij de Roma is dat anders. De Romagemeenschap houdt zich bezig met criminaliteit, met strafbare feiten. Inbraken plegen wordt bij hen heel gewoon gevonden. Ze onttrekken zich aan onze cultuur en dat kunnen we niet hebben."

althans (telkens) woorden van die aard en/of strekking;

2. Voorvragen

(—)

Vrijspraak

Verdachte wordt verweten dat hij zich bij zijn requisitoir beledigend heeft uitgelaten over de Roma in Nederland. Het betreft de bewoordingen die in vier onderdelen (passages) in de dagvaarding zijn omschreven. Verdachte heeft toegegeven dat hij de woorden als vermeld in de eerste twee passages heeft gezegd. Hij ontkent echter het gebruik van de bewoordingen als vermeld in de derde en vierde passage. Op grond van het dossier en het verhandelde ter terechtzitting concludeert de rechtbank evenwel dat verdachte de tekst van alle passages tijdens zijn requisitoir heeft uitgesproken – zij het niet (steeds) letterlijk, maar wel in bewoordingen van dezelfde strekking. De gewraakte bewoordingen zijn, zoals deze zijn gelicht uit hun context, beledigend van karakter voor de Roma-gemeenschap.

De vraag is, of de context waarbinnen de passages vielen het strafwaardig beledigend karakter aan de gewraakte uitlatingen ontneemt.

De rechtbank stelt voorop dat er achteraf geen volledig beeld kan worden verkregen van hetgeen ter zitting van 14 mei 2003 is voorgevallen. Het proces-verbaal van die zitting is immers uiterst summier en er is geen schriftelijke versie van het requisitoir.
Wel is voorhanden de verklaring van de kamervoorzitter. Het was haar opgevallen dat [verdachte] sprak over de

gehele Roma-groep. Zij is ter zitting niet corrigerend opgetreden (zie het proces-verbaal van het verhoor van haar als getuige in het onderzoek van de rijksrecherche). Ook beschikt de rechtbank over de naar aanleiding van de zitting verschenen krantenartikelen, maar deze zijn niet uitvoerig.

[verdachte] heeft tot zijn verdediging aangevoerd, dat hij bij zijn requisitoir niet het oog had op alle Roma, maar alleen degenen die in het omvangrijke strafrechtelijk onderzoek ('Calypso 1 en 2') als verdachten naar voren waren gekomen. Hij wilde publiekelijk verantwoording afleggen over de aan dat onderzoek bestede tijd en middelen. Bovendien beoogde hij met zijn betoog generaal-preventieve doelen na te streven.
In dat verband heeft [verdachte] er op gewezen dat hij tijdens zijn requisitoir gebruik heeft gemaakt van informatie die hij ontleende aan het proces-verbaal van het politieonderzoek en aan rapporten van de Jeugdreclassering en van de Raad voor de Kinderbescherming.

Uit deze bronnen herhaalt de rechtbank de passages waarop [verdachte] doelt.

De "algemene beschrijving" van het onderzoek van de politie vermeldt onder meer:

Door personeel van de Regionale Recherche van de Regiopolitie Gelderland-Midden werd medio 2000-2001 onder de onderzoeksnaam Calypso I onderzoek verricht naar de criminele activiteiten van de zigeunerfamilie N.N. te [woonplaats]. Uit dit inmiddels afgeronde onderzoek bleek onder meer het volgende:

In [woonplaats] zijn meerdere zigeunerfamilies woonachtig, waaronder de familie N.N. en N.N.2, die veelvuldig bezig zijn met het plegen van strafbare feiten.
Door de kinderen van die verschillende families worden in binnen- en buitenland o.m. woninginbraken en diefstallen gepleegd.
De kinderen worden veelal op jonge leeftijd – vanaf ongeveer hun 13e jaar- volgens de zigeuner wetgeving tegen betaling uitgehuwelijkt. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de prestaties (het aantal voltooide inbraken) van betrokken minderjarigen.
De minderjarige kinderen worden in voorkomende gevallen "extern" (bv. in Italië) opgeleid om daar het vak (plegen van inbraken) te leren.
Men anticipeert op de gebruiken en toegepaste wetgeving van de plaatsen en landen waar de woninginbraken worden gepleegd. Om die reden worden b.v. inbraken voorbereid en gepleegd in Antwerpen (België), omdat een minderjarige in België over het algemeen na schadeloosstelling van de aangever niet langer in hechtenis wordt gehouden.
Gebleken is dat minderjarige kinderen door hun ouders op inbrekerpad worden gestuurd, die de ontvreemde goederen (met name sieraden en contanten) bij hun ouders moeten inleveren.

Door N.N. en hun (oudere) kinderen werden in samenwerking met andere Roma zigeunerfamilies en/of incidentele personen –al dan niet van Roma – zigeunerafkomst- oplichtingen (ripdeals) voorbereid en gepleegd.
Ook hier hadden de verdachte N.N. en N.N.2. een leidende- en sturende rol. Bij het oplichten (ripdeals) van hoofdzakelijk Duitse slachtoffers, maakten de verdachten gebruik van zogenaamde intermediairs van zowel Roma –als van niet Roma-afkomst.

Het rapport van de Jeugdreclassering bevat de volgende informatie:

Diefstal is binnen de gemeenschap een geaccepteerde vorm van genereren van inkomen. Daarom richt de Jeugdreclassering zich op het maken van onderscheid tussen westerse verwachtingen tegenover de maatschappij en die van de Roma's.
Wellicht dat de kinderen van deze generatie een andere kans krijgen dan hun ouders. De ervaring heeft geleerd, dat er in korte tijd al veel bereikt is. Zo zijn de ouders van de huidige generatie nooit naar school geweest. De huidige generatie volgt al onderwijs tot en met de basisschool en een enkeling mag/wil al verder.
Meer en meer wordt binnen dit werkveld ervaren, dat mensen uit de gemeenschap het moeten hebben van mechanismen en codes, die men zo stringent volgt. Echter, een enkeling heeft de moed om deze informele afspraken links te laten liggen. Het dilemma voor bijna alle mensen is, wanneer zij ervoor kiezen niet mee te gaan in de gebruiken, dat men zich buiten de gemeenschap plaatst. Men zou zichzelf in een vacuüm plaatsen, omdat men op datzelfde moment geen Roma meer is, maar ook geen Nederlander. Dit moeizame emancipatieproces moet van buiten in beweging worden gehouden. Gezien het feit, dat een groot deel van de Roma's in beeld komt bij de Jeugdreclassering is dit wellicht de instantie, die dit proces kan begeleiden en bespoedigen. Om dit proces op gang te houden is het noodzakelijk de dialoog aan te blijven gaan. Wanneer deze dialoog op basis van vrijwilligheid zou moeten is de slagingskans klein. Daarom is een verplicht jeugdreclasseringscontact doorgaans het middel om de jongeren te "dwingen" in gesprek te blijven.

De Raad voor de Kinderbescherming rapporteerde(onder meer):

Maatschappelijk gezien vormt het gedrag van N.N. (en andere gezinsleden) een groot probleem. Uit talloze contacten die het gezin heeft gehad met de politie, Justitie, de leerplichtambtenaar en de Raad voor de Kinderbescherming, blijkt dat het gezin niet openstaat voor hulpverlening en dat inmenging van buiten niet geaccepteerd wordt. De wetten en tradities van de Roma's dienen als leidraad voor hun functioneren binnen de Nederlandse / westerse samenleving.

Blijkens het artikel in het NRC Handelsblad van 15 mei 2003 baseerde [verdachte] zijn uitlatingen over de Roma-gemeenschap ook op de rapporten van de Raad voor de Kinderbescherming en de Jeugdreclassering. Dat strookt met de verklaring van de [verdachte], dat hij ter zitting van die bronnen gebruik maakte en dat hij die rapporten ook heeft genoemd.

De rechtbank vindt het gezien het bovenstaande begrijpelijk en ook passend bij de rol van de openbare aanklager, dat bij requisitoir aandacht is geschonken aan het uit de rapporten en het politieonderzoek opdoemend uiterst zorgwekkend beeld van crimineel gedrag van bepaalde Roma-groepen. Verdachte heeft kennelijk in het vuur van zijn betoog de vereiste nuancering uit het oog verloren door in generaliserende bewoordingen over de Roma te spreken. Dat vindt de rechtbank uitermate ongelukkig en betreurenswaardig. Verdachte zelf heeft terstond nadat hij van de opschudding over zijn requisitoir had vernomen, zijn excuses aangeboden en zijn woorden gerelativeerd.
Het handelen van verdachte bevindt zich op de grens van hetgeen de rechtbank in het kader van generale preventie toelaatbaar acht. Daarbij heeft de rechtbank meegewogen dat verdachte heeft benadrukt dat zijn uitlatingen tot de rechtbank en de overige aanwezigen waren gericht. De dynamiek die zijn uitlatingen in de media heeft gekregen is niet door hem beoogd.

Alles overziende komt de rechtbank tot de slotsom dat de uitspraken van [verdachte] gezien in samenhang met hetgeen ter openbare terechtzitting aan de orde was, geen belediging als telastegelegd opleveren.

De gewraakte passages zijn binnen de hiervoor geschetste context en gelet op de afwezigheid van extra diffamerend woordgebruik evenmin onnodig grievend.

Op grond van vorenstaande acht de rechtbank het telastegelegde niet wettig en overtuigend bewezen, zodat verdachte daarvan dient te worden vrijgesproken.

Bij deze uitkomst dienen de vorderingen van de benadeelde partijen: De stichting Landelijke Roma Stichting "Roma Emancipatie" en de [benadeelde partij] te worden afgewezen.

De rechtbank komt op grond van het voorgaande tot de volgende beslissing.

4. Beslissing

Verklaart het telastegelegde niet bewezen en spreekt verdachte daarvan vrij.

Wijst af de vordering van de benadeelde partijen: De stichting Landelijke Roma Stichting "Roma Emancipatie" en [benadeelde partij].

Dit vonnis is gewezen door
mr. A.A.M. van Oosten, voorzitter,
mrs. O.P.G. Vos en J.M. Schouwenaar, rechters,
in tegenwoordigheid van J.H. Zandbergen, griffier,
en uitgesproken op de openbare terechtzitting van deze rechtbank van 23 februari 2006.

Mr. J.M. Schouwenaar is buiten staat dit vonnis te ondertekenen.

Wilders dodelijke woorden – artikel van Anne-Ruth Wertheim in Volkskrant 23 januari 2009

vk.nl venster sluiten

23/01/09, 00:00

Woorden kunnen mensen aanzetten tot het gebruik van geweld. Zulke woorden heeft Geert Wilders gebruikt in de Tweede Kamer, zegt Anne-Ruth Wertheim....

Woensdag besloot het hof van Amsterdam dat de rechter toch moet beoordelen of het Tweede Kamerlid Wilders met zijn uitspraken over moslims haat heeft gezaaid tegen een bevolkingsgroep. Omdat Kamerleden binnen het parlement onschendbaar zijn, kijkt de rechter vooral naar wat hij gezegd heeft buiten het parlement. Maar de teksten die Wilders uitsprak in het parlement zijn minstens zo interessant, vooral de manier waarop hij zijn verschillende typeringen van moslims combineert.

De Israëlïër Eilhu Richter ontmoette in Auschwitz een groep oudere Marokkaanse Amsterdammers. Ze wilden begrijpen hoe het allemaal heeft kunnen gebeuren. Toen een van hen zei dat degenen die de selecties en vergassingen uitvoerden monsters waren en geen mensen, had hij geantwoord dat ze net als ieder ander bij hun moeder hadden gedronken en met andere kinderen gespeeld. Ze waren in monsters veranderd door 'woorden die doden': vuilnis, apenkinderen, ratten, tyfus, kankergezwellen, kakkerlakken, wormen en parasieten.

Massaslachtingen waar ook ter wereld worden vaak 'spontaan' genoemd. Vertwijfeld vraagt iedereen zich af waarom niemand het zag aankomen. Dan blijkt dat de voortekenen, woorden die doden, al jarenlang rondwaarden. Mensen pakken niet zomaar hun geweer of kapmes. Er moet al haat heersen en vooral ook angst, niet zelden de ultieme impuls tot doden. Richters 'woorden die doden' lijken gelijksoortig maar zijn dat niet. Vuilnis, apenkinderen en kakkerlakken zijn vies of laag-bij-de-gronds, daarmee verhef je je boven anderen. Tyfus, ratten, kankergezwellen en parasieten verwijzen naar ziekten en indringers. Daarmee maak je jezelf tot mogelijk slachtoffer. Degraderen en als gevaarlijk brandmerken, door elkaar geklutst is dat een giftig brouwsel.

Wat gebeurt er in het brein van mensen die een bevolkingsgroep te lijf gaan? Het maakt uit of ze zich gedekt voelen door het gezag. Het maakt ook uit of het een meerderheid betreft of een minderheid. De gekoloniseerde volkeren leden onder koloniaal racisme. Ze werden niet in staat geacht zichzelf te besturen, waren 'kinderlijk en traag van begrip'. Zo waren ze nu eenmaal geboren, levend bij de dag en spugend op de grond. Ze waren wel goed genoeg om het zware werk te doen voor de heersende witte minderheid.

Heel anders is het culturele racisme tegen handelsminderheden die moeten concurreren met gevestigde meerderheden. In voormalig Nederlands-Indië wekten Chinezen met hun inzet en vernuft afgunst op. 'Traag van begrip' konden ze moeilijk worden genoemd, maar hun 'afwijkende cultuur' bood uitkomst. Ze waren 'op geld belust, onbetrouwbaar en uit op de totale overheersing'. De nauwelijks verborgen boodschap luidde dat geweld tegen deze groep zou worden opgevat als noodweer. Geweld tegen handelsminderheden is altijd massaal – de groep moet lijfelijk worden uitgeschakeld. Het is dit culturele racisme dat lijkt op het vooroorlogse antisemitisme: verdenking van onbetrouwbaarheid, beschuldiging de wereldheerschappij te willen vestigen en pogingen tot complete uitroeiing.

In Nederland is sinds de komst van arbeidsmigranten uit Turkije en Marokko een verschuiving gaande. Eerst kregen ze een portie mee van het vertrouwde koloniale racisme, er werd op ze neergekeken. Nu worden de moslims aangevallen op hun 'afwijkende' cultuur en religie en ervan beschuldigd te streven naar de totale overheersing. Wat in de plaats komt van het neerkijken, kan uitmonden in massaal geweld. Net als overal waar herkenbare bevolkingsgroepen werden aangewezen als bedreiging voor de samenleving.

De tekst van de in 2011 verboden Arondeuslezing van Thomas vond der Dunk

Geachte aanwezigen,□□de titel van deze Arondéuslezing, "het nieuwe taboe op de oorlog", heeft U mogelijk verbaasd. Hoezo taboe? - zo vraagt U zich misschien af. Het gaat toch niet om een vorm van verdrongen verleden, zoals Vichy in Frankrijk, of de slavernij bij ons? Er wordt toch sinds jaar en dag uitvoerig aandacht aan de Tweede Wereldoorlog besteed, op tentoonstellingen, in boeken, in het onderwijs? Vormt de Holocaust niet ongeveer hèt morele ijkpunt dat bij nieuwe dreigende massamoord het instinctmatige handelen van westerse politici, de Nederlandse inclusief, bepaald? Van Joegoslavië tot Libië nu?

En ook als het gaat om de Nederlandse bijdrage indertijd, van economi-sche collaboratie tot actief SS-lidmaatschap en meevechten aan het Oost-front, dan is de Wilhelmina-mythe dat 'heel Nederland' collectief in het verzet zat, toch allang van tafel? Dat in geen enkel westers land zoveel joden zijn weggevoerd, en dat veel Nederlandse instanties - van de politie tot de spoorwegen - daaraan zonder al te veel obstructiepogingen lijdzaam hebben meege-werkt, dat wordt toch niet meer verzwegen? Dus: wat nieuw taboe op de Oorlog? Wordt de Bevrijding niet elk jaar herdacht met als nadrukkelijke boodschap: dat nooit weer? Past niet ook de (nog jonge traditie) van deze lezing in dit kader?□ □Inderdaad, de Bevrijding wordt elk jaar herdacht, met als boodschap: 'dat nooit weer'. Maar die herdenking begint iets plichtmatigs en iets hols te krijgen, als men zich niet altijd meer tot in detail durft af te vragen: wát dan precies 'nooit weer'. Er valt een toenemende angstvalligheid te bespeu-ringen om ontsporingen van toen, en de aard en oorzaken daarvan, voor het heden relevant te verkla-ren. Dat is de aard van het nieuwe taboe op de Oorlog. Jarenlang werd, te pas en te onpas, zodra zich een maatschappe-lijk verschijnsel voordeed dat - laat ik het zo maar even onder-koeld formule-ren - politiek abject werd bevonden, dat als 'niet poli-tiek-correct' werd beschouwd, om de huidige politiek-correcte term voor onwenselijke ver-schijn-selen te bezigen, bijna volauto-ma-tisch naar De Oorlog verwezen: had de desbetref-fende persoon, die de gewraakte abjecte uitlatingen of voorstel-len had gedaan, zich wel gerealiseerd in wiens voetsporen hij daarmee getreden was? Zeer makkelijk werden, toen, allerhande van onge-noe-gen dat het politieke daglicht niet kon velen bolstaande sentimenten in een automa-tische reflex als 'racis-tisch' of 'fascistisch' betiteld.□ □Maar nu er, sinds 1945, meer reden is om waakzaam te zijn dan ooit, wordt eenieder die vandaag, verwijzend naar het verleden, voor bepaalde tenden-sen, en vooral voor het voor 'normaal' verklaren van bepaalde opvattingen waarschuwt, meteen van demonisering beticht: hij zou met zijn kritiek miljoenen kiezers schof-feren. En juist tussen die beschuldiging van 'demo-nisering', de omvang van de groep die dan 'gedemoniseerd' zou worden en de relevantie van die waak-zaamheid bestaat een verband, ik kom daar later op terug.□□Waar het om gaat: naarmate er, zoals nu, meer reden is om te waarschu-wen, durft men dat vanwege de omvang van het te bekritiseren verschijnsel minder te doen. Naarmate iets feitelijk gangbaarder wordt, is het namelijk zeker in een ruzie mijdend en naar consen-sus- stre-vend land als Nederland moeilijker

om vol te houden dat iets niet gangbaar zou behóren te zijn. Wij zijn uit dien hoofde snel geneigd om iets voor 'normaal' in de normatieve betekenis van het woord te beschou-wen, zodra het normaal in de zuiver constaterende betekenis van het woord geworden is.

Ook dat vergt enige toelichting - of voor de goede verstaander misschien ook niet. Die actualiteit verklaart in elk geval waarom mijns inziens het thema van deze Arondeuslezing geen ander kon en mocht zijn dan het door mij gekozene, omdat er sinds de vorige, in onschuldiger tijden gehouden Arondeuslezing van afgelopen jaar wel in de politiek iets cruciaals is gebeurd - en daarbij, als het gaat om het niet ter discussie mogen staan van de vanzelfspre-kend-heid van wezenlijke rechtsstatelijke normen en waarden, een lijn overschre-den is. Het zou bij de vaststelling van het thema van de lezing voor vandaag idioot zijn geweest, als ik dat alarmerende gegeven volkomen had genegeerd in plaats van tot onderwerp had gekozen, als ik gedaan zou hebben, alsof er niet iets cruciaals zou zijn gebeurd.□□Dat maakte het onder-werp van deze lezing moreel in feite onver-mijde-lijk - elke andere keuze, waarbij met een grote boog om de actualiteit zou worden heengelo-pen, zou, ten over-staan van die rechtstatelijke normen en waarden, op laffe vaandel-vlucht zijn neergeko-men. Wat ik ga zeggen is, omdat het niet-normale intussen normaal dreigt te gaan worden, ongetwij-feld omstre-den - maar daarom destemeer noodza-kelijk.

Alvorens echter toe te kunnen lichten, waarom de morele lessen van 'De Oorlog' nu in elk geval relevanter zijn dan ze de afgelopen zestig jaar ooit zijn geweest, moet ik eerst iets over de Bezetting zelf zeggen. Daaraan voorafgaande nog even tussendoor, mocht bij de chronologische fijnproe-vers onder U dienaangaande nu al een vraagteken zijn gerezen, kort als toelichting waarom ik zojuist sprak van 'relevanter dan ooit in de afgelo-pen zestig jaar', en niet van de afgelopen zesenzestig - de Oorlog is immers al ruim een jaar met pensi-oen.

Wel: dat hangt uiteraard samen met de, tot op de dag van vandaag, met de eufemistische term 'Politionele Acties' gebagatelliseerde poging van Nederland om, kort nadat het zelf van de Duitsers was bevrijd, het Indone-si-sche streven om zich definitief van de Nederlandse overheersing te bevrij-den, met grof geweld neer te slaan. Slechts weinigen, toen door de nog zeer koloni-aal denkende meerderheid van de Nederlandse bevolking en pers gedemoni-seerd, zagen in dat een volk dat zelf net bevrijd was, toch weinig recht had om een ander volk zijn zelfbevrijding te ontzeggen: dat een volk dat net zelf bevrijd was er door het voeren van een neokoloniale herove-ringso-orlog blijk van gaf in een bepaald opzicht toch niet bijster veel van de eigen zeer recente onderdrukking te hebben geleerd.

Dat een 'slachtoffervolk' gaandeweg in een 'dadervolk' kan verande-ren - op een ander vlak zien we dat met de Israëli's en de Palestijnen - komt vaker voor, maar gebeurde

hier toch wel bijzonder snel. Nog de Poncke Princen-affaire maakte in de jaren negentig - dus een halve eeuw na dato - duidelijk dat nog niet iedereen in Nederland zich een historisch evenwichti-ge kijk op de zaak had eigen gemaakt. Pas Ben Bot kon in een nieuw millenni-um namens de regering erkennen dat Nederland indertijd gewoon aan de foute kant van de geschiedenis was beland. Dit even als korte toelichting bij die keuze voor zestig in plaats van zesenzestig jaar.

Maar nu dus de Bezetting zelf, en waarom die nu als morele maatstaf relevanter is dan zij in elk geval ooit in die afgelopen zestig jaar is ge-weest. De vijf jaren tussen 1940 en 1945 vormen, van de inlijving bij Napoleons keizerrijk tussen 1810 en 1813 afgezien, sinds de Opstand tegen Spanje het enige moment dat Nederland zijn zelfbeschik-kingsrecht volledig kwijt was. Ik zeg volledig, want over de mate van zelfstandigheid van het Koninkrijk Holland in de vier aan Napole-on voorafgaande jaren, toen diens broer Lodewijk hier de monarchale scepter zwaaide, valt te twisten, en hetzelfde geldt, in wat mindere mate, voor de Bataafse Republiek die hier in 1795 na de zogeheten Bataafse Omwente-ling met militaire en politieke hulp van het revolutionaire Frankrijk tot stand kwam.□□Waar het om gaat: in de bijna tweehonderd jaar die inmiddels sinds het herstel van de onafhankelijkheid in 1813 verstreken zijn, vormt 40-45 de enige periode waarin een aantal basiswaarden van de Nederlandse samenle-ving en rechtsstaat geschonden werden - ook nog los van de totale ontrech-ting plus deportatie ván en de massamoord óp de joden. Die rechtsstatelijke basiswaarden waren overigens sterk het product van de door de idealen van de Verlichting geïnspireerde Bataafse Omwente-ling (niet zozeer van de Opstand) die, historisch pikant genoeg, gedeeltelijk juist tijdens de Napole-ontische tyrannie - die in de praktijk (weer) allerlei vormen van willekeur liet zien - middels wetgeving werden gecodificeerd.□□Om de belangrijkste daarvan te noemen: de gelijkheid van alle burgers voor de wet. Bij de Bataafse Revolutionairen zelf vertaalde zich dat zelfs al in algemeen mannenkiesrecht, dat evenwel na enkele jaren, een paar staatsgre-pen verder, weer van tafel verdween: zowel Lodewijk Napoleon als Nape-lon als hun beider opvolger koning Willem I waren autocraten. Le ménage-rie du roi - de dierentuin van de koning: dat was de gangbare publie-ke benaming voor de Eerste Kamer in de jaren voorafgaand aan Thorbecke. Ook Thorbec-ke heeft weliswaar de monarchale autocratie in 1848 door een parlementair systeem vervangen, maar van een herstel van het algemeen mannenkies-recht was geen sprake: dat zou nog zeventig jaar op zich laten wachten, toen tevens ook het vrouwenkiesrecht werd geïntro-duceerd.□□De democratie in Nederland is dus eigenlijk pas van 1917 - de rechtsstaat is daarentegen veel ouder. Het is, waar we gewend zijn beide termen in een adem te noemen, en daardoor ook wel eens gedachteloos door elkaar te gebruiken, noodzake-lijk te benadrukken dat het niet om synoniemen gaat - evenmin als dat voor 'vrede' en 'veiligheid' geldt, ook al zo'n vast begrip-pen-paar in politieke vertogen. De rechtsstaat draait om het feit dat de wet voor iedereen geldt. De democratie om het feit dat iedereen ook meebeslist welke wetten vervolgens voor

iedereen gelden. Het Nederland van koning Willem I en Thorbecke was wel een rechtsstaat: de wet gold voor iedereen gelijk, ieder mocht hetzelfde wel en niet, en de onafhankelijke rechterlijke macht velde op basis van dat gelijke recht haar oordeel. Alleen was het in de tweede helft van de negentien-de eeuw nog maar een minderheid die via het censuskiesrecht invloed had op de vraag, wat dan wel precies iedereen mocht of niet mocht.□ □Ook bij het strafrecht werden straffen niet al bij voorbaat aan de maat-schappelij-ke positie van de dader aangepast. Dat was tijdens het ancien régime wezenlijk anders: omdat een edelman geacht werd principieel anders te voelen en te denken dan een boer, werd hij voor een moord ook princi-pieel anders gestraft - indien met de dood, dan met het eervolle zwaard, en niet met de eer-loze galg. Nog een laatste overblijf-sel daarvan vormt het krijgsrecht: een aparte rechtspraak voor een aparte groep burgers met aparte straffen. Toen in 1946 in Neuren-berg een aantal nazi-topstukken ter dood werd veroordeeld, verzochten de twee militairen onder hen, de generaals Jodl en Keitel, veelzeggend, om de kogel in plaats van de strop. Die gunst werd hen overigens geweigerd.□□Met de gelijkheid voor de wet, die onze oude Republiek in de door sommige hedendaagse politici weer als voorbeeldig aangeprezen VOC-tijden niet kende, hangt niet alleen direct de vrijheid van godsdienst samen, maar ook de gelijkheid van godsdienst. Van het een noch het ander was tijdens de zeventiende en achttiende eeuw sprake: er bestond maar één, van staats-wege ook materieel sterk bevoordeel-de, officieel toegestaan kerkge-noot-schap, dat dan ook als de Heerschende Kerk bekend stond: de toen als 'Gereformeerd' betitelde latere Nederlandse-Hervormde Kerk.□□Alle andere godsdienstige denomina-ties werden hooguit getolereerd, in het katholieke geval slechts tegen betaling van een jaarlijkse donatie - de zogeheten recognitiegelden - in de publieke kas van het stadsbestuur, en soms ook nog een som in de particu-liere kas van de dienstdoende burge-meester. Corruptie was in de Gouden Eeuw namelijk schering en inslag - het recht was gewoon te koop. De vervulling van officiële staatsamb-ten - en dat ging van raadpensionaris van Holland omlaag tot stedelijk kolenzakken-sjouwer in Harlingen - stonden alleen voor lidmaten van de Heerschende Kerk open: doopsgezin-den, katholie-ken en joden konden elke sollicita-tiepo-ging vergeten.□□Dat veranderde in 1795 fundamenteel: ongeacht geloof, herkomst of stand had iedere wettige ingezetene van Nederland dezelfde rechten en plichten (met uitzondering dus van de heel concreet politieke van het kiesrecht). Ook gelijkheid van geloof: dat betekende niet dat elke gelovige alles mag - een groot misverstand - maar dat als de aanhanger van het ene geloof iets mag, de ander dat ook mag - of het nu om religieu-ze manifes-tatie middels kledingattributen in de openbare ruimte, of om religieu-ze regels voor de voedselbereiding gaat.□□Dat wetten geduldig zijn, en de feitelijke gelijkstelling van bijvoorbeeld met name de katholieken nog lang op zich liet wachten en hun maatschap-pelij-ke emancipatie vele decennia vergde, is natuurlijk een tweede. Waar het om gaat: iedereen werd in Nederland in beginsel door de staat in gelijke gevallen gelijk behandeld. Daartoe was de rechterlijke macht, conform Montesquieu's beginsel

van de trias politica, ook onafhan-kelijk van de politieke - bij ons geen telefoonrechtspraak, waarbij politieke macht-hebbers in een juridisch proces interveniëren, zoals in Rusland of China.□□De enige periode waarin, sinds de Franse Tijd, dit alles niet voor Neder-land gegolden heeft, en dit fundamentele uitgang-punt van de rechtsstaat ruw terzijde werd gescho-ven, was die van de Duitse Bezetting. Van gelijke behandeling ongeacht ras of geloof was geen sprake meer, van eerlijke, onafhankelijke rechtspraak evenmin - ook de naam-gever van deze lezing werd daar, als bekend, in 1943, na zijn heldhaftige aanslag op het Amster-damse Bevol-kingsregister, het slachtoffer van. Een kleine persoonlijke noot: hij werd op één dag na precies achttien jaar voor mijn geboorte geëxecu-teerd, en was toen bijna zo oud als ik nu.

En dat brengt ons op de actualiteit. Voor het eerst sinds 1945 hebben we in Den Haag namelijk te maken met een politieke stroming van grote omvang (die bovendien - ongeacht de formele gedoogconstructie - feite-lijk, zij het ook zonder eigen ministers, meeregeert) die uitgangspunten huldigt en standpun-ten verkondigt die haaks staan op de beginselen van de rechts-staat. Nee: tot genocide of oorlog roept zij niet op - tot het tweede is Nederland niet eens meer in staat, en voor het eerste zou Europa wel meteen een stokje steken - maar zij bepleit wel fundamenteel verwerpelijke dingen. Het soort dingen, dat sinds 1945 terecht taboe was en voor alle fatsoenlij-ke partijen een reden vormde om een zeer heldere grens te trekken en de eventuele bepleiters daarvan op grote afstand te houden.

Ideologisch zijn er, naast tijdgebonden verschillen - anti-islamisme in plaats van antisemitisme bijvoorbeeld, waarbij het Eurabische kalifaat in de plaats van de joodse wereldsamenzwering gekomen is, en de Protocollen van Zion voor taqqya-theorieën hebben plaats gemaakt- in elk geval de nodige overeen-kom-sten tussen het rechtse populis-me van de jaren dertig en van vandaag: de retrospectie-ve valse idylle van een zuiver 'Nederland voor de Neder-landers' (of Lim-burg voor de Limburgers), het evidente vijand-beeld, de met haat-zaaien jegens minderheden gepaard gaande xeno-fobie, de gekun-stelde zwart-wit-tegen-stelling tussen 'het volk' en 'de elite', een Rousseauniaans idee van een door die elite genegeerde volonté generale, het gebrek aan openbare interne discussie, de hang naar een sterke leider die in direct contact zou staan met het volk en die ook als enige naar buiten het woord voeren mag.

Zeker: het democratische parlementaire stelsel staat nu niet ter discus-sie - maar wel in feite de daaraan ten grondslag liggende ideologie. Een demo-cratische vorm impliceert niet altijd ook automatisch een democratische gedachte. En zeker: de knokploegen blijven tot een paar parle-mentariërs met losse handjes beperkt, wier percen-tage overigens dat van Marokkaan-se jongeren met een justitieel verleden inmid-dels ruim-schoots overtreft.

De PVV bepleit openlijk discriminatie van een deel van de ingezetenen in Nederland op basis van de demonisering van een religie: denk aan de voorstellen van haar lijsttrek-ker in deze provincie bij de jongste Statenver-kie-zingen inzake hoofddoekjes in de bus. Over priesterboorden en keppel-tjes ging het niet. Ook voert deze partij, haar aanvoerder en enige eigenaar voorop, tamelijk stelselmatig een hetze van verdachtmakingen tegen de rechterlijke macht, waarbij Berlus-coni als voorbeeld lijkt te dienen. Het voorstel om rechters niet voor het leven te benoemen, maar periodiek te beoordelen op grond van de vraag of ze wel zo streng straffen zoals het de de volksonderbuik belieft, vormt daarvan de kroon: onze eigen variant van de telefoon-recht-spraak waarmee de stoelpoten onder de trias politica worden wegge-zaagd. De soms zeer concrete bemoei-enis met rechtsza-ken spreekt boekde-len.

Daarbij komt dan nog het gebrek aan inhoudelijke verantwoording en financiële contro-le, die eigen zijn aan de dictatoriale structuur van deze zogenaamde 'partij' - van de NSB bijvoorbeeld kon je daarentegen nog gewoon lid worden - en die haaks staan op de beginselen van democratie. Dat geldt eveneens met nadruk voor de schimmige financiering. Ik zwijg dan nog over de fact-free-politics en het met grove leugens gepaarde complot-denken, waaraan zich vooral de partijideoloog van de PVV bezon-digt - ook dat hebben wij in deze omvang, en vooral bij een groepering met deze invloed in de politiek, sinds 1945 niet gezien.

De CPN bijvoorbeeld, bij wiens politieke onafhanke-lijkheid even-eens op grond van buitenlandse financiering terecht vraagtekens werden geplaatst, had in elk geval één ding moreel wezenlijk op de PVV voor: zij sloot niet burgers op basis van hun geloof of herkomst doelbewust uit. Toch bevond zij zich, ondanks een aanvankelijk electoraat van de omvang van tien procent, mede vanwege haar interne dictatoriale inslag decennia lang in Den Haag in een isolement: een cordon sanitaire van links tot rechts, waar dit in het geval van de PVV nu door rechts doorbroken is.

En dat is de tweede reden, waarom een vergelijking met het beladen Nederlandse verleden leerzaam is: het snelle verschuiven van normen en waarden onder druk van een agressief populisme, het gemak waarmee door een deel van de maatschappelijke elite uit politiek opportunisme vervolgens basale uitgangspunten worden opgegeven en dingen aanvaardbaar, 'nor-maal' gevonden worden, die men even eerder nog volstrekt onacceptabel en ondenk-baar had geacht. Een deel van de huidige bewindslieden bijvoor-beeld verkondigt thans standpunten, die zijzelf nog geen twee jaar geleden scherp van de hand zouden hebben gewezen, en waarop zij, als wij straks ook de PVV weer over-leefd hebben, zonder twijfel met schaamte zullen terugkij-ken.

Te denken valt speciaal aan de omgang met vluchtelingen en vreemdelin-gen, waarbij niet meer een eerlijke beoordeling van afzonderlijke asylaan-vra-gen centraal staat,

maar de wens om koste wat kost zoveel mogelijk mensen buiten de poorten te houden. In dat opzicht doet de benepen Nederlandse houding enorm denken aan die van Den Haag in de jaren dertig, toen het om (al dan niet joodse) vluchtelingen uit het Derde Rijk ging: er werden toen regelmatig met even groot gemak politieke vluchte-lingen naar Duits-land de grens over gezet als nu naar Irak en Afghanistan. Dat gebeurde niet alleen om vooral het bevriende staatshoofd Hitler niet voor het hoofd te stoten, ook de latente xenofobie in Neder-land zelf speelde daarbij een rol, en een obses-sieve angst bij bevolking en autori-teiten voor 'het communisme', die niet voor de huidige voor 'de islam' onder-deed.

Sterker: de angst de roep van het *Gesundes Volksempfinden* te missen en anderhalf miljoen kiezers te 'demoni-seren' - zoals de standaardreactie van de PVV bij elke kritiek op haar doen en laten luidt - heeft inmiddels bij de regeringscoalitie tot een grootschalig wegkijken geleid als er weer eens discutabele, of zelfs ronduit schunnige uitspraken worden gedaan. Menig minister 'ziet geen probleem' omdat de PVV zich aan de gemaakte beleids-afspraken houdt, of beperkt zich tot een agreement to disagree - alsof het om een meningsver-schil inzake de villa-subsidie of de kilometerheffing zou gaan, en niet om een doordachte en vrij syste-matische aanval op fundamen-tele rechtstatelijke waarden. De gewenning gaat kennelijk snel.

Ook al zal de formele rechts-staat er niet direct aan onderdoorgaan - als gezegd, dan komt Brussel er wel tussen - het komt niet alleen aan op wat op coalitiegedoog-papier staat, maar ook op het maat-schappelijk klimaat. En daaraan levert de premier indirect een zeer verwerpelijke bijdrage, als hij, omwille van het politieke gemak nu, in een interview stelt dat de PVV een heel normale partij is, die zich keurig aan de afspraken houdt. Een heel normale partij? Sinds wanneer valt het leidersbeginsel, de ondermijning van de trias politica en de demoni-sering van een hele religieu-ze bevolkings-groep met de morele uit-gangspunten van het liberalisme te rijmen? Helaas zijn er bij VVD en CDA maar weinigen, die hier principieel stelling durven nemen - juist vanwege hun isolement dienen hier Weisglas en Winsemius, Klink en Hirsch Ballin met ere te worden genoemd.

Elders domineert de opportunistische gemakzucht - zoals die ook in het inmiddels beladen verleden heeft gedomineerd. Misschien in één opzicht te beladen, wat samenhangt met de langdurige plaatsing van De Oorlog in een soort historische buitencategorie: als een menselijke natuurramp die ons van buitenaf overkomen is. Die heeft er ook voor gezorgd dat de NSB als de absolute belichaming van het Kwaad is gaan gelden - en ook haar toenmali-ge kiezers nadien werden 'gedemoniseerd'. Maar de gemiddelde NSB-kiezer - en de gemiddelde kiezer in de jaren dertig überhaupt - was moreel echt niet veel slechter dan de gemiddelde kiezer nu. En zeker in de beginja-ren was de NSB vooral een uitgesproken Nederlandse kleinburgerpartij, waarvan de partijlanddagen toen vaak nog meer weghadden van knusse fami-lieu-itjes dan van nazi-

militaristisch geparadeer.

Er is dus ook weinig reden om aan te nemen dat het succes van een nieuwe valse profeet in Nederland per definitie uitgeslo-ten zou zijn. Zeker: ook ditmaal geldt vooralsnog de fameuze openingszin uit Der achtzehnte Bru-maire des Louis Bona-parte van Karl Marx: dat in de geschiedenis alles twee maal gebeurt, de eerste keer als tragedie en de tweede keer als farce. Maar ook een farce werkt politiek tamelijk -ontwrichtend - zoals indertijd al gold voor de staatsgreep van Napoleon III. Ook al valt het PVV-wereld-beeld zeker niet één op één met het NSB-wereldbeeld samen: morele verloedering gaat sluipend.

Misschien was de gemiddelde kiezer van toen zelfs, gezien ook de kleinere omvang van het NSB-electoraat gemeten aan die van het PVV-electoraat, net als de gemiddel-de politicus toen, beter tegen bepaalde abjecte gedachten bestand, omdat hij nog over een helderder moreel kompas beschikte. Er bestond in het Interbellum een sterker ideologisch bewustzijn van niet over te schrijden morele grenzen, van Goed en Kwaad, dat het uiteindelijk van de ook toen natuur-lijk al in Nederland breed aanwezige neiging tot vooral-niet-nodeloos-moeilijk-doen won: de NSB was en bleef in de jaren dertig een politieke outcast.

Met de uiteinde-lijk op totale ontideo-logisering uitlo-pende ontzuiling is dat normbewustzijn ver-vaagd: alles werd onderhan-delbaar - de onuitstaanbaar pedante dominee in de Nederlander die iedereen de les leest, verloor het steeds meer van de onuitstaan-baar pragmatische koopman die zich soepel aan elke nieuwe situatie aanpast zolang dat materieel eventjes voordeliger is. Verheven princi-pes worden van-daag makke-lijker voor een extra schotel linzen ingewisseld dan vroeger, waaraan niet alleen een met het neolibera-lisme sinds de jaren tachtig toegenomen cynisme en egoïsme, maar ook een groeiend hier-en-nu-denken debet is. Politici willen hun persoonlijke carrièreplanning, die steeds meer centraal is komen te staan, niet meer laten doorkruisen door hinderlij-ke incidenten als morele obstakels.

Dat alles draagt bij aan het nieuwe taboe op de Oorlog vandaag de dag: in abstracto 'nooit weer!' belijden op 4 en 5 mei is prima en prachtig, maar val ons niet met mogelijke consequenties voor ons alledaags functioneren lastig. Vergelijkingen op dit vlak, vanwege het nondiscriminatiebeginsel en de rechtsstaatskwestie legitiem, zijn inmiddels taboe geworden, omdat zij in hun praktische consequenties veel onge-makkelijker zijn geworden dan voorheen: door de omvang van de PVV zou zij de andere partijen verplich-ten tot perma-nent fundamenteel ruzlemaken, waardoor de dagelijkse politieke standaard-agen-da ernstig in het ongeregelde raakt.

Dat men nu, terwijl zulke verwijzingen op grond van het boven betoog-de in ieder geval rele-van-ter zouden zijn dan ooit, dus zo stekelig reageert op iedereen die een

vergelij-king tussen het heden en het beladen verleden wil maken, hangt daarmee samen: want wie als politicus de mogelijke relevan-tie van een vergelij-king erkent - een vergelij-king is overigens geen gelijk-stelling - ondervindt daarvan nu bij zijn doen en laten in Den Haag veel directer hinder dan indertijd bij een machteloze splinter als de Cen-trum-par-tij. In het geval van de PVV plaatst de acceptatie van die relevantie de politicus immers, omdat de PVV wel een machtsfactor is, meteen voor lastige dilemma's over wel of niet samen-werken, dilemma's, waarvan men bij het pragmatisch politiek zakendoen juist niet al teveel last wil hebben. En dus heet zo'n machts-factor omwille van het dagelijkse Haagse gemak 'een hele normale partij'.

Daarbovenop komt een zekere en als zodanig best begrijpelijke ver-moeidheid, omdat er in het verleden wel eens erg vaak en makkelijk naar De Oorlog verwezen en met Anne Frank geschermd werd om een thema taboe te verklaren en een ontluikende discus-sie erover in de kiem te smoren. De reactie is dan snel: toch niet weer - ook, als een refereren aan De Oorlog dan juist veel relevanter is dan ooit in de afgelopen zestig jaar, zoals ik zojuist heb betoogd. Het veel-vuldige gebruik van een aantal termen in onschuldiger naoorlogse decennia dan het huidige heeft sowieso tot een bepaalde gewen-ning, en dus ook tot een bepaalde blindheid geleid, want wie te vroeg en te vaak waarschuwt, wordt, als het urgent wordt, niet meer zo snel geloofd. Alarm-bellen gaan niet meer branden omdat ze in het verleden te vaak bij vals alarm zijn afge-gaan.□Maar er zijn ook wat dieperliggende oorzaken, die het nieuwe taboe op vergelijkingen met De Oorlog verklaren, oorzaken, waardoor zulke vergelij-kingen ongemakkelijk worden wanneer ze in de praktijk plots dichtbij komen en geen verre abstracties meer blijven.□□De Tweede Oorlog geldt in Nederland als het absolute kwaad - misschien meer dan voor welk ander land in Europa. Dat hangt natuurlijk samen met het feit dat Nederland sinds de neergang van de Republiek na de Gouden Eeuw op het internationale toneel steeds meer een toeschouwersnatie is geworden en in de aan de Duitse inval voorafgaande eeuw bijzonder weinig had meegemaakt. Denk aan de reactie van koningin Wilhelmina op die inval van 10 mei 1940, die als een ongekende schanddaad gehekeld werd. Wel: dan had zij de voorafgaande maanden toch niet echt opgelet. Precies zo'n zelfde 'ongekende' schanddaad had begin april 1940 plaats gevonden met de Duitse inval in Noorwegen en Denemarken: ook twee neutrale landen die plotse-ling de wereldoorlog werden ingesleurd.□□In die geschonden neutraliteit, die in Nederland niet alleen als een praktische nood-zaak, maar ook als een blijk van eigen morele voortreffe-lijkheid werd gekoesterd, zit ongetwijfeld een belangrijke bron van de kijk op de Oorlog als het absolute kwaad: ons onschuldige land, dat part noch deel had aan Europese machtspolitieke spelletjes, was dit van buitenaf plotseling overkomen. En anders dan in België, dat al bij het eerste grote treffen in 1914 - en overigens niet voor het eerst - in een bloedig slagveld was veranderd, kwam die schok in Nederland des te harder aan. Temeer daar het hierbij, anders dan bij het Duitsland van 1914, ook nog eens om een uitgesproken duivels schurkenbewind ging: op de korte oorlogsstrijd van

vijf dagen volgde een Bezetting van vijf jaar, die Neder-land met een nietsontziende dictatuur confronteren zou.□□Door dit in één keer als nieuwe ervaring samenvallen van beide zaken - oor-logs-geweld èn terreurbewind - werd de eerste en enige confron-tatie met een moderne oorlog op eigen bodem door de Nederlanders als een veel duister-der onderbreking van de normale gang van zaken ervaren dan in landen waar men recent al eens met een oorlog, en dan dus nu ook nog eens met een dictatuur had kennis gemaakt.□□Het Nederlandse zelfbeeld was (en is) er een van uitgesproken vredelie-vendheid - ondanks alles wat Nederland zelf in de aan 1940 voorafgaande decennia in Indië had gedaan. "Daar werd wat groots verricht", zo luidde het gangba-re positieve oordeel in het Interbellum over onze koloniale activi-teiten - in dit geval was het letterlijk Colijns oordeel over Van Heutsz' optreden in Atjeh, waarbij hij zelf overigens betrokken was geweest. In die dagen was het de Duitse dichter Theodor Fontane die de Nederlandse geweldda-dig-heid hekelde, in een gedicht over een door Nederlandse troepen aange-richt bloedbad onder Balinese vrouwen, waarin de gangbare koloniale mengeling van inhalige koopmansgeest, ploerterige cultuurbarbarij en hypocriete zendingsdrang aan de kaak gesteld werd. De rake slotzin daarvan wil ik U niet onthouden - nadat hij beschreven heeft hoe de laatste dorpeling door de beschaving brengen-de kolonisator is afgemaakt, beslult Fontane, kort maar afdoende: *Mynheer derweilen, in seinem Kontor, Malt sich christlich Kulturelles vor.*□□In Nederland keek men daar toen wat anders tegen aan, om het vriende-lijk te formuleren - en nog steeds hebben wij grote moeite om eigen geweld-daden te erken-nen. Ik heb er straks al kort aan gerefereerd: voor de heroveringspoging van 'Ons Indië' is nog steeds de verbloemende term 'Politionele Acties' in zwang. Verzet tegen het 'wettig' Nederlandse ge-zag -- of het nu gaat om de Javanen in 1945 of de Belgen in 1830 - wordt niet gezien als een vraagstuk voor de politiek, maar voor de politie; ook als het vervolgens het leger is dat ingrijpen moet. En als zulk ingrijpen volle-dig ont-spoort, dan heten dat hooguit - zoals in de officiële notas over het Neder-landse naoorlogse (sic!) optreden in Indië - excessen, maar nooit oorlogs-misdaden. Zodra iemand die term gebruikt of dreigt te gebruiken, komt hem dat steevast op woedende reacties te staan. En net zomin als Nederlandse soldaten oorlogsmisdaden kunnen plegen, kunnen zij oorlog voeren. Nog steeds betitelen we eigen militair optre-den bij voor-keur als vredes-mis-sie of humanitaire interven-tie. Oorlog voeren: dat is iets voor enge imperia-listische grootmachten, niet voor het goedwil-lende Nederland. Wij voeren geen oorlog, wij handha-ven slechts de orde. Wel, de orde handhaven: dat deed de hertog van Alva in 1568 ook.

Dit scheve zelfbeeld heeft er niet alleen voor gezorgd dat de Tweede Wereldoorlog als 'De Oorlog' bekend is komen te staan - en niet onze eigen oorlog in Indonesië. Ook kon de eigen Nederlandse bijdrage aan dat Kwaad dat zich vervolgens gedurende vijf jaar op Nederlandse bodem afspeelde, daardoor lang geen plaatsje in het historische nationale zelfbeeld krijgen: een boze buitenstaander had ons onverhoeds bruut van

onze vrijheid beroofd - iedereen was in de Oorlog 'goed', van dat paar procent notoire landverraders afgezien, die verenigd waren in de NSB. Geen groter scheld-woord lange tijd dan NSB-er (voordat 'fascist' en 'racist' furore maakten): dat stond voor landverraad.

Dat collaboratie gedu-rende de vijf bezettingsja-ren in alle soorten en gradaties plaats vond, dat velen op bepaalde momen-ten wegkeken, dat dat omwille van het naakte overleven voor velen soms gedeeltelijk onvermij-delijk was, ook voor 'goede' Nederlanders: dat is iets wat pas heel gaande-weg in het geschieds-verhaal van 'De Oorlog' kon worden verdiscon-teerd. En bij het grote pbliek is dat zelfs nu nog niet altijd geland. Dat nog steeds sterk doorwer-kende zwart-witte Goed-Fout-beeld maakt elke verwij-zing naar de Oorlog tot op de dag van vandaag nog veel beladener dan als zodanig al gerecht-vaardigd zou zijn: alsof de Tweede Wereldoorlog hele-maal los staat van de rest van de geschiedenis, en vooral helemaal los van onze overige geschiedenis, en wat daarin gebeurd is, niets met algemenere karakter-trekken van de mensheid heeft van doen.

Is het toeval dat het morele probleem van de vaak sluipende collabo-ra-tie, van de burgemeester-in-oorlogstijd die zich steeds moet afvragen waar de grenzen liggen, eigenlijk nog nauwelijks een onderwerp is geworden in de Nederlandse literatuur? De Bezetting begon in 1940, dat heeft de recente remake van de tv-serie van Lou de Jong wel aardig duidelijk gemaakt, niet meteen als een ononderbroken terreurbe-wind: het gewone leven ging aanvankelijk, die zomer van 1940, nog gewoon door, ook omdat de nazi's de Nederlanders als stamverwant volk voor hun idealen probeerden te winnen. Pas heel gaande-weg werden de duimschroe-ven aangedraaid, ook voor de joden. Voor de niet-gedeporteerden kwam de grootste ellende, met de Hongerwinter, pas in het laatste oorlogsjaar, dat in dat opzicht in terug-blik de kijk op De Oorlog zeer sterk heeft bepaald.□□De Oorlog als belichaming van het kwaad, ook omdat het de enige oorlog is waarmee wij de afgelopen twee eeuwen op eigen bodem kennis hebben gemaakt, en de Nederlander-in-oorlogs-tijd als in overgrote meerder-heid 'goed': dat maakt elke vergelijking natuurlijk meteen tot een morele aanval van de zwaarste soort. En daar komt nog iets belangrijks bij: het Nederlandse volk dat tot dat moment niet één Nederlands volk was, als gevolg van de grote religieu-ze verdeeldheid. Niet toevallig sprak men ook voor De Oorlog van de Nederlandse volksde-len - in meervoud. Volksdelen die door de verzuiling als vertaling van die religieuze verdeeld-heid groten-deels maatschappelijk langs elkaar heen leefden, en eigenlijk weinig gemeen-schappelijks meen-den te hebben, behalve geografische lotsverbon-denheid.□□In de Oorlog vielen, in de vereni-ging tegen het externe Kwaad en haar ('paar') binnenlandse handlangers, deze scheidslijnen weg; het hoorde tot de naoorlogse teleurstellingen van velen dat de Doorbraak die deze scheids-lij-nen definitief moest doorbreken, mislukte, en de verzuilde samenleving van weleer (voorlopig) weer terugkeerde. De Oorlog bracht de Nederlanders samen, ook achteraf:

onze vrijheid beroofd - iedereen was in de Oorlog 'goed', van dat paar procent notoire landverraders afgezien, die verenigd waren in de NSB. Geen groter scheld-woord lange tijd dan NSB-er (voordat 'fascist' en 'racist' furore maakten): dat stond voor landverraad.

Dat collaboratie gedu-rende de vijf bezettingsja-ren in alle soorten en gradaties plaats vond, dat velen op bepaalde momen-ten wegkeken, dat dat omwille van het naakte overleven voor velen soms gedeeltelijk onvermij-delijk was, ook voor 'goede' Nederlanders: dat is iets wat pas heel gaande-weg in het geschieds-verhaal van 'De Oorlog' kon worden verdiscon-teerd. En bij het grote pbliek is dat zelfs nu nog niet altijd geland. Dat nog steeds sterk doorwer-kende zwart-witte Goed-Fout-beeld maakt elke verwij-zing naar de Oorlog tot op de dag van vandaag nog veel beladener dan als zodanig al gerecht-vaardigd zou zijn: alsof de Tweede Wereldoorlog hele-maal los staat van de rest van de geschiedenis, en vooral helemaal los van onze overige geschiedenis, en wat daarin gebeurd is, niets met algemenere karakter-trekken van de mensheid heeft van doen.

Is het toeval dat het morele probleem van de vaak sluipende collabo-ra-tie, van de burgemeester-in-oorlogstijd die zich steeds moet afvragen waar de grenzen liggen, eigenlijk nog nauwelijks een onderwerp is geworden in de Nederlandse literatuur? De Bezetting begon in 1940, dat heeft de recente remake van de tv-serie van Lou de Jong wel aardig duidelijk gemaakt, niet meteen als een ononderbroken terreurbe-wind: het gewone leven ging aanvankelijk, die zomer van 1940, nog gewoon door, ook omdat de nazi's de Nederlanders als stamverwant volk voor hun idealen probeerden te winnen. Pas heel gaande-weg werden de duimschroe-ven aangedraaid, ook voor de joden. Voor de niet-gedeporteerden kwam de grootste ellende, met de Hongerwinter, pas in het laatste oorlogsjaar, dat in dat opzicht in terug-blik de kijk op De Oorlog zeer sterk heeft bepaald.□□De Oorlog als belichaming van het kwaad, ook omdat het de enige oorlog is waarmee wij de afgelopen twee eeuwen op eigen bodem kennis hebben gemaakt, en de Nederlander-in-oorlogs-tijd als in overgrote meerder-heid 'goed': dat maakt elke vergelijking natuurlijk meteen tot een morele aanval van de zwaarste soort. En daar komt nog iets belangrijks bij: het Nederlandse volk dat tot dat moment niet één Nederlands volk was, als gevolg van de grote religieu-ze verdeeldheid. Niet toevallig sprak men ook voor De Oorlog van de Nederlandse volksde-len - in meervoud. Volksdelen die door de verzuiling als vertaling van die religieuze verdeeld-heid groten-deels maatschappelijk langs elkaar heen leefden, en eigenlijk weinig gemeen-schappelijks meen-den te hebben, behalve geografische lotsverbon-denheid.□□In de Oorlog vielen, in de vereni-ging tegen het externe Kwaad en haar ('paar') binnenlandse handlangers, deze scheidslijnen weg; het hoorde tot de naoorlogse teleurstellingen van velen dat de Doorbraak die deze scheids-lij-nen definitief moest doorbreken, mislukte, en de verzuilde samenleving van weleer (voorlopig) weer terugkeerde. De Oorlog bracht de Nederlanders samen, ook achteraf:

zij vormt daarmee de heilige graal van de nationale eenheid. Goed of fout in de Oorlog: dat werd het allesbeheersende morele referentiekader nadien. Fouten na de Oorlog werden makkelijker vergeven als men in de Oorlog goed was geweest. En wie in de Oorlog fout was geweest, zat daar eigenlijk zijn leven lang aan vast, omdat dat niet meer goed te ma-ken viel.□□De Oorlog was namelijk de enige grote gebeurtenis waar de overgrote meer-der-heid van de Nederlanders, katholiek of protestant, liberaal of socia-list, op dezelf-de manier tegenaankeek - en dus ook tegen de vraag wát inderdaad in die oorlog goed en fout was. De Oorlog is in feite de enige historische gebeur-tenis van belang, waarover we het in grote lijnen eens zijn en die de Neder-landse natie tezamenbindt. Alle andere belangrijke gebeurtenissen uit het Nederlandse verleden zijn, zoals de negentiende-eeuwse historiografie bij herdenking na herdenking leerde, hopeloos omstreden, daar keken de diverse volksdelen vanouds steeds fundamenteel anders tegenaan en daarover werd op de scholen dus ook op heel uiteenlo-pende wijze onderwezen - dat begon eigenlijk al met de kerste-ning door Willi-brord: de opmaat tot Nederland als christelijke natie, of juist de aanvang van het paapse juk?□□En dat geldt eigenlijk ook voor alles van belang dat daarna gekomen is. De rol van de Bour-gondiërs, en zeker de Habsburgers, bij de Neder-landse staats-vorming, in relatie tot de verhouding tussen de Noordelijke en Zuide-lij-ke Nederlanden: omstreden. Karel V: de man die Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe, Friesland en Groningen aan de rest toevoegde, en dus onmisbaar voor de Zeven Provincies van de Republiek: omstreden - nog in het jaar 2000 bekritiseerde de SGP de aanwezigheid van premier Kok bij de herdenking van zijn vijfhonderste geboortedag. Dan de aard van de Opstand tegen Spanje: libertatis causa of religionis causa, vanwe-ge de vrijheid of vanwege de reli-gie? - omstre-den. De rol van de katholie-ken daarbij: herinneren we ons de Geuzen voor Den Briel of de Martelaren van Gor-cum? - omstreden. Maurits versus Van Oldebarne-velt, vormt rechtzinnig-heid- of vrijzinnig-heid de oerkern van het Neder-landse nationale karakter?: omstre-den. De rol van de Oranjes bij de Gouden Eeuw, van de stadhouder versus de staten: omstreden. Johan de Witt en stadhouder-koning Willem III, onze twee staatslie-den met de grootste internatio-nale betekenis: omstre-den. Het optreden van de Patriotten en de Bataven, hun rol als grondleggers van onze huidige democra-tie: omstre-den.

De Grondwet van 1798, de allereerste van Neder-land (en een veel helderder dan de huidige, voor een jurist een genot om te lezen, zoals Tjeenk Willink zich eens liet ontvallen): zo omstre-den dat die, vanwege de afwezigheid van de Oranjes daarbij tweehonderd jaar geleden, in 1998 zelfs niet eens officieel herdacht kon worden en men alle aandacht op die van 1848 wierp. De betekenis van Lode-wijk Napoleon voor het huidige koning-schap, om het over Napole-on zèlf dan nog niet eens te hebben: zo omstre-den dat de eerste koning van Nederland twee eeuwen lang überhaupt vrijwel doodge-zwegen is en men in Oranjekring tot aan Juliana toe op het noemen van zijn naam bijkans hysterisch reageerde - ook straks in 2013 wordt vast weer gedaan alsof de

monar-chie hier te lande van 1813 dateert, en niet van 1806, ofschoon Willem I zich-zelf, in de toen publiek gangbare bewoor-din-gen, "te ruste legde in het bed van Napole-on".

Maar de Oorlog: die staat pal vereind als dat wat ons in onze nationale geschiedenis nu eens niet verdeelt, maar bindt - dat neemt geen criticus ons dus af. Slechts de Grondwet van 1848 heeft misschien, inclusief Thorbecke als natio-nale pilaarheilige, een sacro-sancte status bereikt die daarmee enigszins verge-lijkbaar is. Alleen gaat het daarbij niet om een bloedstollend dramatische gebeurtenis, maar om een voor de doorsneeburger onleesbaar en voor geen vertaling tot spannende tv-serie vatbaar stuk. En dat ver-klaart ook, waarom een verwijzing naar de Oorlog inmid-dels in Den Haag taboe is geworden, omdat je nog wel met elkaar door dezelfde deur verder moet kunnen gaan - en men dus liever wegkijkt op die momenten dat zo'n vergelijking misschien eens echt relevant zou kunnen zijn op te constateren dat die ene deur-voor-iedereen-tegelijk te nauw geworden is.□

BIJLAGE II - besluit officieren van justitie 10 mei 2011 tot weigering toevoeging van tekst van de Arondeuslezing

Sarolea & Van Seumeren Advocaten

Van: Sarolea Henri [hasarolea@casema.nl]
Verzonden: maandag 16 mei 2011 10:07
Aan: Henri Sarolea
CC: Sarolea & Van Seumeren Advocaten
Onderwerp: Fwd: voortzetting zaak Wilders (mr. Sarolea)

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)" <b.van.roessel@om.nl>
Datum: 10 mei 2011 17:48:25 CEST
Aan: "Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)" <b.van.roessel@om.nl>, Sarolea Henri <hasarolea@casema.nl>
Kopie: "Velleman, P. (Parket Amsterdam)" <p.velleman@om.nl>, "Moszkowicz A.M." <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>, "Bernsen, A. (Rechtbank Amsterdam)" <a.bernsen@rechtspraak.nl>
Onderwerp: RE: voortzetting zaak Wilders (mr. Sarolea)

Geachte mr. Sarolea,

abusievelijk noemen wij hieronder uw mail van 10 mei. Wij bedoelen uiteraard uw fax van 9 mei, waarvan u melding maakt in uw mail van 9 mei (23.33 u)

met vriendelijke groet,

mrs. P. Velleman en

B van Roessel

Officieren van Justitie

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)
Verzonden: dinsdag 10 mei 2011 11:00
Aan: 'Sarolea Henri'
CC: Velleman, P. (Parket Amsterdam); Moszkowicz A.M.; Bernsen, A. (Rechtbank Amsterdam); Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)
Onderwerp: RE: voortzetting zaak Wilders (mr. Sarolea)

Geachte mr Sarolea,

Naar aanleiding van uw mail van 10 mei jl.(9.20 uur) berichten wij u als volgt.

Wij zullen de door u genoemde stukken aan het dossier toevoegen, met uitzondering van de tekst van de Arondeus-lezing. Het toevoegen van deze lezing weigeren wij in het belang van het onderzoek, nu deze op geen enkele wijze relevant is voor onderhavige strafzaak, noch voor de behandeling van de te laste gelegde feiten, noch voor de vordering als benadeelde partij.

met vriendelijke groet,

mrs. P. Velleman en

B van Roessel

Officieren van Justitie

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Sarolea Henri [mailto:hasarolea@casema.nl]
Verzonden: dinsdag 10 mei 2011 9:20
Aan: Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam); Velleman, P. (Parket Amsterdam); Moszkowicz A.M.; Prakken T; Pestman M; Steijnen N.M.P.; mohamed rabbae; jdk@lawyers.nl; nix@adwadvocaten.nl
Onderwerp: Re: voortzetting zaak Wilders

Geachte officieren, geachte collega en confreres,

Ter kennisname afschrift van mijn gisteravond verzonden reactie op het mailbericht van de heer A. Bernsen van 4 mei jl.:

Geachte griffiers,

Onder verwijzing naar uw onderstaande mail van 4 mei jl. bericht ik u als volgt. Het verzoek luidt om het bij brief van 28 september 2010 bij de rechtbank ingediende verzoek tot voeging ex artikel 51b Sv (kopie nogmaals bijgevoegd) tevens aan te merken als een document behorende tot categorie 1 (dus ook overgelegd omdat de inhoud ervan van belang wordt geacht voor de beoordeling van de zaak tegen de verdachte).

Tot slot bericht ik u, zoals mr Prakken reeds gemeld heeft in haar mailbericht aan de heer Bernsen van 6 mei jl. , dat ik verwacht circa 30 minuten nodig te hebben voor het geven van een toelichting op de ingestelde vordering.

In de verwachting u zo op dit moment voldoende geinformeerd te hebben,

Met vriendelijke groeten,

H.A. Sarolea

****
Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Veiligheid en Justitie.
****

Van: "Sarolea Henri" <hasarolea@casema.nl>
Datum: 9 mei 2011 23:32:52 CEST
Aan: "Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)" <b.van.roessel@om.nl>, "Velleman, P. (Parket Amsterdam)"

<p.velleman@om.nl>
Kopie: "Bernsen, A. (Rechtbank Amsterdam)"
<a.bernsen@rechtspraak.nl>, "Eijsten, R.R. (Rechtbank Amsterdam)"
<r.eijsten@rechtspraak.nl>
Onderwerp: OM/Wilders parketnummer 13 425046-09 - verzoek namens benadeelde partij Y.B. Wolthuis-Olf tot toevoeging stukken aan het dossier

Geachte mevrouw van Roessel, geachte heer Velleman,

In de bijlage treft u aan het eerder deze dag per fax en per post aan u verzonden verzoek als bovenvermeld.

In afwachting van uw berichten,
Met vriendelijke groeten,

H.A. Sarolea

****
Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Veiligheid en Justitie.
****

Neeltje van Holst

Van: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
Aan: <n.van.holst@hetnet.nl>
Verzonden: dinsdag 17 mei 2011 11:46
Bijlage: pvb 020511 deel I.pdf; pvb 020511 deel II.pdf
Onderwerp: Fw: proces-verbaal terechtzitting 2 mei 2011 inzake OM/Wilders

----- Original Message -----
From: Eijsten, R.R. (Rechtbank Amsterdam)
To: Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam) ; moszkowicz.amsterdam@planet.nl ; mpestman@bohler.eu ; hasarolea@casema.nl ; sarolea@senvs.nl ; sagitar@hetnet.nl ; mohammed.faizel@gmail.com ; nix@adwadvocaten.nl ; Velleman, P. (Parket Amsterdam) ; 'jdk@lawyers.nl' ; 'Ties Prakken'
Sent: Monday, May 16, 2011 5:32 PM
Subject: proces-verbaal terechtzitting 2 mei 2011 inzake OM/Wilders

Geachte raadsman van verdachte, officieren van justitie en (raadslieden van) benadeelde partijen,

Hierbij ontvangt u bovengenoemd proces-verbaal.

Hoogachtend,
R.R. Eijsten.

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

RECHTBANK AMSTERDAM

Parketnummer: 13/425046-09

PROCES-VERBAAL TERECHTZITTING

Proces-verbaal van de in het openbaar gehouden terechtzitting van bovengenoemde rechtbank, meervoudige strafkamer, op 2 mei 2011.

Tegenwoordig:
mr. A.A.M. van Oosten, voorzitter,
mrs. G.P.C. Janssen en J.C. Boeree, rechters,
mrs. R.R. Eijsten en A. Bernsen, griffiers,
en mrs. B.C.C. van Roessel en P.C. Velleman, officieren van justitie.

De voorzitter doet de zaak tegen na te noemen verdachte uitroepen.

De voorzitter stelt de identiteit van de verdachte vast.

De verdachte antwoordt op de vragen van de voorzitter te zijn genaamd:

Geert WILDERS,

geboren in Venlo op 6 september 1963,
ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens op het adres Binnenhof 1 A (2513 AA) in 's-Gravenhage.

Als raadsman van verdachte is ter terechtzitting aanwezig mr. A.M. Moszkowicz, advocaat te Amsterdam.

Tevens zijn ter terechtzitting aanwezig mrs. Steijnen en Nix, advocaten (respectievelijk te Zeist en Amsterdam) en raadslieden van benadeelde partijen. Tevens zijn de heren M. Rabbae en J. de Kreek, benadeelde partijen, aanwezig.

De rechtbank hervat het onderzoek in de stand waarin het zich bevond op het tijdstip van de schorsing ter terechtzitting van 15 april 2011.

De voorzitter vermaant verdachte oplettend te zijn op hetgeen hij zal horen en deelt hem mee dat hij niet tot antwoorden is verplicht.

De voorzitter merkt op dat op 13 en 15 april jl. ter terechtzitting getuigen zijn gehoord en dat de processen-verbaal van die zittingen zijn verspreid onder de procespartijen. Verder merkt de voorzitter op dat de rechtbank op verzoek van de raadsman van verdachte getuige Hendriks per email heeft verzocht de datum van het etentje bij mevrouw Van Oostveen bekend te maken. Getuige Hendriks heeft per email verklaard dat vorenbedoeld etentje op 4 februari

Inzake: G. Wilders
Parketnummer: 13/425046-09

2010 heeft plaatsgevonden. Het email bericht van getuige Hendriks is aan het dossier toegevoegd.

De voorzitter stelt de raadsman in de gelegenheid het door hem aangekondigde verweer te voeren.

De raadsman overhandigt zijn pleitnotities aan de rechtbank en voert in overeenstemming met deze pleitnotities (bladzijden 1 tot en met 48) het woord. De pleitnotities zijn aan dit proces-verbaal gehecht en de inhoud ervan geldt als hier ingevoegd.

De rechtbank beveelt een onderbreking van het onderzoek voor het nemen van rust.

De rechtbank hervat het onderzoek in de stand waarin het zich voor de onderbreking bevond.

De raadsman voert in overeenstemming met de pleitnotities (bladzijden 49 tot en met 85) het woord.

De raadsman legt in aanvulling op zijn pleitnotities het artikel "Naar een modern strafproces: minder bestraffing, meer publieke verantwoording" uit het Strafblad, geschreven door Prof. Mr. T.M. Schalken, aan de rechtbank over.

De voorzitter vraagt de officieren van justitie hoeveel tijd zij nodig hebben om hun reactie op het verweer van de raadsman voor te bereiden.

Officier van justitie Van Roessel verklaart, zakelijk weergegeven:
Wij hebben ongeveer twee uur nodig.

De rechtbank beveelt een onderbreking van het onderzoek om de officieren van justitie in de gelegenheid te stellen hun reactie op het verweer van de raadsman voor te bereiden.

De rechtbank hervat het onderzoek in de stand waarin het zich voor de onderbreking bevond.

De voorzitter stelt de officieren van justitie in de gelegenheid te reageren op het verweer van de raadsman.

Officier van justitie Van Roessel overhandigt de op schrift gestelde reactie op het verweer van de raadsman aan de rechtbank en voert in overeenstemming hiermee het woord. De op schrift gestelde reactie is als bijlage aan dit proces-verbaal gehecht. De inhoud daarvan geldt als hier ingevoegd.

De voorzitter geeft de raadsman het woord.

De raadsman verklaart, zakelijk weergegeven:
Het Openbaar Ministerie heeft het verweer uit zijn verband gehaald door de door mij aangevoerde argumenten apart te weerleggen. Al hetgeen ik heb aangevoerd, moet in onderling verband worden bezien. In deze casus is sprake van zeer uitzonderlijke omstandigheden. Uitzonderlijker is niet denkbaar. Ik had gehoopt dat de reactie van het Openbaar Ministerie meer doorwrocht zou zijn geweest. Wanneer geen vraagtekens worden gezet bij de verklaringen van Schalken en Hendriks heeft de verdediging geen zaak.

Inzake: G. Wilders
Parketnummer: 13/425046-09

Ten aanzien van de beschikking merk ik het volgende op. Het hof kan wel dertig keer schrijven dat de beschikking een voorlopig karakter heeft, maar het gaat om de materiële inhoud van de beschikking. Daar moet naar worden gekeken. Dat doet het Openbaar Ministerie niet. Materieel bezien, is de beschikking veroordelend. De opmerking van het Openbaar Ministerie dat het hof met enige verve de haalbaarheid van een veroordeling heeft gemotiveerd, is een understatement. De beschikking is een veroordeling. Het staat er letterlijk.

Ten aanzien van de uitnodiging van Jansen voor het etentje merk ik het volgende op. Jansen is een goede kennis van Hendriks, maar er heeft ook iets anders voorgezeten. Hendriks heeft aan Jansen moeten trekken. Hij heeft hem moeten overhalen. Hij heeft als brugman moeten praten.

Dat bij Schalken niet op voorhand bekend was dat Jansen als getuige deskundige zou worden gehoord, gaat er bij mij niet in. Wie dat gelooft, is gespeend van werkelijkheidszin. Natuurlijk wist Schalken het. Overigens volstaat voor mijn argumentatie dat Schalken wist dat Jansen was toegewezen als getuige deskundige. Ik ben er echter van overtuigd dat Schalken ook wist dat Jansen drie dagen na het etentje zou worden gehoord als getuige deskundige. Het etentje bij mevrouw Van Oostveen was een dag na de uitspraak van de rechtbank, waarbij Jansen als getuige deskundige was toegewezen. Alles wijst erop dat Schalken wist dat Jansen als getuige deskundige was toegewezen én dat hij wist dat Jansen drie dagen na het etentje zou worden gehoord als getuige deskundige.

Dat Jansen als deskundige over de islam zou verklaren en dat Schalken hem op dit punt niet heeft beïnvloed, is niet van belang. Het gaat erom dat Schalken heeft geprobeerd een getuige deskundige te beïnvloeden. Dat hij niet specifiek over het onderwerp islam heeft gesproken, maakt daarbij niet uit. Hij kan hem toch hebben beïnvloed. Overigens kon Jansen bij de rechter commissaris ook andere vragen krijgen dan vragen over de islam. Het is te gek dat ik dit moet uitleggen.

Het Openbaar Ministerie heeft als subsidiair standpunt ingenomen dat een niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie disproportioneel zou zijn. Het Openbaar Ministerie onderbouwt dit standpunt door te verwijzen naar de belangen van de maatschappij bij een inhoudelijke beoordeling van de zaak. Dat is een non-argument. Dat is geen reden om de niet-ontvankelijkheid niet uit te spreken. Disproportioneel wil zeggen dat de sanctie in relatie tot het feit niet gepast zou zijn.

De voorzitter geeft de officieren van justitie het woord.

Officier van justitie Van Roessel verklaart, zakelijk weergegeven:

Het Openbaar Ministerie heeft hetgeen de raadsman heeft aangevoerd wel in onderling verband beoordeeld. Wanneer de steentjes ieder voor zich defect zijn, wordt het bouwwerk onrafeld. Het verweer kan dan ook niet tot het beoogde resultaat leiden. Wanneer de rechtbank toch een schending zou aannemen, dient hieraan niet de consequentie van niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie te worden verbonden.

De voorzitter geeft verdachte het woord.

Verdachte voert het woord in overeenstemming met het op schrift gestelde en aan de rechtbank overgelegde 'Laatste woord Geert Wilders, Proces Amsterdam, 2 mei 2011'. Dit schriftelijke stuk is als bijlage aan dit proces-verbaal gehecht. De inhoud daarvan geldt als hier ingevoegd.

De voorzitter merkt op dat zijn opmerking dat de vergelijking tussen verdachte en Nekschot niet opging, verkeerd door verdachte is begrepen. De voorzitter merkt op dat hij bedoelde dat verdachte niet van zijn vrijheid is beroofd uit hoofde van strafvordering. De voorzitter merkt verder op dat hij begrip heeft voor de beperkingen die de heer Wilders ondervindt en dat hij geenszins de bedoeling had de heer Wilders met zijn opmerking te kwetsen.

Verdachte verklaart, zakelijk weergegeven:

Ik geloof u, voorzitter. Ik reageer, omdat ik mij geen vrij man voel. Ik ben blij met uw reactie.

De voorzitter verklaart, zakelijk weergegeven:

Op 23 mei 2011 zal de rechtbank uitspraak doen op het gevoerde verweer. Als dit een eindbeslissing is, is het proces (in deze instantie) afgelopen. Anders zal het proces worden voortgezet en zal op 23 mei worden verdergegaan met het voorhouden van de stukken uit het dossier. Daartoe behoren dan ook nog te ontvangen nieuwe documenten, die de verdediging wil inbrengen. De rechtbank verzoekt de verdediging deze stukken voor 10 mei a.s. in te brengen.

De rechtbank heeft procespartijen indertijd verzocht nieuwe stukken voor 23 april 2011 aan de rechtbank te doen toekomen en aan te geven welke stukken zij in samengevatte vorm voorgehouden willen zien en van welke teksten zij integrale voorlezing verzoeken. Het Openbaar Ministerie gaf inmiddels aan welke wensen zij dienaangaande heeft. De rechtbank heeft de verdediging toegestaan nieuwe stukken toe te sturen voor 10 mei a.s. en herinnert de verdediging eraan daarbij ook aan te geven wat het standpunt is ten aanzien van het voorhouden van de stukken.

Het Openbaar Ministerie wordt verzocht op de betreffende zittingsdag(en) apparatuur beschikbaar te hebben (en de bediening daarvan te organiseren) voor het vertonen van beelden zoals de film FITNA.

Ook aan de benadeelde partijen heeft de rechtbank eerder verzocht, voor zover het proces zou doorgaan, aan te geven of zij nog nieuwe stukken wensen in te brengen en zo ja dit dan te doen voor 23 april 2011.

Voor de goede orde: sedert de wetswijziging van 1 januari 2011 kent de wet twee soorten stukken:

1. documenten ter onderbouwing van de vordering benadeelde partij; dit kon voor 1 januari 2011 ook al;
2. documenten die het slachtoffer relevant acht voor de beoordeling van de zaak tegen de verdachte; dit is nieuw.

Volgens art 51 b lid 2 Sv kan het slachtoffer/de benadeelde partij de officier van justitie verzoeken voornoemde documenten aan het dossier toe te voegen. Tot op dit moment hebben sommige benadeelde partijen zowel aan de officier van justitie als rechtstreeks aan de rechtbank documenten toegezonden. Hierbij is geen onderscheid

gemaakt tussen eerder genoemde categorieën. De rechtbank gaat ervan uit dat alle stukken die zijn toegezonden, dienen te worden opgevat als onderbouwing van de ingediende vorderingen. Mocht dit anders zijn dan dient dit schriftelijk kenbaar te worden gemaakt voor 10 mei a.s. In hoeverre de rechtbank alle stukken als onderbouwing van de vorderingen zal accepteren, is op dit moment nog niet beslist en komt later aan de orde. De rechtbank zal ook aan de benadeelde partijen nog een termijn gunnen tot 10 mei a.s. om eventuele nadere stukken in te dienen waarbij dan nadrukkelijk kenbaar dient te worden gemaakt om welke categorie documenten het gaat. Stukken in de categorie "relevant voor de strafzaak" dienen aan de officier van justitie te worden gezonden in verband met de in de wet neergelegde weigeringsmogelijkheid van de officier van justitie.

Mr. Nix heeft zich gesteld als gemachtigde van benadeelde partijen, maar nog geen vordering ingediend. De rechtbank verzoekt mr. Nix de vordering (en eventuele stukken) voor 10 mei a.s. in te dienen.

Sommige benadeelde partijen hebben bezwaar tegen het feit dat zij hun toelichting moeten geven voor het requisitoir. Voor de rechtbank is dit geen must. Als benadeelde partijen een voorkeur hebben na het requisitoir en niet daarvoor te spreken, is dit mogelijk. De rechtbank wil wel graag tijdig weten wie wanneer en hoe lang het woord wenst te voeren. De benadeelde partijen worden derhalve verzocht voor 10 mei a.s. kenbaar te maken:

- of zij de vordering wensen toe te lichten vóór dan wel ná het requisitoir
- hoeveel tijd zij menen nodig te hebben voor hun toelichting.

Vervolgens deelt de voorzitter als beslissing van de rechtbank mee dat het onderzoek wordt geschorst tot de terechtzitting van **23 mei 2011 om 09:00 uur**.

De voorzitter zegt verdachte en de raadsman aan tegen voornoemd tijdstip wederom ter terechtzitting te verschijnen.

Waarvan is opgemaakt dit proces-verbaal, dat door de oudste rechter en de griffier is vastgesteld en ondertekend.

Sagittarius

Van: "Velleman, P. (Parket Amsterdam)" <p.velleman@om.nl>
Aan: "Jeroen de Kreek" <jdk@lawyers.nl>
CC: "Bernsen, A. (Rechtbank Amsterdam)" <a.bernsen@rechtspraak.nl>; "Moszkowicz A.M." <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>; "Prakken T" <ties.prakken@gmail.com>; "Pestman M" <mpestman@bohler.eu>; "Steijnen N.M.P." <sagitar@hetnet.nl>; "mohamed rabbae" <mrabbae@hotmail.com>; <nix@adwadvocaten.nl>; "Sarolea Henri" <hasarolea@casema.nl>
Verzonden: dinsdag 10 mei 2011 14:51
Onderwerp: RE: voortzetting zaak Wilders

Geachte heer De Kreek,

Wij constateren dat wij steeds vaker van u emails ontvangen. Wij hebben eerder aangegeven dat wij niet meer per email met u willen communiceren en derhalve ook geen emails meer van u willen ontvangen.

In uw emails worden wij officieren er van beticht deel te nemen aan strafbare feiten. Wij constateren dat deze emails geen zinnig verband meer hebben met uw positie van benadeelde partij in de zaak Wilders.
Wij delen u hierbij mede dat wij uw emails vanaf heden 10 mei 2011 als ongewenste email zullen behandelen en uw emails zullen plaatsen op de lijst van geblokkeerde emails.

Hoogachtend,

P. Velleman
B. van Roessel

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: Jeroen de Kreek [mailto:jdk@lawyers.nl]
Verzonden: dinsdag 10 mei 2011 14:20
Aan: Sarolea Henri
CC: Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam); Velleman, P. (Parket Amsterdam); Moszkowicz A.M.; Prakken T; Pestman M; Steijnen N.M.P.; mohamed rabbae; nix@adwadvocaten.nl
Onderwerp: Re: voortzetting zaak Wilders

Geachte slachtoffers/benadeelde partijen, waaronder tevens begrepen officieren van justitie, rechtbank, griffie, raadslieden van slachtoffers/benadeelde partijen, raadsman van verdachte en verdachte,

Verdacht is in casu slachtoffer van zichzelf. De noodzakelijkheid van zijn beveiliging wordt door zijn eigen gedrag veroorzaakt. Met zijn film FITNA zet hij in particulieren hoedanigheid de tegenstander bij en tijdens gewapend artikel 100 grondwet conflict in Islamitische landen aan tot geweld tegen Nederland en/of bondgenoten. De feiten blijken voor eenieder uit de rapportages van de NCTb. Eenvoudigheidshalve vindt u de tekst van mijn extra aangifte van 10 september 2010 ter zake als pdf bijgevoegd. Ook voor raadsman van verdachte verstandig kennis van te nemen aangezien er voorts middels artikel 12 Sv procedures en politieke organisatie werk gemaakt wordt van de strafvervolging van verdachte ter zake deelname aan oorlogsmisdaden, volkerenmoord, massamoord, terrorisme, misdaden tegen de menselijk en andere internationale en terrorisme gerelateerde misdaden.

Verdachte in het Wildersproces in particulieren hoedanigheid gevangennemen en/of daartoe aanzetten is de plicht van eenieder. Meen jegens verdachte bevoegdheden te bezitten op grond van de algemene heterdaadsbepalingen. Heb inmiddels uitgebreid met beveiliging van verdachte besproken hoe ik uitvoering daarvan zie. Het is aan de officieren van justitie op te treden in deze. Weet allang van senior rechercheurs van de war crime unit van de dienst nationale recherche van de korps landelijke politiediensten hoe forensisch experts mijn waarnemingen kwalificeren. Verdachte is hoofdrolspeler in een internationaal opererend terroristisch netwerk wat democratisch verkregen bevoegdheden misbruikt en (bijzondere) ambtsplichten schendt ten einde straffeloos bovengenoemde misdrijven te plegen. Verdachte is evenwel uit het oog verloren

dat er ook omstandigheden zijn waaronder hij in particulieren hoedanigheid levenslang tegen zich kan en zal horen eisen.

De artikelen 119 grondwet en 44 van het wetboek van strafrecht zijn feitelijk goede trouw bepalingen. Kennelijk is de wetgever van de (absolute) goede trouw van bewindslieden en/of Kamerleden uitgegaan dat het straffeloze deelname aan bovengenoemde misdrijven door Nederlandse bewindslieden en/of Kamerleden is gaan faciliteren. Het is betrekkelijk eenvoudig voor verdachte als politiek delinquent geconfronteerd te worden met de passifistische kant van de Islam. Verdachte draagt immers in hoedanigheid van politicus én particulier zelf bij aan wederrechtelijk geweld van westerse regeringen en parlementen in Islamitische landen. Als politicus en particulier met zijn film FITNA wekt verdachte de schijn van noodzakelijkheid van geweld tegen Islamitische landen en de Nederlandse en zelfs Europese Islamitische bevolkingsgroep. De manier waarop en de resultaten van het werk van verdachte (ook in particulieren hoedanigheid) heeft verdacht veel overeenkomsten met techniek en resultaten van de oude-Nazi's die zesenzestig jaar geleden strafrechtelijk zijn bestreden.

Door verdachte in het Wildersproces in particulieren hoedanigheid gevangen te nemen wegens het met FITNA onloochenbaar in gevaar brengen van de interne en externe veiligheid van de Staat, kan weg vrije gemaakt worden voor de verdere rechtens wraak die de Nederlandse Rijksoverheid zelf heeft uit te voeren op politiek delinquenten ten einde te voorkomen dat het nog meer slachtoffer wordt van de gewapende strijd die verdachte en zijn gedoogpartners met FITNA tegen Nederland en bondgenoten rechtvaardigen of althans anderszins legitimeren of althans uitlokken bij en tijdens gewapend artikel 100 grondwet conflict. In mijn ogen zijn raadslieden die reclame maken met het feit dat zij geen oorlogsmisdadigers of genocidale moordenaars verdedigen en het in casu toch doen medeplichtig aan bovengenoemde misdrijven van verdachte.

Niet strafvervolging van verdachte ter zake met FITNA en overige te laste gelegde feiten schenden van de artikelen 102, 107 jo 107a Sr en derhalve van ons allen blijvend slachtoffer makend, zal gehekeld worden. In ieder geval ik zal daarin deelname aan de misdrijven van verdachte zien. De shock waar iedereen in verkeert ten gevolge van de te laste gelegde feiten en overige misdrijven van verdachte is voldoende opgeklaard voor officieren van justitie om verdachte in particulieren hoedanigheid de zware straf grond van de artikelen 102, 107 jo 107a Sr te laste te leggen. Daarop staat immers levenslange gevangenisstraf als hoofdstraf gesteld. Artikel 55 Sr verplicht daartoe.

Hoogachtend,
Jeroen de Kreek.-
---
http://jdk.lawyers.nl
skype:jdk.lawyers.nl
+31(0)624967163
Kvk: 34290323
****
Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Ministerie van Veiligheid en Justitie.
****

Sagittarius

Van: "Sarolea Henri" <hasarolea@casema.nl>
Aan: "van Roessel B.C.C." <b.van.roessel@om.nl>; "Velleman P.C." <p.velleman@om.nl>; "Moszkowicz A.M." <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>; "Prakken T" <ties.prakken@gmail.com>; "Pestman M" <mpestman@bohler.eu>; "Steijnen N.M.P." <sagitar@hetnet.nl>; "mohamed rabbae" <mrabbae@hotmail.com>; <jdk@lawyers.nl>; <nix@adwadvocaten.nl>
Verzonden: dinsdag 10 mei 2011 9:20
Bijlage: schadevordering def.pdf
Onderwerp: Re: voortzetting zaak Wilders

Geachte officieren, geachte collega en confreres,

Ter kennisname afschrift van mijn gisteravond verzonden reactie op het mailbericht van de heer A. Bernsen van 4 mei jl.:

Geachte griffiers,

Onder verwijzing naar uw onderstaande mail van 4 mei jl. bericht ik u als volgt. Het verzoek luidt om het bij brief van 28 september 2010 bij de rechtbank ingediende verzoek tot voeging ex artikel 51b Sv (kopie nogmaals bijgevoegd) tevens aan te merken als een document behorende tot categorie 1 (dus ook overgelegd omdat de inhoud ervan van belang wordt geacht voor de beoordeling van de zaak tegen de verdachte).

Tot slot bericht ik u, zoals mr Prakken reeds gemeld heeft in haar mailbericht aan de heer Bernsen van 6 mei jl. , dat ik verwacht circa 30 minuten nodig te hebben voor het geven van een toelichting op de ingestelde vordering.

In de verwachting u zo op dit moment voldoende geinformeerd te hebben,

Met vriendelijke groeten,

H.A. Sarolea

Arrondissementsparket Amsterdam

Postadres Postbus 84500, 1080 BN Amsterdam

Bezoekadres
Parnassusweg 220-228
Toren A/B
Telefoon (020) 541 2111
Fax (020) 541 2693

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.

Beweging tot Herstel van het Respect p/a
Advocatenkantoor Steijnen, Olof en Stelling
T.a.v. mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Contactpersoon	Mw. mr. B. van Roessel
Onderdeel	Team Noord/Oost
Doorkiesnummer	020 541 3829
Datum	10 mei 2011
Ons kenmerk	13/425046-09
Uw kenmerk	-
Onderwerp	Zaak Wilders

Geachte heer Steijnen,

Eerder heeft u van ons een brief ontvangen met de voorlopige planning in de zaak tegen de heer Wilders. Inmiddels hebben wij van de rechtbank een wijziging in de planning doorgekregen.

Indien de beslissing van de rechtbank op 23 mei aanstaande aanleiding geeft de zitting voort te zetten, zijn de zittingsdagen in de zaak Wilders op de volgende dagen gepland:

23 mei	**beslissing rechtbank + voortzetting met voorhouden stukken**
25 mei	**requisitoir/toelichting vorderingen benadeelde partijen**
27 mei	**(vervolg) toelichting vorderingen benadeelde partijen/ (start) pleidooi**
30 mei	**(vervolg) pleidooi**
1 juni	**repliek/dupliek/reacties benadeelde partijen/laatste woord**
3 juni	**uitloopdag**

De uitspraak wordt in juni 2011 verwacht; een datum hiervan is nog niet bekend.

Alle zittingsdagen beginnen om 9 uur en vinden in principe plaats in het gerechtsgebouw gelegen aan de Parnassusweg 220 te Amsterdam.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog nadere vragen hebben dan vernemen wij dat graag.

Hoogachtend,

Namens de officieren van justitie,
K. Huitema

Sagittarius

Van: "Ties Prakken" <ties.prakken@gmail.com>
Aan: "a.bernsen" <a.bernsen@rechtspraak.nl>; "b.van.roessel" <b.van.roessel@om.nl>; "p.velleman" <p.velleman@om.nl>
CC: "hasarolea" <hasarolea@casema.nl>; "nix" <nix@adwadvocaten.nl>; <sagitar@hetnet.nl>; <jdk@lawyers.nl>; <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>; <mpestman@bohler.eu>
Verzonden: vrijdag 6 mei 2011 17:01
Onderwerp: proces Wilders

Geachte griffier,

In reactie op de e-mail van de griffier van 4 mei jl. hebben wij een mail aan de officieren van justitie gestuurd, tevens c.c. aan de griffiers. Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar voor wat betreft de stukken waarvan wij voeging in het dossier vragen.

Wat betreft het door de rechtbank verzochte overleg met de raadslieden van de andere benadeelde partijen kunnen wij u meedelen dat wij contact met Mr Sarolea hebben gehad, die liet weten in ongeveer een half uur de vordering van zijn cliënte opnieuw maar met enige nieuwe argumenten te willen toelichten. Met Mr Nix voeren wij nog overleg. Met de overige raadslieden en met de heer de Kreek wensen onze cliënten geen overleg te voeren omdat zij blijk geven van een aanpak van de zaak die in ieder geval niet in hun belang is. In onze mail van 14 april lieten wij al weten dat Michiel Pestman en ik samen ongeveer twee uur nodig denken te hebben, en onze cliënten Mohamed Rabbae en Amal Bensalah samen ongeveer anderhalf uur. In totaal willen wij dus beslag leggen op naar schatting drieeneenhalf uur zittingsruimte.

Wat betreft het zittingsschema moet ons nog van het hart dat wij er om verschillende redenen aan hechten dat de zaak nog voor de zomervakantie wordt afgerond. De heer Rabbae heeft zijn voor mei geplande familiebezoek aan Marokko speciaal voor de zaak uitgesteld tot juni en is tot uiterlijk 3 juni beschikbaar. Michiel Pestman vertrekt in juli voor een jaar naar het buitenland en is dus na de zomer helemaal niet meer beschikbaar en Ties Prakken is grote delen van de maand september niet beschikbaar. Wij dringen er dus bij de rechtbank op aan de zaak voor de zomer af te ronden.

Hoogachtend,

Michiel Pestman
Ties Prakken

Sagittarius

Van: "Bernsen, A. (Rechtbank Amsterdam)" <a.bernsen@rechtspraak.nl>
Aan: "Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)" <b.van.roessel@om.nl>; "Velleman, P. (Parket Amsterdam)" <p.velleman@om.nl>; <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>; <ties.prakken@gmail.com>; <mpestman@bohler.eu>; <sarolea@senvs.nl>; <hasarolea@casema.nl>; <sagitar@hetnet.nl>; <mohammed.faizel@gmail.com>; <jdk@lawyers.nl>; <nix@adwadvocaten.nl>
Verzonden: woensdag 4 mei 2011 14:45
Bijlage: Voortzetting proces Wilders (data).doc
Onderwerp: voortzetting zaak Wilders

Geachte (raadslieden van) benadeelde partijen/slachtoffers, geachte officieren van justitie, geachte raadsman van verdachte,

Ter zitting van 2 mei jl. heeft de voorzitter een aantal opmerkingen gemaakt die betrekking hebben op de benadeelde partijen/slachtoffers. Daarbij is de toezegging gedaan dat een en ander zou worden samengevat in een mail. U wordt conform die toezegging geïnformeerd.

Op 23 mei a.s. zal de rechtbank beslissen op de op 2 mei jl. gevoerde verweren van de verdediging. Voor zover dit niet leidt tot een einduitspraak, zal het proces op 23 mei worden voortgezet. Na een korte onderbreking na het kenbaar maken van de beslissingen, zal de behandeling in dat geval worden voortgezet met het voorhouden van de relevante processtukken. De rechtbank streeft er dan naar het voorhouden die dag af te ronden. Derhalve dient rekening te worden gehouden met een zittingsdag die wellicht tot in de avonduren voortduurt. Aan de verdediging is verzocht voor 10 mei de door haar aangekondigde nieuwe stukken in te dienen en schriftelijk kenbaar te maken van welke stukken zij integrale voorlezing wenselijk acht. Het openbaar ministerie heeft haar wensen dienaangaande reeds kenbaar gemaakt.

Toevoegen stukken
Krachtens artikel 51 b (nieuw) Sv kan een slachtoffer aan de officier van justitie verzoeken bepaalde documenten aan het dossier toe te voegen. Het betreft hier 2 categorieën documenten, te weten:

1. documenten die hij relevant acht voor de beoordeling van de zaak tegen de verdachte
2. documenten die hij relevant acht voor zijn vordering op de verdachte

Tot op heden hebben slachtoffers/benadeelde partijen documenten aan het dossier laten toevoegen door toezending aan de officieren van justitie en/of aan de rechtbank. Deze documenten zijn alle opgevat als zijnde bedoeld ter onderbouwing van de ingediende vorderingen. Mocht dit anders zijn (de stukken zijn ook of uitsluitend overgelegd omdat deze van belang worden geacht voor de beoordeling van de zaak tegen verdachte) dan dient dit voor 10 mei a.s. schriftelijk kenbaar te worden gemaakt aan de griffiers.

Mochten de benadeelde partijen voornemens zijn te verzoeken nieuwe documenten aan het dossier toe te voegen, dan dienen zij dit vanaf heden voor 10 mei a.s. schriftelijk te verzoeken aan de officieren van justitie en daarbij aan te geven tot welke van de hiervoor genoemde categorieën de in te dienen documenten behoren opdat de officieren daarmee rekening kunnen houden in verband met het derde lid van artikel 51b Sv. Dit geldt ook voor de door mrs. Prakken en Pestman aangekondigde film die zij ter zitting vertoond willen zien. Een kopie van deze film dient eveneens voor 10 mei te worden ingediend bij het parket onder mededeling van de categorie zoals aangegeven.

Indien mr. Nix namens zijn cliënt een vordering wil indienen, wordt hij ook verzocht dit te doen voor 10 mei a.s. Mr. Nix heeft dit ter zitting reeds toegezegd.

Mondelinge toelichting ter zitting
Nu een aantal benadeelde partijen een voorkeur hebben uitgesproken hun toelichting te geven na het requisitoir van de officieren van justitie zal de rechtbank deze voorkeur volgen. Dit betekent een aanpassing van het eerder uitgereikte schema. Bijgaand treft u het nieuwe schema aan.
Ten behoeve van de organisatie en planning van de betreffende zittingsdag(en) verzoekt de rechtbank de

benadeelde partijen voor 10 mei a.s. schriftelijk kenbaar te maken wie het woord wenst te voeren met een inschatting van de spreektijd. De rechtbank verzoekt (de raadslieden van) de benadeelde partijen hierover onderling overleg te hebben ten behoeve van een zakelijk en efficiënt gebruik van de zittingstijd.

Nieuw zittingsschema

Uit bijgaand aangepast zittingschema blijkt dat de rechtbank de eerder genoemde data handhaaft. De rechtbank realiseert zich dat de planning van de laatste zittingsdagen (30 mei en 1 juni en uitloopdag 3 juni) vallen in een eerder door het openbaar ministerie aangegeven verhinderperiode. De rechtbank heeft in een vroeg stadium aangegeven er naar te streven dit proces, waar dit mogelijk is, af te ronden voor de zomer, mede omdat anders een vertraging van enkele maanden zal ontstaan. De rechtbank acht dit onwenselijk.
In geval van voortzetting na 23 mei a.s., acht de rechtbank de prognose reëel dat het proces inhoudelijk zou kunnen worden afgerond begin juni met 30 mei en 1 juni als laatste feitelijke zittingsdagen en 3 juni als uitloopdag. Daarom handhaaft de rechtbank voornoemde zittingsdagen.
Mocht het echter zo zijn dat op of reeds voor 30 mei voorzienbaar is dat 3 juni niet de laatste zittingsdag zal zijn en het proces derhalve over de zomer heen getild zal moeten worden, dan heeft de rechtbank geen bezwaar tegen het laten vervallen van de nu geplande zittingsdagen na 27 mei a.s..

Hoogachtend,

R.R. Eijsten
A. Bernsen

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

Neeltje van Holst

Van: "Neeltje van Holst" <n.van.holst@hetnet.nl>
Aan: <mohammed.faizel@gmail.com>; <info@enait.nl>
Verzonden: zaterdag 30 april 2011 21:11
Bijlage: LAI.doc; PEEL.doc
Onderwerp: Pleitnotities 2 mei 2011 zie bijlagen. N. Steijnen.

Von der Dunk: lezing is nu besmet

2011

Door een onzer redacteuren

ROTTERDAM, 22 APRIL. Cultuurhistoricus Thomas von der Dunk noemt de Arondéus-lezing van de provincie Noord-Holland „voorgoed besmet" nu de voordracht die hij op 26 april zou houden, is afgelast. „Geen enkele zichzelf respecterende spreker zal nu nog op een uitnodiging van het organiserend comité ingaan."

Gisteren werd bekend dat Von der Dunk zijn lezing *Het nieuwe taboe op de oorlog* niet mag houden, omdat de inhoud ervan „te partijpolitiek" is, aldus de Statenleden van CDA en VVD die in het organiserend comité zitten. In zijn tekst verwijst Von der Dunk een aantal keer naar het optreden van de PVV.

De andere leden van het organiserend comité, afkomstig van PvdA, GroenLinks en SP, zijn na de verkiezingen niet teruggekeerd in de Staten en hebben daarom formeel niets meer te zeggen over de Arondéus-lezing. Zij zijn kwaad over het besluit van CDA en VVD de uitnodiging aan Von der Dunk in te trekken.

Hero Brinkman,voorzitter van de Noord-Hollandse Statenfractie van de PVV, zei vanochtend in *de Volkskrant*: „De vertegenwoordigers van CDA en VVD vertelden me dat er in Von der Dunks lezing een aantal partijpolitieke passages stonden die niet positief waren voor de PVV. Ik heb toen gezegd: als jullie deze antisemiet Von der Dunk een podium geven om zich tegen de PVV af te zetten, zal ik hem niet alleen in het debat bij de enkels afzagen, maar dan is het misschien ook de laatste Willem Arondéus Lezing geweest."

Von der Dunk: „Deze hele kwestie onderbouwt precies de centrale stelling van mijn voordracht. Wie parallellen zoekt tussen het huidige politieke klimaat en de jaren rond de oorlog, wordt de mond gesnoerd." De kwestie keert zich nu wel als een boemerang tegen VVD en CDA, denkt Von der Dunk. „Een lezing die verboden wordt, is natuurlijk veel nieuwswaardiger dan een lezing die gehouden wordt."

Uit de lezing

„De PVV bepleit openlijk discriminatie van een deel van de ingezetenen in Nederland op basis van de demonisering van een religie: denk aan de voorstellen van haar lijsttrekker in deze provincie bij de jongste Statenverkiezingen inzake hoofddoekjes in de bus."

„Ik zwijg dan nog over de *fact-free-politics* en het met grove leugens gepaarde complotdenken, waaraan zich vooral de partijideoloog van de PVV bezondigt – ook dat hebben wij in deze omvang, en vooral bij een groepering met deze invloed in de politiek, sinds 1945 niet gezien."

„De angst de roep van het *Gesundes Volksempfinden* te missen en anderhalf miljoen kiezers te 'demoniseren' – zoals de standaardreactie van de PVV bij elke kritiek op haar doen en laten luidt – heeft inmiddels bij de regeringscoalitie tot een grootschalig wegkijken geleid als er weer eens discutabele, of zelfs ronduit schunnige uitspraken worden gedaan."

7-4-2011

(1)

Bezoek plenkovic bencdeelde partijen

Ik zal u vertellen waar mijn benedeelde partijen
lang waar zijn / zich bevonden door velen:

→ dat is niet zoveel dan dat Wilders
zegt,

→ dat is door wat wat hij zegt, onmiddels
al deel uitmaakt van een politiek programma
in een multis partij, gelijk de feit dat dat één van
Wilders

→ dat die multispartij, en wat die op de
politieke agenda heeft staan, onmiddels
al uitlicht salonfähig is geworden lang voor
bevolkingsopinie
Wilders

→ dat wat die multispartij niet alleen zegt
komt niet tot enige reactie in het OM heeft
geleid, maar dat ook het feit dat dat onmiddels
deel uitmaakt van een politieke programma van de
multispartij komt tot enige actie in het OM
heeft geleid. → hun / hun bevolkingsopinie

→ dat zodoende door het OM, en ze stabiel een
7.02 andere wordt geleid dat dergelijke objecte programma
partijen steeds meer tot dusdanig reuleren komen.

→ Hoor je / zie daar Lize het onderweg maken
proeven
Lize Gestudeerde onderhandelaar, voor
het hoofdrolvelijes-verlaat van Hildegarde Wilders
enige publieke actie in het OT? → lang van stedenvijd dag.

→ S'él dat de morgen, de volgende - het comment
is duidelijk! - een gerade half pronomme beslaat het
woordje de hoofdrolvelijes verlaat, wat Fiona Wilders dat
wil, wat is dan de wetenschappelijke waarde van
in het OT van dan en geen te lachen a Wilders
op dat moment te gaan verwijze? → Klaar!

→ lang van stedenvijd

en zijn marionette
publiek

De publiek (Ruiter) geeft me al zover dat de toneelen, van Wilders niet
lang te maken, zoals de aanwezigen wordt opgeleyd bij mij pogingen om
onze clients het ze zoals lijken te decadenten.

AL / HOOFDERSTE BEGIN

→ onde monetaire steigers

Het gaat bij deze uitspraken (de hemistiquen "geen moeilijk
niet om deze uitspraken zee. Het gaat om dat deze uitspraken in
realiteit worden opgenet. Dee in dag het dag gaat

→ de publiek doet niks a gaat
gaat niet Wilders a stop
hun te concerten

Ernst: Om dat niks zonder hun volstrekte zonder
en opeenstapeen te maken op hunt. De rechter is de hunt te
toevlucht. Hunt de mijn cabaret en de stek, dan valt
de rellschunt.

Mijn claim mijn hunt. ondat het OT ze in de stel hunt

Maar het aller, allereerste begin is dit

Al Wilders is een eenmans bedrijf. ~~Alle~~
De PVV bestaat juridisch niet maar feitelijk
niet als organisatie. Alles wat door de
PVV aan politiek en beleid wordt opgezet,
wordt ook in Nederland of met door ook, is
door en door van Wilders afhankelijk

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

De reizende commentator Anil Ramdas

De sociaal-nationalistische PVV

17-3-2011

Volgens de Wet van Godwin – uit 1990 van internetspecialist Mike Godwin – eindigt elk dispuut op internet vroeg of laat in een vergelijking met Hitler of de Tweede Wereldoorlog. Wie als eerst met 'Godwinnen' begint, heeft volgens internetters het debat verloren.

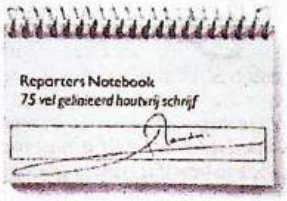
Waarom mogen we de situatie in Nederland niet vergelijken met de toestand voor de oorlog, vroeg de socioloog Anton Zijderveld zich afgelopen dinsdag af in het Verzetsmuseum in Amsterdam. Hij was daar, op uitnodiging van *Historisch Nieuwsblad*, voor een gesprek over de verschillen en overeenkomsten van de PVV en de NSB.

Zijderveld weet waarop de irritatie over het erbij halen van de jaren dertig en veertig is gebaseerd. Nog niet zo lang geleden ging Nederland gebukt onder wat hij „het ideologische multiculturalisme" noemt, waarin niets onaardigs mocht worden gezegd over allochtonen. Wie iets kritisch zei, was meteen een fascist. De oorlog werd in die tijd volledig gebanaliseerd.

Intussen heeft het ideologische multiculturalisme afgedaan. We kunnen weer lessen trekken uit de geschiedenis. Zijderveld: „Ik zeg niet dat NSB en PVV identiek zijn, maar er is een onmiskenbare familiegelijkenis."

Beide zijn bewegingen, in plaats van partijen met kaderleden en statuten. Ze geloven beide in één leider, die geen burgers aanspreekt, maar een 'volk', dat wordt onderdrukt door een 'elite'. Zijderveld: „De NSB was nationaal-socialistisch, de PVV is eerder sociaal-nationalistisch. Eigen oudjes eerst en weg uit Europa."

De aanwezige historici waren het maar gedeeltelijk eens met Zijderveld – de PVV is eerder cultureel gefundeerd dan ideologisch en anders dan Mussert heeft Wilders geen samenhangend toekomstvisioen. In

het fascisme is het volk onwetend of vervreemd. Het dient in elk geval te worden heropgevoed. Volgens Wilders is het volk, gepersonifieerd in Henk en Ingrid, 'zuiver' van karakter en heeft het per definitie gelijk. Ook de armoede van de jaren dertig is onvergelijkbaar met tegenwoordig. Zijderveld zegt dat de rancune van toen wel degelijk te vergelijken is met die van nu.

Dan het vijandbeeld – de NSB werd geleidelijk antisemitisch, de PVV is van oorsprong anti-islamitisch. Moslims vormen geen eenduidig ras. Dit probleem lost Wilders op door te zeggen dat hij niet de moslims bestrijdt, maar de islam. Dat is een drogreden, omdat geen moslim bestaat zonder islam. Daaraan voegt Wilders het idee toe van een 'essentiële islamitische aard', die intrinsiek kwaadaardig en onveranderlijk is – de *takiyya*. Zo heeft hij het racisme van de NSB niet eens meer nodig.

Onhandig voor Wilders is de verdeeldheid onder moslims, die volgens een van de sprekers zo groot is dat ze niet eens een eigen omroep kunnen beginnen, hoewel het geld daarvoor klaarligt. Zijderveld: „Iedere splintergroep binnen de islam wil een eigen moskee. Wilders zegt dan: de islam groeit. De waarheid is dat de islam juist versplintert."

Kennen de NSB en de PVV meer overeenkomsten of verschillen? Het belangrijkste verschil lijkt mij vooral te liggen in het vijandbeeld zelf – de moslims die, naarmate aanslagen uitblijven, steeds moeilijker kunnen worden weggezet als potentiële terroristen. Wilders zal steeds meer beschuldigingen en beledigingen uit de kast moeten halen om moslims te presenteren als een collectief, met een gemeenschappelijke en voor het Westen uiterst gevaarlijke aard.

Misschien heeft Wilders zelf wel te vroeg een 'Godwin' ingezet, toen hij de Koran vergeleek met *Mein Kampf*. Strikt genomen had hij het debat op dat moment al verloren.

Rabobank Zeist,
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

Sagittarius

Van: "Eric Ferguson" <e.ferguson@antenna.nl>
Aan: <ferguson@casema.nl>; <Elsa@Berentzen.nl>; <m.ferguson@antenna.nl>; <Patrick.Kools@ibanx.nl>; <sagitar@hetnet.nl>; <alyde.eduard@zonnet.nl>; <antoinette.hildering@zonnet.nl>; <info@charante.nl>; <b.klein.goldewijk@planet.nl>; <info@bof.nl>; <c.roolvink@casema.nl>; <info@clubofr>
Verzonden: donderdag 1 maart 2012 18:51
Onderwerp: (Fwd) ludieke actie contra PVV

Dit is een leuk idee. Als je het er mee eens bent; doe mee en stuur het aan vrienden door. Bij de antwoorden kan je ook opinies invullen over Oost-Europeanen; wees daarin creatief.

Eric

------- Forwarded message follows -------

From: Brouwer-Elfferich Els

Beste mensen,

volgens mij is dit een mooie knipoog tegen de PVV constipatie:

Een oplettende Nederlander heeft wat bedacht:

Er is ophef over de site van de PVV, waar je kunt klagen over de Oost-Europeanen. Men oefent druk op Rutte uit, om die site als 'verwerpelijk' af te keuren. Die Nederlander is daar gaan kijken. Je kon klikken op 'Meldt Uw Verhaal Hier' Je kan daar met ja/nee aanvinken of je last hebt van overlast, crimineel gedrag, geweld e.d. Zij heeft meegedaan - grijns - en overal 'nee' op geklikt. Nee hoor, nergens last van... het zou een goede guerilla-actie zijn als we een soort kettingreactie kunnen veroorzaken: duizenden mensen die aanklikken, dat ze óók geen last hebben. Dat zou het hele PVV onderzoek vergaand beïnvloeden in positieve zin. Wilders zegt dat hij met de uitkomst naar de minister stapt – (grijns), dan moet hij bekennen dat duizenden hebben gezegd géén last te hebben. Doe mee, klik op de link, en zorg voor het enige juiste onderzoeksresultaat! Het kost je nog geen minuut:
http://www.meldpuntmiddenenoosteuropeanen.nl/ En wil je daarna deze mail dóórsturen aan zoveel mogelijk mensen. Groet,

Els

------- End of forwarded message -------

--
Eric T. Ferguson,
van Reenenweg 3, 3702 SB ZEIST Netherlands
tel: +31 30-2673638

8-2-2011

Na de beslissing over de getuigen, op 14-2 A.S.,
per mail aan hen om geven dat het standpunt van de
RB m.b.t. de bewijsmiddelen onaanvaardbaar is,
maar dat verhoren wil horde dat dus op de
zitting gehoord kan blijft → daarom verslag en
de rapporten plus bijlage - verslag per mail over
de opstelling en het OM, "domheid en de onschuldigheid"
→ vgl. veel Holocaust - antisemitisme → dus speelt een
samenhang met 2 duizend jaar anti-semitisme mee

→ PROTEST TEGEN 't UITSPRAAK GEVEN DOOR
DE RECHTER IN HET PALEIS VAN
JUSTITIE VOOR HATE SPEECH
OP 7-2 N.L. DIE
LETTERLIJK OP DE VOORPAGINA'S
VAN DE KRANTEN IS BEVONDEN

→

— TEGEN FUNDAMENTEEL VERKEERDE
GETUIGEN OVER DE ISLAM

→ RECHTER VINDT 't BLIJKBAAR BELANGRIJKER
DE BENAUWDHEDEN PARTIJEN KORT TE HOUDEN!

7-2-2011

Moskeeen Amsterdam bedreigd door Wilders-aanhangers.

Bij drie Marokkaanse moskeeen in Amsterdam lopen de gelovigen 's nachts wacht uit angst voor aanslagen. Eind vorig jaar kregen de gebedshuizen pamfletten met dreigteksten in de bus. 'Wilders verlost ons van jullie,' staat in =E9=E9n van de pamfletten. Dat meldde Het Parool begin december (zie http://tinyurl.com/3azwl8f). Marokkaanse Amsterdammers hebben zelf een meldpunt opgezet om discriminatie te bestrijden en in kaart te brengen: http://tinyurl.com/2b3dzgo

7-2-2011

Aangezien nu de zaak te zitting wordt behandeld niet langer de EVJ de omvang van het onderzoek bepaalt, moeten de rechtbank, en artikel 3 van het Kaderbesluit van de Europese Raad van 15 maart 2001 inzake de status van het slachtoffer in de strafprocedure bepaalt dat het slachtoffer de mogelijkheid geboden dient te worden gedurende de gehele procedure bewijselementen aan te dragen

(= gewaarden art. 51b lid 2 Sv geeft het recht om te verzoeken documenten die hij relevant acht aan de beoordeling en de zaak tegen de verdachte in het dossier te voegen)

verzoek tot daartoe strekkende bestemming aan een aantal documenten aan te dragen die hij relevant achten voor 1) een de beoordeling van de zaak tegen de verdachte en 2) een oordeel op de resultaten

→ Verzoek tot overlegging van deze rapporten en verzoek ze aan het dossier toe te voegen

Als ik mag uitgaan dat documenten die door hij relevant gezien worden voor een beoordeling van de zaak tegen de verdachte aan het dossier toe te voegen, dan hoef ik volgens mijn cliënt tegen het verder mondeling aandringen van de dagvaarding dat van een beoordeling van de zaak tegen de verdachte relevant is → art 3 Kaderbesluit: tijdens de procedure mag bewijselement worden aangedragen

IS DUS REDENEN DAN? REKENT VAN ART. 324 LID 1 Sv: "DE BEVOEGDHEID VAN DE RECHTBANK TOT HET BEVOLEN VAN DE TERECHTZITTING STRAFZAAK TOT EEN GELEIDELIJKE SLUITING OVERLEGGEN"

Sagittarius

Van: "Sagittarius" <sagitar@hetnet.nl>
Aan: "Eijsten, R.R. (Rechtbank Amsterdam)" <r.eijsten@rechtspraak.nl>; <moszkowicz.amsterdam@planet.nl>; "Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam)" <b.van.roessel@om.nl>; "Velleman, P. (Parket Amsterdam)" <p.velleman@om.nl>
CC: <mpestman@bohler.eu>; <mohammed.faizel@gmail.com>; "Ties Prakken" <ties.prakken@gmail.com>; <sarolea@senvs.nl>; <hasarolea@casema.nl>; <g.janssen@rechtspraak.nl>
Verzonden: donderdag 3 februari 2011 19:05
Onderwerp: Re: OM-Wilders; parketnummer 13/425046-09

Geachte heer Janssen,

Aan de vooravond van regiezitting verzoek ik nog uw aandacht voor een aantal punten.

Allereerst moet het mij en mijn collega Mr. Enait van het hart dat we geschokt zijn omtrent het feit dat uit het rapport 'Evaluatie van de organisatie van de strafzaak Wilders', zie we het goed, in zijn meest verstrekkende konsekwentie moet worden afgeleid dat de voortdurend voor de neus van de betrokken procespartijen draaiende camera's in elk geval tot effect hebben gehad dat de betrokken rechters beschroomd zouden zijn geweest om, in de wrakingsgedingen, hun gewraakte optreden ter zitting van de wrakingskamer te verdedigen. Het dunkt ons dat, als dit alleen al maar een mogelijke uitwerking zou kunnen zijn op betrokken procesdeelnemers, zoals in casu op de betrokken rechters - maar even goed op anderen behorend tot de categorie pprocesdeelnemers -, dan onder dergelijke omstandigheden een niet beinvloede procesgang daarmee op zich al tot onmogelijkheden behoort. Hetgeen vanzelfsprekend rechtens onaanvaardbaar is. Ik wil daartegen nog eens een ernstige waarschuwing laten horen!

Hoewel het uiteraard niet aan ons is om te bepalen hoe in het algemeen met camera's in deze zaak zal worden omgegaan, herhaal ik hierbij echter mijn reeds bij mail van 3 december j.l. geuite verzoek dat mijn collega Mr. Enait en ik noch in de rechtszaal, noch elders in het gerechtsgebouw door camera's in beeld gebracht wensen te worden. Rechtsspraak is geen circusvertoning en rechtszaken dienen op gepaste afstand van de camera's plaats te vinden.

Voorts wijs ik, mede namens mijn collega Mr. Enait, in aansluiting op mijn bij mail 16 november j.l. gemaakte opmerkingen over dit onderwerp nog eens op de uiterste prudentie, die noodzakelijk is bij de beoordeling van de verzoeken van de verdediging van Wilders tot het betrekken bij het onderzoek van door hem genomineerden die hij aanduidt als getuigen-deskundigen.

Hier geldt in elk geval dat het rechtens ontoelaatbaar zou zijn dat de rechtbank, via de door Wilders voorgestane constructie van het beweerdelijk aandragen van 'deskundigen'-bewijs terzake van beweerdelijke maatschappelijke gevaarlijkheid, ideologische kwaadaardigheid en misdadigheid van de islam, zich door medewerking aan een dergelijke perfide opzet zelf als een instrument van verdere criminalisering van de islam zou laten misbruiken. En daarmee ook de onpartijdigheid en integriteit van de rechtspraak als zodanig zware schade zou toebrengen.

Met name namens onze cliënten-moskeeën, die evenals Wilders - al beweert hij tegen alle evidentie van het tegendeel glashard het tegenovergestelde - en evenals het Europese Hof voor de Rechten van de Mens in de zaak-Norwood, geen gekunsteld juridisch onderscheid wensen te erkennen tussen de islam en de belijders van de islam, dringen wij er dan ook met klem er op aan om geen enkele medewerking te verlenen aan het opnemen van verklaringen van zgn. getuigen-deskundigen van Wilders, die er op gericht zijn om de islam te criminaliseren en/of te diffameren.

Medewerking van de rechtbank aan het, over de lijn van zgn. deskundigen-verklaringen, nader criminaliseren en/of diffameren van de islam, wordt door onze cliënten-moskeeën beschouwd als medewerking van de rechtbank aan het nader criminaliseren van henzelf als (vertegenwoordigers van) moslims. Het zou een absolute gotspe zijn dat Wilders, via de door hem hier te baat te nemen kunstgreep, er in zou kunnen slagen

n zijn hetze tegen de islam, en daarmee tegen moslims - waarvoor hij hier als verdachte geldt - nota bene op die manier hier ook zelfs binnen de kaders van zijn proces voort te zetten!

Zoals al eerder in mijn mail van 16 november j.l. aangegeven, qua verdediging kan een dergelijke manoeuvre Wilders bovendien ook geen baat brengen. Al zouden honderd zogenaamde islam-deskundigen verklaren dat de islam misdadig is en/of tot misdadigheid leidt, één tegenverklaring van een 'islam-deskundige' is hier al voldoende om die verklaringen van die honderd anderen afdoende te falsificeren. En daarmee als van geen juridisch gewicht te neutraliseren. Wat overblijft is dat Wilders daarmee alleen maar verdere stemmingmakerij tegen de islam en tegen moslims kan bereiken. Hetgeen nog een extra reden voor de rechtbank behoort te vormen om te voorkomen dat zij zich hier voor deze kar zou kunnen laten spannen.

Mocht de rechtbank van oordeel zijn dat het, om ons duistere redenen, toch noodzakelijk zou zijn om, op verzoek van Wilders, toch verklaringen van zgn. islam-deskundigen op te nemen die de islam, en daarmee de belijders van de islam, criminaliseren en/of diffameren, dan dient de rechtbank - wil de rechtspraak hier niet de dupe worden van de valkuil die Wilders hier graaft - in elk geval tenminste er voor zorg te dragen dat tegenover elke dan afgelegde diffamerende/ criminaliserende verklaring ambtshalve een tegenverklaring komt te staan, afgelegd door een ambtshalve door de rechtbank aangewezen 'tegen-deskundige'. Dit nu de jammerlijke situatie heerst dat op dit onderdeel van het OM niets valt te verwachten, hetgeen de noodzaak van initiatief hier uitdrukkelijk bij de rechtbank zelf legt.

Het noemen van het OM hier brengt ons tot ons laatste punt.
En dat is de kwestie van het optreden van het OM en de positie van de benadeelde partijen in relatie tot dit optreden van het OM.

Alvorens daar inhoudelijk nader op in te gaan, is het nodig om eerst eens vanuit de hoogte neer te kijken op hoe dit strafproces zich (opnieuw) zal ontvouwen. Het zal, onvermijdelijkerwijs, opnieuw dreigen te ontaarden in een pro-Wilders show. Met dien verstande dat, alhoewel het hier een strafproces TEGEN Wilders betreft, er in het kader van de komende zittingen, dag in dag uit opnieuw alleen maar PRO-Wilders geluiden te beluistreren zullen zijn. Het OM zal allereerst dagenlang ten gunste van Wilders oreren en aangeven dat hij niet veroordeeld dient te worden. En vervolgens zal de verdediging dagenlang oreren ten gunste van Wilders en aangeven dat hij niet veroordeeld zal behoren te worden.
De kamer-Moors heeft gemeend om ook de benadeelde partijen uiteindelijk het recht te moeten ontzeggen om aan te geven dat Wilders, naar hun mening, wél
veroordeeld diende te worden, aangezien daarmee de benadeelde partijen beweerdelijk op de stoel van de OvJ zouden gaan zitten.

Dit betekent in elk geval in de verleden behandeling ter zitting, het hele proces door, alleen maar geluiden te beluisteren zijn geweest dat en waarom Wilders NIET veroordeeld zou dienen te worden. En op geen enkel moment enig geluid dat en waarom hij WEL veroordeeld zou dienen te worden. En dit dan nota bene met betrekking tot een persoon die als verdachte terecht staat!

Maatschappelijk en juridisch is een dergelijke one man show onaanvaardbaar. Naar de stellige mening van een aantal vertegenwoordigers van benadeelde partijen, waaronder ook wij, is deze ontaarding in een one man show ten gunste van Wilders, die zich thans opnieuw dreigt te voltrekken, te wijten aan een volkomen onrechtmatig optreden van het OM, dat simpelweg hier zijn wettelijke verplichtingen saboteert.

Allereerst is het bij dit laatste de vraag in hoeverre het de morele en eventueel juridische plicht van de rechtbank zou vormen om hieromtrent zijn positie jegens het OM tot uitdrukking te brengen. Wij achten in elk geval de rechtssabotage waar het OM zich hier schuldig aan maakt dermate ernstig dat een integere rechtbank hieromtrent zich in elk geval jegens het OM zou moeten uitlaten. Klip en klaar was dit in elk geval niet de positie van de kamer-Moors. Die niet alleen zelf daaromtrent geen enkele uitlating deed, maar zelfs meende te moeten verbieden dat vertegenwoordigers van de benadeelde partijen ook maar waagden te berde te brengen dat hun "cliënten niet blij zijn met deze opstelling van het OM".

Ook omtrent de juridische gerechtvaardigdheid van een dergelijke opstelling als die van de kamer-

loors dient, ter voorkoming van verwarring terzake van competenties, in den brede zoveel mogelijk duidelijkheid vooraf te komen.

Ter zake van deze kwestie van de bevoegdheden van de benadeelde partijen dient dan de vraag of en in hoeverre het OM hier onrechtmatig handelt uitdrukkelijk te worden meegewogen. Des te meer het oordeel daarbij behoort te zijn dat hier van onrechtmatig handelen van het OM sprake is, des te minder zal er reden zijn om interventies van benadeelde partijen in de procedure ter zitting meer dan nodig beperkingen op te leggen.

Daarbij dient dan voorts mede in de overwegingen te worden betrokken dat het gegeven dat sinds 1 januari j.l. de benadeelde partijen inmiddels officiëel procespartij zijn geworden betekent dat de OvJ uiteraard wel dominus litis blijft terzake van de vervolging, maar de abolute alleenheerschappij hier kwijt is in die zin, dat uitdrukkelijk ook met de zeer versterkte (proces)rechten van de benadeelde partijen rekening moet worden gehouden.

In dit verband wordt nog eens uitdrukkelijk gewezen op het advies van de Raad van State (Kamerstukken II, 30 143, nr 5) terzake van de recent in werking getreden wetswijziging m.b.t. de positie van de benadeelde partijen, waarin de Raad van State opmerkt dat het Kaderbesluit van de Europese Raad van 15 maart 2001 inzake de status van het slachtoffer in de strafprocedure niet alleen naar de mening van de Europese Commissie, maar ook naar het oordeel van de Raad zelf, niet zonder meer toereikend in het wetsvoorstel is uitgevoerd. Dit nu ingevolge artikel 3 Kaderbesluit elke lidstaat de benadeelde partijen de mogelijkheid dient te bieden om zelf ook tijdens de procedure bewijselementen aan te dragen en de benadeelde partijen in dit verband ook uitdrukkelijk in staat zou moeten zijn om onderzoekhandelingen uit te lokken. Daarmee wordt het vervolgingsmonopolie van het OM in feite doorbroken.

Daarnaast is een belangrijk aspect van de inmiddels ingegane wetswijziging dat het zowel de OvJ (art. 51a, tweede lid Sv) als de rechter (art 288a, tweede lid, Sv) de wettelijke instructie krijgen tot een correcte bejegening van de benadeelde partijen. Dat betekent tenminste van beide kanten een welwillende grondhouding, ook ter zitting, jegens de benadeelde partijen. Bij het optreden van de kamer-Moors was hiervan onvoldoende sprake.

Niet alleen uit de (inmiddels dus aanzienlijk verstrekte) positie van de benadeelde partijen en de verplichting tot correcte bejegening van hen door de rechter en het OM vloeit voort dat als, het OM tot niet-ontvankelijkheid van de benadeelde partijen concludeert, de benadeelde partijen in staat dienen te worden gesteld om daarop, anders dan de kamer-Moors blijkbaar voor ogen stond, jegens het OM te responderen, maar een dergelijk recht moet bepaald ook als een basaal grondrecht worden aangemerkt in het kader van fair trial in de zin van art. 6 EVRM.

In de onderhavige contekst is bij voorbaat te voorzien dat het OM hier, wederom, precies zoals in de fase-Moors, op een dubbele grond zal concluderen tot niet-ontvankelijkheid van de benadeelde partijen. En wel enerzijds op de grond dat Wilders vrijgesproken zou dienen te worden en anderzijds op de grond dat de benadeelde partijen geen causaal te duiden schade van het litigieuze optreden van Wilders zouden hebben ondervonden.

Op beide gronden tot niet-ontvankelijkverklaring door het OM van de benadeelde partijen komt de benadeelde partijen, te meer nog nu zij als officiële procespartijen worden erkend, onverkort het recht toe om op deze vorderingen tot niet ontvankelijkheid van het OM onverkort te responderen en te reflecteren. Des te meer nog eens, nu het OM terzake ook nog eens volstrekt onrechtmatig handelt.

Iedere andere benadering zou leiden tot een juridisch zwart gat: procesbelanghebbenden HOREN het OM niet-ontvankelijkheid jegens hen vorderen. Maar zouden het recht ontzegd krijgen om daarop hoe dan ok inhoudelijk te responderen. Een juridisch onvoorstelbare, en tevens volstrekt onaanvaardbare configuratie!

In elk geval wensen wij tijdig van de rechtbank, gemotiveerd en juridisch onderbouwd, te vernemen wat haar standpunt terzake is.
Zodat wij daarmee rekening zullen kunnen houden.

3-2-11

hoogachtend,

mede namens mijn collega Mr. M.F.A Enait,

N.M.P. Steijnen

---- Original Message ----
From: Eijsten, R.R. (Rechtbank Amsterdam)
To: moszkowicz.amsterdam@planet.nl ; Roessel, mr. B. van (Parket Amsterdam) ; Velleman, P. (Parket Amsterdam)
Cc: sagitar@hetnet.nl ; mpestman@bohler.eu ; mohammed.faizel@gmail.com ; Ties Prakken ; sarolea@senvs.nl ; hasarolea@casema.nl
Sent: Monday, January 31, 2011 1:25 PM
Subject: OM-Wilders; parketnummer 13/425046-09

Geachte heer Moszkowicz, geachte officieren van justitie,

De officieren van justitie hebben bij mailbericht van 28 januari 2011 bezwaar gemaakt tegen de door de rechtbank bij mailbericht van 26 januari 2011 aangekondigde planning (in hoofdlijnen) voor de regiezitting van 7 februari 2011. De officieren van justitie zijn van mening dat het om proceseconomische redenen de voorkeur verdient de verdediging op de regiezitting (ook) de gelegenheid te bieden preliminaire verweren te voeren.

De raadsman van verdachte heeft bij mailbericht van 28 januari 2011 de rechtbank gevraagd of de omstandigheid dat namens een benadeelde partij een aanvullend klaagschrift ex artikel 12 Wetboek van Strafvordering is ingediend, gevolgen heeft voor de voortzetting van de zaak en het doorgaan van de regiezitting.

De rechtbank ziet in voornoemde mailberichten geen aanleiding de regiezitting geen doorgang te laten vinden of de planning aan te passen.

Hoogachtend,

R.R. Eijsten,
griffier.

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

1-2-2011

[redacted]

Rijksrecherche

RIJKSRECHERCHE

Zaaksnummer: 2010015

PROCES-VERBAAL
van onderzoek
Wellington

Rijkrecherche

INHOUDSOPGAVE

Onderzoek: **Wellington**
PV-nummer: **20100105**

ALGEMEEN DOSSIER

Document	Blz.
Proces-verbaal relaas van onderzoek	1
Proces-verbaal aangifte dhr. G. Wilders	5
Brief gericht aan Hoge Raad der Nederlanden verzoek ex artikel 510 Sv	13
Beschikking Hoge Raad der Nederlanden	15
Brief van Hoge Raad der Nederlanden aan hoofdofficier 's-Gravenhage	18
Stelbrief advocaat mr. T.M.C.J. Schalken	20
Proces-verbaal van verhoor getuige A.A. Hendriks	22
Proces-verbaal van bevindingen emailverkeer Hedriks versus Jansen	35
Proces-verbaal van bevindingen onderhouden emailverkeer J.J.G. Jansen	45
Proces-verbaal van verhoor getuige H.P. Wooldrik	53
Proces-verbaal van verhoor getuige J.J.G. Jansen	62
Proces-verbaal van verhoor getuige J.J.G. Jansen	71
Proces-verbaal van verhoor getuige A. van der Veer	74
Proces-verbaal van verhoor getuige T.M.C.J. Schalken	81

Rijksrecherche

J0003

PROCES-VERBAAL Relaas van onderzoek.

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Algemeen overzicht van het opsporingsonderzoek.
Parketnummer:	
RC-Nummer:	
Verbalisant:	Adrianus Anne Molenaar, hoofdinspecteur van politie en werkzaam binnen de Rijksrechercherche, regio West I.

PROCES-VERBAAL

Ik verbalisant, verklaar het volgende:

Onderzoeksopdracht.
Naar aanleiding van de aangifte ter zake beïnvloeding van een getuige zoals deze door dhr. G. Wilders d.d. 22 oktober 2010 te Amsterdam werd gedaan, heb ik verbalisant, onder leiding van het Openbaar Ministerie te 's-Gravenhage, na verkregen toestemming van de Coördinatie Commissie Rijksrecherche (CCR) en in opdracht van het regiohoofd R.G.H. de Ridder, nader onderzoek ingesteld ter zake beïnvloeding van een getuige en een eventuele schending van het ambtsgeheim als bedoeld in de artikelen 285a en 272 van het Wetboek van Strafrecht.

Zaaksofficier van justitie.
Als zaaksofficier werd aangewezen mr. D.M. Benammar van het Arrondissementsparket 's-Gravenhage.

Aanleiding onderzoek.
Op vrijdag 22 oktober 2010 deed dhr. G. Wilders te Amsterdam aangifte ter zake artikel 285a van het Wetboek van Strafrecht. Hij verklaarde momenteel partij te zijn in een strafproces, waarbij hij onder meer werd verdacht van het zaaien van haat, discriminatie en groepsbelediging. Als getuige deskundige binnen dit proces was dhr. Hans Jansen gevraagd te getuigen. Nu bleek aan de hand van een tweetal publicaties, zijnde een krantenartikel uit dagblad De Pers van vrijdag 22 oktober 2010 en een weblog van www.hpenbogi.nl dat dhr. Hans Jansen op 3 mei 2010 bij dhr. Bertus Hendriks had gedineerd met onder andere dhr. Tom Schalken. Juist deze dhr. Schalken was lid van de kamer van het Amsterdamse Gerechtshof die het Openbaar Ministerie had bevolen dhr. G. Wilders te vervolgen. Tijdens dit diner zou dhr. Schalken steeds het gesprek richting het Wilders proces hebben gestuurd en geprobeerd hebben dhr. Jansen te overtuigen van de juistheid van de beslissing om G. Wilders te vervolgen. Dit diner had plaatsgevonden drie dagen voordat dhr. Jansen een getuige verklaring zou afleggen bij de rechter-commissaris te Amsterdam. De mogelijkheid bestond dat dhr. Schalken zich tegenover dhr. Jansen had uitgelaten om de verklaring die Jansen ten overstaan van de rechter-commissaris zou afleggen, te beïnvloeden. Door het doen van aangifte verzocht dhr. G. Wilders een strafrechtelijk onderzoek in te stellen naar het gedrag van dhr. Schalken.

De aangever overhandigde bij zijn aangifte het betreffende krantenartikel en een copie van het artikel op het weblog www.hoenboet.nl , die bij deze aangifte werden gevoegd.

Het proces-verbaal van aangifte met de twee daarbij gevoegde bijlagen is onder **documentnummer 1010221510.A01** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Verzoek ex artikel 510 van het Wetboek van strafvordering.
Door de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie F.W.M. van Straelen van het Arrondissementsparket Amsterdam, werd de Hoge Raad der Nederlanden op grond van artikel 510, 1e lid van het Wetboek van Strafvordering gevraagd een ander gerecht aan te wijzen voor hetwelk de eventuele vervolging en berechting van T.M.C.J. Schalken zal plaats hebben.

De brief gericht aan de Hoge Raad der Nederlanden is onder **documentnummer 1011040900.DOC** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Beschikking Hoge Raad der Nederlanden op verzoek ex artikel 510 Sv.
Door de Hoge Raad der Nederlanden werd op grond van het verzoek ex artikel 510 van het Wetboek van Strafvordering, de Rechtbank te 's-Gravenhage aangewezen als het gerecht voor hetwelk, zo het Openbaar Ministerie bij die Rechtbank dit nodig oordeelt, de vervolging en berechting van de zaak zullen plaatshebben.

De betreffende beschikking is onder **documentnummer 1011160930.DOC** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Schrijven Hoge Raad der Nederlanden aan Arrondissementsparket 's-Gravenhage.
Per brief werd de hoofdofficier van justitie van het Arrondissementsparket 's-Gravenhage mr. G.T. Hofstee door de Hoge Raad der Nederlanden geïnformeerd aangaande de beslissing aanwijzing ander gerecht.

De betreffende brief is onder **documentnummer 1011171000.DOC** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Stelbrief advocaat van T.M.C.J. Schalken.
Per brief informeerde de advocaat mr. B.C.W. van Eijck de plaatsvervangend hoofdofficier van justitie mr. F.W.M. van Straelen dat de heer T.M.C.J. Schalken zich tot hem had gewend met het verzoek hem als raadsman bij te staan ter zake de aangifte jegens hem betreffende artikel 285a van het Wetboek van Strafrecht.

De betreffende brief is onder **documentnummer 1011011030.DOC** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Overleg zaaksofficier van justitie.
In overleg met de zaaksofficier van justitie werd besloten tot het instellen van een feitenonderzoek. In haar opdracht dienden zowel dhr. Hendriks en dhr. Jansen als getuigen te worden gehoord.

Verhoor getuige A.A. Hendriks.
Op dinsdag 21 december 2011 werd de getuige A.A. Hendriks gehoord. Hij verklaarde over het etentje zoals dat op 3 mei 2010 bij hem thuis had plaatsgevonden. Ook verklaarde hij wie daarbij aanwezig was geweest en waarover men onderling had gesproken. Als gast was door hem Hans Jansen uitgenodigd.

Het proces-verbaal van verhoor van de getuige is onder **documentnummer 1012211005.G01** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Beschikbaar stellen email verkeer Hendriks versus Jansen.
Bij proces-verbaal wordt gerelateerd over het door de getuige Hendriks beschikbaar stellen van het betreffende email verkeer en waarover hij in zijn afgelegde verklaring had gesproken

Het proces-verbaal van bevindingen is onder **documentnummer 1101031100.AMB** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Proces-verbaal van bevindingen m.b.t. emailverkeer Jansen.
Bij proces-verbaal wordt gerelateerd over het emailverkeer wat werd onderhouden met de getuige J.J.G. Jansen aangaande zijn getuigeverhoor.

Het proces-verbaal van bevindingen is onder **documentnummer 1101271115.AMB** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Overleg zaaksofficier van justitie.
In overleg met de zaaksofficier werd besloten H.P. Wooldrik, aanwezig bij het etentje d.d. 3 mei 2010 en A. van der Veer, eigenaresse van de website www.hoeiboei.nl als getuigen te verhoren.

Proces-verbaal van verhoor getuige H.P. Wooldrik.
Op donderdag 6 januari 2011 werd de getuige H.P. Wooldrik gehoord. Hij verklaarde onder meer over het etentje d.d. 3 mei 2010. Ook verklaarde hij wie daarbij aanwezig was geweest en waarover men gesproken had.

Het proces-verbaal van verhoor is onder **documentcode 1101061000.G02** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Proces-verbaal van verhoor getuige J.J.G. Jansen.
Op donderdag 13 januari 2011 werd de getuige J.J.G. Jansen gehoord. Hij verklaarde over het etentje d.d. 3 mei 2010 en wie daarbij aanwezig was geweest. Ook verklaarde hij waarover gesproken was die avond. De ontmoeting met Schalken die avond, had geen invloed gehad op zijn verklaring zoals hij deze tegenover de rechter-commissaris had afgelegd.

Het proces-verbaal van verhoor is onder **documentcode 1101130930.G03** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Proces-verbaal van verhoor getuige J.J.G. Jansen.
Op donderdag 13 januari 2011 werd de getuige J.J.G. Jansen aanvullend gehoord.

Het proces-verbaal van verhoor is onder **documentnummer 1101131530.G03** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Proces-verbaal van verhoor getuige A. van der Veer.
Op vrijdag 21 januari 2011 werd de getuige A. van der Veer gehoord. Zij verklaarde eigenaresse te zijn van de weblog www.hoeiboei.nl . Op deze weblog worden door haar artikelen gepubliceerd, afkomstig van onder andere Hans Jansen. Op 20 oktober 2010 had zij een emailbericht van Jansen ontvangen met als onderwerp "Voor HB, maar kijk even heel goed want hier kan gedonder van komen". Zij had aan Jansen een paar kleine wijzigingen voorgesteld aangaande het artikel, waarop het door haar werd geplaatst.

Het proces-verbaal van verhoor is onder **documentnummer 1101211455.G04** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Proces-verbaal van verhoor getuige T.M.C.J. Schalken.
Op maandag 31 januari 2011 werd de getuige T.M.C.J. Schalken gehoord. Hij verklaarde onder andere over het etentje zoals dat op 3 mei 2010 had plaatsgevonden. Ook verklaarde hij over welke onderwerpen er werd gesproken.

Het proces-verbaal van verhoor is onder **documentnummer 1101311102.G05** bij dit proces-verbaal gevoegd.

Waarvan door mij op ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal dat ik sloot en ondertekende te Den Haag op dinsdag 1 februari 2011.

De verbalisant,

AA Molenaar

B.J. Wiegers
plv. regiohoofd West I
01 FEB. 2011

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1010221510.A01
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van aangifte dhr. G. Wilders.
Verbalisant(en)	:	L.W. van Straten en S.M.B. Broekhof.

POLITIE AMSTERDAM - AMSTELLAND (RPAA)
DISTRICT 4
D4 BUREAU DISTRICTSRECHERCHE
Telefoon 09008844

Proces-verbaalnummer : PL133C 2010260387-1

Pleegplaats werkgebied : Amsterdam 040705 Stadsdeelbuurt (HKS nr: PL133C.33C.2010.2401)

P R O C E S - V E R B A A L
Aangifte

Plaats delict	: de President Kennedylaan 11, 1079 MB, Amsterdam
HKS object	: Bijzonder gebouw/terrein, politiebureau
Pleegdatum/tijd	: Op vrijdag 22 oktober 2010 te 15.10 uur
Verbalisanten	: Lodewijk Willem van Straaten, brigadier, D4 Bureau Districtsrecherche, Politie Amsterdam - Amstelland (Rpaa) en Saskia Maria Beatrix Broekhof, brigadier, D4 Bureau Districtsrecherche, Politie Amsterdam - Amstelland (Rpaa)

Wij, verbalisanten, Lodewijk Willem van Straaten, brigadier, D4 Bureau Districtsrecherche, Politie Amsterdam - Amstelland (Rpaa) en Saskia Maria Beatrix Broekhof, brigadier, D4 Bureau Districtsrecherche, Politie Amsterdam - Amstelland (Rpaa), verklaren het volgende:

Op vrijdag 22 oktober 2010 te 15.10 uur, verschaen voor ons, in het politiebureau, President Kennedylaan 11 te Amsterdam, een persoon die ons opgaf te zijn:

Achternaam	: Wilders
Voornamen	: Geert
Geslacht	: Man
Adres	: Binnenhof 1 A
Postcode plaats	: 2513 AA 's-Gravenhage

Hij deed aangifte terzake artikel 285a van het Wetboek van Strafrecht en verklaarde het volgende:

"IK wens hierbij aangifte te doen van het artikel 285a van het Wetboek van Strafrecht. Dit artikel betreft de beinvloeding van een getuige.

Momenteel ben ik partij in een strafproces waarbij ik er van wordt verdacht van onder meer het zaaien van haat, discriminatie en groepsbelediging.

Proces-verbaalnummer PL133C 2010260387-1
Politie Amsterdam - Amstelland

000007

Heden heb ik kennis genomen van het feit dat een lid van de kamer van het Amsterdamse gerechtshof, de heer Tom Schalken, voorafgaande aan mijn proces heeft gedineerd met Hans Jansen.
Hans Jansen is een van mijn drie getuige-deskundigen in dit proces.

Bovengenoemde Tom Schalken is een van de raadsheren van het Amsterdamse Gerechtshof die het Openbaar Ministerie heeft bevolen om mij te vervolgen.

Middels een tweetal publicaties, zijnde een krantenartikel uit het dagblad de Pers van vrijdag 22 oktober 2010 en een artikel van het weblog van www.hoeiboei.nl, kwam ik kennis van het feit dat bovengenoemde Jansen kennelijk op maandag 3 mei 2010 uitgenodigd was voor een etentje bij een eetclub genaamd Vertigo-gezelschap georganiseerd door Bertus Hondrika.

Uit deze artikelen blijkt ook dat genoemde Tom Schalken deel uitmaakt van de eetclub Vertigo en op deze bewuste avond ook aanwezig was.

Blijkens die artikelen is er die avond kennelijk gesproken over mijn strafproces.

In dit artikel zou Schalken steeds het gesprek naar mijn proces, het Wilders-proces, hebben gestuurd en probeerde Schalken Jansen ervan te overtuigen van de juistheid van zijn beslissing om mij voor de rechtbank te slepen.

Dit etentje vond kennelijk plaats drie dagen voordat Jansen bij de Rechter-Commissaris zou worden gehoord.

Ook blijkt volgens deze artikelen dat Raadsheer Schalken op de hoogte was dat Jansen bij genoemd etentje aanwezig zou zijn.

Ingevolge artikel 285a van het Wetboek van Strafrecht wens ik aangifte te doen tegen bovengenoemde raadsheer Schalken. Het vermoeden bestaat dat hier sprake kan zijn van beinvloeding van een getuige in dit strafproces, namelijk bovengenoemde getuige-deskundige Jansen.

De mogelijkheid bestaat dat Schalken zich tegenover Jansen, over mij, heeft uitgelaten, om zijn verklaring die hij ten overstaan van een rechtercommissaris zou afleggen, te beinvloeden. Volgens mij was het Schalken bekend dat Jansen nog gehoord moest worden bij de rechter-commissaris in dit proces.

Het betreffende krantenartikel en een copie van het artikel op het Weblog overhandig ik u hierbij. U kunt deze bij mijn aangifte voegen.

Aan niemand werd het recht of de toestemming gegeven tot het plegen van het feit.

Proces-verbaalnummer PL13C 2010260387-1
Politie Amsterdam - Amstelland

Nadat de aangever de verklaring had doorgelezen, volhardde hij daarbij, waarna hij deze ondertekende.

G. Wilders

(aangever)

Waarvan door ons op ambtsbelofte is opgemaakt dit proces-verbaal dat wij sloten en ondertekenden te Amsterdam, op 22 oktober 2010.

L.W. van Straaten op ambtsbelofte

S.M.B. Broekhof op ambtsbelofte

Correspondentie over deze aangifte wordt niet gevoerd.

N.B. Dit exemplaar wordt n keer verstrekt.

AMSTERDAM AMSTELLAND

AA

FAXBERICHT

Adres:

Faxnummer: <Type faxnummer> 020- 627 24 62.

Aan: Dhr.Moszkowicz

t.a.v.:

Van: Louis van Straaten/Saskia Broekhof

Datum: 22-10-2010

Tijd: 17.30 uur

Aantal pag's:

Mededelingen: Bijgaand de opgestelde aangifte.
Indien hierin nog aanpassingen noodzakelijk zijn dan kunt u deze even gecorrigeerd terug faxen.

De definitieve versie zal dan op een nader tijdstip moeten worden ondertekend.

Wij zijn telefonisch bereikbaar op: 020-5592421

mvrgr.
LW. van Straaten

3793

Indien u dit faxbericht niet goed ontvangt, of als er pagina's ontbreken, wilt u dan contact opnemen met tel.: 020-5592421
Ons faxnummer is: <020-5593510>

«waakzaam en dienstbaar»

POLITIE
Amsterdam-Amstelland

r zijn weinig verdedigings-
linies die Geert Wilders' ad-
vocaat Bram Moszkowicz
t in stelling brengt. Het proces
g niet doorgaan, redeneert hij.
dat het hof dat tot vervolging
al hem al bij voorbaat schuldig
ft verklaard. En als het toch
rgaat, moeten er vergrijpen
rden geschrapt, waar helemaal
t over was geklaagd. En als
szkowicz daar zijn zin niet in
gt, moet de rechter vaststellen
het OM verder gaat in zijn aan-
cht dan mocht van het hof.
En die uitspraken waar voor
lders terechtstaat, onder meer
ieze krant, heeft hij volgens zijn
ocaat misschien niet gedaan,
nt een journalist kan een fout
ken. En als hij ze heeft gedaan
ze niet strafbaar, omdat ze
r religie gaan en niet over men-
. En als het toch over mensen
t, is dat in een betoog over relli-
. En waar dat niet zo is, kan Wil-
s zich beroepen op feiten, bij-
rbeeld over criminele Marok-
nse jongeren.
Vandaag de laatste dag. Wilders
g een laatste woord houden.
ovember uitspraak.

Rechtspraak 'Schalken stuurde gesprek steeds naar Wilders-proces toe'

Raadsheer en getuige bij penibel diner

Een raadsheer die de vervolging van Geert Wilders bevat, heeft gepoogd een getuige in diens proces ervan te overtuigen dat dit terecht was.

Kustaw Bessems
Merel van Leeuwen
DEN HAAG

•••

Tom Schalken, hoogleraar en een van de raadsheren die het Openbaar Ministerie dwong om PVV-leider Geert Wilders te vervolgen, heeft in mei gedineerd met arabist Hans Jansen, getuige-deskundige voor Wilders. Jansen was uitgenodigd in een eetclubje waar Schalken toe behoort voor een debat over het Wildersproces.

'Het etentje waarbij ik betrokken was', aldus Schalken, 'was een bijeenkomst van het Vertigo-gezelschap, een club van vrienden uit verschillende disciplines die al twintig jaar bijeenkomt en maatschappelijke thema's bespreekt. De gastheer nodigt soms *mystery guests* uit. Dat bleek in dit geval Hans Jansen te zijn.'

Volgens de gastheer die Jansen inviteerde, freelance Midden-Oosten-deskundige Bertus Hendriks, wist Schalken niets dat Jansen zou komen. Dat die getuige-deskundige was in het proces, 'ook dat wist ik niet', aldus Hendriks.

In de eetclub van acht, negen man zit een aantal juristen. Naast Schalken is dat onder anderen Henk Wolduk, eveneens raadsheer-plaatsvervanger in Amsterdam. Hendriks: 'De zaak-Wilders leidde tot veel discussie binnen de club. We hadden eerder publicist Paul Scheffer uitgenodigd. Scheffer en Schalken stonden tegenover elkaar. Dat smaakte naar meer. Jansen was uitgenodigd vanwege zijn uitdrukkelijke stellingname, dat geeft voer voor discussie.'

Het diner dreigde even in het water te vallen, Hendriks: 'Jansen arriveerde eerst, Schalken als tweede, ik zei over Schalken: dit is de man die heeft meegeschreven aan het vonnis van het hof. Jansen was meteen boos. Hij zei: dan had ik de uitnodiging nooit moeten accepteren. Hij wilde weg en zei: wat ik hier zeg, kan tegen me gebruikt worden, Schalken kan me laten oppakken. Absurd.'

'Schalken was verbouwereerd. Ik moest huilen als brugman om Jansen over te halen om te blijven. Hij eiste immuniteit. Dat vond ik nogal paranoïde, want de discussies die we voeren blijven binnenskamers.'

Hendriks noemt de sfeer 'een beetje raar', maar de discussie prettig. 'Schalken heeft meegeschreven aan het vonnis, daar hebben we het over gehad. Jansen spreekt van Sovjetpraktijken, een heksenproces. Meestal heeft hij een ironische toon, maar ik weet nu niet meer of dat ironie was.'

> De keuze om Jansen uit te nodigen vond ik achteraf niet zo gelukkig.
> Raadsheer Tom Schalken

Jansen schreef deze week namelijk een verontwaardigd stuk op weblog Hoeiboei. Volgens hem had Hendriks alleen gezegd dat 'een paar vrienden' zouden komen. Jansen wijst erop dat het etentje plaatsvond drie dagen vóór hij bij de rechter-commissaris zou worden gehoord. De eters waren volgens hem 'PvdA- en GroenLinks-notabelen' en 'Schalken was niet de enige magistraat die meetafelde'.

Schalken, aldus Jansen, 'stuurde steeds het gesprek naar het Wildersproces' en 'probeerde me te overtuigen van de juistheid van zijn beslissing Wilders voor de rechtbank te slepen'. Hij liet weten dat het wetenschappelijk een 'machtig interessante casus' was, waar 'de keels goed' over moest worden doorgedacht, en die 'allerlei perspectieven' bood.'

Hendriks noemt deze weergave 'een belachelijke karikatuur'. 'Zover ik me herinner, had ik Schalken genoemd toen ik Jansen uitnodigde. Misschien heeft Jansen zich niet gerealiseerd wie dat was.' Hendriks zegt ook dat hij niet wist dat Jansens verhoor al drie dagen later zou zijn.

Schalken laat weten dat hij de keus om Jansen te vragen 'achteraf niet zo gelukkig vond'. Maar: 'Er is niks gebeurd wat tegen de regels was. Wat wel tegen de regel is, is dat iemand uit de beslotenheid van zo'n bijeenkomst klapt.' Hij noemt Jansens lezing een 'raar verhaal'.

De Raad voor de Rechtspraak zegt dat Schalken niets verkeerd doet, zo lang hij niets zegt over beraadslagingen met zijn collega-raadsheren. ●

lië
TLANDOND

De Sint was

Arabist Jansen

Voor maandagavond 3 mei 2010 nodigde de activist Bertus Hendriks me te eten uit. Bertus is de ziel van het Palestina-comité. Ik ken hem al sinds 1963. Niemand kan zo mooi over het leed van de Palestijnen vertellen als Bertus. Boven een handvol glazen bier heeft Bertus me ooit uitgelegd dat het Palestijnse probleem hem eigenlijk niet zo veel kan schelen. Het gaat er om, legde hij me uit, want ik ben een 'burgerlijk element van een voorbije generatie', om via het lot der Palestijnen de mondiale structuren van uitbuiting bloot te leggen. Kortom, een goede vriend van wie je een eetuitnodiging niet in de wind slaat.

Er zouden nog 'een paar vrienden' van hem komen. Bij eetpartijen in beschaafde kringen is dat niet ongebruikelijk. Het leek Bertus wel leuk als we wat over de islam zouden praten, en ja, ook over het Wildersproces. Ik zou donderdag 6 mei in dit proces als getuige-deskundige verhoord worden, als ik het goed begrepen had over: 'de inhoud van de koran en de sharia' voor zo ver die in dit proces van toepassing of belang zou zijn.

Dat verhoor was nodig, zoals later bleek, omdat de rechtbank, naar mijn indruk, zich niet kon voorstellen dat de dingen waarvan Geert Wilders zei dat ze in de koran stonden ook daadwerkelijk in de koran stonden. Het is moeilijk 'nee' te zeggen tegen een oude vriend die je al bijna veertig jaar kent. Ik zei dus 'ja'. Binnenskamers mag er immers nog steeds vrij gedacht en veel gezegd worden.

Ik ben altijd wat te vroeg, of eigenlijk precies op tijd. Dat is een wat boerse gewoonte die uit onzekerheid is geboren. De tweede gast die arriveerde was niemand minder dan ene Mr Tom Schalken. Deze begroette mij minzaam en knoopte een gesprek aan over de islam. Waar kende ik de naam van die man toch van? Ineens wist ik het. Hij was een van de leden van de kamer van het Amsterdamse Gerechtshof die had bevolen om Geert Wilders voor de Rechtbank van Amsterdam te brengen voor haatzaaien, discriminatie en groepsbelediging.

Ik vroeg hem of ik in zijn bijzijn wel vrijuit kon spreken. Hij had immers al eerder iemand die over de islam gesproken had, voor de rechter gebracht. Dit leidde tot verontwaardiging bij de bekwame jurist. Ik zei mijn gastheer dat ik nu vertrok, omdat het zinloos is een gesprek te voeren wanneer er iemand bij zit die de macht heeft je te laten opsluiten als het gesprek hem niet bevalt. De stemming sloeg wat om.

Na enig aandringen mijnerzijds garandeerde Mr Tom Schalken mij dat hij mij niet zou aanklagen of laten oppakken voor wat ik die avond zou zeggen. Ik was blij met die garantie. Het gesprek over zijn toezegging had ongeveer twintig minuten in beslag genomen

Inmiddels waren de andere gasten ook gearriveerd.

Mr Schalken vroeg vervolgens van mij dezelfde garantie. Die heb ik niet gegeven, met het formele argument dat ik niet beschik over de bevoegdheid om iemand op te pakken. Ik hoop maar dat ik mijn boosheid goed verborgen heb. Het was een paar dagen voordat ik naar de rechtbank moest voor mijn getuigenis. Het voorgerecht werd opgediend. Dit eetpartijtje leek me niet langer nog leuk.

Mevrouw Hendriks had mooi gekookt, maar het smaakte niet. Behalve ikzelf waren de andere eters allen notabelen van de PvdA en GroenLinks. Een aantal hunner bovendien werkzaam bij Justitie. Mr Schalken was dan ook niet de enige magistraat die meetafelde.

Toch had de avond ook wel vrolijk makende kanten. Af en toe deed Mr Tom Schalken een poging vriendelijk tegen mij te zijn, en knoopte hij joviaal een goed gesprek aan. Steeds weer stuurde hij het gesprek naar het Wilders-proces. Een werkeloze acteur had die pogingen tot vriendelijkheid en bonhomie beter gespeeld. Hij probeerde me te overtuigen van de juistheid van zijn beslissing Wilders voor de Rechtbank in Amsterdam te slepen. Schalken, die ook emeritus-hoogleraar is, aan de Vrije Universiteit, de universiteit van Balkenende, Rouvoet en Bos, liet weten dat het wetenschappelijk gezien een 'machtig interessante casus' was, waar 'deksels goed' over moest worden doorgedacht, en die 'allerlei perspectieven' bood.

Ah, ik begreep het. Het is dus geen proces, daar aan de Parnassusweg, maar meer een academische werkgroep. Meer een studentikoze pleit-oefening dan een serieus strafproces voor grote mensen. Met voor de grap een zwaar bedreigde politicus als proefkonijn. 'Mondiale structuren blootleggen'. Inderdaad, een leuke hobby.

HansJansen

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1011040900.DOC
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Brief gericht aan Hoge Raad der Nederlanden met verzoek ex artikel 510 Sv
Verbalisanten	:	Mr. F.W.M. van Straelen.

Arrondissementsparket Amsterdam

Postbus 84500, 1080 BN Amsterdam

Bezoekadres
Parnassusweg 222
Toren A
Telefoon (020) 541 2111

Aan de President van de Hoge Raad der Nederlanden
De heer mr. W.J. M. Davids
Postbus 20303
2500 EH 's-Gravenhage

Hoge Raad der Nederlanden
Secretariaat
INGEKOMEN
- 8 NOV 2010
DATUM:
TIJD:

Onderdeel Beleid & Strategie
Contactpersoon Mw. mr. I.C. van der Ben
Doorkiesnummer(s) (020) 541 2265
Datum 4 november 2010
Ons kenmerk Corr-2010-
Onderwerp Verzoek ex artikel 510 Sv

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.

Edelhoogachtbare heer,

Op 22 oktober 2010 is door de heer G. Wilders aangifte gedaan ter zake van overtreding van artikel 285a van het Wetboek van Strafvordering tegen de rechterlijk ambtenaar in de zin van artikel 1 sub b van de Wet op de Rechterlijke Organisatie, de heer mr. T.M.C.J. Schalken. Mr. Schalken is thans werkzaam als raadsheer bij het gerechtshof te Amsterdam.

De eventuele vervolging alsmede berechting van de bovengenoemde rechterlijk ambtenaar zou naar de gewone regels betreffende de relatieve competentie dienen plaats te vinden bij de arrondissementsrechtbank te Amsterdam.
Teneinde te voorkomen dat de bovengenoemde ambtenaar mogelijk door een collega wordt berecht, verzoek ik u op grond van artikel 510, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering een ander gerecht aan te wijzen voor hetwelk de eventuele vervolging en berechting van de zaak zal plaats hebben.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

F.W.M. van Straelen
plv. Hoofdofficier van justitie

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1011160930.DOC
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Beschikking van de Hoge Raad der Nederlanden op verzoek ex artikel 510 Sv.
Verbalisant(en)	:	Mr. A.J.A. van Dorst

DOSSIER

16 november 2010
Strafkamer
nr. S 10/04832 B
SB

Hoge Raad der Nederlanden

Beschikking

op het verzoekschrift van de plaatsvervangend Hoofdofficier van Justitie bij het Arrondissementsparket te Amsterdam, ingekomen bij de Hoge Raad op 8 november 2010, tot aanwijzing van een ander gerecht als bedoeld in art. 510, eerste lid, Sv in de zaak betreffende:

Mr. T.M.C.J. Schalken, raadsheer plaatsvervanger bij het Gerechtshof te Amsterdam.

1. Het verzoek

De plaatsvervangend Hoofdofficier van Justitie heeft zich tot de Hoge Raad gewend met het verzoek op de voet van art. 510 Sv een Rechtbank aan te wijzen voor de vervolging en berechting van de betrokkene.

2. De conclusie van de plaatsvervangend Procureur-Generaal

De plaatsvervangend Procureur-Generaal De Vries Lentsch-Kostense heeft geconcludeerd tot toewijzing van het verzoek.

3. Beoordeling van het verzoek

3.1. Uit de bij het verzoekschrift overgelegde stukken blijkt:
a. dat tegen de betrokkene aangifte is gedaan dat deze zich heeft schuldig gemaakt aan een strafbaar feit;
b. dat de betrokkene ten tijde van het in de aangifte bedoelde feit rechterlijk ambtenaar in de zin van art. 510, eerste lid, Sv was.

3.2. Uit het vorenstaande volgt dat, gelet op art. 510 Sv, het verzoek vatbaar is voor toewijzing.

4. Beslissing

De Hoge Raad wijst de Rechtbank te 's-Gravenhage aan als gerecht voor hetwelk, zo het Openbaar Ministerie bij die Rechtbank dit nodig oordeelt, de vervolging en berechting van de zaak zullen plaatshebben.

Deze beschikking is gegeven door de vice-president A.J.A. van Dorst als voorzitter, en de raadsheren J.W. Ilsink, W.F. Groos, in bijzijn van de griffier S.P. Bakker, in raadkamer van 16 november 2010.

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1011171000.DOC
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Brief van de Hoge Raad der Nederlanden gericht aan hoofdofficier van justitie 's-Gravenhage mr. G.T. Hofstee.
Verbalisant(en)	:	I.Vriens

HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

Arrondissementsparket 's-Gravenhage
t.a.v. G.T. Hofstee
Postbus 20302
2500 EH 's-Gravenhage

Datum	17 november 2010	**Contactpersoon**	I. Vriens	**Pagina**	1 van 1
Uw kenmerk	-	**Telefoon**	070-3611284	**Documentnr.**	5006824
Zaaknummer	S 10/04832 B	**Fax**	070-3617484	**Bijlage(n)**	-

Betreft: Aanwijzing ander gerecht (art. 510 Sv)

Geachte heer of mevrouw,

Hierbij doe ik u toekomen de stukken en een afschrift van de op 16 november 2010 door de Hoge Raad gewezen beschikking, waarin de Hoge Raad de Rechtbank te 's-Gravenhage aanwijst als gerecht voor hetwelk, zo het Openbaar Ministerie bij die Rechtbank dit nodig oordeelt, de vervolging en berechting van de zaak zal plaats hebben.

Ik verzoek u hieronder – onder terugzending van dit schrijven – de ontvangst te bevestigen.

Namens de Griffier,

I. Vriens
Medewerker dossierbehandeling

Bovenstaand dossier ter griffie ontvangen:

Handtekening:

Naam Griffier: _____
Ontvangstdatum: _____

RIJKSRECHERCHE

000021

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1011011030.DOC
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Stelbrief advocaat van mr. T.M.C.J. Schalken
	:	Mr. B.C.W. van Eijck.

Afzender :

01-11-10 17:28 Pag: 1

SJÖCRONA · VAN STIGT [redacted]

ADVOCATEN

000021

Den Haag
dr. J.M. Sjöcrona
M. van Strien
E.Z. Perez
M.J.N. Vermeij*
C.W. Noorduyn
C.L.A. de Sitter
Th.J. Kelder
R.E. van Zijl
T. Felix

Rotterdam
A.J.N. van Stigt
B.C.W. van Eijck
H.W.A.A. de Jong
A.J.M. de Swart
V.A.M.C. van de Bilt
K. Versteeg
C.V. van Overbeeke
F.B.W. Groendijk
E. Benhaim
P.C. Verloop
S.C.J. Knoester*

*tevens fiscalist

office manager
O.W.F. van der Velden
om@svsadvocates.com

PER TELEFAX: 020- 541 28 09
De Edelachtbare Heer Mr. F.W.M. van Straelen
Waarnemend Officier van Justitie
Arrondissementsparket Amsterdam

referentie
BE/ir 1614539

datum
Rotterdam, 1 november 2010

betreft
T. Schalken
ons kenmerk: 1614539

Edelachtbare Heer,

Ik refereer aan het telefoongesprek van hedenmiddag, waarbij ik u mededeelde dat de heer T.M.C.J. Schalken zich tot mij heeft gewend met het verzoek hem als raadsman bij te staan ter zake de aangifte jegens hem betreffende art. 258a Sr.

Ik stel het zeer op prijs indien u dit faxbericht kunt doorgeleiden naar de Officier van Justitie die belast zal worden met het opsporingsonderzoek in de onderhavige zaak, waarvoor bij voorbaat mijn dank.

Met vriendelijke groet,

B.C.W. van Eijck

Den Haag
Postbus 85770, 2508 CL Den Haag
't Hoenstraat 5, Den Haag
Telefoon +31(0)70 346 74 72, Fax +31(0)70 392 43 78
E-mail denhaag@svsadvocates.com

Rotterdam
Postbus 4325, 3006 AH Rotterdam
Oostmaaslaan 71, Rotterdam
Telefoon +31(0)10 436 43 11, Fax +31(0)10 436 67 00
E-mail rotterdam@svsadvocates.com

K.v.K. nummer
Haaglanden 27330622

Stichting Beheer Derden Gelden ABN-AMRO 59.61.77.577 • Algemene voorwaarden zijn gedeponeerd ter griffie Rotterdam, nummer GR/01 • www.svsadvocates.co

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1012211005.G01
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van verhoor getuige A.A. Hendriks.
Verbalisant(en)	:	A.M.F. Bredie en S.M.C. Montani.

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL VAN VERHOOR GETUIGE

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	20100105 Wellington
Betreft:	Verhoor van de getuige A.A. Hendriks
Parketnummer:	
RC-nummer:	

PROCES-VERBAAL

Wij verbalisanten, Anna Maria Francisca Bredie, inspecteur van politie, Rijksrechercheur A werkzaam bij de Rijksrecherche en Stefania Maria Christina Montani, brigadier van politie en tijdelijk werkzaam bij de Rijksrecherche, verklaren het volgende:

Op 21 december 2010, omstreeks 10:05 uur, hoorden wij in Amsterdam de getuige:

Voornamen:	Albertus Antonius
Achternaam:	Hendriks
Geboortedatum:	16 december 1942
Geboorteplaats:	Apeldoorn
Geboorteland:	Nederland
Geslacht:	man
Nationaliteit:	Nederlandse
Woonadres:	Harmoniehof 13 H
Postcode:	1071 TC
Plaats:	Amsterdam
Land	Nederland
BSN:	051339122

☒ Wij hoorden de getuige in de taal: Nederlands.
☒ Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige mee, dat het geluid van het verhoor werd opgenomen.

De vragen die door de Rijksrechercheurs zijn gesteld, zijn vet gedrukt.

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige het volgende mee:
U wordt gehoord als getuige naar aanleiding van de aangifte van de heer G. Wilders.

De getuige verklaarde:

Wat kunt u ons vertellen over de Vertigo-eetclub?
Het is een club die al een aantal jaren bestaat. Ik denk sinds vijftien jaar. Ik ben er zelf later bij gekomen, ongeveer 8 a 10 jaar geleden. Het is een eetclub die bestaat personen met diverse disciplines als achtergrond die onderling gedachten uitwisselen over maatschappelijke vraagstukken. Het ontleent zijn naam aan een restaurant in Amsterdam Vertigo, maar dat is voor mijn tijd. Ik heb nooit in het restaurant Vertigo gegeten. Op een gegeven moment was het moeilijk

om een aparte kamer te reserveren in de diverse restaurants waar we gingen eten. We hebben vervolgens besloten om om de beurt bij elkaar te gaan eten.

Wie zijn er lid van de Vertigo-eetclub?
De samenstelling is in de loop der jaren aan verandering onderhevig, op dit moment is de samenstelling als volgt:
Tom Schalken, hoogleraar in de rechten, oud-rechter en plaatsvervangend raadsheer.
Henk Wooldrik, Hoofdofficier van Justitie, laatstelijk in Haarlem.
Theo Meijering, filosoof, voormalig hoofddocent aan de Universiteit van Leiden.
Noortje van Oostveen, voormalig hoofd voorlichting van de gemeente Amsterdam, voormalig verkiezingscampagne woordvoerster van premier Wim Kok en voormalig journaliste bij de NOS en NCRV.
Carla Delfos, hoofd van een Europese liga van kunstonderwijsinstellingen.
Peter Bakker, kunstenaar en grafisch ontwerper.
Margo Andriessen, ex-consultant bij Boer en Kroon en tegenwoordig zelfstandig consultant en oud hoofd van het UWV, ex redacteur Openbaar Bestuur.
Hans van Beers, oud bestuurslid van de NOS, oud directeur van het Stedelijk Museum en ouddirecteur van het Conservatorium. Ik weet niet precies wat hij nu doet. Ik meen dat hij nu freelance consultant in de culturele sector is.
Arend Jan Heerma van Voss, hij is oud directeur van de VPRO. Daarnaast vooraanstaand deskundige in de geestelijke gezondheidszorg waarover hij veel heeft geschreven. Hij is echter pas na het etentje met Hans Jansen lid geworden van Vertigo.

Op welke wijze kun je lid worden van Vertigo?
Je kunt alleen lid worden als je door een van de leden wordt voorgedragen.

Hoe vaak komt de Vertigo eetclub samen?
Dat is wisselend. Het valt niet altijd mee om een datum te vinden. Ik denk dat het één keer in de zes of acht weken is. Van juni tot september, in de vakantieperiode, komen we niet bij elkaar.

Hoeveel personen zijn er per keer aanwezig?
Het komt zelden voor dat we er allemaal zijn. Meestal zijn er één a twee personen niet bij het etentje.

Waar vinden de ontmoetingen van de Vertigo-eetclub plaats?
We kijken gewoon samen wie er op een bepaalde datum kan.

Wat is het doel van de Vertigo-eetclub?
Het doel is om te discussiëren over allerlei maatschappelijke onderwerpen onder het genot van goed eten en een goed glas wijn. In het begin deden we dat in een restaurant, sinds ongeveer een jaar bij elkaar thuis. We zijn sinds een jaar ook gasten uit gaan nodigen.

Wie bepaalt het thema van de avond?
Dat wordt onderling overlegd. Als iemand aan de beurt is dan is diegene in eerste instantie verantwoordelijk om een gast voor te dragen. Het kan ook zijn dat iemand anders een beter idee heeft, dan wordt dat idee meestal door de anderen dankbaar aanvaard.
Degene die de beurt heeft, is ook degene die in principe de gast benadert. Tenzij één van de andere leden de gast beter kent. Ik heb in dit geval voor het etentje van 3 mei 2010 Hans Jansen benaderd. Ik heb hem telefonisch benaderd.

Wat was het thema van de Vertigo-eetclub op 3 mei 2010?
Het thema was het Islam debat in Nederland.

Wie heeft het thema op 3 mei 2010 bepaald?
Dat was mijn idee. In een van de voorgaande etentjes bij Noortje van Oostveen thuis, heb ik voorgesteld om Hans Jansen uit te nodigen. Ik heb de andere leden gevraagd of zij dit een goed idee vonden. Iedereen vond dat spontaan een goed idee. Ik ben journalist gespecialiseerd in de Midden-Oost problematiek en ik word geacht ook iets te weten van de Islam. De andere leden kennen mijn opvattingen in het Islam debat onderhand wel. Ik heb in die discussies ook regelmatig kritiek geuit op de opvattingen van Hans Jansen, die ik overigens persoonlijk al heel lang ken.

Ik heb daarom ook met opzet Hans Jansen voorgesteld zodat de andere leden ook eens geconfronteerd zouden worden met andere opvattingen over de Islam en stellingen in het Islam debat. Het gaat er juist om, om de discussie niet te beperken tot globale gelijkgestemden. Gezien de uitgesproken positie die Hans Jansen inneemt in het Islam debat, leek me dat een goed idee hem uit te nodigen onder het motto "mijn opvatting kennen jullie onderhand wel, nu horen jullie het ook eens van een ander". Het etentje bij Noortje van Oostveen zal in de herfst van 2009 plaatsgevonden hebben.

Wie waren erbij dit etentje aanwezig?
Volgens mij was bijna iedereen aanwezig. Ik denk dat er twee leden niet bij aanwezig waren. Ik meen mij in ieder geval te herinneren dat ook Tom Schalken hierbij aanwezig was. Iedereen en dus ook Tom Schalken vond het een goed idee. Bij niemand is toen opgekomen dat dit gevoelig zou kunnen liggen met betrekking tot het proces van Wilders. Er is toen niet gesproken over het proces van Wilders. Hans Jansen is namelijk een interessante discussiepartner met betrekking tot het Islamdebat. Hij is niet voor niets getuige-deskundige voor Wilders geworden, hoewel er op dat moment met geen woord over dat proces gesproken is toen ik de naam noemde tijdens het etentje bij Noortje. Er heeft toen niemand bij stil gestaan. Ik weet ook niet of we toen al wisten dat hij getuige deskundige zou zijn.

Ik ken Hans Jansen al zevenenveertig jaar. Ik ken hem vanuit de studentenvakbeweging. Hier hebben we elkaar leren kennen. Ik vond hem een aardige jongen met veel gevoel voor humor. We waren geen intieme vrienden, maar het was leuk als we elkaar tegen kwamen.

Eind jaren zeventig of begin jaren tachtig was hij directeur van het Nederlandse Instituut in Cairo. Ik deed in die tijd onderzoek voor de universiteit van Amsterdam in Egypte. Ik ben regelmatig bij hem op het Nederlandse Instituut te gast geweest en ben ook met enige regelmaat bij hem thuis op het Instituut te eten uitgenodigd.
We hebben op het persoonlijk vlak altijd goed contact gehad. We troffen elkaar in de volgende jaren meer in de studio in Hilversum dan elders. Het is een klein wereldje van Arabisten en Midden Oosten specialisten. Hans Jansen is ongeveer vijf jaar geleden in dezelfde straat komen wonen waar ik woon. Dat was rond de tijd dat hij bijzonder Hoogleraar van de Universiteit van Utrecht is geworden. Sinds die tijd zien we elkaar vaker en komen we elkaar op straat tegen. Zoals ik al zei op persoonlijk vlak hebben we goed contact, maar politiek gezien lopen we echter steeds verder uit elkaar.

Waar heeft de avond op 3 mei 2010 plaatsgevonden?
Het etentje heeft bij mij thuis aan de Harmoniehof 13 HS in Amsterdam plaatsgevonden.

Wie waren er uitgenodigd op de avond van 3 mei 2010?
Heel de groep was uitgenodigd, maar niet iedereen kon die avond.

Wie zijn er daadwerkelijk aanwezig geweest op 3 mei 2010?
Tom Schalken, Henk Wooldrik, ik zelf, mijn vrouw Joke Mooij, Theo Meijering, Margo Andriessen, Peter Bakker en Hans van Beers waren die avond aanwezig. Mijn vrouw Joke Mooij heeft eveneens aan de discussies deelgenomen.
Carla Delfos en Noortje van Oostveen waren die avond niet aanwezig.

Waarom werd er op 3 mei 2010 een speciale gast uitgenodigd?
Dat heb ik eerder verklaard. Ik was aan de beurt en ik heb Hans Jansen uitgenodigd in verband met zijn vooraanstaande positie in het publieke debat over de Islam en de Islamisering.

Wie was deze speciale gast?
Dat was Hans Jansen.

Was u ervan op de hoogte dat de heer Jansen drie dagen later als getuige-deskundige op moest treden in de rechtszaak tegen de heer Wilders?
Nee, absoluut niet. Ik wist wel dat hij getuige deskundige was, dit was een publiek geheim. Ik wist uit de krant dat S. Admiraal en Wafa Sultan ook als getuige deskundige waren aangewezen. Ik wist niet wanneer deze personen gehoord zouden gaan worden. Het OM maakt immers niet bekend wanneer een getuige verhoord wordt. De rest van de groep wist dat vooraf ook niet, dat heb ik later van hen

vernomen. Voor zover ik weet, wist Tom Schalken dat ook niet. Ik kan strikt genomen niet uitsluiten dat Hans Jansen dat die avond toch gezegd heeft, maar dan was ik er op dat moment niet bij. Ik ben namelijk ook af en toe heel kort in de keuken geweest met afruimen, dus het kan theoretisch zijn dat ik niet alles heb mee gekregen. Met de nadruk op alles. Ik wist dat Hans Jansen een getuige deskundige was voor Wilders, maar het was mij niet bekend dat hij een paar dagen na het etentje bij mij als getuige-deskundige voor moest komen bij de rechtbank.

Wie waren ervan op de hoogte dat prof dr J.J.G. Jansen als speciale gast was uitgenodigd?
Dat heb ik eerder verklaard. Alle leden van Vertigo waren op de hoogte dat Hans Jansen zou komen. We hebben Hans Jansen niet uitgenodigd omdat hij getuige deskundige was. We hebben hem vanwege zijn prominente rol in het debat van de Islam en de Islamisering uitgenodigd.

Door wie is de heer Jansen op de hoogte gesteld van het feit welke personen er op 3 mei 2010 zouden deelnemen aan de ontmoeting van de Vertigo-eetclub?
Hij is door mij niet op de hoogte gesteld wie er allemaal bij het etentje aanwezig zouden zijn. Ik heb zijn vaste nummer en zijn mobiele nummer. Ik ben een paar keer vergeefs aan zijn deur geweest omdat ik hem niet kon bereiken. Wat ik me kan herinneren is dat Hans Jansen in Californië zat, toen ik hem eindelijk aan de telefoon kreeg. In mijn herinnering was hij het die mij vervolgens terug belde, nadat ik een bericht op zijn mobiele telefoon had achtergelaten. Volgens mij vond dit plaats begin april 2010. Ik heb hem gezegd dat ik lid was van een eetclub die af en toe een gast uitnodigt. Ik heb hem gezegd dat ik hem wilde uitnodigen. Hij gaf aan dat hij er niet zoveel zin in had. Wat ik mij goed kan voorstellen, want Hans Jansen kan iedere avond wel ergens een lezing gaan geven. Om hem over te halen heb ik gezegd dat we vaker gasten hadden en dat onze laatste gast Paul Scheffer was. Ik heb gezegd dat die avond met Paul Scheffer een buitengewoon interessante avond is geworden vooral daarom omdat één van onze leden, een van de rechters was die mee heeft geschreven aan het vonnis in hoger beroep om alsnog Wilders te vervolgen. Ik weet niet meer honderd procent zeker of ik de naam van Tom Schalken expliciet genoemd heb. Wel weet ik zeker dat ik zijn functie en zijn rol bij het hof heb vermeld. Dat maakte die avond met Paul Scheffer juist extra interessant. Die avond ging expliciet over het vonnis dat inmiddels was gepubliceerd en in het openbaar scherp bekritiseerd onder andere door Paul Scheffer die een vooraanstaand publiek intellectueel is die zich buitengewoon kritisch over dit vonnis had uitgelaten. Om die reden vond Tom Schalken het ook de moeite waard om over deze controversiële maar inmiddels afgesloten juridische beslissing met Paul Scheffer de degens te kruisen. Ik heb de naam van Paul Scheffer expliciet genoemd omdat Hans Jansen ook hem kent onder het mom dat het wellicht hem zou kunnen overhalen om ook te komen. De naam van Paul Scheffer was daarom belangrijker dan de naam van Tom Schalken, de functie en rol van Tom Schalken was belangrijker. En om aan te geven wat voor soort interessante debatten deze club had georganiseerd. Met andere woorden ik hoopte dat als een vooraanstaand intellectueel als Paul Scheffer het de moeite waard vond om bij ons te komen discussiëren, dat hem ook zou kunnen overhalen om een avond bij ons door te brengen.

Hans heeft zich vervolgens inderdaad laten overhalen, misschien deels om die reden en misschien deels voor old times sake en hij heeft toegezegd dat hij zou komen. Ik denk dat als we elkaar niet zolang gekend hadden, hij inderdaad niet gekomen zou zijn. Hij vond het volgens mij lastig om nee te zeggen. Ik heb daar ook alles aan gedaan zodat hij geen nee kon zeggen.

Ik heb in algemene termen aangegeven wat onze eetclub inhoudt. Ik weet niet meer of ik ook de namen van de overige Vertigo leden heb genoemd. Ik wist dat Hans Jansen de naam van Paul Scheffer kende en daar heb ik meer de nadruk opgelegd. Ik vond het belangrijker dat hij akkoord zou gaan en heb daarom met name de nadruk gelegd op de discussie tussen Paul Scheffer en de rechter die lid is van onze club om nog eens te benadrukken dat wij dit zo'n interessante discussie vonden. En dat ik er alle vertrouwen in had dat we met hem, gezien zijn uitgesproken opvattingen over het Islam debat, een pittige discussie zouden hebben.

Hoe reageerde de heer Jansen op de namen van de leden?
In mijn herinnering heb ik niet de nadruk gelegd op de specifieke namen, omdat ik er vanuit ging dat hij niet alle namen zou kennen. Ik denk dat ik Tom Schalken wel expliciet genoemd heb, maar daar durf ik mijn handen niet voor in het vuur te steken. Het belangrijkste was dat hij zich liet overhalen. Ik heb bijna schaamteloos en opportunistisch ingezet op de bekendheid van Paul Scheffer omdat hij

die wel kende. En ik heb de nadruk gelegd op de discussie tussen Paul Scheffer en de rechter omdat dit de avond zo interessant maakte.

Hoe is de avond van 3 mei 2010 verlopen?
Ik zou zeggen uitstekend maar gezien het voorgaande een voor mij wat verrassend begin. Hans Jansen was precies om 19:00 uur bij mij. Twee minuten later kwam Tom Schalken binnen. Zij waren de eerste twee gasten. Ik herinner mij nog dat toen Tom Schalken binnen kwam, ik wat joviaal zei "dit is nou Tom Schalken, waar ik je over verteld heb als één van de rechters die mee geschreven heeft aan het vonnis tegen Wilders". Volgens mij hebben ze elkaar op de gebruikelijke wijze elkaar een hand gegeven. Ik zag wel dat het gezicht van Hans Jansen betrok. Hij wekte de indruk dat hij onaangenaam verrast was. Dit verbaasde mij om bovengenoemde reden omdat ik hem in mijn herinnering duidelijk verteld heb dat één van onze leden één van de rechters was die het vonnis voor de vervolging van Wilders had geschreven.

Mijn vrouw kwam de gang in om de jas van Tom Schalken aan te pakken en stond nog wat met Tom te praten. Hans Jansen liep met mij mee de kamer in. Ik hoorde dat Hans Jansen tegen mij zei: "Ik denk dat ik maar terug ga. Alles wat ik zeg vanavond kan wel tegen mij gebruikt worden. Je zit tegenwoordig in een Nederland dat meer lijkt op de Sovjet-Unie waar heksenprocessen en dissidentenprocessen, zoals tegen Daniel en Siniavsky kunnen plaatsvinden zoals nu tegen Wilders. Ik was werkelijk flabbergasted. Ik dacht waar heb je het over. Ik heb dit ook tegen Hans gezegd. Ik heb tegen hem gezegd : "Hoe kom je erbij dat zoiets in Nederland zou kunnen gebeuren, dat wat je vanavond zegt tegen vrienden tegen je gebruikt zou worden. Dit is echt surrealistisch." Of woorden van gelijke strekking. Ik zag bovendien mijn avondje al in duigen vallen. Ik geloofde in eerste instantie ook niet dat hij het meende en dat dit weer een voorbeeld was van zijn gebruikelijke maar nu wel erg aangezette ironie, maar hij leek het nu echt te menen. Het kwam heel paranoïde op mij over dat het toch geen grap was zoals ik in het begin dacht. Ik weet niet meer hoeveel minuten ik met Hans alleen in de kamer heb gestaan. Vrij kort daarna kwam Tom Schalken erbij staan. Ik heb tegen Tom gezegd dat Hans bang was dat zijn woorden tegen hem gebruikt zouden kunnen worden. Ik zag dat Tom Schalken net zo verbouwereerd was als ik, zoniet meer. Zo interpreteerde ik in ieder geval zijn reactie. Ik hoorde dat Hans Jansen de woorden tegen Tom herhaalde die Hans eerder tegen mij gezegd had. Ik hoorde ook dat Hans Jansen zei dat hij van Tom Schalken een "garantie van immuniteit" wilde hebben. Tom Schalken was ook hierover totaal verbouwereerd dat Hans Jansen zou denken dat dit nodig zou zijn. Het duurde enige tijd voordat Tom Schalken ook kennelijk van zijn juridische verbazing bekomen was. Tom Schalken leek niet te begrijpen wat Hans Jansen precies bedoelde en hoe hij erbij zou komen dat Tom Schalken ooit diens uitlatingen tegen hem zou willen of kunnen gebruiken. Hij begreep ook niet hoe Hans Jansen daarbij zou komen. Tom Schalken begreep niet wat hij precies met een garantstelling van immuniteit bedoelde, maar als hij daarmee bedoelde dat alles wat Hans Jansen zou zeggen, niet buiten deze vier muren zou komen, hij graag bereid was om hem dat nadrukkelijk toe te zeggen en nog eens expliciet dat aan hem toe zeggen als hij daardoor zich vrijer zou voelen om zich te uiten.

Het heeft denk ik vijf tot tien minuten geduurd dat Tom Schalken en Hans Jansen aan het discussiëren waren. We stonden nog steeds met z'n drieën in de eetkamer. Mijn vrouw was toen in de keuken. Ik heb Tom Schalken nog eens horen herhalen dat we die avond gewoon een discussieavond zouden hebben en dat alles vanzelfsprekend binnen vier muren zou blijven of woorden van gelijke strekking. Het kwam er in ieder geval ook op neer dat Tom Schalken zei dat wat Hans Jansen vreesde, echt nergens op sloeg.

Omstreeks 19:15 uur kwam het derde lid binnen. Ik weet niet meer wie dit was.
Tussen 19:15 uur - 19:30 uur was iedereen die ik eerder genoemd heb aanwezig.

Ik kan voor mezelf zeggen dat ik alleen maar spanning heb gevoeld op het moment toen ik Tom Schalken voorgesteld heb aan Hans Jansen en Hans Jansen in mijn ogen zo verrassend reageerde.

De kwestie van vertrouwelijkheid is nog één keer aan de orde gekomen toen iedereen aan de eettafel zat. We hebben een grote ovale tafel in de eetkamer staan. We hebben een voorstelronde gedaan. Op het moment dat Henk Wooldrik zich voorstelde en zei dat hij voormalig Hoofdofficier van Justitie was, hoorde ik dat Hans Jansen hierop reageerde. Ik hoorde dat hij zei dat er wel veel mensen van Justitie bij zaten. Ik hoorde dat hij zei dat het een klein wereldje is en dat men

voortdurend met elkaar praat en dat hij bang was dat men onderling met elkaar zou praten over wat hij deze avond zou zeggen.
Ik heb vervolgens aan de andere leden uitgelegd dat Hans Jansen, Tom Schalken en ik iets eerder die avond een discussie hadden gehad. Ik heb vervolgens nog eens nadrukkelijk benadrukt dat alles wat die avond gezegd zou worden vertrouwelijk zou zijn zodat iedereen vrijuit zou kunnen discussiëren. Iedereen knikte instemmend, Hans Jansen ook, althans dat heb ik zo opgevat. Ik heb dit zo nadrukkelijk herhaald om Hans Jansen gerust te stellen. Hans maakte zich kennelijk zorgen gezien zijn voorgaande genoemde reacties zowel bij het voorstellen van Tom Schalken als bij Henk Wooldrik.

In mijn waarneming ontstond er daarna snel een aangename situatie. Je kon merken dat de situatie zienderogen ontspande en de avond is verder plezierig verlopen. We zijn natuurlijk niet gelijk gaan discussiëren over de Islam. Als er deze avond iemand geïntimideerd was, was het Tom Schalken. Het was ons, de Vertigo leden, opgevallen dat Tom Schalken die normaal een prominente rol vervult tijdens onze discussies duidelijk aangeslagen was door het rare begin van de avond. Het was aan zijn geringe deelname aan het gesprek met name aan het begin te merken. Later heeft hij zich wat meer met de discussie bemoeid, maar nog steeds minder dan voor zijn doen gebruikelijk. Maar zoals gezegd zijn participatie werd actiever, omdat even later op de avond de sfeer heel snel ontspannen werd.

Voor de rest van de avond heb ik in niets aan Hans Jansen gemerkt dat hij zich anders gedroeg dan anders. Met uitzondering van dat merkwaardige begin en zijn opmerking over Henk Wooldrik.

Het was zoals gebruikelijk met Hans Jansen een pittige discussie waar iedereen, van onze kant, plezier aan heeft beleefd. De leden van Vertigo waren buitengewoon tevreden over het verloop van de avond. Tom Schalken ging iets eerder weg omdat hij met het openbaar vervoer moest. Ik heb Tom Schalken uitgelaten. In de gang heb ik tegen hem gezegd dat ik hem voor zijn doen buitengewoon rustig vond die avond. Ik hoorde dat Tom Schalken zei dat Hans Jansen een merkwaardige man was. Hij zei dat hij onaangenaam verrast werd door de agressieve benadering van Hans Jansen. Ik herinner het me in ieder geval op deze manier. We stonden op dat moment met z'n tweeën in de gang.

Hoe reageerde Tom Schalken op het moment dat hij Hans Jansen voor het eerst zag?
Gewoon, hij wist dat Hans Jansen zou komen. Hans Jansen en ik zijn gelijk naar de kamer gelopen waar hij mij heeft aangesproken. Mijn vrouw stond nog wat te praten met Tom Schalken op de gang.

Wat voor soort diner/ etentje was het die avond?
We zaten aan de ovale tafel in de eetkamer van mijn woning. Dit betreft een tafel van ongeveer drie meter lang. Iedereen aan de tafel kon elkaar goed verstaan.

Hoe was de tafelindeling die avond?
Wat ik me kan herinneren van de tafelindeling is dat Tom Schalken rechts van mij zat, Hans Jansen en Henk Wooldrink zaten tegenover mij. Dit weet ik zeker .
Ik zal er een schets van maken. Volgens mij zaten de andere leden op de plek die ik op de schets heb aangegeven. Ik weet dit niet zeker.

Opmerking verbalisanten:
De schets met de tafelindeling wordt als bijlage bij dit proces-verbaal gevoegd.

Wie heeft de tafelindeling bepaald?
We hadden geen speciale tafelindeling. De gast zit altijd in het midden van de tafel. Joke en ik zaten aan de kant van de keuken omdat dit makkelijk was voor het uitserveren van het eten.

Hoe is het gesprek over het thema Islam verlopen?
Dit was uiteraard een pittige discussie. Ook ik heb me hier stevig in geroerd. Alle opvattingen die we van elkaar kennen, zijn over tafel gekomen. Ook anderen hebben de nodige vragen gesteld aan Hans Jansen en hebben zich gemengd in de discussie. Zoals ik al eerder heb verklaard, heeft Tom hier in het begin niet deel aan genomen. Ook later was zijn aandeel minder dan te doen gebruikelijk.

Af

Wie heeft de zaak Wilders ter sprake gebracht?
Dit was natuurlijk al door Hans Jansen ter sprake gebracht toen hij begon over het heksenproces en dissidentenproces. Ik weet zeker dat ik het vervolgens ter sprake heb gebracht omdat ik deze kwalificatie als hij dat echt meende, verbluffend en onbegrijpelijk vond gezien het feit dat we in Nederland in een rechtsstaat leven. De discussie ging bepaald niet alleen over het proces van Wilders, maar ook met name over de opvattingen van Hans Jansen over de relatie van en invloed van heilige teksten en preken van Imans en de invloed op de feitelijke gedragingen van Moslims in Nederland en elders, over de sharia, over de machtsneigingen van "de" Islam. Of je überhaupt over "de Islam" kon spreken. Dus eigenlijk over alles wat in Nederland wordt besproken.

Wie hebben er aan het gesprek over Wilders deelgenomen?
Iedereen heeft hier aan deelgenomen. Ik herinner me dat op gegeven moment dat Hans Jansen een sterke opinie afgaf over hoe schandalig het was dat Wilders überhaupt vervolgd werd en over het verloop van het proces van Wilders. Tom Schalken vroeg daarop aan Hans Jansen :"Heb je het vonnis eigenlijk wel helemaal gelezen". Ik hoorde daarop dat Hans Jansen zei: "Nee."
Ik hoorde dat Tom Schalken vervolgens uiteen zette wat de overwegingen waren geweest van het hof waar hij deel van uitmaakte, waarom er in de ogen van dat hof gegronde juridische redenen waren om de al of niet strafbaarheid van Wilders' uitlatingen door de onafhankelijke rechter te laten toetsen.

Ik wil hierbij iets opmerken. Tom Schalken heeft nooit of te nimmer mededelingen gedaan over het geheim van de raadkamer. Hij heeft altijd geargumenteerd aan de hand van het openbare gepubliceerde vonnis. Dat vonnis kende de leden van Vertigo goed, althans ze zouden het goed moeten kennen als zij tenminste hun huiswerk goed hadden gemaakt. Tom Schalken had namelijk van de leden geëist dat zij voor de discussie met Paul Scheffer in oktober 2009 het vonnis zouden bestuderen dat hij ons per email allemaal heeft toegestuurd. Ik meen mij te herinneren dat Hans Jansen zei dat hij het vonnis niet in zijn geheel had gelezen. Hij putte zijn kennis kennelijk uit de krant.

De ironie was dat alle andere leden van Vertigo tegen de vervolging van Wilders waren. Het is niet zo dat wij het goed vonden dat Wilders vervolgd zou worden. Er was ook geen sprake van een anti Jansen stemming vooraf. Voor zover er iemand in de "beklaagdenbank" zat was dit eerder Tom Schalken dan Hans Jansen, want hij moest zich in eigen kring en tegen Hans Jansen verdedigen voor het vonnis van het Hof dat tot de vervolging van Wilders opdracht heeft gegeven en waarvoor hij mede verantwoordelijk voor was.
Iedereen was nieuwsgierig om Hans Jansen te leren kennen. Ze wilden kennis nemen van zijn uitgesproken opvattingen met betrekking tot de Islam en de islamisering.

Welke rol speelde de heer Jansen hierbij?
Hans Jansen speelde een centrale rol. Hij heeft natuurlijk ook opvattingen over het Wilders proces. Hij heeft er vanaf het begin een punt van gemaakt toen hij het een heksenproces noemde. Naar aanleiding van deze in mijn ogen karikatuur van de Nederlandse rechtsstaat is daar ook stevig over gediscussieerd. Ook door de anderen.

Welke rol speelde de heer Schalken hierbij?
Voor zijn doen een ondergesneeuwde rol, wat afnam naar mate de avond vorderde. Natuurlijk heeft hij zich ook in de discussie gemengd om het vonnis waar hij mede verantwoordelijk voor was, te verdedigen.

Wat heeft de heer Schalken (precies) gezegd met betrekking tot de zaak Wilders?
Ik weet niet meer precies meer wanneer, waar en wat Tom Schalken hier precies in de loop van de avond over gezegd heeft. Ik herinner mij wel zijn bovengenoemde reactie. Hij heeft de belangrijkste overwegingen herhaald die ik me ook herinnerde van mijn eigen huiswerk, namelijk de overwegingen in het vonnis. In mijn herinnering kwamen zijn verklaringen er op neer dat de beslissing van het Hof volstrekt verdedigbaar was gezien de bestaande jurisprudenties waar naar wordt verwezen in het gepubliceerde vonnis van het Hof.

Een belangrijk deel van het gesprek ging niet over het proces van Wilders, maar over de invloed van de Islam op het gedrag van in Nederland wonende Moslims en Moslims in het algemeen,

Welke argumenten heeft de heer Schalken benoemd om de aanwezigen te overtuigen van de juistheid van zijn beslissing om Wilders voor de rechtbank te dagen?
Tom Schalken heeft dezelfde argumenten benoemd die in het vonnis ook vermeld staan.

Met betrekking tot beïnvloeding van de getuige wil ik zeggen dat dit absoluut niet het geval is geweest. Er is gesproken over de publieke opvatting van Hans Jansen. Wat ik me kan herinneren is dat toen het proces begonnen was, volgens mij op 3 oktober 2010, Vertigo op 7 oktober weer een bijeenkomst had. Dit was bij Hans van Beers. Ik heb toen gekscherend gezegd tegen de andere Vertigo leden gezegd dat wij achteraf bezien een exclusieve voorpremière hebben gehad over hetgeen Hans Jansen nu in het proces heeft verklaard . Maar ik heb er nogmaals op gewezen dat dit geen reden is om de vertrouwelijkheid van de discussie onzerzijds te verbreken.

In zijn Hoeiboei blog beweert Hans Jansen dat Tom Schalken continue de discussie probeerde terug te brengen naar het proces van Wilders. Dit is volstrekt onjuist. Tom Schalken was zoals gezegd in het begin aangeslagen en geïntimideerd door de agressieve benadering van Hans Jansen.

Wat was de reactie van de heer Jansen hierop?
Als u bedoelt wat was de reactie van de heer Jansen op de juridische argumenten van Tom Schalken, kan ik zeggen dat hij deze argumenten op dezelfde manier verwierp als hij bij het begin van de avond had verwoord, namelijk zijn standpunt van de heksenprocessen. Hij bleef bij zijn standpunt. Hij heeft sterke opvattingen die hij op zijn bekende zelfverzekerde wijze naar voren heeft gebracht en dat gold uiteraard ook voor opvattingen over de beïnvloedbaarheid van moslims door heilige teksten en de Islam. Hij heeft ook sterk naar voren gebracht dat er weliswaar ook nare teksten in de bijbel staan, maar dat vergelijkenderwijs het christendom veel pacifistischer en toleranter is dan de Islam.

Wat vonden de andere aanwezigen van de argumenten van de heer Schalken over het vonnis?
Volgens mij hebben zij daar niet veel nieuws over gezegd omdat we dit eerder uitvoerig hebben besproken op de avond, november 2009, waarbij Paul Scheffer uitgenodigd was door Vertigo.

Heeft de heer Jansen tussentijds aangegeven dat hij de bijeenkomst wilde verlaten?
Nee, er is geen seconde sprake geweest dat Hans Jansen de bijeenkomst wilde verlaten. In tegendeel, na het wat pijnlijke begin, is de stemming in snel tempo omgeslagen. Hans Jansen deelt in discussies stevig uit en kan ook incasseren. Hij staat bekend om zijn buitengewoon scherpe uitvallen naar zijn tegenstanders in debatten met inzet van al zijn retorische gaven. Maar er is bij alle stevige discussies ook stevig gelachen.

Heeft de heer Jansen tussentijds de bijeenkomst verlaten?
Nee, hier is geen sprake van. Op 4 mei 2010, een dag na het etentje, hebben mijn vrouw en ik Hans Jansen getroffen bij de dodenherdenking op de Apollolaan in Amsterdam. We zijn met zijn drieën teruggelopen naar huis. Wij wonen namelijk in dezelfde straat. Hans Jansen heeft zich met een vriendelijk, welwillende en licht ironische toon over dat "merkwaardige gezelschap van jullie van gisteravond" uitgelaten. Ook toen is ons uit niets gebleken dat hij zich die avond onaangenaam gevoeld heeft of onder druk gezet is. Hij heeft ons zelfs nog uitgenodigd om bij hem thuis een borrel te komen drinken. We konden helaas niet, maar hebben hem bedankt voor de uitnodiging en gezegd "graag een volgende keer". Maar de hele toonzetting van zijn reactie op het etentje van de vorige avond deed in geen enkel opzicht vermoeden dat hij zich die avond ervoor op 3 mei 2010 onheus bejegend of onder druk gezet heeft gevoeld. Ik vind het van belang om dit te onderstrepen omdat deze reactie een dag na het etentje kwam toen zijn herinnering aan dat etentje heel scherp moet zijn geweest. Ik herken me dan ook totaal niet in zijn totaal andere weergave van die avond op 3 mei 2010, maanden later in zijn blog op de Hoeiboei website. Hij geeft een totaal andere weergave van die avond die naar mijn mening absoluut geen recht doet aan de sfeer en het verloop van de avond en op onderdelen apert onjuist is. Dit geldt met name voor de zogenaamde herhaalde pogingen van Tom Schalken om het gesprek alsmaar weer terug te brengen op het Wilders proces zoals beweerd in de Hoeiboei blog.

Heeft u na 3 mei 2010 nog gesproken met de heer Jansen gesproken?

Na de ontmoeting van 4 mei 2010 ben ik hem nog een paar keer tegen gekomen op straat, hij lopend en ik op de fiets en heb ik hem in het voorbij fietsen vriendelijk gegroet.

Ik heb Hans Jansen na 3 mei 2010 nog één keer gebeld en wel na de commotie die ontstond na zijn publicatie op Hoeiboei. Naar aanleiding van de optredende escalatie in de media, heeft mijn vrouw tegen mij gezegd had dat ik hem misschien moest bellen en vragen waarom Hans Jansen nu zo anders reageerde dan toen op de dag van het etentje en na de dodenherdenking. De escalatie ontstond omdat wij beiden in de media reageerden met totaal verschillende lezingen van het gebeurde. Dit werd nog sterker aangezet door een tendentieuze uitzending van Powned. Ik zeg tendentieus omdat na de opname van het interview door Powned, de interviewer Jan Roos heeft gezegd "ga er maar vanuit dat het weer een lekker tendentieus stukje zal worden."

Volgens mij heb ik vrijdag 22 oktober 2010 Hans Jansen gebeld. Dit is door Hans Jansen bevestigd in Eén Vandaag dezelfde dag. Ik heb tegen hem gezegd dat "iedereen vindt dat ik jou nu een enorme klootzak moet vinden, maar dat lukt nog niet helemaal. Misschien lukt het binnenkort steeds beter. Maar voordat het zover is, moeten we er misschien nog eens praten over wat er die avond volgens jou en volgens mij is gebeurd. Misschien kunnen we dat het beste doen met wederom een etentje bij mij thuis, maar dan nu met jou als enige gast of woorden van gelijke strekking." Hans Jansen moest lachen om deze door mij gekscherend uitgesproken woorden. Hij zei dat hij binnenkort naar het buitenland zou gaan en dat hij mij hier misschien voor zijn vertrek over zou bellen. Maar we hebben geen telefonisch contact hierover meer gehad en ik heb hem sinds die tijd ook niet meer gezien.

Ik weet niet zeker of ik tijdens dit gesprek nog alle punten van zijn blog op Hoeiboei heb besproken. Maar ik heb wel duidelijk gezegd dat ik verbaasd was over zijn reactie en dat ik een hele andere herinnering had over die avond. Afgezien van dat telefoontje van 22 oktober heb ik in die periode contact met hem gehad via email en wel in de eerste week van het begin van het proces, dat op 3 oktober 2010 weer begonnen was.

Ik kreeg eind van die week een e-mail van Hans Jansen met als titel "Memoires" en nog "wie, wat, waar, wanneer" of woorden van gelijke strekking. Daarin stond en dat citeer ik nu uit mijn hoofd: "dat hij bij ons heerlijk had gegeten in een merkwaardig gezelschap van lieden die allemaal maatschappelijk ver boven mij verheven zijn, maar hoe heette ook al weer die man die tegenover mij zat". Hij bedoelde hier duidelijk Tom Schalken mee. "Klopt het dat hij een voormalig redacteur was van Propria Curis? En hoe heet de voormalige hoofdofficier van justitie ook alweer die links van mij zat? En wanneer hebben wij elkaar voor het eerst ontmoet?" Ik open niet iedere dag mijn email, uit zelfbescherming. Toen ik dat een dag of wat later wel deed, zag ik al dat ik een volgende mailtje van Hans Jansen had ontvangen. Hierin vroeg hij of het klopte dat de naam van de rechter Tom Schalken was en die van de hoofdofficier Henk Wooldrik. Ik heb toen een mail terug gestuurd en daarin bevestigd dat de namen klopten. Ik heb toen geloof ik ook gezegd dat we vertrouwelijkheid hadden beloofd, maar je moet maar kijken wat je doet of woorden van gelijke strekking. Wel leidde ik af uit deze mail met de titel "Memoires" dat hij van plan was wat te doen met dat etentje. En uiteraard heb ik ook meteen gedacht aan de relatie met het lopende proces.
Tenslotte heb ik nog een mail van hem ontvangen dat moet op 20 oktober zijn geweest of net daarvoor met daarin de vraag of Tom Schalken tegenwoordig misschien slecht slaapt en "dat is dan zijn verdiende loon". Het eindigde met de woorden "Strijd de goede strijd". Hij mailde me ook dat hij van zijn kant geen enkele vertrouwelijkheid heeft toegezegd.
Ik weet nog dat ik op woensdagavond laat van 20 oktober 2010 begonnen ben om een antwoord aan hem te schrijven, want het was voor mij nu wel duidelijk dat Hans Jansen wat met het etentje ging doen. Daarin heb ik gezegd dat mij niets bekend was van slaapproblemen van Tom Schalken en dat hij tegen een stootje kon en dat ik het gevoel had dat hij, Hans Jansen, iets met het etentje ging doen. Strikt formeel gesproken zo zei ik, heb je gelijk dat je geen vertrouwelijkheid hebt beloofd. Maar als jij de vertrouwelijkheid verbreekt, zijn wij onzerzijds ook niet meer gebonden aan deze vertrouwelijkheid. Ik heb de email in concept opgeslagen, maar het was laat en ik heb hem niet meer verstuurd. Dat wilde ik de volgende dag doen, maar omdat ik werd overvallen door de Pers en de actualiteitenrubriek Powned en de rest van de media, heb ik dit niet gedaan. Als hij zo in het openbaar reageert, heeft het geen zin meer dacht ik. Ik heb de mail dus niet verstuurd.

Gezien de emails van Hans Jansen, na het begin van het proces en de publicatie van Hoeiboei tijdens het proces, geloof ik niet dat er sprake is van toeval. Om dezelfde reden blijf ik bij mijn

mening zoals geuit in Nieuwsuur dat de-hand-op-het-hart-bewering van mr Moszkowicz dat hij pas op vrijdagochtend om 7:00 uur op 22 oktober 2010 van het etentje en van de column van Hans Jansen heeft gehoord, thuis hoort in het museum van overdreven toevalligheden.

Heeft u na 3 mei 2010 nog gesproken met Tom Schalken gesproken?
Ja. Volgens mij was hij ook aanwezig op Vertigo etentje van 9 juni 2010 en natuurlijk hebben wij tijdens de hectische dagen van het proces en de wraking, regelmatig met elkaar gesproken over hoe in de publiciteit te reageren om de volstrekt onjuiste Hoeiboei voorstelling van zaken in het openbaar recht te zetten. Met name op 21 oktober 2010 is er intensief contact geweest, ik heb hem meteen na het telefoontje van Powned en de Pers gebeld. Powned gaf aan dat zij Tom Schalken voor de camera wilden spreken. Tom Schalken heeft toen aangegeven dat hij er niet over peinsde, hij gaf aan dat het voor elke rechter een delicate zaak is als hij zelf voorwerp van discussie wordt en dat hij daarom in dit stadium niet met de media wenste te spreken. Tom gaf aan dat ik maar het woord moest voeren en dat hij zich afzijdig zou houden en zich er niet over zou uitlaten. Ik ben toen als een soort woordvoerder opgetreden. Nadat er aangifte was gedaan door Wilders, heeft Tom Schalken mij verteld dat hij een advocaat Boudewijn van Eijck in de arm had genomen. Volgens mij was dit op 31 oktober 2010. Tom gaf aan dat hij vanaf nu alle woordvoering via zijn advocaat wilde laten lopen. Hij heeft aangegeven dat het ook beter was om misschien nader contact nu uit de weg te gaan omdat hij op geen enkele wijze grond wilde geven aan de geringste verdenking dat hij zou proberen getuigenverklaringen in zijn eigen zaak te beïnvloeden. Hij vroeg zich ook af of het ook verstandig was dat hangende de klacht van Wilders de etentjes van Vertigo doorgingen. Ik heb aangegeven dat het te veel eer was voor Wilders om Vertigo op non actief te zetten en dat ik het daar niet mee eens. Afgelopen 25 november 2010 bij het laatste etentje van Vertigo is Tom Schalken wel uitgenodigd, maar hij heeft besloten om daar niet aanwezig te zijn. Na dit signaal heb ik ook besloten om Tom niet te bellen nadat ik was gebeld door de Rijksrecherche voor een afspraak om op 21 december 2010 waar ik gehoord zou worden.

In een uitzending van Nieuwsuur van 22 oktober 2010 heeft u gezegd dat de Vertigo eetclub een eerdere discussieavond in november vorig jaar gehad heeft over dit onderwerp (zaak Wilders).
Dat klopt, en anders dan ons etentje van 3 mei, was die bijeenkomst op de zaak Wilders toegesneden. Paul Scheffer had, tijdens een toevallige ontmoeting met Henk Wooldrik, aangegeven dat hij graag met Tom Schalken wilde spreken over het vonnis dat Wilders toch vervolgd zou moeten worden. Dit was vlak nadat het vonnis was geveld en gepubliceerd. Henk Wooldrik heeft dit besproken met Tom Schalken. Tom Schalken was graag bereid om in discussie te treden met Paul Scheffer. Dat was de aanleiding om Paul Scheffer uit te nodigen voor Vertigo. Dit etentje heeft plaatsgevonden bij Peter Bakker ergens eind november 2009. Deze avond is zeer boeiend verlopen.

Welke personen waren hierbij aanwezig?
Globaal dezelfde personen als op 3 mei 2010, maar Noortje van Oostveen was ditmaal wel aanwezig. De meeste leden waren er.

Wat was het thema van deze avond?
Die avond ging uitsluitend over het vonnis. "Hoe had deze club van weldenkende rechters zo'n stompzinnige uitspraak kunnen doen." Zo zou je de grondhouding kunnen kwalificeren, maar Tom Schalken is niet bang voor debat. En het werd een erg boeiende avond, ook al lag Tom Schalken deze avond voortdurend onder vuur omdat hij één van de rechters was.

Wat is er die avond besproken?
Paul Scheffer heeft herhaald, wat hij ook al in de pers heeft verklaard, namelijk dat het islamdebat en de opvattingen van Wilders daarover, politieke opvattingen zijn. En dat zulke opvattingen in een debat moet worden bestreden als daartoe aanleiding voor is. En dat daarin geen plaats is voor de rechtbank. In de discussie met Paul Scheffer heeft Tom Schalken voortdurend het vonnis waarvoor hij mede verantwoordelijk was, verdedigd en daarbij steeds verwezen naar het vonnis zoals dat door het hof is geformuleerd. Het geheim van de raadkamer is daarbij door Tom Schalken altijd stipt gerespecteerd, zowel in de discussie met Paul Scheffer als met Hans Jansen. Zowel de totstandkoming van het vonnis als de verwijzingen naar andere uitspraken, staan namelijk in het vonnis vermeld.

In de uitzending van Nieuwsuur heeft u verwoord dat de heer Schalken tegen Hans Jansen heeft gezegd:
"Heb je de beschikking dan wel gelezen?"
Hans Jansen zou volgens u hierop geantwoord hebben: "Nee."
Tom Schalken heeft vervolgens volgens u tegen Hans Jansen gezegd:
"Laat mij dan vertellen wat de overwegingen waren van het hof om toch tot vervolging over te gaan."
Wat heeft de heer Schalken hierover verteld tegen Hans Jansen en de andere aanwezigen van het etentje?
Daar heb ik al eerder over verklaard.

Hoe vaak zijn er in het verleden gasten tijdens een bijeenkomst van de Vertigo eetclub uitgenodigd?
Dit waren Paul Scheffer en Hans Jansen. Henk Wooldrik had in juni 2010 Arend- Jan Heerma van Voss uitgenodigd, die in november 2010 ook tot ons gezelschap is toegetreden. We zijn tevens in de in Casa Peregrini geweest, dit is een soort tweede Achterhuis in Amsterdam waar in de Tweede Wereldoorlog Duitse schrijvers en kunstenaars ondergedoken hebben gezeten. Onze gast en gastheer was toen de voortreffelijk Nederlands sprekende Duitse curator van dit instituut wiens naam ik mij op dit moment niet precies meer herinner.
We doen dit nog maar sinds een jaar. Het is ook een paar keer niet gelukt om een gast uit te nodigen.

Heeft u nog iets toe te voegen aan uw verklaring?
Nee, behalve dat ik nogmaals wil zeggen dat Tom Schalken altijd het geheim van de Raadkamer heeft gerespecteerd. De leden van Vertigo zijn natuurlijk wel nieuwsgierig zoals iedereen, maar wij hebben gezien zijn constante en ferme houding in deze, nooit verder aangedrongen. En verder is er van enigerlei vorm van intimidatie of een poging daartoe door Tom Schalken op die avond van 3 mei 2010 absoluut geen sprake geweest. Ik kan dit niet nadrukkelijk genoeg verklaren.

De getuige,

A.A. Hendriks.

☒ Nadat de getuige zijn verklaring had doorgelezen,
☒ verklaarde hij daarin te volharden en ondertekende deze.

☒ Tijdens het verhoor is er gebruik gemaakt van een lunch.

Wij beëindigden het verhoor op 21 december 2010 omstreeks 18:20 uur.

Verklaring tekens
☒ (aangekruist) van toepassing.

Waarvan door ons respectievelijk op ambtsbelofte en ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal, dat wij sloten en ondertekenden te Amsterdam op dinsdag, 21 december 2010.

De verbalisanten,

AMF Bredie

SMC Montani

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101031100.AMB
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van bevindingen emailverkeer Hendriks versus Jansen.
Verbalisant(en)	:	A.A. Molenaar

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL van bevindingen.

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	1101031100.AMB
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Proces-verbaal beschikbaar stellen email verkeer.
Parketnummer:	
RC-Nummer:	

PROCES-VERBAAL

Ik verbalisant, Adrianus Anne Molenaar, hoofdinspecteur van politie, Rijksrechercheur B werkzaam bij de Rijksrecherche verklaar het volgende:

Naar aanleiding van de aangifte zoals deze door dhr. Geert Wilders ter zake beinvloeding van een getuige was gedaan, werd in opdracht van het Openbaar Ministerie te 's-Gravenhage nader onderzoek ingesteld.
Daartoe werd op dinsdag 21 december 2010 de getuige A.A. Hendriks gehoord. Hij verklaarde onder andere over bepaald emailverkeer zoals hij dit had onderhouden met Hans Jansen naar aanleiding van het etentje d.d. 3 mei 2010

Op verzoek van de verbalisant S.M.C. Montani stelde de getuige Hendriks het betreffende emailverkeer ten behoeve van het onderzoek aan de Rijksrecherche ter beschikking. Het betreft het volgende emailverkeer:
* begeleidende email van Hendriks d.d. 31 december 2010 te 19.36 uur
* niet verstuurde email van Hendriks d.d. 21 oktober 2010 te 18.54 uur
* reactie email van Hans Jansen d.d. 19 oktober 2010 te 17.30 uur
* email van Hendriks aan Jansen d.d. 19 oktober 2010 te 15.38 uur.
* email van Jansen d.d. 17 oktober 2010 te 08.38 uur
* email van Jansen d.d. 14 oktober 2010 te 12.01 uur
* email van Jansen d.d. 5 mei 2010 te 13.40 uur

Afschriften betreffende dit emailverkeer zijn onder documentnummer 1 t/m 8 bij dit proces-verbaal gevoegd

Waarvan door mij op ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal dat ik sloot en ondertekende te Den Haag op donderdag 27 januari 2011.

De verbalisant,

AA Molenaar

Onderwerp: FW: een niet vestuurde email aan Hans Jansen vordat zijn Hoeiboei column verscheen
Afzender: Bertus Hendriks <bertus.hendriks@chello.nl>
Aan: a.molenaar@rijksrecherche.nl
Datum: 31-12-2010 19:36

1

Geachte heer Molenaar,

Op verzoek van uw collega Mw. Montani die mij eerder deze week hierover gebeld heeft, doe ik u na enige aarzeling de e-mails toekomen die dhr Hans Jansen mij gestuurd heeft in oktober jl. Inclusief een uiteindelijk niet aan Hans Jansen verstuurde mail die ik de avond voor zijn Hoeiboei column heb geschreven maar toen vanwege het late tijdstip (te moe om het nog op spelfouten e.d. na te lopen) niet heb verstuurd en die ik de volgende ochtend nog even heb nagekeken. Maar nog voor ik hem had verstuurd hoorde ik van die Hoeiboei column doordat het dagblad De Pers en het TV programma Powned mij daarover begonnen te bellen. Toen had het naar mijn gevoel geen zin meer hem nog naar Hans Jansen te versturen.

Ik heb door de telefoon tegen mw. Montani, die ook *die* mail graag wilde hebben, gezegd dat ik het concept van die mail niet had bewaard. Maar ik was even vergeten dat ik dat concept toen wel heb verstuurd aan Tom Schalken en Henk Wooldrik, de twee personen waar Hans Jansen in zijn mails aan mij naar informeerde. Ik verwachtte dat zij door Hans Jansen na de Hoeiboei column, waar Tom Schalken het reeds moest ontgelden, mogelijk ook later nog zouden worden aangevallen. Daarom leek het mij toen gerechtvaardigd hen van de mails van Hans Jansen met zijn vragen over hen, op de hoogte te houden.

Omdat deze mail aan Tom Schalken en Henk Wooldrik in eerste instantie is geschreven aan Hans Jansen in antwoord op eerdere mails van hem (dus een echte Re: ...serie) staan zijn eerdere mails er ook op. Ik heb toen ik besloot het geheel niet meer aan Hans Jansen te sturen, maar in plaats daarvan wel door te sturen naar Tom Schalken en Henk Wooldrik dus alleen de adressering Aan:.. veranderd en de titel van het Onderwerp. (Ik zie nu dat in dat Onderwerp toch nog een tikfout is blijven staan: vordat ipv voordat. Dat laat ik nu maar zo.)

Dat is de dus de e-mail die ik met de aanhangende mailwisseling tussen Hans Jansen en mij aan u doorstuur.

De eerste mail van Hans Jansen is hier die van 14 oktober jl. die overigens binnen kwam op mijn andere mailadres, dat nog actief is, namelijk. bertus.hendriks@rnw.nl Dat is mijn adres bij mijn vroegere werkgever, Radio Nederland Wereldomroep, waar ik na mijn pensionering nog steeds met enige regelmaat actief voor ben, zij het nu als freelancer. Die mail heb ik eerst naar mijn privé mailadres doorgestuurd voordat ik Hans Jansen geantwoord heb.

Bij het opschonen van mijn RNW- mailbox, die ontzettend snel volloopt, waardoor ik nog wel eens een binnengekomen mail in de blokken "zwarte", nog ongeopende mails over het hoofd zie, kwam ik overigens tot mijn verbazing een nog eerdere mail van Hans Jansen tegen en wel van 5 mei 2010, 2 dagen na het etentje.

Dat is misschien relevant omdat hij in die mail met geen woord rept over vermeende pogingen van Tom Schalken om zijn optreden als getuige-deskundige in het proces Wilders te beïnvloeden, waar hij 6 maanden

later ineens wel melding van maakt in zijn column.

Wel refereert hij aan waar het die avond althans in mijn herinnering veel meer over ging, namelijk zijn opvattingen over de relatie tussen bepaalde gewelddadige teksten in de Koran en het feitelijke gedrag van Moslim gelovigen, en over het mechanistische Moslim mensbeeld dat Hans Jansen in (onder andere) mijn ogen hanteert en over zijn daarmee gepaard gaande essentialistische Islamopvatting, een kritiek die hij die avond heeft bestreden en in zijn mail aan mij nog eens kort herhaalt. Kennelijk is die kritiek op zijn Islam interpretatie hem drie dagen later meer bijgebleven dan de vermeende poging tot beïnvloeding door Tom Schalken, ondanks het feit dat, zo weten wij nu, hij juist op dat moment, op of rond 5 mei, als getuige-deskundige gehoord werd. Ook het onderwerp van zijn mail, twee dagen na het etentje, "Occam", de naam van een bekende Middeleeuwse filosoof en theoloog, verwijst veeleer naar een intellectueel dispuut en niet naar een poging om een getuige-deskundige onder druk te zetten.

Ik zal die allereerste mail van 5 mei separaat vanaf mijn rnw mail- adres aan u doorsturen.

Met vriendelijke groet,

Bertus Hendriks

Van:< /b> Bertus Hendriks [mailto:bertus.hendriks@chello.nl]
Verzonden: donderdag 21 oktober 2010 18:54
Aan: 'Tom Schalken'; 'Henk Wooldrik'
Onderwerp: een niet vestuurde email aan Hans Jansen vordat zijn Hoeiboei column verscheen

Beste Tom en Henk,

Na enige aarzeling stuur ik jullie een niet verstuurde e-mail aan Hans Jansen die ik gisteravond gemaakt had, voor ik wist dat hij de volgende ochtend in een column in Hoeiboei met onthullingen naar buiten zou komen. Het is een zeer uitvoerig antwoord op een korte vervolgmail van hem waarin hij blij is dat Tom niet goed zou slapen. Uitvoerig omdat ik natuurlijk wel voelde dat hij met iets naar buiten wilde komen en dat ik in dat geval over een waarheidsgetrouwe of wat ik meen een waarheidsgetrouwe weergave te zijn wat er die avond gebeurd is. Misschien helpt het jullie om je eigen herinneringen te checken als jullie nog eens over deze avond worden aangesproken.

Ik doe het toch met enige aarzeling, want ik had met Joke al een hele discussie of dat wel kon dat ik zijn eerste mail , een puur aan mij gerichte mail zonder zijn toestemming of medeweten aan anderen doorstuur. Ik heb daar zelf wel ook grote twijfels over gehad, maar daar heb ik me overheen gezet omdat het duidelijk was dat hij zou gaan publiceren wat ik ook bepaald niet chique vond, want hij kan nou wel zeggen dat hij niks heeft toegezegd, formeel heeft hij gelijk, maar ik heb toch duidelijk op vertrouwelijkheid aangedrongen juist om

hem gerust te stellen. En nu hij zo malicieus en tendentieus op de man speelt. met name tegen Tom, maar naar ik begreep komt er morgen ook een artikel over Henk (al weet ik niet of Hans Jansen daar de bron van is), heb ik me over de bezwaren van Joke en mijn eigen scrupules heen gezet. Maar ik heb voorlopig besloten dat alleen aan de twee direct aangevallenen waarover hij informatie in won, te doen, althans wat het vervolg betreft.

Deze niet-verstuurde mail aan Hans Jansen en inmiddels ook niet meer verstuurbare tekst na zijn column, op 20 oktober 's avonds gecomponeerde tekst(waar ik nu net nog een paar foutjes heb uitgehaald), luidde als volgt:

Beste Hans,

Over problemen met de nachtrust van Tom Schalken is mij niets bekend, maar ondertussen begin ik me bijna ongerust te maken over jouw nachtrust, gezien de verbetenheid jegens Tom Schalken die ik meen te bespeuren en de, ja sorry, maar toch lichtelijk naar paranoïa neigende perceptie van wat er op die avond bij ons thuis gebeurde, of liever gezegd, volgens jou dreigde te gebeuren. Tom Schalken was een van de raadsheren van het Hof dat in hoger beroep het OM heeft opgedragen toch tot vervolging over te gaan en de ingediende klachten tegen Wilders niet te seponeren maar aan een nadere gerechtelijke toetsing te onderwerpen. En dat was nou precies de reden waarom mijn eetclub, waar Tom Schalken deel van uit maakt., zo blij was met mijn suggestie om *jou* uit te nodigen. En ik heb je ook duidelijk verteld waarom we jou graag wilden hebben, toen ik je eindelijk in je Californische verblijfplaats aan de telefoon kreeg.

Ik was daarom heel verbaasd over jouw verbazing over de aanwezigheid van Tom Schalken, want ik ben heel herder geweest over de formule: twee mensen aan tafel, die allebei op verschillende manieren iets met het Islam debat en dus ook het proces Wilders te maken hadden en daar duidelijk verschillende opvattingen over hadden, dat leek garant te staan voor een boeiende discussie , zoals dat eerder ook al het geval was tijdens een eten van dezelfde club met Paul Scheffer over hetzelfde onderwerp, waar ik in ons telefoongesprek ook naar heb verwezen. En een boeiende avond is het geworden, zij het op het nippertje.

Omdat jij immers meteen na binnenkomst, nadat ik je aan de meteen daarna als tweede gearriveerde Tom Schalken had voorgesteld, "en dat is nou de man die mee heeft geschreven aan het arrest dat het OM opdraagt toch tot vervolging van Wilders over te gaan" of woorden van gelijke strekking, onmiddellijk boos rechtsomkeert wilde maken, nog voordat de overige gasten waren gearriveerd.

En wel vanwege jouw vrees dat alles wat je zou zeggen, later in het proces Wilders, tegen je gebruikt zou kunnen worden omdat Tom Schalken, of andere gasten, jouw woorden " misschien zouden doorgeven aan kringen rond het OM of de rechtbank, of in Tom Scalkens geval, je zelfs zou laten oppakken", of woorden van gelijke maar niet minder verbazende strekking.

Serieus, Hans, dat Tom Schalken, ooit maar een seconde met de gedachte zou hebben gespeeld om jou op

grond van uitlatingen tijdens ons etentje gedaan, aan te klagen of zelfs te laten oppakken is echt te absurd voor woorden. Nog afgezien van het feit dat iedereen weet dat dit absoluut niet kan in een rechtsstaat als Nederland. En ja Hans, Nederland is echt een rechtsstaat, ondanks de door jou gemaakte vergelijking die avond met de Sovjet Unie en zijn behandeling van dissidenten, met Wilders in de rol van Daniel en Siniavski. Het proces-Wilders zoals tot nu toe gevoerd, heeft met deze karikatuur, voor zover überhaupt nodig, dan ook snel korte metten gemaakt.

Tom Schalken was totaal verbouwereerd door jouw reactie, en jouw starre verbazing over zijn aarzeling kwam in mijn beleving, dan ook daaruit voort. Hij wist duidelijk even niet wat ie aan moest met deze in zijn ogen absurde veronderstelling. Maar ja, ik zag ons mooie etentje op datzelfde moment compleet in het water vallen en heb toen met alle macht geprobeerd je over te halen om te blijven en Tom Schalken toen toch nog maar eens nadrukkelijk en absoluut laten beloven dat niets van wat jij zou zeggen naar buiten zou komen en zeker niet via hem bij collega's van de rechtbank; jouw z.g. garantie van immuniteit.

Nou kan Tom Schalken wel tegen een stootje en dat is maar goed ook, want het arrest waaraan hij heeft meegewerkt heeft om uiteenlopende redenen een golf van kritiek losgemaakt, bij zijn eigen eetclub, bij Paul Scheffer en inmiddels bij zo'n beetje heel spraakmakend Nederland, maar daar is zijn juridische huid dik genoeg voor, is mijn indruk. Maar hij was niet alleen verbouwereerd, maar naar mijn gevoel toch ook wel enigszins geïntimideerd door jouw heftige, op de man gespeelde reactie, meteen bij de kennismaking. Het viel mij in ieder geval op dat hij zich minder frequent en prominent in de discussie roerde dan voor zijn doen gebruikelijk. Maar goed, dat is mijn subjectieve indruk.

Hoe dan ook, dit alles speelde zich af nog voordat de andere gasten gearriveerd waren, zoals je je zult herinneren en ik was dan ook opgelucht dat ik je had kunnen overreden te blijven en hun niet hoefde te vertellen dat de hoofdgast van de avond alweer vertrokken was nog voor ze met hem en zijn visie hadden kunnen kennismaken. Maar ik heb wel als onderdeel van de actie "Hou Hans Jansen binnen" bij het begin van de maaltijd ten overstaan van iedereen nog eens herinnerd aan het vertrouwelijke karakter van de discussie.

Nou gaan we er meestal vanuit dat datgene wat onder het genot van een stevig glas wijn binnenshuis tijdens een eetclub bijeenkomst met een gast van buiten besproken wordt, niet de volgende dag met naam en toenaam in de krant staat: zo'n stilzwijgende overeenkomst bevordert dat iedereen vrijuit spreekt. Dat komt de discussie meer ten goede dan wanneer iedereen zijn woorden op een goudschaaltje gaat wegen, maar je hebt gelijk:

JIJ hebt, in mijn herinnering althans, geen enkele belofte of toezegging gedaan. WIJ, eerst Tom Schalken en later, bij het begin van de maaltijd, ikzelf, zijn degenen geweest die, om jou de garantie te geven dat je absoluut vrijuit kon praten, vertrouwelijkheid hebben beloofd. Daar heeft toen iedereen van onze kant als vanzelfsprekend mee ingestemd. Op dat punt laat mijn herinnering mij absoluut niet in de steek.

En ik heb iedereen nog eens aan die afspraak herinnerd toen de club elkaar de laatste keer trof, op 7 oktober, 3 dagen na het begin van het proces tegen Wilders, waarin jouw prominente rol als getuige-deskundige op de televisie duidelijk te volgen was.

00104

Jij wilt kennelijk iets over die avond gaan opschrijven, gezien jouw omschrijving van het onderwerp van jouw eerste mail: Memoires. etc, en de daarin gestelde vragen over wie ook weer wie was en zo.

Je ziet, ik heb mijn antwoord en meer nog, dit vervolgantwoord aangegrepen om alvast een deel van mijn herinneringen aan die avond tamelijk uitvoerig te boekstaven, nu die herinneringen nog scherp zijn (niet alleen scherp, maar nogmaals, ook buitengewoon aangenaam, wat niet het geval zou zijn geweest als je je dreiging om weg te lopen, ook echt had uitgevoerd). For the record, of zo je wilt, voor mijn record.

Ik zou zeggen, voel je volledig vrij om over deze avond te schrijven wat je wilt. Je beschikt over een vaardige pen en een stevige dosis cynische humor, die ik altijd heb weten te waarderen, ook als we het politiek totaal met elkaar oneens waren, wat zeker de laatste jaren meestal het geval was. Ik kijk bij voorbaat met belangstelling uit naar de smeuïge schets die ongetwijfeld uit jouw pen zal vloeien. (Het enige wat ik stiekem hoop is, dat je niet vermeldt dat het mijn vrouw Joke was die gekookt had. Deze traditionele rolverdeling, die op andere avonden even vaak andersom is, zou vrees ik mijn publieke score op de feministische meetlat niet ten goede komen.)

Maar de andere kant van de medaille is natuurlijk wel dat het dan ook de andere aanwezigen vrij staat hun visie op jouw optreden en gedebiteerde stellingen naar buiten te brengen.

Dat kan misschien nog wel boeiende en onderhoudende gespreksstof opleveren.

Ondertussen reken ik natuurlijk wel te zijner tijd op een gesigneerde eerste druk van die memoires ...

Hartelijke groet, Bertus Hendriks

00004

R6

Van:< /b> Hans Jansen [mailto:j.j.g.jansen@gmail.com]
Verzonden: dinsdag 19 oktober 2010 17:30
Aan: Bertus Hendriks
Onderwerp: Re: Memoires: hoe heetten ze ook weer? wanneer was dat?

Dank voor je bericht. Geheimhouding of zelfs maar vertrouwelijkheid was er mijnerzijds niet beloofd, zijnerzijds trouwens ook niet, alleen dat hij mij niet zou aanklagen of laten oppakken voor wat ik eventueel volgens hem verkeerd zoude gaan zeggen. Die garantie van immuniteit zijnerzijds gaf hij trouwens, tot mijn starre verbazing, pas na lang aarzelen. Ik heb geen enkele belofte of toezegging gedaan. Begrijp ik goed dat Tom Schalken niet goed slaapt? Dat zou zijn verdiende loon zijn. Hartelijke groet, strijd de goede strijd, HansJansen

Op 19 oktober 2010 15:38 schreef Bertus Hendriks <bertus.hendriks@chello.nl&g t; het volgende:

Beste Hans,

< /o:p>

Tom Schalken (emeritus hoogleraar aan de VU) was inderdaad lid van dit illustere gezelschap waarvoor ik als nederige gastheer mocht optreden. Je natuurlijke bescheidenheid siert je uiteraard, maar voor het overige kreeg ik uit jouw, met de nodige zelfverzekerde stelligheid voorgedragen opvattingen niet bepaald de indruk dat jij jezelf verbandsgewijs zo lang-bij-de-grondse situeerde ...

Maar goed,het is bekend dat herinneringen selectief zijn en dat geldt niet alleen voor jou. Maar het was in elk geval geen conspiratief gezelschap en zij waren ook niet incognito aanwezig en daarom kan ik zonder probleem je vraag betreffende Tom Schalken beantwoorden.

Want voor zover er sprake was van vertrouwelijkheid van de discussie was dat op jouw uitdrukkelijk verzoek. Ja zelfs de voorwaarde voor jou om niet onmiddellijk op je schreden terug te keren, omdat jij (zeer ten onrechte, overigens) bang was dat "alles tegen je gebruikt kon worden in het verdere verloop van het Wilders proces" of woorden van gelijke strekking. Ik ben bij, en met mij iedereen aan tafel, dat ik je, niet zonder enig moeite, heb kunnen overreden om te blijven want anders waren we beroofd geweest van een zeer genuanceerde avond en van een exclusieve voorpremiere van jouw optreden in wat ik in jouw optiek onfeilbaar niet anders dan als Der Prozess kan omschrijven.

< /o:p>

Wat betreft je andere vraag: ik kan me de bijeenkomst niet helemaal meer herinneren, maar de voormalige Hoofdofficier in Haarlem is Henk Westdrik.

< /o:p>

Tenslotte: onze eerste ontmoeting, op de Westermarkt zal in de loop van 1962 , maar niet later dan 1963 zijn geweest.. (Daar was overigens wel een conspiratieve ontmoeting aan voorafgegaan, bij Ton Regtien thuis op de Albert Cuyp. met ander links gespuis van de latere StudentenVakbeweging waar jij je ook nog een tijd als inderdaad van de toekomstige linkse elite mee hebt ingelaten. But I won't hold that against you. Preciezere datum kan ik zonder verder gespeur in onze dozen niet vinden en dan nog is het onzeker of ik dat toen wel allemaal genoteerd heb. Ik heb ten onrechte te lang op mijn eens goede geheugen vertrouwd.

Groet, Bertus Hendriks

</o:p>

</o:p>

P.S.Mocht je me nog eens willen mailen, dan kun je beter bertus.hendriks@chello.nl gebruiken want dat nog altijd werkende mail(=wereldomroep-) adres zit op een andere, super afgeschermde computer waarmee ik tegenwoordig als free lancer met het redactiesysteem van de wereldomroep communiceer en daar moet ik eerst door een haag van wachtwoorden. Dit antwoord is alleen "toegemaild" via mijn chello adres.

</o:p>

</o:p>

From: Hans Jansen [mailto:j.j.g.jansen@gmail.com]
Sent: zondag 17 oktober 2010 8:38
To: Bertus Hendriks
Subject: Fwd: Memoires: hoe heetten zij ook weer? wanneer was dat?

Ha die Bertus: Ik meen dat het antwoord op vraag 2 'Tom Schalken' luidt. Klopt dat?

---------- **Doorgestuurd bericht** ----------
Van: Hans Jansen <j.j.g.jansen@gmail.com>
Datum: 14 oktober 2010 12:01
Onderwerp: Memoires: hoe heetten zij ook weer? wanneer was dat?
Aan: Bertus Hendriks <bertus.hendriks@rnw.nl>

Beste Bertus: Vlak voor 4 mei jongstleden heb ik bij jouw en je echtvriendin een onwaarschijnlijk goede maaltijd voorgezet gekregen, in een wat merkwaardig gezelschap van lieden die zich maatschappelijk op ijle hoogten boven mij bevonden. Hoe heette de man aan mijn rechterhand ook weer precies? Was hij niet Hoofdofficier vJ in Haarlem? En de oud-PC-redacteur aan tafel tegenover mij, die in het hof van Amsterdam plaatsvervangend raadsheer is? Qua wanneer: jouw verschijning in Amsterdam bij mij aan de Westermarkt moet ergens rond 1963 geweest zijn. Weet jij nog een preciezere datum? Strijd de goede strijd, HansJansen

</o:p>

000042

Onderwerp: FW: Occam
Afzender: Bertus Hendriks <Bertus.Hendriks@rnw.nl>
Aan: "'a molenaar@rijksrecherche.nl'" <a.molenaar@rijksrecherche.nl>
Datum: 31-12-2010 19:49

8

Zoals beloofd in mijn net aan u verstuurde mail vanaf mijn p rive mailadres. Hans Jansens mail aan mij van 5 mei 2010.
Bertus Hendriks

--Original Message-----
From: Hans Jansen [mailto:j.j.g.jansen@gmail.com]
Sent: woensdag 5 mei 2010 13:40
To: Bertus Hendriks
Subject: Occam

Beste Bertus: Er zijn door moslims, ook nu weer in NY, aanslagen gepleegd e n pogingen daartoe ondernomen. Wat is beter, elke keer een verschillende, t oevallige verklaring die met de persoon en de omstandigheden van de dader s amenhangt, of een verklaring die op alle gevallen past: de jihad-ideologie zoals die standaard door de isla m gepredikt wordt? Overigens geloof ik absoluut niet in een essentie van de islam, maar bijna alle moslims zelf geloven daarin, en ik zie het als mijn plicht om, ook als dat voor mij persoonlijk kostbaar wordt, dit te rapporteren aan wie er naar vraagt. Str ijd de goede strijd! HansJansen

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101271115.AMB
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van bevindingen onderhouden emailverkeer J.J.G. Jansen.
Verbalisant(en)	:	A.A. Molenaar.

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL van bevindingen.

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	1101271115.AMB
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Proces-verbaal bevindingen email verkeer getuige J.J.G. Jansen.
Parketnummer:	
RC-Nummer:	

PROCES-VERBAAL

Ik verbalisant, Adrianus Anne Molenaar, hoofdinspecteur van politie, Rijksrechercheur B werkzaam bij de Rijksrecherche verklaar het volgende:

Naar aanleiding van de aangifte zoals deze door dhr. G. Wilders ter zake beïnvloeding van een getuige was gedaan, werd in opdracht van het Openbaar Ministerie te 's-Gravenhage nader onderzoek ingesteld. Daartoe diende J.J.G. Jansen als getuige te worden gehoord.

Via internet bleek dat prof.dr. Hans Jansen beschikbaar was voor lezingen, media-optredens en fora. Boekingen liepen via Pia Media, onder verantwoordelijkheid van Pia van der Molen.
Op verzoek van de Rijksrecherche werd op 14 december 2010 door Pia Media aan prof.dr. Jansen een mail van de Rijksrecherche doorgestuurd met het verzoek contact op te nemen. (documentnummer 1).
Hierop nam prof.dr. Jansen op 15 december 2010 te 03.48 uur per mail contact op met de Rijksrecherche en gaf aan op welke wijze hij via de mail bereikbaar was. (documentnummer 2).

Opnieuw via de mail werd prof.dr. Jansen d.d. 22 december 2010 te 14.24 uur zijn medewerking gevraagd inzake een verhoor n.a.v. de aangifte zoals deze door dhr. G. Wilders was gedaan ter zake beïnvloeding van een getuige. Hierop werd d.d. 23 december 2010 te 06.45 uur door hem gereageerd, hetgeen werd bevestigd (documentnummer 3).
Op 6 januari 2011 te 09.32 uur en 6 januari 2011 te 10.19 uur en 7 januari 2011 te 19.01 uur werd uiteindelijk de afspraak voor dit verhoor gemaakt (documentnummer 4).

Afschriften van dit emailverkeer zijn onder documentnummer 1 t/m 4 bij dit proces-verbaal gevoegd.

Waarvan door mij op ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal dat ik sloot en ondertekende te Den Haag op donderdag 27 januari 2011.

De verbalisant,

AA Molenaar

Onderwerp: RE: verzoek om contact: doorgestuurd aan Professor Jansen
Afzender: Pia van der Molen <info@pia-media.nl>
Aan: "'a.bredie'" <a.bredie@rijksrecherche.nl>
Datum: 14-12-2010 14:29

Geachte mevrouw Bredie,

Wij hebben uw email zojuist doorgestuurd aan Professor Jansen. Hij zal zsm met u contact opnemen.

Een hartelijke groet

Pia van der Molen

[redacted]

Van: a.bredie [mailto:a.bredie@rijksrecherche.nl]
Verzonden: dinsdag 14 december 2010 12:45
Aan: info@pia-media.nl
Onderwerp: verzoek om contact

Geachte medewerker van Pia-Media,

Zoals telefonisch met u besproken hierbij schriftelijk mijn verzoek om in contact te komen met prof. dr J.J.G. Jansen. De heer Jansen kan contact met mij opnemen via de Rijksrecherche op telefoonnummer 070-3411100 of via mijn e-mail a.bredie@rijksrecherche.nl .

Met vriendelijke groet,

Annemarie Bredie

Rijksrechercheur

000047

--
This message has been scanned for viruses and
dangerous content by **MailScanner**, and is
believed to be clean.

00004

Onderwerp: contact
Afzender: Hans Jansen <j.j.g.jansen@gmail.com>
Aan: a.bredie@rijksrecherche.nl
Datum: 15-12-2010 3:48

Zeer geachte mevrouw: U heeft met mevrouw Pia van der Molen gesproken. Via het e-adres waarvan ik u deze mail stuur, kunt u mij bereiken. Ik verblijf in het buitenland. Ik sta geboekt voor terugreis naar Nederland op 13 febru ari 2011. Indien nodig kunt u mij bellen op mijn mobiele nummer, 06 5515 82 70. maar dat is voor mij een kostbare zaak, en ik neem eigenlijk alleen op als het telefoontoestel van de opbeller de nummerherkenning aan heeft staan . Ik hoop dat het om een kwestie gaat waarbij ik u inderdaad van dienst kan zijn. Met vriendelijke groet. HansJansen

0000?

Onderwerp: Re: contact
Afzender: a.molenaar <a.molenaar@rijksrecherche.nl>
Aan: "Hans Jansen" <j.j.g.jansen@gmail.com>
Datum: 28-12-2010 9:53

Beste meneer Jansen,

dank voor uw reactie. Inmiddels is duidelijk dat uw verhoor dient plaats te vinden ruim voordat u huiswaards keert. Voorgesteld wordt dat wij (Rijksrecherche) richting Thailand afreizen. Wanneer is nog niet bekend. Zodra hierover meer bekend is. zal ik u verder informeren. Nogmaals dank voor uw medewerking in deze. Een prettige jaarwisseling. Groet.
Anne Molenaar (sorry maar van mannelijk geslacht)

----- Oorspronkelijk Bericht -----
Onderwerp: Re: contact
Afzender: Hans Jansen <j.j.g.jansen@gmail.com>
Aan: "a.molenaar" <a.molenaar@rijksrecherche.nl>
Datum: 23-12-2010 6:45

Zeer geachte mevrouw:

Het heeft verre mijn voorkeur het verhoor inzake het etentje met Tom Schalken te laten plaats vinden wanneer ik weer in Nederland ben.

Ik ben aan het werk aan een boek, en heb met mijn uitgever afspraken over de data waarop een en ander moet zijn ingeleve rd. Het werkschema staat niet toe dat ik er tussenuit ga voor een bezoek aan Nederland, met alle verlies aan concentratie dat zoiets bovendien met zich meebrengt.

Mijn verhaal over de kwestie-Schal ken is te lezen in: Carel Brendel, Hans Jansen en Nahed Selim, *De Verbo rgen Ayatollah.* Amsterdam (RVPP) 2010, het hoofdstuk 'De Tokkies en de Takkies'. blz. 11-39. Dit artikel staat ook op mijn website , www.arabistjansen.nl, rechts beneden op de voorpagina. De afkorting 'RVPP' staat voor de uitgever, Rene van Praag Producties, in Amsterdam.

Wanneer u desondanks mij nog voor midden februari wilt horen, en het moet zoals u schrijft op een Nederlandse Ambass ade zijn, dan zou dat misschien kunnen op de Nederlandse Ambassade in Bangkok (Thailand)? Elke datum of elk uur is mij goed.

Met de beste wensen voor een goede Kerst en een succesvol 2011. HansJansen

Op 22 december 2010 14:24 schreef a.mole naar <a.molenaar@rijksrecherche.nl> het volgende:
Geachte heer Jan sen,

Graag vraag ik uw aandacht voor het volgende. Zoals wellicht bij u bekend heeft G eert Wilders aangifte gedaan tegen Tom Schalken inzake beinvloeding (artike l 285-a Sr) van een getuige. Tom Schalken is één van de raadsheren van het Amsterdamse Gerechtshof die het Openbaar Ministerie (OM) bevolen heeft Geert Wilders te vervolgen. De beinvloeding zou mogelijk hebben plaatsgevon den tijdens een diner op 3 mei 2010 en waar u en Schalken bij aanwezig ware n. Naar aanleiding van deze aangifte heeft het OM te 's-Gravenhage de Rij ksrecherche belast met dit onderzoek en is het

000057

van het grootste belang dat u als getuige in deze zaak wordt gehoord. Inmiddels heb ik begrepen dat u v oor langere tijd in het buitenland verblijft en pas 13 februari 2011 naar Nederland terugkeert. Aangezien wij u toch graag op k orte termijn willen verhoren, stel ik twee opties voor.

Optie één: u wordt verhoord in h et land waar u verblijft. Dit verhoor dient dan plaats te vinden op een Ned erlandse ambassade, onder voorwaarde dat dit mogelijk en uitvoerbaar is. Noodzakelijk is ook dat u hieraan uw medewerking wilt verle nen en dat u aangeeft in welke land u verblijft.
Optie 2: u keert tuss entijds terug naar Nederland ten behoeve van uw verhoor. Aansluitend keert u terug naar het land waar u verblijft. De kosten die deze extra reisbewegi ng met zich meebrengt, komt geheel voor rekening van het Openbaar Ministeri e.

Vriendelijk ve rzoek ik u om een snelle reactie. Wilt u daarbij a.u.b. mijn emailadres geb ruiken omdat de computer van collega Bredie momenteel in reparatie is.

Groet.
Anne Molenaar
Rijksrecherche Den Haag.

070-3411 100

--
This message has been scanned for viruses and
dangerous content by MailScanner, and is
believed to be clean.

000032

Onderwerp: Re: verhoor
Afzender: a.molenaar <a.molenaar@rijksrecherche.nl>
Aan: "Hans Jansen" <j.j.g.jansen@gmail.com>
Datum: 07-01-2011 19:01

documentnummer 4

Geachte heer Jansen,

het lijkt definitief want de vlucht is geboekt. Wij vertrekken dindag 11 januari 2011 te 14.00 uur richting Bangkok en arriveren daar woensdag 12/01/2011 te 07.00 uur. Wij verzoeken u vriendelijk zich op donderdag 13 januari 2011 te 09.00 uur te melden op de Nederlandse ambassade te Bangkok, zodat uw verhoor kan worden afgenomen. Mochten er zich onverhoopt problemen voordoen, dan ben ik bereikbaar onder het mobiele nummer 06-12100678.
Met vriendelijke groeten,
Anne Molenaar en Annemarie Bredie

----- Oorspronkelijk Bericht -----
Onderwerp: Re: verhoor
Afzender: Hans Jansen <j.j.g.jansen@gmail.com>
Aan: "a.molenaar" <a.molenaar@rijksrecherche.nl>
Datum: 06-01-2011 10:19

Ik heb uw bericht ontvangen. Met vriendelijke groet, HansJansen

Op 6 januari 2011 09:32 schreef a.molenaar <a.molenaar@rijksrecherche.nl> het volgende:

Beste men eer Jansen,

daar u heeft aangegeven geen probleem te hebben met het f eit dat u wordt gehoord in Thailand, zijn wij inmiddels in voorbereiding na ar u af te reizen. Personeel van de Nederlandse ambassade is geinformeerd e n hebben aangegeven dat wij welkom zijn om dit verhoor af te nemen. De verwachting is dat we volgende week of uiterlijk de week daarop naar u afre izen. Zodra er meer over bekend is, zal ik u daarover informeren. Met vrien delijke groet,
Anne Molenaar
Rijksrecherche.

Deze e-mail is gescand door MailScanner

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101061000.G02
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van verhoor getuige H.P. Wooldrik.
Verbalisant(en)	:	A.A. Molenaar en A.M.F. Bredie.

00005

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL VAN VERHOOR GETUIGE

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Verhoor van de getuige H.P. Wooldrik
Parketnummer:	
RC-nummer:	

PROCES-VERBAAL

Wij verbalisanten, Adrianus Anne Molenaar en Anna Maria Francisca Bredie, respectievelijk hoofdinspecteur en inspecteur van politie, werkzaam bij de Rijksrecherche verklaren het volgende:

Op donderdag 6 januari 2011, omstreeks 10.00 uur, hoorden wij in Amsterdam de getuige:

Voornamen:	Hendrik Peter
Achternaam:	Wooldrik
Geboortedatum:	01-01-1942
Geboorteplaats:	Den Haag
Geboorteland:	Nederland
Geslacht:	man
Nationaliteit:	Nederlandse
Domicilie kiezende:	Prinsengracht 436
Postcode	1017 KE
Plaats:	Amsterdam
Land	Nederland

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige het volgende mee: u wordt als getuige gehoord naar aanleiding van de aangifte, gedaan door Geert Wilders, ter zake beïnvloeding van een getuige tijdens een etentje georganiseerd door het Vertigo gezelschap.

Voorts deelden wij de getuige mede dat het verhoor werd opgenomen.

De vragen die tijdens dit verhoor door de Rijksrecherche zijn gesteld, zijn vet afgedrukt.

De getuige verklaarde:

Wat kunt u ons vertellen over het Vertigo gezelschap?
Het betreft een groepje mensen wat bestaat vanaf de jaren 90. In eerste aanleg kwamen wij ongeveer één maal per maand bijeen of wanneer de agenda het toeliet. De bedoeling van dit gezelschap is een discussie gezelschap te zijn. De leden hebben allemaal een verschillende achtergrond. Met discussie versta ik gewoon gezellig met elkaar van gedachten wisselen, zonder notulen of het idee de wereld te willen verbeteren. Dit alles onder het genot van een goed glas wijn en een fijne maaltijd.

Wie zijn er volgens u op dit moment lid van het Vertigo gezelschap?
Op dit moment is de samenstelling van de eetclub als volgt:
Tom Schalken, emeritus-hoogleraar strafrecht aan de VU, voormalig rechter en thans raadsheer-plaatsvervanger aan het gerechtshof te Amsterdam;
Theo Meijering, filosoof en voormalig hoofddocent aan de Universiteit te Leiden;
Noortje van Oostveen, voormalig hoofd voorlichting gemeente Amsterdam, voormalig journaliste bij de NOS en NCRV.
Carla Delfos, hoofd van een Europees Liga van kunstonderwijsinstellingen;
Peter Bakker, kunstenaar en grafisch ontwerper;
Margo Andriessen, oud hoofd UVV, ex redacteur Openbaar Bestuur, ex consultant bij Boer en Kroon en tegenwoordig zelfstandig consultant;
Hans van Beers, oud bestuurslid van de NOS, oud directeur van het Stedelijk Museum, oud directeur van het Conservatorium. Niet bekend wat huidige functie betreft.
Ondergetekende Henk Wooldrik, oud hoofdofficier van justitie te Haarlem, thans raadsheer-plaatsvervanger aan het gerechtshof te Amsterdam.

Wat is het doel van het Vertigo gezelschap?
Het doel van het gezelschap is met elkaar discussieren. Ik heb hier net over verklaard. Wel wordt soms vooraf een thema van de discussie afgesproken. Dit gebeurt niet altijd. Sinds 2009 komen we steeds bij iemand thuis bij elkaar om elkaar te ontmoeten. De gastheer of vrouw kan dan iemand uitnodigen om over een bepaald onderwerp verder met elkaar te praten. Dit wordt met elkaar vooraf besproken en gaandeweg zal dat zich verder ontwikkelen. Over de gast die dan wordt uitgenodigd wordt met elkaar gesproken. Uiteindelijk kiezen we met elkaar dan de gast die door de gastheer of vrouw verder wordt uitgenodigd.

Wat was het thema van het Vertigo gezelschap op 3 mei 2010?
Zoals gezegd wordt sinds 2009 steeds een bepaald onderwerp van discussie vooraf besproken. Rond oktober of november 2009 hebben wij als gezelschap een ontmoeting gehad bij Peter Bakker thuis. Daar hebben we gesproken over de islamisering in algemene zin. De aanleiding om over dit onderwerp met elkaar te discussieren was de beschikking van het gerechtshof Amsterdam inzake de vervolging van Geert Wilders. Ik had dit onderwerp ingebracht en had tevens voorgesteld om Paul Scheffer uit te nodigen om dit onderwerp verder met ons de bediscussieren. Dit is ook zo gebeurd. We hebben toen op een heel prettige manier met elkaar van gedachten gewisseld. Ook Tom Schalken was hier bij aanwezig. Wat er precies aan argumenten over tafel is gegaan, kan ik mij niet goed herinneren. Wel wil ik in algemene zin opmerking dat het Vertigo gezelschap een besloten gezelschap betreft die met elkaar een discussie voert. Ik voel mij dan ook niet vrij om in precieze bewoordeingen te verklaren wie wat heeft gezegd. Trouwens ik kan het mij ook niet goed meer herinneren.

Wel was deze avond en de discussie die we toen met elkaar hebben gevoerd, de aanleiding om Hans Jansen een volgende keer uit te nodigen. Dit voorstel om Hans Jansen uit te nodigen kwam van Bertus Hendriks. Hij vertelde dat hij Hans Jansen vanuit zijn studententijd kende en een andere opvatting had over de Islam dan Paul Scheffer. Ik kende Hans Jansen niet persoonlijk en vond het een goed idee. De uitnodiging van Hans Jansen heeft Bertus Hendriks verder geregeld. Wel heeft het hem wat moeite gekost heb ik later gehoord omdat Jansen op reis was. Uiteindelijk zijn wij die avond van 3 mei bij elkaar gekomen om verder te discussieren over het bepaalde onderwerp.

Wie heeft het thema voor 3 mei 2010 bepaald?
Dit heb ik u zojuist verklaard.

Werd er een speciale gast uitgenodigd rond het bepaalde thema?
Ook hier heb ik zojuist over verklaard.

Wie waren er op 3 mei 2010 bij dit etentje aanwezig?
Naar mijn mening was iedereen aanwezig, alleen Carla en Noortje waren er niet bij Voor de rest was iedereen aanwezig.

Wat was de tafelschikking tijdens dit etentje?
Het betrof een ovale tafel, dat weet ik wel. Bertus en zijn vrouw zaten vlakbij de toegang tot de keuken. Aan het lange einde van de tafel , in het midden had ik plaatsgenomen. Ik deed dit omdat ik die avond als gespreksleider zou optreden. Dat ik als gespreksleider optrad was niet vreemd. Dat jaar trad ik namelijk als voorzitter van ons gezelschap op omdat steeds iemand de avond in goede banen moet leiden. Daarom was ik die avond de gespreksleider. Naast mij bevond zich Hans Jansen. Hij zat niet direct naast mij want er zat nog iemand tussen ons. Wie dat is geweest, weet ik mij niet te herinneren. Wel weet ik dat Tom Schalken min of meer schuin tegenover Hans Jansen zat. Ik zal de tafelschikking tekenen, dan kunt u deze bij het proces verbaal voegen.

Was u op de hoogte van de aanwezigheid van Hans Jansen als speciale gast?
Dat was ons allen bekend want dat was vooraf reeds besproken. Ik heb daar over verklaard.

Was u op de hoogte van het feit dat Hans Jansen drie dagen later door de rechter-commissaris te Amsterdam als getuige deskundige was opgeroepen in de zaak Wilders?
Dit was mij niet bekend. Ik meen mij te herinneren dat ik wel aan het einde van de avond van 3 mei van iemand hoorde dat Jansen gehoord zou worden door de RC. Wie dat vertelde kan ik mij niet herinneren. Wel weet ik dat Jansen toen al vertrokken was. Ik heb dit voor kennisgeving aangenomen. Immers het onderwerp van de avond was de islamisering in algemene zin en niet te gaan praten over de zaak Wilders.

Hoe is de avond van 3 mei 2010 verlopen?
Ik heb van Bertus Hendriks gehoord dat Hans Jansen in het begin van de avond verrast was over de aanwezigheid van Tom Schalken. Hij zou hebben opgemerkt dat Schalken de man was die hem (Jansen) kon laten oppakken. Ik heb dit zoals gezegd van Hendriks gehoord, want ik was daar niet bij aanwezig. Ook vertelde Hendriks dat Jansen had gedreigd om te vertrekken en dat Hendriks uiteindelijk Jansen had kunnen overhalen om te blijven.
Toen ik was gearriveerd en de avond had geopend heb ik het doel van de bijeenkomst uiteengezet, namelijk een discussie over de Islam. Ik heb toen verder medegedeeld dat het een vertrouwelijke bijeenkomst betrof en dat we naar buiten toe geen mededelingen over onze avond zouden doen. Dit was voor de leden van het gezelschap vanzelfsprekend. Uit het stilzwijgen van Hans Jansen heb ik opgemaakt dat hij instemde met deze vertrouwelijkheid. Ik heb hem (Jansen) hierover ook geen enkele opmerking over horen maken. Vervolgens heb ik Hans Jansen aan een ieder voorgesteld. Ik introduceerde de leden van het gezelschap aan Hans Jansen door kort de naam te noemen en hun achtergrond. Jansen heeft zichzelf voorgesteld aan het gezelschap. Na het voorstellen heb ik het woord gegeven aan Jansen. Hij heeft iets verteld over wat zijn standpunten waren over de Islamisering in Nederland en de rest van de wereld. Wel vond ik dat Jansen een wat simpel wereldbeeld schetste. Het kwam erop neer dat wij moesten oppassen voor mannen met baarden, die bezig waren de macht in Nederland over te nemen. Ik vond zijn bijdrage aan de avond dan ook wat teleurstellend. Wel weet ik dat Hendriks vanuit zijn deskundigheid wees op allerlei nuances met betrekking tot de Islam en het moslimgeloof. Wat ik opvallend vond was het feit dat Tom Schalken zich deze avond wat afzijdig hield van de discussie. Ik vond dat hij er maar wat stilletjes bijzat die avond. Ik denk dat dit kwam omdat in het begin van de avond al een wat vervelende discussie had plaatsgevonden tussen Hendriks, Schalken en Jansen.

Hoe is de discussie over het thema Islam verlopen?
Ik heb hierover verklaard. Omdat er geen notulen zijn van die avond moet ik terugvallen op mijn herinneringen. Wat ik mij weet te herinneren heb ik u verteld.

Is tijdens de discussie de zaak Wilders ter sprake gebracht en zo ja, door wie werd dit ter sprake gebracht en op welk moment in de avond?
Aan het einde van het diner werd de zaak Wilders in de discussie gebracht. Wie dit precies heeft ingebracht staat mij niet bij. Wel weet ik dat Jansen gevraagd werd wat hij van deze zaak vond. Hij liet merken dat hij het totaal oneens was met de beslissing om Wilders te vervolgen.

Wie hebben er aan de discussie over de zaak Wilders deelgenomen?
Het was maar een korte discussie aan het einde van de avond. Wel kan gesteld worden dat het gezelschap deelnam aan deze discussie. Iedereen kon aan het woord komen, want daar heb ik als gespreksleider op gelet. Wel viel mij op dat Schalken zich opnieuw wat afzijdig hield van de discussie. Omdat de standpunten hieromtrent wel duidelijk waren geworden in de loop van de avond, viel de discussie wat dood.

Heeft u deze discussie steeds kunnen volgen en alles kunnen horen?
Ik ben al die tijd aan tafel geweest want het eten was meer dan de moeite waard.

Welke rol speelde Hans Jansen tijdens de discussie?
Over de Islam had Jansen duidelijke opvattingen. Ik heb daar over verklaard. Over de strafzaak tegen Wilders was Jansen ook duidelijk. Hij vond dat Wilders niet vervolgd moest worden omdat Jansen het eigenlijk wel eens was met de opvattingen van Wilders. Dit heeft hij niet zo precies gezegd, maar ik heb dit aan de uitlatingen van Jansen opgemaakt. Jansen zag duidelijk geen strafbaar feit in de uitlatingen zoals deze door Wilders waren gedaan. Precies kan ik het allemaal niet meer citeren, maar dit was wat ik uit zijn bijdrage aan de discussie kon opmaken.

Welke rol speelde Schalken tijdens de discussie?
Zoals ik al eerder verklaarde, ging Schalken niet op de argumenten zoals Jansen deze uitsprak. Hij hield zich wat afzijdig.

Wat heeft Schalken (precies) gezegd met betrekking tot de zaak Wilders?
Wel weet ik mij te herinneren dat Schalken op enig moment aan Jansen heeft gevraagd wat hij nu vond van het taalgebruik van Wilders met betrekking tot het haatzaaien. Dit was de vraag die Schalken zo stelde. Een voorbeeld wat nu precies met haatzaaien werd bedoeld, werd niet verder benoemd. De vraag werd zo in algemene bewoordingen gesteld. Dit staat mij in ieder geval zo bij. Jansen merkte op dat de woorden die Wilders gebruikte, niet met haatzaaien konden worden uitgelegd. Omdat de mening van Jansen bekend was, was het meteen ook zo'n beetje einde discussie.

Heeft Schalken geprobeerd de anderen te overtuigen van de juistheid van de beslissing van het gerechtshof dat Wilders moest worden vervolgd?
Neen op geen enkele wijze.

Hoe heeft u dit zo kunnen beoordelen?
Ik zeg dit zo stellig omdat er die avond nauwelijks een discussie ontstond. Het was meer uitwisselen van standpunten. Jansen had een betoog wat in graniet was gegoten. Hij was en is ervan overtuigd dat de islam een gevaarlijke godsdienst betreft en er was geen nuance in dit standpunt mogelijk. Hierdoor ontstond geen discussie en viel de avond een beetje stil. Zoals ik heb verklaard is de zaak Wilders nauwelijks onderwerp van gesprek geweest. Immers het onderwerp van de avond luidde Islam of Islamisering. Jansen was als deskundige uitgenodigd daar iets over te vertellen.

Welke argumenten heeft Schalken daarbij gebruikt?
Er zijn in het geheel geen argumenten gewisseld in een poging een ander te overtuigen. Er is slechts met elkaar van gedachten gewisseld. Het standpunt van Jansen was duidelijk. Hij zag in de woorden van Wilders geen haatzaaien. Schalken heeft slechts die vraag gesteld waarover ik verklaarde en liet het er verder bij.

De getuige Bertus Hendriks heeft verklaard dat tijdens de discussie over de zaak Wilders, Hans Jansen een sterke opinie gaf over hoe schandalig het in zijn ogen was dat Wilders überhaupt vervolgd werd en over het verloop van het proces Wilders. Wat kunt u zich over dit moment herinneren?
Ik kan mij deze bewoordingen zo niet herinneren dat dit zo gezegd is door Jansen. Het was wel duidelijk dat Jansen het niet eens was met de vervolging van Wilders.

De getuige Bertus Hendriks heeft verder verklaard dat Schalken hierop aan Jansen vroeg of hij de beschikking aangaande de beslissing van het gerechtshof om Wilders te vervolgen, had gelezen en bestudeerd. Jansen had volgens Hendriks aangegeven dit vonnis niet te

hebben gelezen. Hierop zou Schalken uiteen hebben gezet wat de overwegingen van het hof en waar Schalken deel van had uitgemaakt, waren geweest om de al dan niet strafbaarheid van de uitlatingen van Wilders door een onafhankelijke rechtbank te laten toetsen. Wat heeft Schalken toen precies gezegd?
Ik kan mij dit niet herinneren. Het kan zijn zoals Hendriks heeft verteld. Ik kan mij dit niet zo herinneren.

Hoe reageerde Hans Jansen op de woorden van Schalken?
Ik kan mij dit niet herinneren. Het kan zijn zoals Hendriks heeft verteld. Ik kan mij dit niet zo herinneren.

Ontstond er meteen discussie tussen Jansen en Schalken gedurende dit betoog?
Ik herinner mij alleen de vraag van Schalken aangaande het haatzaaien. Ik heb hierover zojuist aan u verteld. Verder heb ik geen herinnering aan een discussie aangaande de juistheid van de beslissing van het gerechtshof Wilders te vervolgen.

Was Jansen het eens met de standpunten zoals deze door Schalken werden uiteengezet?
Over het haatzaaien is gesproken en daarover heb ik verklaard. Verder heb ik geen herinnering aan een discussie aangaande de beslissing van het gerechtshof tussen Jansen en Schalken.

Heeft u zich tijdens dit betoog (uiteenzetting vonnis) van Schalken afgevraagd of de argumenten die daarbij door Schalken werden geuit, wellicht als ambtsgeheim konden worden aangemerkt?
Dit was op geen enkel moment aan de orde omdat er over de interne discussie van de raadkamer op geen enkel moment is gesproken. Er lag een openbare beschikking van het gerechtshof en daar is over gesproken. Op welke wijze deze beslissing tot stand is gekomen en hoe de discussie is gevoerd binnen het gerechtshof, is op geen enkele wijze mededeling gedaan. Als dit al was gebeurd, dan zou ik hier alert op zijn geweest omdat dit niet is toegestaan. Nogmaals naar mijn stellige overtuiging is dit niet gebeurd.

Een ambtenaar heeft de plicht onverwijld aangifte te doen als deze tijdens de bediening van het ambt kennis krijgt van een misdrijf met de opsporing waarvan deze niet is belast. Dit wordt expliciet genoemd in artikel 162 Sv. Hoe ziet u de reikwijdte van dit artikel in het licht van het betoog van Schalken?
Niet aan de orde geweest. Ik heb hierover verklaard.

Hendriks heeft verder verklaard dat Schalken al eerder het betreffende openbare beschikking van het gerechtshof te Amsterdam onder de leden van het Vertigo gezelschap had rond gemaild met de opdracht dit vonnis nader te bestuderen. Heeft u dit vonnis ook via de mail van Schalken mogen ontvangen?
Ik heb dit vonnis inderdaad van Schalken mogen ontvangen via de mail.

Hoe was uw reactie op het feit dat deze beschikking via de email door Schalken werd rondgestuurd.
Ik was niet verbaasd omdat het een openbaar stuk was. Overigens had ik het stuk al omndat ik nog werkzaam ben op dit gerechtshof.

Op welke wijze kan een willekeurige burger deze beschikking benaderen en bestuderen?
Het hof heeft een website waarop belangrijke beschikking worden gepubliceerd. Ook is er een website waar de meeste juridisch interessante rechterlijke uitspraken gepubliceerd worden. Deze zijn vrij toegankelijk voor het publiek. Immers rechtsspraak vindt in het openbaar plaats.

Tijdens een uitzending van Nieuwsuur van 22 oktober 2010 heeft Bertus Hendriks verteld dat er eerder een discussieavond over de zaak Wilders was georganiseerd door het Vertigo gezelschap. Kunt u zich dit etentje herinneren?
Dit klopt, want dat was de avond waarbij Paul Scheffer bij aanwezig was.

Bertus Hendriks heeft verklaard over een toevallige ontmoeting tussen Paul Scheffer en u zelf. Daarbij had Scheffer aan u aangegeven graag een keer in debat te gaan met Tom

Schalken inzake de beslissing van het gerechtshof te Amsterdam dat Geert Wilders vervolgd diende te worden. Kunt u zich deze ontmoeting herinneren?
Ik kan mij deze ontmoeting herinneren.

Wat verstaat u onder in debat gaan met elkaar?
Met in debat gaan versta ik dat de argumenten zoals benoemd in de beschikking van het gerechtshof ter discussie kunnen worden gesteld. Het uitwisselen van standpunten en argumentren dus.
Opmerking verbalisanten.
Van Dale: aan regels gebonden openbare gedachtewisseling m.n. die op een rede volgt.

Wat heeft Paul Scheffer concreet aan u gevraagd?
Het is eigenlijk als volgt gegaan. Op enig moment trof ik Paul Scheffer op een avond. Ik kende hem niet maar wist wie hij was. Hij was een vooraanstaand publicist over onze multi culturele samenleving en heeft daar een belangrijker bijdrage aan geleverd. Hij vertelde mij tijdens deze ontmoeting dat hij het niet eens was met de beslissing van het gerechtshof Amsterdam aangaande de vervolging van Geert Wilders. Ik vertelde hem dat ik lid was van een gezelschap en wellicht een ontmoeting kon arrangeren waarbij een van de leden van het gerechtshof die deze beschikking had gewezen aanwezig kon zijn. Dit leek Scheffer een goed idee en daar wilde hij graag gebruik van maken. Zo is het uiteindelijk ook gegaan.

Wat heeft u vervolgens aan actie ondernomen?
Ik heb toen met Schalken en de anderen gesproken over dit idee om met elkaar van gedachten te wisselen over de Wilders beschikking. Het ging in dit geval om de vrijheid van meningsuiting. Iedereen vond het een goed idee en ik heb die avond verder georganiseerd.

Hendriks verklaart dat u hierop contact zou hebben opgenomen met Tom Schalken om dit met hem te bespreken. Wat kunt u zich hiervan herinneren?
Dit klopt want dit hebben we zojuist met elkaar besproken.

Wat was de reactie van Tom Schalken op dit verzoek?
Ik kan mij herinneren dat hij aarzelde. Hij vertelde mij dat hij gebonden was aan het zogenaamde raadkamer geheimhouding. Hij gaf duidelijk aan dat hij niets kon vertellen over de interne discussies binnen het gerechtshof, de zogenaamde raadkamer geheimen. Wel wilde hij uitleg geven over de beschikking en de betekenis van die beschikking.

Heeft er een ontmoeting plaatsgevonden tussen Tom Schalken en Paul Scheffer en zo ja, wanneer was dit?
Dit was de avond zoals deze bij Peter Bakker heeft plaatsgevonden. Ik heb daar eerder over verklaard. De avond was boeiend.

Wie waren verder bij deze ontmoeting aanwezig?
In ieder geval Peter Bakker, Tom Schalken, ikzelf en Bertus Hendriks en Paul Scheffer. Ik schat dat er wel een zeven personen aanwezig waren die avond.

Wat is er die avond besproken?
Het onderwerp was de Wilders beschikking, dat is duidelijk. Ook is in algemene zin gesproken hoe men dient om te gaan met minderheden en de vrijheid van meningsuiting.

Op welke wijze heeft Schalken deelgenomen aan deze discussie?
Allereerst heeft Paul Scheffer toegelicht waarom hij tegen de beslissing was om Wilders te vervolgen. Hierop is gereageerd door Schalken. Hij heeft de beschikking toegelicht door te vertellen wat er in de beschikking stond. Ook heeft hij in deze toelichting bepaalde jurisprudentie aangehaald van het EHRM over een Belgische politicus die voor soortgelijke feiten was veroordeeld en waarvan het hof de veroordeling niet in strijd vond met het verdrag. Ik weet niet precies wanneer deze uitspraak in de Belgische zaak is geweest. Ik denk eigenlijk dat deze uitspraak later is geweest. Wat er verder over tafel is gegaan is vertrouwelijkheid afgesproken en daar wil ik mij op beroepen. Ook is het al langer geleden en ik kan mij niet prcies hgerinneren wat er allemaal aan argumenten over tafel zijn gegaan.

Bent u van mening dat Schalken in zijn argumentatie zogenaamde "raadkamer geheimen" heeft gebezigd?
Volgens mij heeft Schalken zijn geheimhouding niet geschonden.

Bestaan er binnen de Recherlijke Macht richtlijnen inzake hoe men dient om te gaan met soortgelijke vertrouwelijke informatie?
Als men geinstalleerd wordt als bijvoorbeeld rechter plaatsvervanger, legt men een ambtseed of ambtsbelofte af aangaande geheimhouding. Ook is iedereen duidelijk dat de geheimen uit de raadkamer als zodanig beoordeeld worden en onder deze ambtseed of belofte vallen. Of er ook interne richtlijen bestaan, weet ik zo even niet.

De getuige,

H.P. Wooldrik.

Nadat de getuige zijn verklaring had doorgelezen, verklaarde hij daarin te volharden en ondertekende deze.

Wij beëindigden het verhoor op 6 januari 2011 omstreeks 13.00 uur.

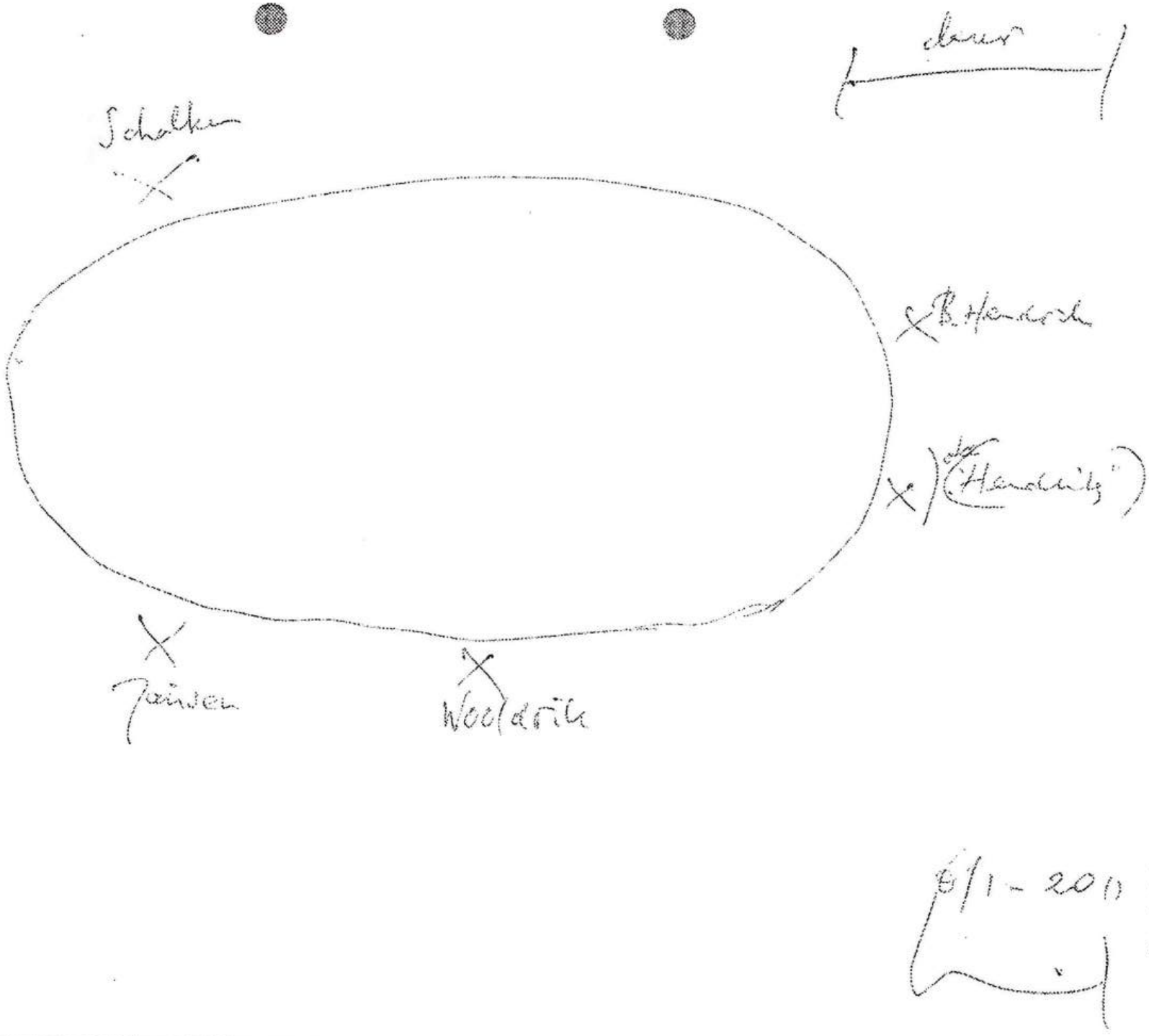
☒ Als bijlage gaat bij dit proces-verbaal:
schets tafelschikking d.d. 3 mei 2010, getekend door de getuige Wooldrik.

Waarvan door ons respectievelijk op ambtseed en ambtsbelofte is opgemaakt dit proces-verbaal, dat wij sloten en ondertekenden te Amsterdam op donderdag 6 januari 2011.

De verbalisanten,

A.A. Molenaar

A.M.F. Bredie

Schalke
B. Hamburg
(Handwig)
Jansen
Woodarik
8/1 - 20 (0)

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101130930.G03
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van verhoor getuige J.J.G. Jansen.
Verbalisant(en)	:	A.A. Molenaar en A.M.F. Bredie.

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL VAN VERHOOR GETUIGE

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Verhoor van de getuige J.J.G. Jansen.
Parketnummer:	
RC-nummer:	

PROCES-VERBAAL

Wij verbalisanten, Adrianus Anne Molenaar, hoofdinspecteur van politie en Anna Maria Francisca Bredie, inspecteur van politie en beiden werkzaam bij de Rijksrecherche verklaren het volgende:

Op donderdag 13 januari 2011, omstreeks 09.30 uur, hoorden wij in Bangkok de getuige:

Voornamen:	Johannes Juliaan Gijsbert
Achternaam:	Jansen
Geboortedatum:	17 november 1942
Geboorteplaats:	Amsterdam
Geboorteland:	Nederland
Geslacht:	man
Nationaliteit:	Nederlandse
Woonadres:	Harmoniehof 22 I
Postcode:	1071 TC
Plaats:	Amsterdam
Land	Nederland

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige het volgende mee: U wordt als getuige gehoord naar aanleiding van de aangifte, gedaan door Geert Wilders, ter zake beinvloeding van een getuige tijdens een etentje georganiseerd door een eet gezelschap.

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige mee, dat het geluid van het verhoor werd opgenomen. De getuige legitimeerde zich door middel van een op zijn naam gesteld rijbewijs nr 3332640486. De getuige heeft zich vrijwillig gemeld op de Nederlandse ambassade in Bangkok en wenste zijn medewerking te verlenen aan het verhoor.

De vragen die tijdens dit verhoor door de Rijksrecherche zijn gesteld, zijn vet afgedrukt.

De getuige verklaarde:

U staat te boek als arabist, wat houdt dit precies in?
Ik heb als hoofdvak Arabisch gestudeerd, hieronder valt de taal en de cultuur, voor mijn doctoraal. Arabisch studeren is onlosmakelijk verbonden met de kennis van de Islam en de Islamitische cultuur.

Waar kent u de Vertigo-eetclub van?
De naam Vertigo heb ik pas voor het eerst gehoord na de geslaagde wraking. Het kan zijn dat ik het de avond van het etentje heb gehoord, maar dat is me toen niet bijgebleven. Ik weet verder niet wat deze club inhoudt.

Welke personen zijn er lid van de Vertigo-eetclub?
Ik zat tijdens het etentje tussen de heer Wooldrik en mevrouw Andriessen. Ik had mevrouw Andriessen één keer ontmoet. Ik ken haar zuster, aangezien zij bij mij Arabisch heeft gestudeerd aan de Universiteit van Groningen. Bertus Hendriks en zijn vrouw waren er natuurlijk ook. Ik weet de naam van zijn vrouw niet, maar ik weet wel dat zij haar eigen naam gebruikt. De heer Schalken zat tegen over mij. Er waren die avond meer personen aanwezig. Zij zijn ook aan mij voorgesteld, maar ik heb hun naam niet onthouden. Er was ook een een musicus aanwezig, volgens mij was hij directeur van een conservatorium, ik weet niet hoe deze man heet.

Hoe vaak bent u aanwezig geweest bij een bijeenkomst van de Vertigo-eetclub?
Nooit, dit was de eerste keer.

Door wie bent u uitgenodigd voor de bijeenkomst van 3 mei 2010?
Door Bertus Hendriks. Ik dacht eerst dat ik hem op straat was tegen gekomen, maar het kan ook zijn dat ik door hem gebeld ben. Bertus Hendriks gaf aan dat hij vrienden te eten zou krijgen. Hij gaf aan dat hij met deze groep vrienden eerder over mijn opvattingen over de Islam hadden gediscusieerd en dat deze vrienden op mij afgaven en dat hij mij dan verdedigde. Hij vroeg mij of ik een keer aanwezig wilde zijn tijdens een etentje om in gesprek te gaan over de Islam en misschien ook het Wilders proces. Ik vond het moeilijk om Bertus Hendriks dat te weigeren, ik ken hem al bijna vijftig jaar.

Waar heeft de bijeenkomst van 3 mei 2010 plaatsgevonden?
Bij Bertus Hendriks thuis aan de Harmoniehof te Amsterdam. Dat was vanaf het begin af aan duidelijk, dat wekte bij mij de indruk dat het een informeel etentje was. Hij heeft mij op dat moment niet verteld wie die vrienden waren en ik heb er niet naar gevraagd. Ik word zo vaak gevraagd voor lezingen en debatten en dan weet ik ook niet wie er komen. Ik wil graag met iedereen discussieren op een normale wijze. In het algemeen neem ik deze uitnodigingen aan, dat komt een meerdere malen per jaar voor.

Waarom bent u uitgenodigd voor de bijeenkomst van 3 mei 2010?
Hier heb ik reeds over verklaard.

Wat was het thema van de bijeenkomst van 3 mei 2010?
De Islam, islamisering en mogelijk het proces van Wilders.

Wie waren er nog meer uitgenodigd die avond en wanneer bent u hiervan op de hoogte gesteld?
Ik wist niet wie er nog meer uitgenodigd waren, ik wist niet wie die vrienden waren. Dit heb ik ook niet gevraagd of is mij ook niet verteld.

Wat was uw reactie hierop?
Omdat ik Hendriks al zo lang kende, vond ik niet dat ik deze uitnodiging kon weigeren.

Hoe laat was u aanwezig bij de bijeenkomst?
Precies op het tijdstip dat het zou beginnen, volgens mij was dat om 19:00 uur. Het was in ieder geval op 3 mei 2010.

Wie waren er op dat moment al aanwezig?
Bertus Hendriks en zijn vrouw. Zij waren nog wat bezig met keuken dingen. Verder was er nog niemand aanwezig.

Wie zijn er na u nog gearriveerd?
De eerste die binnen kwam, was de heer Schalken. Ik kende hem niet, hij stelde zich voor. Toen hij zich voorstelde, had ik het idee dat ik hem kende, maar ik wist niet waarvan. Ik vroeg aan hem of hij

redacteur was geweest van Propria Cures, dat was vroeger een befaamd studentenblad. Hij gaf als antwoord ja. We stonden toen over die tijd, het studentenleven in de jaren zestig, te praten. Bertus Hendriks kwam er bij staan en vroeg aan mij of ik wist dat de heer Schalken raadsheer is bij het hof van Amsterdam en dat hij betrokken is geweest bij de beschikking van het hof om Wilders te vervolgen. Ik vond dit niet prettig, ik wilde weg omdat ik het niet verantwoord vond. Ik was vooral bang voor juridische acties van een Islamofiel justitieapparaat. Hetzelfde is namelijk gebeurd met Wilders en Gregorius Nekschot. Bertus Hendriks heeft mij over gehaald om te blijven. Ik wilde ook de garantie van de heer Schalken dat ik niet door hem vervolgd zou worden voor wat ik die avond zou zeggen over de Islam. De heer Schalken wilde mij geen garantie geven. Ik weet niet waarom, de details weet ik niet meer. Ik wilde toen toch weggaan. Bertus heeft hierin bemiddeld. Uiteindelijk heeft de heer Schalken mij de garantie gegeven dat ik niet door zijn toedoen vervolgd zou worden voor wat ik die avond zou zeggen over de Islam. De heer Schalken wilde toen ook de garantie van mij. Ik zei dat ik geen rechter was en dat ik die geen garantie kon geven. Schalken wilde dezelfde garantie van mij, ik heb overal nee op gezegd. Ik ben uiteindelijk gebleven door de garantie van de heer Schalken, dat vond ik weliswaar niet sterk, maar wel voldoende. Deze discussie heeft plaatsgevonden in de eetkamer, toen wij nog stonden. Tijdens en na deze discussie zijn de overige genodigden binnen gekomen. Er zullen een aantal personen zijn geweest, die deze discussie hebben gevolgd, maar mogelijk niet iedereen. De enige die bij deze discussie betrokken zijn geweest, zijn ikzelf, de heer Hendriks en de heer Schalken.

Heeft u de heer Schalken voor deze bijeenkomst al eerder ontmoet?
Nooit.

Hoe was de tafelindeling die avond?
Hierover heb ik al eerder verklaard, ik heb een tekening van de tafelindeling gemaakt voor zover ik mij deze herinner. Volgens mij heet mevrouw Andriessen, Paulien of Margo van voren, ik weet dat niet meer zeker.

Wat is er afgesproken met betrekking tot de vertrouwelijkheid van de avond?
Ik kan me niet herinneren dat er op die avond over is gesproken. Ik heb achteraf, na de geslaagde wraking, van Bertus Hendriks begrepen dat op dat soort avonden volgens henzelf de Chatham house rules gelden. Hij heeft me niet uitgelegd wat dit inhoudt, ik heb er ook niet naar gevraagd. Ik heb overigens ook geen idee wat die Chatham house rules inhouden. Ik ben hier ook allergisch voor, als het ter sprake was gekomen, dat had ik sowieso als antwoord gegeven dat ik hier niet aan mee werk.

De heer Wooldrik heeft, volgens eigen verklaring, aan het begin van de avond als voorzitter gesproken over de vertrouwelijkheid van de discussie en dat er naar buiten geen mededelingen hierover gedaan zouden worden. Wat is hierop uw reactie?
Nu u dit zegt, kan ik me wel herinneren dat Wooldrik een soort voorzitter was van de bijeenkomst. Maar ik kan me niet herinneren dat er gesproken is over vertrouwelijkheid. Het is goed mogelijk, maar ik heb daar niet opgelet en ik kan me dat ook niet herinneren.

Wat houdt voor u vertrouwelijkheid in?
Hetzelfde als geheimhouding.

Wie heeft u geintroduceerd als gast?
Dit is door Bertus Hendriks gedaan.

Hoe heeft u zichzelf voorgesteld aan het gezelschap?
Op het moment dat we aan tafel zetten, heeft iedereen zich kort voorgesteld en hun cv opgenoemd. Dit nam per persoon ongeveer vijf minuten in beslag. Ik heb mijzelf voorgesteld met mijn naam en ik weet niet meer of er uberhaupt naar mijn achtergrond gevraagd is.

Over welke onderwerpen heeft u tijdens het diner gesproken?
Ik heb de koranverzen besproken waarin wordt opgeroepen om niet-moslims te doden. Ik heb geprobeerd uit te leggen wat het bereik is van deze verzen. De letterlijke betekenis van deze verzen is duidelijk. Het zijn ongeveer dezelfde verzen die in de dagvaarding tegen de heer Wilders worden genoemd. Ik heb deze dagvaarding ontvangen omdat ik als getuige-deskundige in het proces ben opgeroepen. Het gaat niet over de interpretatie van de verzen en niet over de letterlijke betekenis.

Het gaat er niet om wat in de Koran staat, maar wat er in de Sharia's staat geschreven. De Sharia geeft heel duidelijk aan wat er gedaan moet worden, door wie, tegen wie en wat de consequenties zijn als je die opdracht afwijst. Hierover is uitgebreid gediscussierd. Deze discussies voer ik veel en nemen altijd dezelfde wending.

Hoe is het gesprek over het thema Islam verlopen?
Ik heb uitleg gegeven over hoe Moslims tegen de Islam aankijken en hoe de officiele regels luiden volgens de Moslimse wet- en schriftgeleerden.

Wie heeft de zaak Wilders ter sprake gebracht?
Ik kan me dat wel herinneren. Ik heb de Wilders zaak ingeweven in mijn betoog die avond, dat als Wilders veroordeeld zou worden voor wat hij over de Islam gezegd heeft, duizenden boeken uit de universiteiten moeten worden weggehaald omdat daarin hetzelfde staat als wat Wilders heeft aangegeven of heeft beweerd. Dat heb ik een aantal malen in verschillende bewoordingen verteld.

Wie hebben er aan het gesprek deelgenomen?
Iedereen heeft deelgenomen aan het gesprek. Iedereen kwam met vragen en tegenwerpingen over hetgeen ik vertelde. Ik heb daar dingen gezegd die ik al duizend keer heb gezegd, daarom is het voor mij moeilijk om te herinneren hoe het precies is gegaan. Wat ik hiermee bedoel zijn de dingen die ik heb geschreven in de artikelen over de opvattingen over De onzichtbare Ayatollah of mijn boek "Zelf Koran lezen" of mijn boek "Bombrieven" en vooral mijn boek Islam voor varkens, apen, ezels en andere beesten. Dit omdat de Koran niet gelovigen met deze dieren namen aanduidt, vandaar deze titel van het boek. Ook artikelen zoals deze van mijn hand zijn verschenen op Hoeiboei, kennen een soortgelijke strekking.

Welke rol speelde de heer Schalken in de discussie?
De heer Schalken probeerde mijn sympathie te winnen. De heer Schalken heeft aan mij gevraagd of ik de beschikking had gelezen. Ik dacht dat hij bedoelde de dagvaarding en die had ik gedeeltelijk gelezen. Ik antwoordde dan ook dat ik was gekomen tot onderaan pagina twee, waar te lezen staat: "Voorts wordt de verdachte ten laste gelegd dat hij in de Volkskrant van 7 oktober 2006 zou hebben gezegd "De paus heeft volkomen gelijk". Vanaf dat moment was ik gestopt met lezen. De heer Schalken gaf aan dat hij de beschikking van het hof bedoelde. Ik had deze niet gelezen en heb dit gezegd.
De heer Schalken probeerde tijdens de verdere discussie mijn respect te krijgen door zichzelf als een belangrijk intellectueel te profileren en mij daar ook bij te betrekken. De heer Schalken zei dat de hele zaak tegen Wilders een interessante casus was. Daarop heb ik aangegeven dat het een ketterproces was. De heer Schalken vond dit weer niet leuk. Tijdens de verdere discussie is de heer Schalken er niet in geslaagd mij te beïnvloeden omdat hij mijn respect en mijn vertrouwen niet had. De heer Schalken probeerde dit wel te krijgen door zo aardig mogelijk te doen, voorover te buigen en dergelijke. Het kwam er steeds op neer dat Schalken vond dat ik als intellectueel niet meer zou meetellen als ik deze beschikking niet gelezen of begrepen had. Dat was wat hij steeds zei. Ik vond deze man onprofessioneel omdat ik het gevoel had dat hij als raadsheer mijn goedkeuring omtrent deze beschikking nodig had als arabist. Deze raadsheer wilde alsmaar dat ik goedkeuring aan hem gaf en dat hij het goed gedaan had in de zaak Wilders. Maar dit heb ik niet tegen hem gezegd. Inhoudelijk heeft Schalken gesproken over de inhoud van de beschikking, dat het zo'n goed stuk was en dat ik dit moest lezen. Hij heeft hierbij verwezen naar het Europees recht. De heer Schalken heeft die avond niet gesproken over de wijze waarop de beschikking tot stand is gekomen.

Wat vond u van zijn rol?
Ik vond het onprofessioneel. Dit heb ik reeds verteld.

Wanneer bent u bij de rechter-commissaris verschenen om als getuige deskundige op te treden in de zaak Wilders?
Op 6 mei 2010.

Wanneer bent u opgeroepen te verschijnen bij de rechter-commissaris?
Enkele maanden daarvoor heb ik een mail ontvangen met het verzoek om te verschijnen. Ik weet niet de exacte datum. Ik zat op dat moment in Thailand te werken aan mijn boek. En ik ben onder andere voor de zitting naar Nederland gekomen.

Wat heeft u met betrekking tot de bijeenkomst van de Vertigo-eetclub op 3 mei 2010 verklaard bij de rechter-commissaris?
Nee, ik zag het belang daar niet van in.

Wanneer zag u het belang dan wel?
Nadat de wraking was toegewezen. Ik had het idee dat de wraking zou worden afgewezen. Ik was werkelijk stomverbaasd toen ik hoorde dat de wraking was toegewezen.

Op welke wijze publiceert u over het gebied van uw deskundigheid als arabist?
Door middel van boeken. Ook wel via artikelen in de krant en op internet. De internetartikelen zijn vaak fragmenten van de te publiceren boeken. Je krijgt dan reacties en je ziet dan de fouten.

Hoe vaak publiceert u over uw werk?
Boeken publiceer ik normaliter om de paar jaar. Maar omdat ik met pensioen ben, op dit moment vaker. Artikelen publiceer ik om de paar weken, maar dat doe ik al sinds de jaren zeventig. Voor de rest verwijs ik naar mijn publicatielijst, deze staat op www.arabistiansen.nl. De laatste tijd staan mijn artikelen vaak op www.hoeiboei.nl.

Waarom heeft u over de bijeenkomst een blog geschreven op de website www.hoeiboei.nl?
We waren bezig met het boek "De onzichtbare Ayatollah", het was de bedoeling dat dit boek zou uitkomen een paar dagen na de uitspraak van het Wilders proces. Dat was in eerste instantie bepaald op, ik meen, 2 november 2010. Door de wraking liep dit anders. We, bedoel ik mee, René van Praag de uitgever en ikzelf. 80% van het boek is geschreven door Carel Brendel en 10% door Nahed Selim en ik heb weer 10% voor mijn rekening genomen. De uitgever dacht dat de toevoeging van Nahed en mijzelf aan het boek, het commerciele succes zou vergroten. Als voorloper op dit boek heb ik het artikel "Schalken, raadsheer", een artikel van ongeveer 500 woorden geschreven en gepubliceerd op de website van Hoeiboei.

Wanneer heeft u het artikel geschreven Schalken, raadsheer wat is gepubliceerd op hoeiboei,nl ?
Ik ben aldoor bezig geweest met schrijven rond het proces van Wilders. Dit betreffende fragment is in de weken voor de publicatie door mij geschreven. De laatste versie heb ik de dag voor inlevering afgerond. Het is vervolgens de volgende dag op internet gepubliceerd middels de website van www.hoeiboei.nl. Deze website is van Annelies van der Veer. Het stuk over Schalken was een afgerond geheel uit het artikel in wording over het Wilders proces. Met het Wilders proces in wording bedoel ik het stuk "De Tokkies en de Takkies" dat ik geschreven heb voor het boek "De onzichtbare Ayatollah".

Had u al eerder over de bijeenkomst van 3 mei 2010 gepubliceerd?
Nee.

Wat houdt voor u beïnvloeden in?
Iemand ompraten, sympathie winnen, respect winnen. Je moet het belangrijk vinden dat iemand je waardeert. De heer Schalken is in de eerste fase van dat proces al van de rails gelopen. De introductie op de avond van 3 mei was al fout gelopen. De heer Schalken heeft diverse malen verwezen naar de wetenschappelijke interessantheid van de beschikking, maar heeft mij daarvan op geen enkele manier kunnen overtuigen.

Heeft de ontmoeting met de heer Schalken van 3 mei 2010 invloed gehad op uw verklaring zoals u bij de rechter-commissaris heeft afgelegd?
Nee. De rechter-commissaris heeft vragen gesteld over de inhoud van de koran, de Sharia en de Islamitische leer in het algemeen. De rechter-commissaris en het OM dachten mogelijk dat wat Wilders had gezegd niet in de koran en de Sharia stond. Ik heb moeten aanwijzen waar de uitspraken van Wilders in de koran stonden. Dit is heel uitgebreid ter sprake gekomen. Ik heb uitleg moeten geven over tegengestelde instructies die de koran soms bevat. Dit is een heel uitgebreid verhaal. Er zijn meerdere tegenstellingen te vinden in de verschillende verzen. Nu is de vraag welke verzen het oudste zijn en welke verzen nu gelden. De Ayatollah's bepalen wat oud en wat jong is. Je kan je niet laten beïnvloeden omdat het om heel makkelijk te controleren zaken gaat, die ik in de boeken heb aangewezen.

Tijdens meerdere televisie optredens heeft u steeds gezegd dat u op geen enkele manier bent beïnvloed tijdens dit diner. Waarom schrijft u nu op uw blog dat Schalken u steeds van de redelijkheid van zijn standpunt, dat Wilders moest worden vervolgd, probeerde te overtuigen?
De heer Schalken heeft wel degelijk geprobeerd mij van mening te laten veranderen, maar dat is niet gelukt. Om mij van mening te laten veranderen, moet ik iemand kunnen vertrouwen en dat vertrouwen had de heer Schalken uiteraard niet. De heer Schalken had een situatie geschapen waarin het uitgesloten was dat hij mij kon beïnvloeden. Gezien de aard van de vragen die de rechter-commissaris aan mij heeft gesteld was dit ook niet mogelijk. De vragen van de rechter-commissaris waren te rechtstreeks en te controleerbaar.

U heeft aangegeven dat u heeft begrepen dat de heer Schalken bij het diner met Paul Scheffer wel uit de school is geklapt over de beschikking. Wat kunt u hier verder over zeggen?
Ik heb van Bertus Hendriks begrepen dat tijdens een eerder bijeenkomst van Vertigo, de heer Schalken uitleg heeft gegeven over de beschikking. Via andere roddelbronnen heb ik begrepen dat de heer Schalken bij die gelegenheid fors uit de school is geklapt over de beraadslagingen in de raadkamer die hebben geleid tot de totstandkoming van deze beschikking.
Ik wil nog zeggen dat ik werkelijk niet begrijp dat de heer Schalken niet begrepen heeft dat zijn gedrag die avond in strijd was met de goede manieren. Ik snap ook niet de heer Wooldrik die avond niet heeft ingegrepen. Wooldrik had moeten zeggen dat dit niet kon en mij eigenlijk weg moeten sturen.

In de verklaring van Hendriks, wordt gesproken over zogenaamd email verkeer wat u onderling heeft gevoerd. Zo heeft u op 5 mei 2010 te 13.40 uur een email gestuurd naar Hendriks met het onderwerp Occam. Welk doel heeft deze email?
Ik kan mij deze mail wel herinneren. Ik was Hendriks op straat tegengekomen op 4 mei 2010, na de dodenherdenking. Hendriks had mij daar aangesproken over recente aanslagen die waren gepleegd door moslims. In de mail laat ik hem weten dat ook nu weer in New York aanslagen waren gepleegd door moslims. Het mes van Occam stelt dat de simpelste verklaring, altijd de beste is.

Aan de hand van email verkeer, opnieuw tussen Hendriks en uzelf, informeert u naar de namen van de bepaalde aanwezigen. Deze mails zijn verstuurd op 14 oktober 2010 te 12.01 en 17 oktober 2010 te 08.38 uur. Met welk doel informeert u naar deze namen?
Ik was toen onder andere het betreffende artikel aan het schrijven waarover ik heb verklaard. Om volledig te zijn en te voorkomen dat namen fout zouden worden gespeld, heb ik bij Hendriks naar deze namen geinformeerd. Als ik me niet vergis had ik het artikel al ingeleverd bij de redacteur, toen ik genoemde mails heb verzonden.

Wilt u nog iets aan uw verklaring toevoegen?
Ik vind dat ik achteraf gezien naief ben geweest. Ik had direct het gezelschap moeten verlaten en niet moeten deelnemen aan het diner.

De getuige,

J.J.G. Jansen

Nadat de getuige zijn verklaring had doorgelezen, verklaarde hij daarin te volharden en ondertekende deze.

Wij beëindigden het verhoor op donderdag 13 januari 2011 omstreeks 13:30 uur.

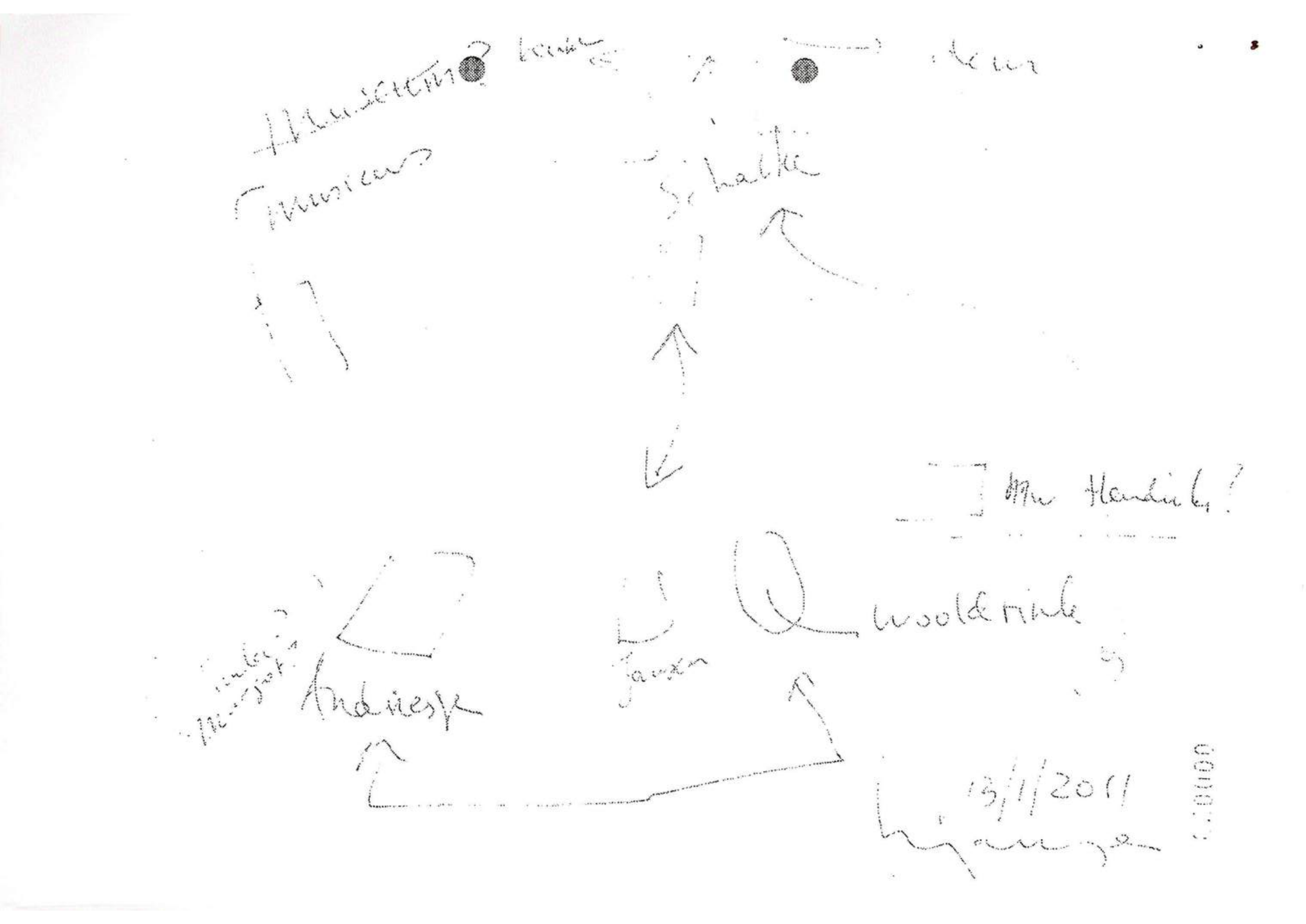
X Als bijlage gaat bij dit proces-verbaal:
een situatieschets van de tafelindeling.

Waarvan door ons respectievelijk op ambtseed en ambtsbelofte is opgemaakt dit proces-verbaal, dat wij sloten en ondertekenden te Bangkok (Thailand) op donderdag 13 januari 2011.

De verbalisanten,

AA Molenaar

A.M.F. Bredie

Mr Hardick
Woolcombe
13/1/2011

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101131530.G03
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van verhoor getuige J.J.G. Jansen
Verbalisant(en)	:	A.A. Molenaar en A.M.F. Bredie

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL VAN VERHOOR GETUIGE

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Verhoor van de getuige J.J.G. Jansen.
Parketnummer:	
RC-nummer:	

PROCES-VERBAAL

Wij verbalisanten, Adrianus Anne Molenaar, hoofdinspecteur van politie en Anna Maria Francisca Bredie, inspecteur van politie en beiden werkzaam bij de Rijksrecherche verklaren het volgende:

Op donderdag 13 januari 2011, omstreeks 15.30 uur, hoorden wij in Bangkok de getuige:

Voornamen:	Johannes Juliaan Gijsbert
Achternaam:	Jansen
Geboortedatum:	17/11/1942
Geboorteplaats:	Amsterdam
Geboorteland:	Nederland
Geslacht:	man
Nationaliteit:	Nederlandse
Woonadres:	Harmoniehof 22 I
Postcode:	1071 TC
Plaats:	Amsterdam
Land	Nederland

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige het volgende mee: de officier van justitie verzoekt om een aanvullend verhoor.

Tijdens de discussie zoals deze tijdens het diner is gevoerd en waarover wij zojuist hebben gesproken, is gediscussieeerd over de zaak Wilders. Zoals u heeft verklaard, probeerde Schalken u te beinvloeden als intellectueel. Heeft Schalken tijdens deze discussie op enige wijze geprobeerd u te beinvloeden hoe bepaalde verzen uit de koran moeten worden gelezen?

Ik kan mij dit werkelijk niet herinneren. Als het zou zijn gebeurd zou mij dat beslist niet zijn opgevallen omdat als rare domme mensen zo tegen mij praten, ik niet luister. Ook kwamen er van andere mensen die aanwezig waren, vragen ,op- of tegenwerpingen over hetgeen ik zei. De discussie verliep hierdoor wat chaotisch.

De getuige,

J.J.G. Jansen.

Waarvan door ons respectievelijk op ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal, dat wij sloten en ondertekenden te Bangkok op donderdag 13 januari 2011.

De verbalisanten,

A.A Molenaar

A.M.F. Bredie

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101211455.G04
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van verhoor getuige A. van der Veer.
Verbalisant(en)	:	I.A. de Bakker en P.R. van Zanten.

Rijksrecherche

PROCES-VERBAAL VAN VERHOOR GETUIGE

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Verhoor van de getuige A. van der Veer.
Parketnummer:	
RC-nummer:	

PROCES-VERBAAL

Wij verbalisanten, Ingrid Angela de Bakker en Peter Richard van Zanten, beiden inspecteur van politie en werkzaam bij de Rijksrecherche verklaren het volgende:

Op vrijdag 21 januari 2011, omstreeks 14.55 uur, hoorden wij in het politiebureau Marnixstraat 148 te Amsterdam de getuige:

Voornamen:	Annelies
Achternaam:	Van der Veer
Geboortedatum:	30 december 1959
Geboorteplaats:	Hilversum
Geboorteland:	Nederland
Geslacht:	vrouw
Nationaliteit:	Nederlandse
Woonadres:	Haarlemmerplein 13, 4 hoog
Postcode:	1013HP
Plaats:	Amsterdam
Land	Nederland
Telefoonnummer:	06-11316747

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige het volgende mee: U wordt als getuige gehoord naar aanleiding van de aangifte, gedaan door Geert Wilders, ter zake beïnvloeding van een getuige tijdens een etentje georganiseerd door het Vertigo gezelschap.

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige mee, dat het geluid van het verhoor werd opgenomen.

De vragen die tijdens dit verhoor door de Rijksrecherche zijn gesteld, zijn vet afgedrukt.

De getuige verklaarde:

Wat is uw beroep?
Ik ben lerares. Ik werk zelfstandig. Ik heb een eigen website en ben ook columnist.

Waar bent u werkzaam?
Ik werk als zelfstandig lerares en heb een eigen ruimte. Ik geef Nederlands, meestal aan anderstaligen.

Waar staat "Hoeiboei" voor?
Dan moet u mijn website maar lezen. Links bovenaan mijn website staat geschreven waar de naam Hoeiboei vandaan komt. Het komt uit een boek van Gerard van 't Reve, De avonden.

Kent u de heer J.J.G. Jansen (Hans)?
Ik ken hem.

Waar kent u hem van?
Ik ken hem vanuit het debat wat er in Nederland gevoerd wordt. Het gaat over het debat over de multiculturele samenleving. Maar ik ken hem vooral van zijn boeken.

Wat is uw relatie tot de heer Jansen?
Hij is een kennis van mij

Hoe vaak hebt u contact met de heer Jansen?
Wij hebben voornamelijk via de e-mail contact met elkaar. Verder hebben wij een paar keer per jaar een ontmoeting. Wij gaan dan wat eten en zijn vooral voor de gezelligheid bij elkaar. Ik heb verder geen zakelijke relatie met hem.

Wanneer hebt u voor het laatst contact gehad met de heer Jansen?
Ik heb volgens mij voor het laatst de afgelopen week contact met hem gehad. Dit was per e-mail. Afgelopen maandag had hij tekst voor mij en die heeft hij via de e-mail naar mij gezonden. Ik bekijk dan die tekst en plaats deze dan meestal op mijn website.

Verricht u wel eens werkzaamheden in opdracht van de heer Jansen?
Buiten de teksten die hij mij aanlevert en die ik bekijk en eventueel plaats op mijn website, verricht ik geen werkzaamheden voor hem.

Wat kunt u vertellen over artikelen die door de heer Jansen worden gepubliceerd via Hoeiboei?
Het zijn verschillende artikelen. De onderwerpen wisselen maar in het algemeen gaat het wel over zijn vakgebied als arabist. Soms gaat het over de Islam en over andere onderwerpen waar hij veel vanaf weet. Hij heeft zijn eigen stijl en zijn artikelen zijn makkelijk te lezen en voor een groter publiek bereikbaar.

Wij hebben een mailbericht van de heer Jansen welke aan u is gericht. Wij tonen u dit mailbericht. Wat kunt u hierover vertellen?
Ik ken het e-mailbericht.

Wat bedoelt de heer Jansen met hetgeen onder het onderwerp van dit mailbericht is geschreven?
"Voor HB, maar kijk even heel goed want hier kan gedonder van komen".
Ik ken deze e-mail. Ik heb hem nog op mijn computer staan. Ik heb deze e-mail op mijn website geplaatst. Dit was ongeveer een uur nadat ik deze e-mail had gekregen.
"Voor HB" betekent natuurlijk dat dit voor Hoeiboei bedoeld was.
Ik had de e-mail verder gelezen en dacht niet direct dat er iets mee kon gebeuren. Ik heb Hans hierover niets gevraagd.
Uit de tekst kon ik wel opmaken wat tijdens het etentje gebeurd is en wat hij met de tekst bedoelde.
Ik zag niet direct hoe het "gedonder" kon ontstaan. Als de inhoud van de e-mail waar is dan vind ik dat het ook geplaatst moet worden. Ik twijfelde niet aan de waarheid van de inhoud van de e-mail.
Ik ken Hans wel oppervlakkig maar ik heb nooit reden gehad om het niet te geloven. Ik ken hem al vanaf ongeveer 2008.

Wat heeft hij hierover verklaard?
Ik heb Hans niet gebeld wel een e-mail gezonden. Dit was nog voordat ik het artikel zou plaatsen. Ik had wat opmerkingen over de inhoud en toen zijn er een paar kleine wijzigingen aangebracht in het artikel en heb ik het even later geplaatst.
Inhoudelijk heb ik met Hans geen gesprek of e-mail contacten gehad over het artikel of over de avond van het bewuste etentje in mei.

Wat hebt u met het mailbericht gedaan?
Ik heb het artikel geplaatst op Hoeiboei.

Hebt u nog persoonlijk contact gehad met de heer Jansen over de inhoud van dit mailbericht?
Nee, niet anders dan ik al verklaard heb.

Wat weet u van het etentje van maandagavond 3 mei 2010 af?
Helemaal niets, behalve wat ik erover gelezen heb en gehoord heb van Hans toen hij bij Pauw en Witteman op de tv kwam.

Weet u wie er heeft deelgenomen aan dit etentje?
Nee, niet precies. Ik ken alleen een paar namen, waaronder Schalken en Bertus Hendriks. Ik ken deze mensen niet persoonlijk.

Hebt u contact gehad met één van de deelnemers van het etentje?
Nee.

Hebt u nog iets aan uw verklaring toe te voegen?

Nee. Alleen dat ik het volste vertrouwen heb in de heer Jansen. Ik had de scoop, dat is het enige.

A. van der Veer

Nadat de getuige haar verklaring had doorgelezen, verklaarde zij daarin te volharden en ondertekende deze.

Wij beëindigden het verhoor op 21 januari 2011 omstreeks 15.25 uur.

☐ Als bijlage gaat bij dit proces-verbaal:
Mailbericht van Jansen aan Van der Veer met als onderwerp: "Voor HB, maar kijk even heel goed want hier kan gedonder van komen".

Waarvan door ons respectievelijk op ambtsbelofte/ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal, dat wij sloten en ondertekenden te Amsterdam op vrijdag 21 januari 2011.

De verbalisanten,

I.A. de Bakker (ambtsbelofte)

P.R. van Zanten (ambtseed).

17-01-2011 07:56

Deze mail had ik natuurlijk veel eerder moeten opzoeken, maar niemand vroeg er naar. Het is inderdaad woensdag 20 oktober geweest. Ik zal wel een midd agslaapje gedaan hebben nadat ik het had ingeleverd. In mijn geheugen staat gegrift dat er een dag tussen de inlevering en de publicatie heeft gezeten . Dat kan dus niet kloppen. Moet ik haast wel concluderen. U zult het niet geloven, maar ik twijfel nog steeds. Met vriendelijke groet, HansJansen

---------- Doorgestuurd bericht ----------Van: Hans Jansen <j.j.g.jansen@gmail.com>
Datum: 20 oktober 201 0 12:27
Onderwerp: Voor HB, maar kijk even heel goed want hier ka n gedonder van komen.
Aan: Annelies van der Veer <a.ve@inter.nl.net>

Schalken, raadsheer

Voor maandag avond 3 mei 2010 nodigde de activist Bertus Hendriks met te eten uit. Bertus is de ziel van het Palestina-comité. Ik ken hem al sinds 1963. Niemand kan zo mooi over het leed van de Palestijnen vertellen als Bertus. Boven een handvol glazen bier heef t Bertus me ooit uitgelegd dat het Palestijnse probleem hem eigenlijk niet zo veel kan schelen. Het gaat er om, legde hij me uit, want ik ben een 'burgerlijk element van een voorbije generatie', om via het lot der Palestijnen de mondiale structuren van uitbuiting bloot te leggen. Kortom, een goede vriend van wie je een eetuitnodiging niet in de wind slaat.

Er zouden nog 'een paar vrienden' van hem komen. Bij eetpartijen in beschaafde kringen is dat niet ongebruikelijk. Het leek Bertus wel leuk als we wat over de islam zouden praten, en ja, ook over het Wildersproces. Ik zou donderdag 6 mei in dit proces als getuige-deskundige verhoord worden, als ik het goed begrepen had over: 'de inhoud van de koran en de sharia' voor zo ver die in dit proces van toepassing of belang zou zijn.

Dat verhoor was nodig, zoals later bleek, omdat de rechtbank, naar mijn indruk, zich niet kon voorstellen dat de dingen waarvan Geert Wilders zei dat ze in de koran stonden ook daadwerkeli jk in de koran stonden. Het is moeilijk 'nee' te zeggen tegen een oude vri end die je al bijna veertig jaar kent. Ik zei dus 'ja'. Binnenskamers mag er im mers nog steeds vrij gedacht en veel gezegd worden.

Ik ben altij d wat te vroeg, of eigenlijk precies op tijd. Dat is een wat boerse gewoonte die uit onzekerheid is geboren. De tweede gast die arriveerde was niemand minder dan ene Mr Tom Schalken. Deze begroette mij minzaam en knoopte een gesprek aan over de islam. Waar kende ik de naam van die man toch van? Ineens wist ik het. Hij was een van de leden van de kamer van het Amsterdamse Gerechtshof die had bevolen om Geert Wilders voor de Rechtbank van Amsterdam te brengen voor haatzaaien, discriminatie en groepsbelediging.

Ik vroeg hem of ik in zijn bijzijn wel vrijuit kon spreken. Hij had immers al eerder iemand die over de islam gesproken had, voor de rechter gebracht. Dit leidde tot verontwaardiging bi j de

bekwame jurist. Ik zei mijn gastheer dat ik nu vertrok, omdat het zinloos is een gesprek te voeren wanneer er iemand bij zit die de macht heeft je te laten opsluiten als het gesprek hem niet bevalt. De stemming sloeg wat om.

Na enig aandringen mijnerzijds garandeerde Mr Tom Schalken mij dat hij mij niet zou aanklagen of laten oppakken voor wat ik die avond zou zeggen. Ik was blij met die garantie. Het gesprek over zijn toezegging had ongeveer twintig minuten in beslag genomen . Inmiddels waren de andere gasten ook gearriveerd.

Mr Schalken vroeg vervolgens van mij dezelfde garantie. Die heb ik niet gegeven, met het formele argument dat ik niet beschik over de bevoegdheid om iemand op te pakken. Ik hoop maar dat ik mijn boosheid goed verborgen heb. Het was een paar dagen voordat ik naar de rechtbank moest voor mijn getuigenis. Het voorgerecht werd opgediend. Dit eetpartijtje leek me niet langer nog leuk.

Mevrouw Hendriks had mooi gekookt, maar het smaakte niet. Behalve ikzelf waren de andere eters allen notabelen van de PvdA en Groene Khmer. Een aantal hunner bovendien werkzaam bij Justitie. Mr Schalken was dan ook niet de enige magistraat die meetafelde. Een hapje eten in zo'n sfeer is een rechter, of eigenlijk een raadsheer, onwaardig. Zelfs indien iemand bij Justitie zo dom geweest zou zijn gevraagd te hebben dat te doen.

Toch had de avond ook wel vrolijk makende kanten. Af en toe deed Mr Tom Schalken een poging vriendelijk tegen mij te zijn, en knoopte hij joviaal een goed gesprek aan. Steeds weer stuurde hij het gesprek naar het Wilders-proces. Een werkeloze acteur had die pogingen tot vriendelijkheid en bonhomie beter gespeeld. Hij probeerde me te overtuigen van de juistheid van zijn beslissing Wilders voor de Rechtbank in Amsterdam te slepen. Schalken, die ook emeritus-hoogleraar is, aan de Vrije Universiteit , de universiteit van Balkenende, Rouvoet en Bos, liet weten dat het wetenschappelijk gezien een 'machtig interessante casus' was, waar 'd eksels goed' over moest worden doorgedacht, en die 'allerlei perspectieven' bood.

Ah, ik begreep het. Het is dus geen proces, daar aan de Parnassusweg, maar meer een academische werkgroep. Meer een studentikoze pleit-oefening dan een serieus strafproces voor grote mensen. Met voor de grap een zwaar bedreigde politicus als proefkonijn. 'Mondiale structuren blootleggen'. Inderdaad, een leuke hobby.

RIJKSRECHERCHE

Voorblad

Proces-verbaalnummer	:	20100105
Documentcode	:	1101311102.G05
Onderzoek	:	Wellington
Betreft	:	Proces-verbaal van verhoor getuige T.M.C.J. Schalken.
Verbalisant(en)	:	I.A. de Bakker en P.R. van Zanten.

Proces-verbaalnummer:	20100105
Documentcode:	
Onderzoek:	Wellington
Betreft:	Verhoor van de getuige T.M.C.J. Schalken.
Parketnummer:	
RC-nummer:	

PROCES-VERBAAL

Wij verbalisanten, Ingrid Angela de Bakker en Peter Richard van Zanten, beiden inspecteur van politie en werkzaam bij de Rijksrecherche verklaren het volgende:

Op maandag 31 januari 2011, omstreeks 11.02 uur, hoorden wij in het kantoor van mr. Van Eijck aan de Oostmaaslaan 71 te Rotterdam de getuige:

Voornamen:	Thomas Martinus Christiaan Joseph
Achternaam:	Schalken
Geboortedatum:	18 maart 1944
Geboorteplaats:	Roosendaal en Nispen
Geboorteland:	Nederland
Geslacht:	man
Nationaliteit:	Nederlandse
Woonadres:	Brink 4
Postcode:	1399GW
Plaats:	Muiderberg
Land	Nederland
Telefoonnummer:	

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige het volgende mee: U wordt als getuige gehoord naar aanleiding van de aangifte, gedaan door Geert Wilders, ter zake beïnvloeding van een getuige-deskundige tijdens een etentje georganiseerd door het Vertigo gezelschap.

Bij aanvang van het verhoor deelden wij aan de getuige mee, dat het geluid van het verhoor
werd opgenomen.

Bij het verhoor was de advocaat van de getuige Mr.B.C.W. van Eijck aanwezig.

De vragen die tijdens dit verhoor door de Rijksrecherche zijn gesteld, zijn vet afgedrukt. De getuige verklaarde:

Wat is uw beroep?

Ik ben hoogleraar, inmiddels met ingang van 2009 met pensioen. Daarnaast ben ik raadsheer-plaatsvervanger bij het Hof in Amsterdam.

Wat kunt u ons vertellen over de Vertigo-eetclub?
Vertigo is een vriendenclub die ongeveer eens in de 6 weken bij elkaar komt en al 20 jaar bestaat. Voorheen kwamen wij bij het restaurant Vertigo in Amsterdam bij elkaar. Het doel van deze club vrienden was en is om met elkaar vanuit verschillende discipline's van gedachten te wisselen over actuele thema's. De club bestaat uit personen met een maatschappelijke positie en wij vonden het leuk om met elkaar van gedachten te wisselen. Wij zijn gemiddeld met acht personen. De laatste jaren zijn wij bijeengekomen in de Torenkamer van De Waag in Amsterdam. De laatste tijd komen wij bij een van de deelnemers thuis bij elkaar. Het is niet echt een eetclub in de zin dat er gekookt wordt.

Wie zijn er lid van de Vertigo?
De voorzitter is Henk Wooldrik, oud hoofdofficier van justitie.
Bertus Hendriks, journalist bij de Wereldomroep en kenner van de Islamitische cultuur.Hij heeft veel expertise met betrekking tot het Midden-Oosten.
Margo Andriessen, zij is criminoloog en later bestuurder bij universiteiten. interim manager, momenteel ook voorzitter bij NVVE (Nationale vereniging voor euthanasie),.
Peter Bakker, beeldend kunstenaar en grafisch ontwerper.
Hans van Beers, filosoof en laatstelijk directeur van het conservatorium. Voorheen directeur van de VPRO en het stedelijk museum.
Theo Meijering, filosoof/ theoloog en wetenschapper.
Noortje van Oostveen, journalist en tegenwoordig mediatrainer.
Arend Jan Heerma van Voss, journalist. Volgens mij is hij met pensioen.
Carla Delfos. zij is voorzitter van een internationale kunststichting.

Op welke wijze kun je lid worden van de Vertigo-club?
Als er iemand de club verlaat dan wordt bekeken wie er eventueel kan gaan deelnemen aan de club. Wij zoeken dan naar iemand die binnen onze club past en waarvan wij vinden dat het interessant is om mee te discussieren. Wij zoeken dan iemand die intellectueel en wetenschappelijk iets voor ons kan betekenen.

Hoe vaak komt de Vertigo-club samen?
Momenteel is het ongeveer om de 6 weken. De data voor deze bijeenkomsten worden ongeveer een jaar van tevoren vastgelegd.

Hoeveel personen zijn er per keer aanwezig?
Meestal 6 à 7 personen. Carla is vaak op reis en zij is er niet altijd bij.

Waar vinden de ontmoetingen van de Vertigo-club plaats?
Meestal is het in Amsterdam omdat daar de deelnemers ook wonen. Ook is het bij mij thuis geweest.

Wat is het doel van de Vertigo-eetclub?

Ik ben hoogleraar, inmiddels met ingang van 2009 met pensioen. Daarnaast ben ik raadsheer-plaatsvervanger bij het Hof in Amsterdam.

Wat kunt u ons vertellen over de Vertigo-eetclub?
Vertigo is een vriendenclub die ongeveer eens in de 6 weken bij elkaar komt en al 20 jaar bestaat. Voorheen kwamen wij bij het restaurant Vertigo in Amsterdam bij elkaar. Het doel van deze club vrienden was en is om met elkaar vanuit verschillende discipline's van gedachten te wisselen over actuele thema's. De club bestaat uit personen met een maatschappelijke positie en wij vonden het leuk om met elkaar van gedachten te wisselen. Wij zijn gemiddeld met acht personen. De laatste jaren zijn wij bijeengekomen in de Torenkamer van De Waag in Amsterdam. De laatste tijd komen wij bij een van de deelnemers thuis bij elkaar. Het is niet echt een eetclub in de zin dat er gekookt wordt.

Wie zijn er lid van de Vertigo?
De voorzitter is Henk Wooldrik, oud hoofdofficier van justitie.
Bertus Hendriks, journalist bij de Wereldomroep en kenner van de Islamitische cultuur.Hij heeft veel expertise met betrekking tot het Midden-Oosten.
Margo Andriessen, zij is criminoloog en later bestuurder bij universiteiten. interim manager, momenteel ook voorzitter bij NVVE (Nationale vereniging voor euthanasie),.
Peter Bakker, beeldend kunstenaar en grafisch ontwerper.
Hans van Beers, filosoof en laatstelijk directeur van het conservatorium. Voorheen directeur van de VPRO en het stedelijk museum.
Theo Meijering, filosoof/ theoloog en wetenschapper.
Noortje van Oostveen, journalist en tegenwoordig mediatrainer.
Arend Jan Heerma van Voss, journalist. Volgens mij is hij met pensioen.
Carla Delfos. zij is voorzitter van een internationale kunststichting.

Op welke wijze kun je lid worden van de Vertigo-club?
Als er iemand de club verlaat dan wordt bekeken wie er eventueel kan gaan deelnemen aan de club. Wij zoeken dan naar iemand die binnen onze club past en waarvan wij vinden dat het interessant is om mee te discussieren. Wij zoeken dan iemand die intellectueel en wetenschappelijk iets voor ons kan betekenen.

Hoe vaak komt de Vertigo-club samen?
Momenteel is het ongeveer om de 6 weken. De data voor deze bijeenkomsten worden ongeveer een jaar van tevoren vastgelegd.

Hoeveel personen zijn er per keer aanwezig?
Meestal 6 à 7 personen. Carla is vaak op reis en zij is er niet altijd bij.

Waar vinden de ontmoetingen van de Vertigo-club plaats?
Meestal is het in Amsterdam omdat daar de deelnemers ook wonen. Ook is het bij mij thuis geweest.

Wat is het doel van de Vertigo-eetclub?

Het is een vriendenclub om over actuele maatschappelijke problemen te discussieren. Soms wordt er iemand uitgenodigd van buitenaf, als de betreffende discussie wat vastzit en wij behoefte hebben aan nieuwe gezichtspunten.

Wie bepaalt het thema van de avond?
Meestal is er geen thema, de onderwerpen voor de discussie ontstaan spontaan. Het is heel ontspannen en gaat vanzelf.

Wie bepaalt wie er worden uitgenodigd op zo'n avond?
Ook dit gebeurt spontaan. Voor wat betreft de Islam discussie werd eerst de naam van Paul Scheffer genoemd.
Wij hadden Paul Scheffer een keer uitgenodigd voor Vertigo. Deze avond heeft plaatsgevonden bij Peter Bakker. Ik weet dat wij Paul Scheffer hebben uitgenodigd op een avond een paar maanden na de beschikking van het Hof in januari 2009.

Wat was het thema van de Vertigo-club op 3 mei 2010?
De Islam in zijn algemeenheid vanuit maatschappelijk, politiek en wetenschappelijk oogpunt. Wij hadden al eerder gesprokenover de beschikking van het Hof met betrekking tot de zaak Wilders gesproken. Ik doel daarmee op de bijeenkomst waarbij Paul Scheffer aanwezig was. De discussie over de Islam was nog niet af en wij wilden nog iemand anders uitnodigen voor een avond. Zo is het gekomen dat Hans Jansen werd uitgenodigd. Belangrijk was dat wij er zelf iets van opstaken.

Wie heeft het thema op 3 mei 2010 bepaald?
Bertus Hendriks als gastheer. Hij kwam met Hans Jansen. Bertus vertelde ons dat Jansen een beetje een vreemde man was maar wel veel kennis had van de islam en koran. Hij vond hem wel geschikt voor een avond bij Vertigo. Bertus bleef er op hameren om Jansen uit te nodigen. Jansen was echter niet makkelijk te vinden om uit te nodigen. Bertus kende Jansen uit zijn studententijd. Ik weet dat Bertus Jansen uitnodigde waarbij hij de naam van Paul Scheffer noemde, dit als argument om Jansen over te streep te trekken. Ik weet dit van Hendriks omdat wij dit met elkaar bespraken als wij elkaar ontmoetten of spraken.

Wanneer werd het thema van 3 mei 2010 bepaald?
Dit was na de bijeenkomst waarbij Paul Scheffer aanwezig was.

Is voorafgaand aan het etentje nog informatie uitgewisseld over het thema dat besproken gaat worden?
Nee, de discussie zou over de Islam gaan. Hans Jansen is arabist en deskundige op het gebied van de Islam.

Is er informatie vooraf uitgewisseld?
Nee. Hans Jansen werd niet uitgenodigd om een lezing te gaan houden . Gaandeweg het etentje ontstaat er een discussie.
Het zijn spontane discussies. Niemand prepareert zich van tevoren.

Waar heeft het etentje in de avond van 3 mei 2010 plaatsgevonden?
Bij Bertus Hendriks. Hij was ook de gastheer. Hans Jansen woont ook vlakbij Bertus. Ik weet dat zij elkaar ook regelmatig zien. Hij was goed bevriend met Hans Jansen. Bertus heeft dit ook verteld. De dag na het etentje was het dodenherdenking en Bertus had Hans Jansen toen ook weer getroffen. Hans Jansen zou toen tegen Bertus hebben gezegd dat hij het een gezellig etentje vond. Hij had nergens over geklaagd. Dit zou je niet verwachten als hij het niet naar zijn zin had gehad. Bertus had mij dit verteld toen de discussie kwam over de bewuste avond van het etentje waarbij Hans Jansen aanwezig was geweest. Bertus Hendriks woont Harmoniehof 13 te Amsterdam.

Bent u wel eens bij de heer Hans Jansen thuisgeweest?
Nee, nooit. Ik had nooit eerder dan 3 mei 2010 contact gehad met hem.

Wie zijn er uitgenodigd voor het etentje op de avond van 3 mei 2010?
Iedereen van onze club was aanwezig, behalve Noortje van Oostveen en Arend Jan Heerma van Vos. De vrouw van Bertus Hendriks was ook aanwezig. Zij is genaamd Joke. Als de club bij iemand thuis is dan is het gebruikelijk dat de partner van de gastheer/vrouw ook aanwezig is. Wij hebben geen geheimen voor elkaar.

Waarom werd er op 3 mei 2010 een speciale gast uitgenodigd?
Nadat wij met Paul Scheffer een bijeenkomst hadden gehad waren wij nog niet uitgesproken over het onderwerp De Islam. Het was het expertise onderwerp van Hans Jansen. De bedoeling was ons te informeren daarover.

Wat vond u er van dat de heer Jansen was uitgenodigd?
Ik kende hem niet goed, alleen van naam. Ik vroeg mijzelf wel af of het echt nodig was. Bertus bleef maar aandringen en de deelnemers van de club hebben ons daarbij neergelegd. Er was een discussie in de krant over de beschikking van het Hof die meer dan een jaar daarvoor was geweest. Sindsdien had ik totaal geen bemoeienis meer met die zaak en las ik alleen de kranten erover. Tijdens het etentje waarbij Paul Scheffer aanwezig was hadden wij ook over de beschikking gesproken.
De maatschappelijke discussie ging voortdurend over de vraag of Wilders zich voor een politiek forum moest verantwoorden of strafrechtelijk.

Was u ervan op de hoogte dat de heer Jansen drie dagen later als getuige-deskundige op moest treden in de rechtszaak tegen de heer Wilders?
Het kan dat ik vanuit de pers er wel van op de hoogte was dat Moscowicz hem op de lijst had staan maar ik weet nu niet meer of ik toen wist of de rechtbank dat verzoek had gehonoreerd. Ik was in ieder geval voor het etentje niet op de hoogte van het feit dat hij drie dagen na het etenje van 3 mei 2010 als getuige-deskundige moest optreden.
Op de avond van het etentje heeft Hans Jansen het zelf wel verteld. Hij heeft dit op het eind van de avond medegedeeld toen ik op het punt stond weg te gaan en mijn jas aandeed om weg te gaan. Wij spraken pas op het einde van de avond over de beschikking tegen Wilders. Jansen zei nog dat hij het belachelijk vond. Een van de aanwezigen maakte een opmerking in die richting en toen vertelde Hans Jansen dit. Het verbaasde mij

op dat moment dat ik dit hoorde. Voor mij was dit een een reden temeer om mij extra te distantieren van de discussie. Het voelde niet goed.

Wie waren ervan op de hoogte dat prof. Dr. J.J.G. Jansen als speciale gast was uitgenodigd?
Iedereen van de Vertigo-club. Volgens mij heb ik na het etentje tegen de voorzitter van de beklagkamer terloops medegedeeld dat Hans Jansen als gast van de Vertigo-club aanwezig is geweest. De voorzitter is Johan Splint. Hij heeft op deze terloopse mededeling van mij niet gereageerd.

Heeft u voor het etentje van 3 mei 2010 nog met iemand besproken dat de heer Jansen als gast was uitgenodigd voor deze avond?
Nee.

Door wie is de heer Jansen op de hoogte gesteld van het feit welke personen er op 3 mei 2010 zouden deelnemen aan de ontmoeting van de Vertigo-club?
Door Bertus Hendriks. Niemand anders had contact met Hans Jansen.

Hoe laat kwam u aan op het adres waar het etentje van 3 mei 2010 zou plaatsvinden?
Het was bijna op klokslag 19.00 uur. Dit is ook de normale tijd waarop wij de bijeenkomsten laten plaatsvinden.

Wie waren er al aanwezig?
Hans Jansen was er al. Natuurlijk waren Bertus Hendriks en zijn vrouw Joke er ook.

Hoe kwam u met de heer Jansen in contact?
Het ging een beetje vreemd. Ik kwam de woonkamer in en zag daar Hans Jansen staan. Bertus maakte toen de opmerking:"Kijk Hans, dit is nu de meneer uit het Hof die de beschikking heeft gewezen". Ik weet niet of Bertus mijn naam heeft genoemd. Ik heb hier niet op gereageerd. Hans Jansen reageerde hierop als door een wesp gestoken. Hans Jansen maakte onder andere de opmerking dat hij weg zou gaan. Ook wilde hij de garantie dat ik hem niet zou arresteren. Ik begreep hem niet en vond zijn opmerkingen volkomen absurd. Bertus probeerde Hans te kalmeren. Hij zei ondermeer dat wij als vrienden onder elkaar waren. Hij vond het vervelend als het etentje niet door zou gaan. De tafel was immers gedektIk begreep de opmerkingen van Hans Jansen niet, ik had nog nooit zoiets meegemaakt. Ik heb nog gezegd dat ik daar niet over ging, over het arresteren. Bertus wist Hans Jansen te kalmeren door te zeggen dat hij zich nergens zorgen over hoefde te maken. Dat wij een gezellig etentje zouden hebben en zouden praten over De Islam. Vrij snel daarna kwamen de andere deelnemers binnen.

Heeft de vrouw van Bertus Hendriks deze ontmoeting gezien?
Volgens mij was zij er niet bij. Ik kan mij niet herinneren dat ik haar al had ontmoet.

Hoe is dat eerste contact verlopen?

Volgens Hendriks en Jansen, wilde Jansen een zekerheid over de vertrouwelijkheid van het gesprek die avond. Hij wilde garantstelling van immuniteit
Er heeft zeker een discussie van ongeveer 5 tot 10 minuten plaatsgevonden. Het kan best dat deze woorden zijn gebruikt, dit staat mij niet meer precies bij.

Hoe hebt u hierop gereageerd?
Ik voelde mij buitengewoon ongemakkelijk en vond het een absurde situatie. Ik ben Bertus nog achterna gelopen toen de andere deelnemers arriveerden. Ik heb toen tegen Bertus gezegd dat ik mij niet prettig voelde. Bertus zei tegen mij dat het allemaal wel goed zou komen. Voor mij was de toon van die avond wel gezet.

Is het voor de andere deelnemers van de avond duidelijk geworden dat alles vertrouwelijk zou worden besproken en "binnen de muren" zou blijven?
Toen wij eenmaal aan tafel zaten heeft Henk Wooldrik nog opgemerkt dat het de bedoeling was dat wij openlijk met elkaar van gedachten konden wisselen met inachtneming echter van onze professionele geheimen en dat wij blij waren dat Hans Jansen aanwezig was. Wij hadden niet het idee dat er iets geheims zou worden besproken.
Ik ben natuurlijk wel aan het raadkamer geheim gebonden, daar praat ik niet over. Dat is onderdeel van mijn normale attitude omdat ik al ongeveer 30 jaar lid ben van de rechterlijke macht.
De vertrouwelijkheid wilde Jansen zelf opdat hij er geen last mee zou krijgen. Hans Jansen was volgens mij bang dat hij vervolgd zou kunnen worden voor hetgeen hij zou zeggen.

Hoe is de avond van 3 mei 2010 verlopen?
Volgens mij zat ik tegenover Wooldrik en Hans Jansen en Margot. Bertus zat met Joke links naast mij. Theo zat rechts van mij. De tafelschikking was van tevoren niet bepaald

Wat hebt u zelf gezegd of gehoord?
Er was een wat gespannen sfeer. Volgens mij is Margo begonnen met de discussie. Zij was ook degene die het meest actief heeft deelgenomen aan de discussie. De antwoorden die Hans Jansen gaf vond ik buitengewoon defensief. Ik vond hem bangig. Ik vond dat hij verongelijkt reageerde. Ik vond hetgeen Hans Jansen zei van "geen niveau" en vaak zonder argumenten. Bertus probeerde hier nog wat aan te doen door met hem in discussie te gaan. Hij ontkende zelfs feitelijkheden die ter sprake kwamen. Hij had een bevooroordeelde houding.
Ik heb daarom ook niet actief deelgenomen aan de discussie.

Heeft u onderwerpen ter discussie gesteld tijdens het etentje?
Zo ja, welke?
Aan het eind van het etentje kwam de vervolging van Wilders ter sprake. Hans Jansen vond dit belachelijk en deed buitengewoon denigrerend over de beschikking van het Hof. Dit was voor mij aanleiding om te vragen of hij de inhoud van de beschikking wel kende. Hans Jansen had hem niet gelezen maar vond hem wel belachelijk. Omdat ik daar ook als hoogleraar zat heb ik vanuit die rol als commentator, de argumenten die het Hof heeft

opgesomd in de beschikking nog eens genoemd en toegelicht. Al jarenlang voorzie ik allerlei uitspraken van commentaar ook als annotator. Dat is mijn vak. Ik had dit al eens eerder gedaan tijdens een Vertigo bijeenkomst. Dit was bij het etentje waarbij Paul Scheffer aanwezig was. Ook hij had de beschikking niet integraal gelezen, wel het persbericht.

Hebben de andere aanwezigen hierop gereageerd?
Door de anderen werd hier niet op gereageerd. Ik heb gewoon verteld wat er in die beschikking van het Hof stond.

Hoe reageerde de heer Jansen hierop?
Hij vond het allemaal "onzin", hij vond dat een politicus "de mond niet gesnoerd mocht worden". Hij deed dit in dit soort termen.
Dit was voor mij weer de aanleiding om de artikel 12 Strafvordering procedure uit te leggen en te zeggen dat het een voorlopig oordeel van het Hof was en dat de rechtbank vrij is in haar oordeel en er nog een uitspraak over moest doen. Ik heb gezegd dat het Hof de vervolging heeft bevolen om daarmee de "grenzen" van strafbaarheid aan te geven. Later kom ik in de media publicaties tegen waarin Hans Jansen vindt dat ik mijn "straatje probeer schoon te vegen". Alsof ik mij voor iets zou moeten verontschuldigen.
Ik heb ook nog iets gezegd over de politiek in andere landen, waaronder een Belgische zaak waar een politicus is veroordeeld tot 6 jaar, ontzetting uit het passief kiesrecht.. Ik deed dit meer om aan te geven dat het Hof op een normatief vlak vervolging wilde entameren en zich niet met de strafoplegging heeft bemoeid, als Wilders al veroordeeld zou worden. Daardoor zouden de "grenzen" van het strafrecht duidelijk kunnen worden.

Hoe is het gesprek over het thema Islam verlopen?
Het is in het begin van de avond aan bod gekomen.

Wie hebben er aan het gesprek deelgenomen?
In mijn herinnering hebben Margot en Bertus het meeste de discussie gevoerd. Theo heeft een klein beetje deelgenomen aan de discussie.

Welke rol speelde de heer Jansen hierbij?
Wij allen behoren in zijn visie toch wat tot de linkse elite. Hans Jansen heeft waarschijnlijk hierdoor de defensieve houding aangenomen. Het was geen zinnig inhoudelijk debat maar meer een onbenullig debat.

Heeft de heer Jansen tussentijds aangegeven dat hij de bijeenkomst wilde verlaten?
Nee. Er werd wel wijn geschonken en hierdoor ontstond na enige tijd een wat lossere discussie.

Heeft de heer Jansen tussentijds de bijeenkomst verlaten?
Nee. Ik ben omstreeks 22.00 uur als eerste weggegaan omdat ik met de trein naar huis moest. Jansen was toen nog aan tafel.

Is de zaak Wilders ter sprake gekomen tijdens het etentje?

De zaak Wilders is aan de orde gekomen, in die zin dat de artikel 12 Strafvordering procedure en de beschikking van het Hof is besproken. De procedure bij de rechtbank is verder niet besproken. Ik heb iets over de procedure verteld. Het was mij namelijk duidelijk dat in de media het moeilijk is om aan de burger uit te leggen hoe de procedure in elkaar zit. Het was mij ook duidelijk dat Jansen hier niets van begreep.

Na de onderbreking voor de lunch werd het verhoor om 13.25 uur voortgezet.

Heeft u tot op heden nog op of aanmerkingen.
Als ik het over Jansen heb als deskundige bedoel ik de deskundigheid van Jansen op het gebied van de Islam en niet in strafvorderlijke zin.
Ik wil graag opmerken dat de bedoeling van het uitnodigen van deskundigen op de etentjes voor onzelf interessant moet kunnen zijn. Wij zijn geen geheim genootschap.

Wie heeft de zaak Wilders ter sprake gebracht?
Ik weet dit niet meer. Ik herinner mij alleen dat Jansen de vervolging belachelijk vond. Ik weet niet meer of hij zelf daarover begon of een ander. Ik weet dat Jansen in een column heeft geschreven dat ik hierover was begonnen. Ik heb de procedure uitgelegd. Ik bedoel hiermee de artikel 12 procedure. De zitting op de rechtbank en het verhoor bij de RC is niet ter sprake gekomen.

Heeft de heer Jansen zijn mening gegeven over de zaak Wilders?
Zo ja, wat was zijn mening?
Hij heeft gezegd dat hij het belachelijk vond. Hij vond dat Wilders gelijk had en vond het onbegrijpelijk dat het Hof de vervolging had bevolen. Het was geen inhoudelijke discussie. Jansen reageerde afwerend en verongelijkt.

Heeft u geprobeerd om het een inhoudelijke discussie te maken?
Nee, niet van mijn kant. Mogelijk door anderen. Wij wilden van hem horen hoe hij er tegenaan keek. Ik heb zoals ik al verklaarde op een gegeven moment aan Jansen gevraagd of hij de beschikking van het Hof wel had gelezen. Jansen had deze niet gelezen.

Weet u of de andere deelnemers de beschikking van het Hof hebben gelezen?
Ik heb op enig moment de anderen gemaild met de mededeling dat de beschikking op Rechtspraak.nl te lezen was. Dit was waarschijnlijk na het etentje dat wij met Paul Scheffer hebben gehad.

Waarom heeft u dit gemaild?
Dit was voor de discussie, zodat iedereen op de hoogte was van de overwegingen van het Hof. Nu ik erover denk is het waarschijnlijker dat ik dit heb gemaild voordat wij met Paul Scheffer het etentje zouden hebben. U vraagt mij of ik de mail nog heb. Het kan ook zo zijn dat ik het mondeling heb medegedeeld aan de anderen. Ik weet nog dat Henk Wooldrik aan Paul Scheffer het LJN nummer heeft doorgegeven. Tijdens het etentje met Paul Scheffer bleek dat hij de samenvatting had gelezen. Ik ga er nu van uit dat het dus voor het etentje met Paul Scheffer is geweest dat ik de anderen op de beschikking heb gewezen.

Heeft u de andere deelnemers aan het etentje geprobeerd te overtuigen van de juistheid van de beslissing van het gerechtshof dat Wilders moest worden vervolgd?
Nee. Tijdens het etentje waarbij Paul Scheffer aanwezig was heb ik dat ook niet gedaan. Ik heb uitleg gegeven over de procedure en een uiteenzetting van de overwegingen van het Hof.

Wat was de sfeer tijdens het etentje?
Door de opstelling van Jansen voelde ik mij er ongemakkelijk bij, waardoor ik mij ook afzijdig hield. Dit zowel vanwege de houding van Jansen als vanwege het niveau van de discussie.

Kent u de weblog Hoeiboei?
Ja, nu wel.
Vlak voor 21 oktober 2010 belde Bertus Hendriks mij op met de mededeling dat hij geinterviewd zou worden door Powned. Het interview zou gaan over het etentje van 3 mei 2010. Bertus vertelde mij ook dat er een column van Jansen was verschenen op de weblog van "Hoeiboei".

Heeft u toen de weblog van Hoeboei bekeken?
Nee, volgens mij werd ik door iemand gemaild waarin de column stond. In de avond van 21 oktober ben ik ook door een journalist van De Pers gebeld. Ik heb toen antwoord op vragen gegeven met betrekking tot het etentje. Later zag ik dat zij mijn antwoorden goed had weergegeven. Op 22 oktober werd ik door de President van het Hof geinformeerd alsof er iets vreselijks was gebeurd. Ik had het artikel in De Pers al gelezen. In de raadkamer, waar ik zitting had die dag, werd door de voorzitter een kopie van het artikel neergelegd. De voorzitter liet duidelijk merken dat hij het niet leuk vond. Later kwam de persraadsheer in de kamer en deelde mij mede, dat er problemen waren en dat ik naar de President moest. De President, Leendert Verheij, was wat boos. Hij vertelde mij dat hij nooit toestemming zou hebben gegeven om met Jansen te praten als ik hem dit had gevraagd. Ik heb met Verheij gesproken en later is hij tot de conclusie gekomen dat er niets onoorbaars is gebeurd.

Op de weblog van Hoeiboei beweert Hans Jansen dat u continue de discussie probeerde terug te brengen naar het proces van Wilders
Wat vindt u hiervan?
Niet leuk dat hij over het diner uitgerekend op de laatste dag van het proces Wilders heeft gepubliceerd en bovendien onjuist. Ik begrijp dit wel vanuit zijn perceptie en aparte beleving. Ik wilde de procedure uitleggen omdat hij daar denigrerend, afwijzend en onwetend over deed op 3 mei 2010.
Ik ben van mening dat ik een getuige-deskundige niet kan beinvloeden omdat ik zelf geen deskundige ben op het gebied van de Islam. Ik was ook nooit op de hoogte waarover Jansen gehoord zou gaan worden. Tijdens het etentje is ook nooit ter sprake gekomen waarover Jansen gehoord zou gaan worden.

Hebt u na 3 mei 2010 nog gesproken met de heer Jansen over deze avond?

Nooit.

Heeft iemand tijdens het etentje u er op gewezen dat hetgeen u tegen de heer Jansen heeft gezegd misschien niet door u gezegd of gevraagd had mogen worden? Zo ja, wie heeft u aangesproken.
Nee. Ik herinner mij wel dat tijdens het etentje door Paul Scheffer een "Als "vraag is gesteld. Ik noem als voorbeeld dat hij zijn vraag begon met: Stel als u nou….". Ik heb toen gezegd dat ik daar niet op in wilde gaan en dus niet wilde beantwoorden in verband met mijn raadkamer geheim.

Is er na 3 mei 2010 nog een etentje van de Vertigo-club geweest.
Eind juni 2010 was het eerstvolgende etentje. Het voelde voor mij niet goed om te gaan en heb toen afgezegd. Het etentje daarna, in november, is afgezegd en niet doorgegaan. Het is niet doorgegaan omdat het ons verstandiger bleek nu er een onderzoek ingesteld is naar hetgeen de heer Jansen heeft geschreven, het etentje niet door te laten gaan.

De heer Hendriks heeft ons verklaard dat u een concept e-mail heeft ontvangen van hem die hij eigenlijk had opgesteld om naar de heer Jansen te versturen maar vanwege het verschijnen van een column afkomstig van Jansen, deze niet heeft verstuurd.
Wat is uw reactie hierop?
Ik vond het vreemd dat hij de e-mail niet aan Jansen had gestuurd. Ik vond dat Jansen een rotstreek heeft geleverd aan ons. Ik vind dat Bertus Hendriks altijd nog met een bepaalde vriendelijkheid over Jansen praat, hij houdt hem toch nog wel een "hand boven het hoofd".
Ik heb begrepen dat hij de mail wilde sturen om Jansen duidelijk te maken dat hij van tevoren wist dat er iemand van het Hof aanwezig zou zijn.

Is deze e-mail ook aan iemand anders gezonden? Zo ja, aan wie en waarom?
Volgens mij aan iedereen van ons gezelschap van de Vertigo club.Ik weet dit niet zeker. Ik heb die e-mail nog wel. U zegt mij dat de mail alleen naar Henk Woodrik is gezonden en aan mij. Ik vind daar niets vreemds aan, Henk als voorzitter en ik als betrokkene.

Kent u de column "De Tokkies en de takkies" van de heer Jansen?
Nee.

In deze column staat ondermeer: "Schalken heeft geprobeerd mij van de "redelijkheid van zijn standpunt"te overtuigen, die woorden herinner ik me precies, maar hij heeft geen moment geprobeerd, of gezegd, dat ik mijn mening, dat het hier een ketterproces betrof, diende te herzien. Het ging er hem vooral om dat ik de intellectuele uitdaging van een en ander positief zou waarderen".
Hoe hebt u geprobeerd de heer Jansen van uw standpunt te overtuigen?
Naar zijn perceptie heb ik het standpunt van het Hof verdedigd maar ik heb niets anders gedaan als een uitleg geven aan, zoals hiervoor al door mij verklaard..
Het ging niet om mijn standpunt maar dat van het Hof. Als ik iets anders had gezegd dan zou het in strijd zijn geweest met het raadkamergeheim en dat kan natuurlijk niet. Ik zie

niet in hoe je als niet deskundige een getuige-deskundige op een onwenselijke manier zou kunnen beinvloeden.

Heeft u voorafgaand aan de uitnodiging van de Rijksrecherche voor dit verhoor nog contact gehad met iemand van de Vertigo-club?
Zo ja, met wie en waarover?
Bertus Hendriks heeft mij gebeld toen hij door de Rijksrecherche was gehoord. Hij vertelde mij in het algemeen dat hij het verhoor vervelend vond. Wij hebben inhoudelijk niets besproken. Hij vond dat hij ook lang bezig was geweest met het nalezen en verbeteren van het verhoor.
Ook met Henk Wooldrik heb een keer gesproken. Dit was bij hem thuis tijdens een house-warming. Hij vertelde mij even kort in de gang dat hij was gehoord door de Rijksrecherche en dat hij het niet leuk vond. Hij vertelde mij niet waarom hij het niet leuk vond. Hij zei mij wel dat hem was gevraagd of ik het raadkamergeheim had geschonden. Ook met hem heb ik verder niets inhoudelijk besproken.

Hoe dient u binnen de Rechterlijke Macht om te gaan met vertrouwelijke informatie?
Er is wel een soort leidraad over partijdigheid en onpartijdigheid. Mijn ervaring is dat men met geheimen wel terughoudend omgaat, ook onder elkaar. Je bent gebonden aan het raadkamergeheim. Natuurlijk hebben wij een beroepsgeheim. Alles wat ik die avond van 3 mei 2010 gezegd heb was niets wat onder mijn professionele geheimhouding viel. Alles stond in de openbare beschikking.

Hebt u nog iets aan uw verklaring toe te voegen?
Vanaf het begin af aan heeft mij buitengewoon gestoord dat vanaf het moment van de beschikking de aandacht naar mij is uitgegaan. Men heeft mij er uitgelicht omdat men maar hoeft te googelen op mijn naam. Ik ben veel als hoogleraar in de publiciteit geweest. Het is voor mij heel moeilijk om mij in de media te verdedigen. Als ik dit zou doen dan zou ik al gauw het risico lopen over het geheim van de raadkamer iets te zeggen. Het is erg op de persoon gespeeld. Ik heb hier last van en vind dit buitengewoon vervelend. Ik kan niet anders zien dan dat de aangifte op persoons beschadiging is gericht.
Tot slot wil ik nog wel verklaren dat ik het buitengewoon betreur dat het onschuldige etentje met ondermeer de heer Jansen een verkeerde indruk heeft gewekt, waardoor helaas het aanzien van de rechterlijke macht is geschaad. Ik blijf van mening dat ik op geen enkele manier mij met de verdere procedure na de beschikking van het Hof heb willen bemoeien en heb bemoeid.

De getuige,

T.M.C.J. Schalken.

Nadat de getuige zijn verklaring had doorgelezen, verklaarde hij daarin te volharden en ondertekende deze.

☒ Wij onderbraken het verhoor tussen 12.50 en 13.25 uur voor de lunch.

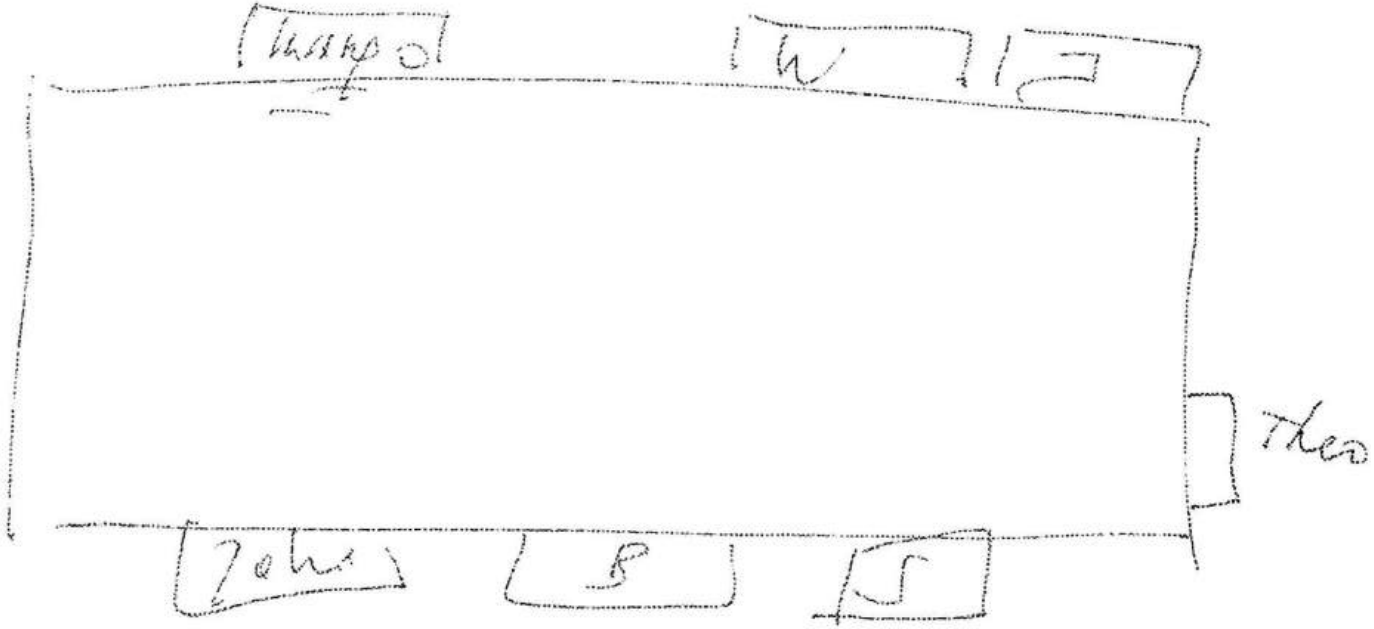
Wij beëindigden het verhoor op maandag 31 januari 2011 omstreeks 17.30 uur.

x Als bijlage gaat bij dit proces-verbaal: een tafelindeling van het etentje van 3 mei 2010 Vertigo-club.

Waarvan door ons op respectievelijk ambtsbelofte/ambtseed is opgemaakt dit proces-verbaal, dat wij sloten en ondertekenden te Rotterdam op maandag 31 januari 2011.

De verbalisanten,

I.A. de Bakker (ambtsbelofte) P.R. van Zanten (ambtseed).

T. M. Schalken
31-1-'11

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

(1)

18-1-2011

Uit het gestelde in art 334 lid 4 SV slot
de legging dat de benadeelde partij steeds
"onderwerp het wordt hem waren als de officier van
justitie het woord is gevoerd, dan wel dat het waren
daarvan in de gelegenheid is gesteld" valt zonder
meer af te leiden dat de benadeelde partij uit
dubbelzinkelt recht toekomt om te reflecteren op het gen
de OvJ te beste lieng te

Overigens valt natuurlijk ook uit het moment
dat de wetgever heeft bepaald als het moment
voor de benadeelde partij om diens vordering toe te
lichten, namelijk als de OvJ zijn requisitoir
heeft gehouden, al af te leiden dat de benadeelde
partij hierop hemzelfs inhoudelijk hierop mocht
gaan te kunnen reflecteren → art 334 lid 4 SV

Dat de benadeelde partij met hunne reflectie op
letijn de OvJ vordert, zo ook in den weze dat als
R.O. wordt gevorderd, of uitspraak van de verdachte de benadeelde
partij dan inhoudelijk zijn of haar mening tegenover moet kunnen
stellen, volgt ook valt eveneens ook af te leiden uit het feit dat
de benadeelde partij gelijktijdig alle inhoudelijk kunnen zijn
zijn op tegenover, zoals in art 361 lid 2 SV wordt bepaald.

Rabobank Zeist.
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

2

Voorts is het redelijk en normaal procesrechtelijk verkeer dat een partij de tegenpartij het recht toekomt om inhoudelijk te reflecteren op de stellingen en andere processtukken.

En bovendien: art 6 EVRM

datum

Rabobank Zeist,
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

14-1-2011

'Verdediging van Wilders was geneuzel in de marge'

De verdediging van Geert Wilders was een slap verhaal, waarin Wilders bovendien tekort werd gedaan. Dat zegt Ties Prakken, één van de advocaten van de benadeelde partijen in het Wildersproces, in *De Helling*, kwartaalblad voor linkse politiek. Volgens Bram Moszkowicz heeft haar kritiek er mee te maken dat ze ouder wordt.

Ties Prakken in het tv-programma *Nieuwsuur*

Vera Spaans
journalist

'Ik had gehoopt op een mooi doorwrocht verhaal over het belang van de vrijheid van meningsuiting,' zegt Prakken over de verdediging van Bram Moszkowicz. 'Daar valt namelijk van alles over te zeggen. Ik ken ook advocaten die zo'n principieel betoog hadden kunnen houden, maar Moszkowicz is daar de advocaat niet naar. Wat hij te berde bracht over de vrijheid van meningsuiting is oude koek.'

Prakken is emeritus hoogleraar straf-(proces)recht en officieel gepensioneerd als advocaat bij het Amsterdamse Böhler Advocaten. Voor het decembernummer van *De Helling* werd zij geïnterviewd (door Iris van Domselaar en Heleen de Jonge van Ellemeet). Dit interview vond plaats mede naar aanleiding van haar boek, *Politieke verdediging: een analyse van historische en actuele politieke strafzaken en de strategie van de verdediging*, dat in 2010 verscheen (Zie p. 29 voor een recensie). Vanaf het prilste begin heeft Geert Wilders gezegd dat zijn rechtszaak een politiek proces is. Dit is volgens de maatstaven van Prakken niet zonder meer het geval, en Wilders legt zijn stelling volgens de advocaat ook nergens uit. Maar wat in elk geval ontbreekt, zegt ze, is een politieke verdediging.

Moszkowicz beperkte zich tot, wat zij noemt, 'feitelijk geneuzel in de marge': 'Een verdediging in de orde van "dit-heeft-hij-niet-precies-zo-gezegd" en "bewijs-dat-maar-eens".' Ook kritiseert zij het feit dat Wilders zich, op aanraden van Moszkowicz, het hele proces heeft beroepen op zijn zwijgrecht. Voor gewone verdachten is dat verstandig, betoogt Prakken, maar niet voor iemand die staat voor een groter, het individu overstijgend belang. 'Deze verdediging doet daarom tekort aan Wilders: hij, de politicus, die altijd uitstraalt: "Hoor mij altijd flink zeggen wat ik echt vind", houdt in de rechtszaal plots zijn mond. Dat is tegenstrijdig. Hij laat het na om via dit proces zijn politieke positie te legitimeren, terwijl dit proces zich daar bij uitstek voor leent.'

Bram Moszkowicz wil niet inhoudelijk reageren op de kritiek. 'Ik heb een keer, omdat ik punten moest halen voor de Orde, een dag een cursus gevolgd bij Ties Prakken,' zegt hij. 'Dat was een verloren dag, in alle opzichten. Je kunt ook merken dat mevrouw Prakken ouder wordt. Vroeger school er nog weleens iets zinnigs in wat ze zei, tegenwoordig is dat nergens te ontwaren.'

Wat ze zegt is bovendien onjuist, zegt Moszkowicz, al wil hij niet uitleggen waarom zijn verdediging wel goed was. 'Mevrouw Prakken is werkelijk de enige die deze kritiek op mij heeft. Vriend en vijand hebben mij juist gecomplimenteerd met mijn verdediging.'

Bram Moszkowicz in het tv-programma *Nieuwsuur*

Wat maakt een verdediging tot een politieke verdediging?

Theo van Schagen
redactielid

'Het recht is gestolde politiek' – deze stelling wordt vaak aan studenten voorgehouden en als juist gepresenteerd. De politiek is weliswaar 'partijdig', maar als dit eenmaal heeft geleid tot wetgeving, dan beschouwt men die als 'neutraal', immers, het geldt voor iedereen en het wordt toegepast door een onafhankelijke rechter. De rol van de politiek is dan uitgespeeld.

Het is deze visie waar Ties Prakken en Jan Fermon zich tegen verzetten. Zij schreven *Politieke verdediging – Een analyse van historische en actuele politieke strafzaken en de strategie van de verdediging* (medio 2010 verschenen). Fermon is advocaat in Brussel en strafrechtonderzoeker aan de Universiteit Maastricht. Ties Prakken, eveneens advocaat, is emeritus hoogleraar strafrecht aan dezelfde universiteit.[1] Zij vinden dat die 'gestolde politiek' geenszins neutraal is omdat het de resultante is van machtsverhoudingen in de samenleving. Het zijn immers de machthebbers die hun belangen verankeren in het recht. Dat leidt ertoe dat men al gauw in aanraking komt met het strafrecht indien men zijn grondwettelijke rechten volledig wil benutten, zoals de vrijheid om zich te verenigen en om zich te uiten.

Het boek behandelt aspecten van de politieke verdediging. Wat maakt een proces tot een politiek proces en wat maakt een verdediging tot een politieke verdediging? Volgens de schrijvers hangt het van de opstelling van het OM af of een proces 'politiek' wordt. Of een verdediging politiek wordt, dat hangt af van het oordeel van de verdachte en van zijn advocaat. Enkele voorbeelden: Zo heeft de opstelling van het OM er voor gezorgd dat Nelson Mandela is berecht als 'terrorist' waardoor het een politiek proces werd en in de geruchtmakende zaak van 'Dreyfus' werd de verdediging een politieke verdediging door het beroemde geschrift *J'Accuse* van Emile Zola (zelf geen advocaat).

Jan Fermon, Ties Prakken, *Politieke verdediging – Een analyse van historische en actuele politieke strafzaken en de strategie van de verdediging*. Wolf Legal Publishers, 2010. www.wolfpublishers.nl. ISBN-10: 9058505448, ingenaaid, € 35. Zie ook https://sites.google.com/site/politiekeverdediging/

De auteurs zien de politieke verdediging dus niet als een neutrale aangelegenheid maar meer als het bieden van steun aan emancipatorische bewegingen, ook al impliceert dat uiteraard niet dat men die daden ook altijd goedkeurt.

Ook voor het OM

Het boek bevat veel nuttige informatie voor zowel iemand die alleen iets meer over dat onderwerp wil weten als voor iemand die ook daadwerkelijk zelf rechtshulp verleent. Het is ingedeeld in vier delen die zich ook goed afzonderlijk laten lezen. De concepten van de politieke verdediging met theoretische beschouwingen vindt men in deel I. In deel II wordt ingegaan op de deelaspecten van de politieke verdediging met voorbeelden en oplossingen. Deel III bevat een volledig uitgewerkt voorbeeld van een actuele zaak die in België heeft gespeeld. (De zogenoemde 'DHKP-C-zaak' die betrekking had op een aanslag op een industrieel waarbij de aanslag door de Turkse overheid bestempeld werd als een poging om de Turkse staat omver te werpen.)

Deel IV bevat tips en adviezen voor de praktijk waarmee cliënten en advocaten hun voordeel kunnen doen. De auteurs realiseren zich dat het boek daarmee niet alleen gezien kan worden als een soort trukendoos voor advocaten maar ook van waarde kan zijn voor het OM. Volgens hun eigen mededeling hebben zij dit op de koop toe genomen. Dit vierde deel van het boek zou zich, naar mijn mening, goed lenen voor een afzonderlijke uitgave in het fonds *Ars Aequi Libri*. Dus een beknopte handleiding, aangevuld met jurisprudentie, voor studenten en voor advocaten die zich op dat gebied begeven.

Aan het slot is een literatuurlijst opgenomen en een lijst van rechtszaken waarin de auteurs als advocaat (mede) de verdediging hebben gevoerd. Ook is een verklarende lijst aanwezig van Belgische en Nederlandse rechtstermen. Zo leren we dat een verdachte alleen die naam heeft bij de politie – zodra er een rechter aan te pas komt promoveert hij tot 'beklaagde'. Evenzo leert men dat de deken van de Orde van Advocaten in België luistert naar de mooie naam 'Stafhouder'.

Tot slot een laatste wens: bij een eventuele herdruk zou een trefwoordenregister de gebruikswaarde bepaald verhogen.

1 Zie ook voor in dit blad de kritiek die zij had op het gebrek aan politieke verdediging door Moszkowicz in het Wildersproces.

Na 'kankerneger' volgt een boete

■ 25-jarige moet van rechter ook schadevergoeding betalen na uitschelden man

Adri Vermaat 12-1-2011 TROUW

ROTTERDAM – De politierechter in Rotterdam heeft een 25-jarige verdachte veroordeeld tot het betalen van 150 euro immateriële schadevergoeding aan een man, die hij had uitgescholden voor 'kankerneger'.

Het toewijzen van immateriële schadevergoeding in een discriminatiestrafzaak is in Nederland tot nu toe ongebruikelijk. Het incident deed zich voor in augustus 2008, maar de zaak kwam pas gisteren voor de rechter. Naast het toekennen van de immateriële schadevergoeding legde de rechter de verdachte voor zijn beledigende tekst een boete op van 250 euro.

In zijn vonnis kwalificeerde de rechter het woord 'kankerneger' als een 'heel kwalijke belediging'. „Het is heel krenkend. Mensen worden op deze aarde geboren als blank, zwart, geel of misschien wel rood. Zij worden geboren zoals zij zijn", stelde de rechter. Op een vraag van hem antwoordde de verdachte 'discriminatie niet nodig' te vinden.

Het slachtoffer eiste van verdachte 750 euro voor de door hem geleden geestelijke schade. Maar de rechter hield er rekening mee dat zijn vordering beperkt bleef tot het ene scheldwoord op de bewuste augustusdag.

De gevolgen waren destijds voor alle betrokkenen groot. De uitgescholden man, die op weg was naar een restaurant, stapte met een mes de shoarmazaak binnen van waaruit hij verbaal was belaagd. Daar stak hij een vriend neer van de 25-jarige die hem voor 'kankerneger' had uitgescholden. De man werd opgepakt en zat voor de steekpartij een straf uit van negen maanden.

'Mensen worden geboren zoals ze zijn'

Voor de politierechter bleek gisteren dat de verdachte die 'kankerneger' riep het slachtoffer al meer dan vier jaar zonder aanleiding bij ieder bezoek in zijn dorp discrimineerde. Hiervoor was hij al eerder veroordeeld. Toen hij 2,5 jaar geleden opnieuw de fout inging, liep hij nog in een proeftijd. De rechter noemde het 'bijzonder pijnlijk' voor het slachtoffer dat justitie deze proeftijd om onverklaarbare reden ongemoeid liet.

Jodenhaat: werken in Anne Frank Huis

UTRECHT – De 18-jarige Omar E. uit Utrecht die zich schuldig heeft gemaakt aan het discrimineren van Joden op de website GeenStijl moet zestien uur in het Anne Frank Huis werken. Dat bepaalde de rechtbank in Utrecht gisteren conform de eis van het OM. De rechter veroordeelde E., die nog meer op zijn kerfstok heeft, ook tot tachtig uur werkstraf, waarvan de helft voorwaardelijk.

E. zei in een interview aan GeenStijl onder meer dat Joden moeten worden uitgeroeid. Zijn raadsman betoogde dat E. niet moest worden veroordeeld, omdat hij veel negatieve publiciteit kreeg en zelf ook is beledigd. De rechtbank oordeelde dat E. dit over zichzelf afriep door een interview te geven.

ENAIT
ADVOCATENKANTOOR

ADVOCATENKANTOOR ENAIT
mr. M.F.A. Enait, LL.B, LL.M
Mauritsweg 32 A
3012 JT ROTTERDAM

T: 010- 433 11 92
F: 010- 413 87 71
E: info@enait.nl
I: www.enait.nl

Advocatenkantoor Steijnen, Olof & Stelling
T.a.v. mr. N.M.P. Steijnen
Couwenhoven 52-05
3703 ER ZEIST

Uitsluitend per reguliere post

Rotterdam, 8 december 2010

Onze referentie: 2010091
Uw referentie:

Inzake: **AMIN / Wilders**

Betreft: Toezending van stukken

Hierbij wordt u zonder begeleidend schrijven toegezonden:

X Ingevolge uw verzoek/ mijn toezegging

o Ter ondertekening en terugzending

o Ter kennisneming

o Om te behouden

o Met het verzoek even telefonisch contact met mij op te nemen

o Naar aanleiding van ons telefonisch onderhoud d.d.

Hoogachtend,

t/o

mr. M.F.A. Enait, LL.B, LL.M

26-10-2010

DE RECHTBANK-MOORS: NIET VOORINGENOMEN MAAR JUIST TE LANKMOEDIG JEGENS WILDERS

Anders dan zijn rethoriek luidt had Wilders in de nu door zijn toedoen naar huis gestuurde mr. Moors en companen rechters die zich jegens hem bepaald meegaand opstelden. En die niet alleen ten opzichte van hem, maar ook jegens het optreden van het OM ten faveure van hem, Wilders, een buitengewone inschikkelijkheid aan de dag legden.
En zo'n ploeg rechters stuurt Wilders dan als waren zij bevooroordeeld naar huis! Niet valt in te zien dat hij er daarmee op vooruit zal kunnen gaan.

Moors en zijn mederechters legden jegens Wilders een mate van lankmoedigheid en volgzaamheid aan de dag die ertoe heeft geleid dat zelfs juridische grenzen werden overschreden. Nooit eerder zal er in ons land een strafproces zijn gevoerd waarin dag in dag uit, uur na uur niets anders viel te beluisteren dan de verkondiging vanuit diverse partijen dat de verdachte onschuldig zou zijn.

Dat begon overigens zelfs al voor de zitting, bij het door rechter Moors c.s. toegestane zgn. 'deskundigen'-verhoor naar de 'kwaadaardigheid' van de islam.

Het door Moors c.s. instemmen met een dergelijke falikante exercitie vormde een volstrekt schandalige en ontoelaatbare handelwijze van de hier betrokken rechters. Als een van de belangrijkste peilers van zijn verdediging was Wilders erop uit om, met behulp van 'deskundigen', zogenaamd te 'bewijzen' dat de islam een immens gevaar voor de maatschappij vormt.
Weliswaar leert de jurisprudentie dat een verdachte middels getuigen in de gelegenheid dient te worden gesteld om 'de waarheid' van hetgeen door hem wordt gesteld in rechte aan te tonen. Maar daar waar, zoals in dit geval, al op voorhand voor elk redelijk denkend mens vaststaat dat 'de waarheid' over de islam niet met behulp van 'deskundigen' bewezen kan worden, kan een ordentelijke rechtbank bij nadere overweging, anders dan Moors en zijn mederechters deden, het zich dus besparen om Wilders voor een dergelijke bij voorbaat vruchteloze exercitie ruim baan te geven.

Het effect daarvan is immers dat die manier Wilders alleen maar een extra podium wordt verschaft voor zijn anti-islam hetze. En hem bovendien nog een door niets gerechtvaardigd propagandistische voordeel in handen wordt gespeeld op de koop toe.
Om te beginnen met dit eerste aspect: door aan een dergelijk zogenaamd 'deskundigen-onderzoek' naar de 'kwaadaardigheid van de islam' hun medewerking te verlenen, gaven ook Moors c.s. steun aan de even absurde als gevaarlijke illusie dat zich 'wetenschappelijk' zou laten vaststellen of de islam een gewelddadige en gevaarlijke religie zou vormen.

En het tweede aspect, het propaganda-voordeel daarvan, is dan voor Wilders mooi meegenomen. Zijn redenering is immers dat nu hij, Wilders, middels zijn getuigen-deskundigen 'bewezen' zou hebben dat de islam een gevaar vormt, door elke rechter voort-

aan van de kwaadaardigheid van de islam zou moeten worden uitgegaan. Rechters die er nu nog blijk van zouden geven niet in die 'waarheid' te geloven, kwalificeren zich daarmee dan op slag als ook volstrekt oneerlijke en onpartijdige rechters.

Wilders wil, bij de herstart van het proces, nu nog meer 'islam-deskundigen' van de door hem gewenste snit onder ede doen horen dan eerder door rechtbank-Moors aan hem waren toegewezen. Zijn gelijk zou daarmee ditmaal nog krachtiger 'wetenschappelijk' bevestigd worden. Wat dan, in zijn redenering, zou maken dat hij, nog des te meer, nimmer veroordeeld zou kunnen worden. Want wie bij uitingen de waarheid spreekt en gelijk heeft, kan natuurlijk door een eerlijke rechter nooit worden veroordeeld.

De logica waartoe Wilders hier, met medewerking van Moors c.s., zijn toevlucht blijkt te nemen is intellectueel en juridisch geen hoogstandje. Doorgaans redeneren vooral pubers en kroegpubliek op een dergelijk niveau. Ook Wilders weet heel goed dat 'de waarheid' die hij aldus bewezen stelt te hebben, op slag weer verschrompelt tot nog maar alleen 'zijn particuliere waarheid' op het moment dat er ook maar één islam-deskundige aan bod zou komen die 'wetenschappelijk' het tegendeel aantoont. Dat is dan de wet van Popper, waarvan ook Wilders ooit gehoord moet hebben, al geeft hij daar geen blijk van.

Dus al slaagt Wilders erin om bij de volgende set rechters straks honderd anti-islam 'deskundigen' af te dwingen, het zal hem op geen enkele wijze juridisch baat kunnen brengen.

Iets anders is of een rechtbank het kan toestaan dat Wilders op die manier, en ditmaal nog omvangrijker, opnieuw een forum zal worden geboden om, nota bene in een strafproces tegen hem, een anti-islam hetze te voeren. Met als slotakte de proclamatie van het 'wetenschappelijk bewezen' definitieve gelijk van Wilders. Want die vertoning staat ons dan, met des te meer nadruk, straks dus opnieuw te wachten. Als de lijn-Moors c.s. op dit onderdeel ook door de nieuw aan te wijzen rechters zal worden gevolgd.

Hetgeen overigens, zoals hierboven al terzijde is vastgesteld, rechtens volkomen ontoelaatbaar zou zijn. Want allereerst kan een zichzelf respecterende rechtbank niet toestaan dat zij op die manier wordt gemanipuleerd. Maar bovenal geldt hier dat, nu gebleken is dat Wilders zich een weg zoekt om ook op die manier zijn anti-islam hetze te voeren, de rechtbank ook daarom daaraan volstrekt geen medewerking kan verlenen, omdat zij zich dan medeschuldig zou maken aan het bevorderen van de door Wilders gevoerde hetze tegen de islam. Nu, zoals ook Moszkowicz in zijn pleidooi enigzins benauwd en dunnetjes heeft moeten erkennen, een campagne tegen de islam onvermijdelijk impliceert dat daarmee ook moslims in een kwaad daglicht worden gesteld, zou het door de rechtbank bieden van extra gelegenheid aan Wilders om met behulp van zogenaamde 'deskundigen' de islam, en daarmee dus ook moslims, als geloofsgroep te schofferen, immers met zich meebrengen dat de rechtbank ook

zelf zich daarmee rechtstreeks schuldig zou maken aan schending van de wet en van internationale verdragen gericht tegen belediging en discriminatie van bevolkingsgroepen vanwege hun geloofsovertuiging.

Dat Moors en zijn mederechters een dergelijke gotspe van het door Wilders zogenaamd laten 'bewijzen' van de kwaadaardigheid van de islam, en daarmee van de moslims, wél hebben geduld, al kon daar bij voorbaat al voor Wilders niets van juridische betekenis uit voortvloeien, was dus een blunder van de eerste orde. Die zich dan ook niet voor herhaling leent.

Stel dat in de periode voor WO II, in het toen in ons land heersende klimaat van 'beschaafd' anti-semitisme tot in de hoogste kringen toe, een politicus wegens anti-semitische uitlatingen voor de rechter zou zijn gebracht en stel dat hem door de rechter de gelegenheid zou zijn geboden om, met behulp van de ook toen rijkelijk voorhanden zogenaamde anti-joodse 'deskundigen' te 'bewijzen' dat de joodse leer en de joden een bedreiging vormden voor onze samenleving. Van zulke rechters zou dan tot op de dag van vandaag, met naam en toenaam, schande worden gesproken. Dat lot dient hier ook Moors c.s. toe te vallen.

Ik gaf hierboven al aan dat één tegengetuige voldoende zou zijn geweest om elke pretentie van Wilders dat hij 'wetenschappelijk bewezen' zou hebben dat de islam een gevaar vormt onderuit te halen. Het OM had die enkele tegengetuige moeten leveren, al was het maar om hier elke schijn te vermijden. Maar het OM deed niets en beperkte zich ertoe om, zonder ook maar met de ogen te knipperen, vrijspraak voor Wilders te eisen. Ook de rechtbank zelf had vervolgens nog voor en dergelijke tegengetuige kunnen zorgen, om hier Wilders pretentie dat hij 'wetenschappelijk bewezen' zou hebben dat de islam een gevaar vormt de pas af te snijden. Maar ook de rechtbank deed niets in dit opzicht en maakte zich al op om vonnis te gaan wijzen.

Ik zei het al, het proces geleid door Moors c.s vormde een continuum van dagenlange exclusieve betogen vanuit diverse hoeken waarom Wilders vrijgesproken zou moeten worden. Met name ook vanuit het OM. Een in een strafproces nog nimmer vertoonde toestand. En op die ene procesdag waarop er ruimte was voor een afwijkend geluid, de dag dat de benadeelde partijen aan het woord kwamen, werd door Moors c.s. volstrekt verboden om van de opstelling van het OM zelfs maar te reppen. Op de door mij onmiddellijk bij de aanvang van mijn betoog gestelde vraag: 'Mag ik zeggen dat mijn belanghebbenden niet blij zijn met de opstelling van het OM?', luidde het onmiddelijke antwoord van Moors c.s.'Nee', zoals iedereen die dag op het journaal heeft kunnen zien. Waar we hier getuige van waren was een absolute krampachtigheid van Moors c.s. om het optreden van het OM, waarbij voor Wilders vrijspraak werd gevraagd, buiten elke kritiek te houden. Een wettelijke basis voor deze door Moors c.s. toegepaste censuur heb ik die middag niet gehoord en ook verder nergens kunnen vinden.

Het voert te ver om in het kader van dit artikel ook nog eens uitvoerig te onderbouwen waarom de opstelling van het OM alle perken van het recht te buiten gaat. Dat zal bij een andere gelegenheid gebeuren. Hier wordt volstaan met de opmerking dat het de uitgesproken bedoeling is geweest van de wetgever dat als het hof een bevel geeft om te vervolgen, het OM ook daadwerkelijk dient te vervolgen. Wat iets anders is dan, tegen heug en meug, een dagvaarding uitbrengen en de zaak vervolgens weer droppen. Met, zoals in kwestie, dan als nevengevolg dat de benadeelde partijen er voor piet snot bij staan. Want als het OM geen zaak ophoudt jegens de verdachte, dan kunnen zij met hun vorderingen niet als het ware meeliften met de vordereing van het OM, zoals hier het systeem van de wet vormt. En als Moors c.s. de benadeelde partijen dan ook nog eens verbieden om aan te voeren waarom zij, in tegenstelling tot het OM, van mening zijn dat Wilders wél veroordeeld zou moeten worden, dan worden hun rechten op die manier volstrekt illusoir gemaakt. Want als er geen veroordeling komt, zijn er immers per definitie, althans in juridische zin, ook geen benadeelden, zo simpel is hier de juridische logica.

Niet de vooringenomenheid van Moors c.s. jegens Wilders vormde dus een valse start. Maar juist hun krampachtige pogingen om het tegendeel te bewijzen.

Mr. N.M.P. Steijnen

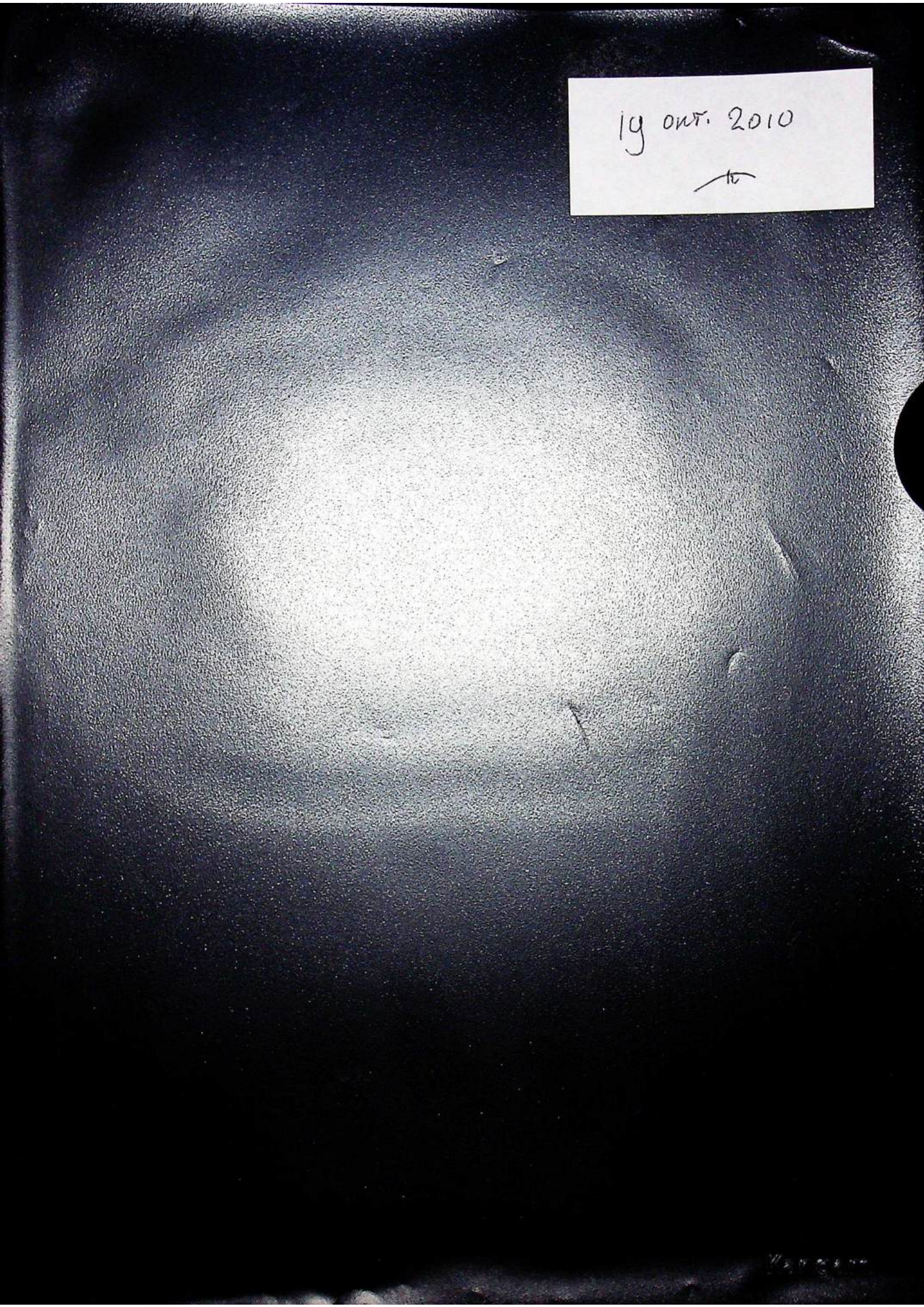
27-10-2010

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

Het OM is van het meningsverschil
over het geluidsbegrip in de
Gemeente

datum

Rabobank Zeist.
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

19 out. 2010

Moszkowicz ruziet met advocaat Enait

18-10-2010 15:08 | gewijzigd 18-10-2010 15:48 | Binnenlandredactie

Advocaten

AMSTERDAM – Advocaat mr. Bram Moszkowicz, raadsman van Geert Wilders, is maandagmiddag in aanvaring gekomen met advocaat Mohammed Enait, die klagers vertegenwoordigt.

In de rechtszaal noemde Enait Wilders „een kleine Hitler", waar hij in één adem aan toevoegde: „zoals een gerespecteerd Kamerlid hem ooit noemde."

Moszkowicz reageerde geprikkeld. „Wilders vindt dat u alles moet kunnen zeggen, maar daar ben ik het niet mee eens. Ik wil niet dat u hem Hitler noemt."

De rechtbank gebood Enait zich „fatsoenlijk te gedragen." Enait, zelf orthodox moslim, is bekend geworden omdat hij om religieuze redenen niet wil opstaan als de rechters binnenkomen, een vast gebruik in Nederland. Nadat de Raad van Discipline Enait berispte, vernietigde het Het Hof van Discipline die berisping eind vorig jaar weer.

Advocaat Enait stelde maandagmiddag dat de anti-islamitische uitlatingen van Wilders leiden tot discriminatie en achterstelling van en agressie tegen moslims. „De moskee waar ik vroeger als jongen kwam, is in brand gestoken. Een man die dreigde mijn baard in de fik te steken, is veroordeeld tot een werkstraf van tachtig uur. Vrouwen met hoofddoeken worden beschimpt en bespuugd."

Hij sprak van een „postmoderne heksenjacht". „De bron van alle onheil is één persoon: Wilders." Doelend op de invloed die Wilders momenteel op het regeringsbeleid heeft, zei Enait: „De stroper is inmiddels jachtopziener geworden." De rechters hield hij voor: „Ik vraag u dat het geweten van de rechtsstaat niet wordt overstemd door de onderbuik van de rechtsstaat."

Kort voor het conflict tussen Moszkowicz en Enait ontstond ook al ophef rond advocaat mr. N. Steijnen, een andere advocaat die optreedt namens mensen die aangifte deden tegen Wilders.

Steijnen uitte maandagmiddag aan het begin van zijn betoog kritiek op het openbaar ministerie (OM). Hij zei dat het OM de klagers „volkomen in de kou" heeft laten staan.

Die opmerking was tegen het zere been van de officieren van justitie mr. B. van Roessel, mr. P. Velleman en Wilders' raadsman mr. Bram Moszkowicz, maar ook de rechters. Advocaten van de zogeheten benadeelde partij is het niet toegestaan om een oordeel te geven over het optreden van het OM. Ze mogen alleen onderbouwen waarom er huns inziens een schadevergoeding zou moeten komen.

Toen Steijnen toch weer een opmerking maakte over het optreden van het OM, greep de rechter in. „Ik ben het zat. U hebt duidelijk een grens bereikt", zei een van de rechters. Hij gaf Steijnen na een korte schorsing van de zaak een laatste kans. Toen Steijnen heen en weer liep om documenten te overhandigen, riep Moszkowicz geërgerd: „Hou daar mee op, ik wil die stukken van u niet."

Prof. mr. Ties Prakken, een andere advocaat die moslims vertegenwoordigt, zei te hopen dat de rechter in de zaak-Wilders „niet zal meedeinen op de golven van de publieke opinie." Prakken zei dat een vrijspraak van Wilders betekent dat „hij en anderen zich vrij kunnen voelen beledigende en haatzaaiende uitlatingen" richting moslims te maken en „er vermoedelijk nog een schepje bovenop doen. Daardoor zullen moslims zich nog meer dan nu onveilig en vogelvrij voelen."

Onenigheid tussen aanklagers Wilders

25-10 2010

Aanklagers van Geert Wilders zijn verdeeld: Mohamed Rabae en René Danen vinden dat advocaten Steijnen en Enait hun zaak schaden "Wij hebben geen behoefte aan slecht voorbereide mensen die meer kwaad dan goed doen" Tactiek van aanklagers gaat op de schop voor nieuw proces Groep klagers moet groter Oproep aan kerken, vakbonden en migrantenorganisaties om zich bij de benadeelde partijen te voegen (pagina 03)

Nieuwe koers aanklagers

Aanklagers van Geert Wilders vragen medestanders zich bij hen te voegen Onvrede over advocaten "Steijnen en Enait schaden onze zaak"

De aanklagers van Geert Wilders wijzigen hun tactiek voor het hernieuwde proces tegen de PVV-leider. Ze willen dat de groep klagers groter wordt en roepen kerken, vakbonden en migrantenorganisaties op zich bij de benadeelde partijen te voegen. Daarmee hopen ze een sterker blok te vormen, zo verklaren de voorzitters van de aanklagende partijen Landelijk Beraad Marokkanen en Nederland Bekent Kleur, Mohamed Rabbae en René Danen.

Toch zitten er nu al scheuren in het blok van benadeelden. Rabbae en Danen vinden dat advocaten Nico Steijnen en Mohammed Enait hun zaak schaden. Steijnen en Enait staan de Beweging tot Herstel van het Respect bij. Ze staan aan dezelfde kant als Rabbae en Danen. De twee partijen hebben echter geen enkel contact en dat zal er ook niet komen. "Deze twee mannen kwamen de zesde zittingsdag ineens de rechtszaal binnen en namen het woord. Daar wisten wij niets van. Over onze eigen advocaten zijn we wel zeer tevreden", zegt Danen. Rabbae voegt toe: "Wij hebben geen behoefte aan slecht voorbereide mensen die meer schaden dan goed doen."

"Belachelijk dat het OM zo duidelijk Wilders' kant kiest."
MOHAMED RABBAE, LANDELIJK BERAAD MAROKKANEN

Wilders wordt vervolgd voor discriminatie, groepsbelediging en haat zaaien. Afgelopen vrijdag wraakte Wilders' advocaat Bram Moszkowicz de rechtbank wegens partijdigheid. Met succes: de zaak-Wilders moet helemaal over, met andere rechters.

Wilders mag dan andere rechters krijgen, de aanklagers willen ook andere officieren van justitie. Zij zagen het proces vooraf al niet zitten en eisten op alle verdenkingen vrijspraak voor Wilders. Rabbae: "De officieren vervangen is juridisch mogelijk. Het is belachelijk dat het Openbaar Ministerie in deze zaak zo duidelijk Wilders' kant kiest." Hoe de klagers het vervangen van de officieren wil aanpakken, maken ze komende week bekend. Het is nog onduidelijk wanneer de nieuwe rechtszaak tegen Wilders weer begint.

Wilders' aanklagers hebben vertrouwen in een goede afloop van hun zaak. Danen: "Wilders zou zich wel eens verslikt kunnen hebben door het proces over te laten doen."

Wie is wie?

- **Aanklagende groep 1:** Nederland Bekent Kleur, Landelijk Beraad Marokkanen, Turkse Arbeidersvereniging Nederland, MAAP (Arubaans-Antilliaanse stichting)
- **Advocaten:** Ties Prakken en Michiel Pestman
- **Aanklagers groep 2:** Beweging tot Herstel van het Respect (verenigde moskeeën).
- **Advocaten:** Nico Steijnen en Mohammed Enait
- **Beklaagde:** Geert Wilders.
- **Advocaat:** Bram Moszkowicz

ENZO VAN STEENBERGEN
REPORTER.NL@METRONIEUWS.NL

Henry Sarolea, Michiel Pestman, Nico Steijnen en Ties Prakken,advocaten van de benadeelden in het proces tegen Geert Wilders, overleggen met elkaar.

Proces laat moslims veelal koud

Het kost op een zondag in Amsterdam Slotervaart de nodige moeite moslims te vinden die het proces tegen Wilders iets kan schelen. De een weet überhaupt niet dat er een rechtszaak gaande is, een ander is gestopt met tobben sinds Mark Rutte 'de baas' is. Of neem scholier Hicham el Morabet (15). Hij vindt de hele ondememing om Wilders voor de rechter te brengen tot mislukken gedoemd. "Hij zal toch nooit veroordeeld worden. Waarom niet? Omdat Nederlandse rechters niet te vertrouwen zijn."

Aan vertrouwen in de Nederlandse rechtstaat ontbreekt het Mo Bouchibti (30) niet. De jeugdtrainer van zaalvoetbalclub AORC drinkt met z'n collega's Karim (28) en Najib (32) koffie in grillroom Avenida. Ze hebben het er toevallig net over. "Weet je wat het is", zegt Bouchibti. "Moslims draaien twee keer op voor het proces tegen Geert Wilders: eerst worden we beledigd en vervolgens moeten we belasting betalen voor deze rechtszaak. En dat voor een zaak die sowieso al niemand in Nederland zag zitten." Drie cruciale fouten zijn er gemaakt, somt Bouchibti op. "Eén: het OM ziet geen zaak. Twee: het proces is op tv en wordt zo een Jerry Springer-show. Drie: de rechtbank maakt fout op fout. Ik bedoel: begin er dan niet aan. Scheelt ons een hoop geld en ergernis."

WIELS RIGTER

Rechtspraak Fouten en slordigheden spelen PVV-leider in de kaart

Wilders' politieke agenda: leg rechters aan banden

Vervolg van pagina 1

Vervolgens hebben de rechters die de zaak-Wilders inhoudelijk behandelden niet gekozen voor een magistratelijke houding, maar waren ze – vooral voorzitter Jan Moors – losjes en slordig: Moors hóéfde Wilders niet te verwijten dat die het debat mijdt, hij hóéfde geen begrip te tonen voor een dame die Wilders' film *Fitna* weigerde te zien.

Daar bovenop kwamen twee echte fouten. Raadsheer Tom Schalken, medeverantwoordelijk voor het be- ' tot vervolging, ging tijdens een ıer in discussie met een getuige van de verdediging. En de rechtbank stond vervolgens, tegen vast rechtsgebruik in, niet toe dat die getuige hierover zou worden gehoord.

Er is dus harde kritiek mogelijk op deze rechters, evenals harde zelfkritiek ván de rechterlijke macht. Maar in het koor van critici komt niemand boven Wilders zelf uit. Zijn negatieve kwalificaties zijn er echter niet alleen na fouten, maar na elke beslissing die hem onwelgevallig is. Al helemaal aan het begin van het proces stelde Wilders dat 'het rechtssysteem in Noord-Korea beter is'.

Toen hij het koud had in de rechtszaal vergeleek hij die met 'de Goelag Archipel'. Voordat hij kwaad was op de rechters, was hij boos op het Openbaar Ministerie, want dat 'keek je niet eens aan'. Tot het OM vrijspraak eiste.

Vorige week zei Wilders zelfs dat hij 'miljoenen mensen niet ongelijk kan geven als zij een bijl zetten aan de wortel van wat toch heel belangrijk is in Nederland, de onafhankelijke rechter'.

Wilders is op zo'n moment niet alleen een ontevreden verdachte. Hij is óók leider van de derde politieke partij van het land. En zijn kritiek valt samen met zijn politieke agenda: 'de vrijheid van rechters aan banden leggen', zoals het in zijn verkiezingsprogramma staat.

Voor de rechters is het hierdoor moeilijk zich te verweren: zij bijten van zich af omdat ze geen inmenging van de politiek willen, maar kunnen dat niet te veel doen omdat zij daarmee ook iets zeggen over de verdachte Wilders, die aan hun oordeel is overgeleverd.

Sommige rechters ontkennen eenvoudig de – toch in het oog springende – miskleunen. Het is 'een stukje beeldvorming', zegt de president van het hof in Amsterdam. Rechters moeten gewoon beter met de camera leren omgaan, vindt de voorzitter van de rechtersvakbond.

Anderen lukt het niet de media te bespelen zoals Wilders en diens advocaat Bram Moszkowicz. De president van de Hoge Raad, Geert Corstens, houdt in *Buitenhof* een afgewogen verhaal – mét zelfkritiek – maar alleen zijn bezwaren tegen het 'ondermijnen van de rechtsstaat' door Wilders halen het nieuws. En dus zal ook hij op velen als probleemontkenner overkomen.

Zo, met fouten en deels defensieve reacties, helpen de rechters Wilders om de weg vrij te maken voor maatregelen die hun onafhankelijkheid verkleinen. Zoals het invoeren van minimumstraffen en van gekozen rechters en officieren van justitie: 'De beste manier om een eind te maken aan de wereldvreemdheid van rechters', aldus het PVV-programma. 'Reken maar dat hun straffen dan een stuk meer in lijn zullen zijn met hoe de burgers er over denken.'

Rechtspraak Wilders ondermijnt vertrouwen

Rechters reiken zelf de munitie aan

25 mei 2010

Geert Wilders wil het gezag van rechters onderuit halen. Met foute beslissingen en defensieve reacties helpen de rechters hem een handje.

Kustaw Bessems
Merel van Leeuwen
AMSTERDAM

Het patroon is inmiddels al te bekend: er zijn problemen met integratie, Wilders gaat tekeer, de rest is verontwaardigd en Wilders lijkt de enige die de problemen erkent.

Of: klimaatonderzoekers maken fouten, de PVV verklaart iedereen die in een opwarmende aarde gelooft voor gek, anderen schieten de wetenschappers te hulp en de PVV is de kampioen van de sceptici. Dezelfde riedel is op te schrijven over ontwikkelingssamenwerking. Over cultuur. Over media. Of over de gevestigde politiek. En sinds het rampzalig verloop van het Wildersproces óók over de rechterlijke macht.

Geert Wilders had al iets tegen de zittende rechters voordat hij zelf werd vervolgd. 'Als je die rechters hun zin geeft, hanteren ze het D66-verkiezingsprogramma', zei hij tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 2008. 'Ze geven strafregels voor verkrachting en een taakstraf voor een dubbele moord.' Het is maar één voorbeeld. Uit een sleuteltoespraak van de PVV-leider, over de twee Nederlanden die hij ziet. Het ene Nederland is dat van de elite. Het andere, aldus Wilders, is 'mijn Nederland'.

Toen het proces tegen Wilders begon, was dan ook duidelijk – en rechters hadden zich hierop kunnen voorbereiden – dat het voor Wilders een aanval op de rechterlijke macht zou worden. Wilders was uiteraard liever niet vervolgd, maar nu dat toch gebeurde, kon het definitieve beuken beginnen op het laatste bastion van de elite.

Van de rechters die betrokken waren bij Wilders' zaak werd dus een uitmuntend en onberispelijk optreden gevraagd. In plaats daarvan hebben zij hem munitie geleverd. Om te beginnen met de beslissing van het gerechtshof in Amsterdam dat het Openbaar Ministerie Wilders móést vervolgen, ook al zag het niets in de zaak. Ook als dat besluit terecht was, had het hof kunnen volstaan met een sobere, zakelijke toelichting. Maar het schreef een politiek getint pamflet tegen Wilders, dat de verdachte in sommige passages al schuldig verklaarde.

Lees verder op pagina 3

VVD en PVV wilden ruimte voor belediging

25 mei 2010

DEN HAAG – VVD en PVV waren er tijdens de kabinetsformatie op uit om het verbod op groepsbelediging in te perken en zo de vrijheid van meningsuiting uit te breiden. Het was de bedoeling dat politici niet vervolgd konden worden voor beledigende uitspraken, omdat zij die doen in het kader van het maatschappelijk debat. Ook was het idee om het verbod te beperken tot belediging van 'aangeboren eigenschappen' zoals etnische afkomst en gealacht.

Het CDA was tegen dit plan, omdat belediging op basis van godsdienst of levensovertuiging dan niet meer onder het verbod zouden vallen. Toen de discussie vastliep, is het onderwerp van tafel gegaan.

Fractieleider André Rouvoet van de ChristenUnie noemde in het radioprogramma Tros Kamerbreed 'uiterst bedenkelijk' dat de partijen 'doelgericht religie wilden uitzonderen' van belediging en discriminatie. Hij vindt dat politici vrijuit moeten kunnen spreken maar niet boven de wet staan.

VVD-Europarlementariër Hans van Baalen zei in hetzelfde programma dat er juist meer ruimte in het publieke debat moet komen. Overigens pleit de VVD er al langere tijd voor om de vrijheid van meningsuiting op te rekken. De liberalen vinden dat alleen oproepen tot haat en geweld strafbaar zou moeten zijn. (ANP)

hen gebruikt

vermijden

Tom Schalken is kritische volger rechterlijke macht

Tom Schalken (1944) staat bekend als een uitgesproken maar zeker niet omstreden jurist. Volgens hoogleraar strafrecht Theo de Roos, die Schalken in de jaren zestig leerde kennen aan de Vrije Universiteit (VU) toen hij „heel snel" promoveerde op pornografie en strafrecht, had hij toen al een „diabolische werkkracht". Daarnaast nam hij overigens volop deel aan „het nachtleven in de kroeg".

Na in de jaren zeventig enkele jaren op het ministerie van Justitie gewerkt te hebben, werd Schalken advocaat-generaal bij het hof van Amsterdam, waar hij later terugkeerde als raadsheer-plaatsvervanger. Vanaf 1987 was hij achttien jaar hoogleraar strafrecht aan de VU.

Belangrijk zijn ook de 190 annotaties die hij mocht schrijven bij uitspraken van de Hoge Raad, een eer die alleen de beste juristen te beurt valt. Bij zijn afscheid van de VU werden ze gebundeld onder de titel 'Ordening van emotie', volgens de inleiding wegens „de emotie en betrokkenheid" die erin doorklinkt.

Een voorbeeld is de laatste zin van zijn 'noot' bij het zogenoemde rectaal-fouilleren-arrest uit 1988: „Het arrest moet in zijn ultieme afwezigheid van enige motivering worden aangemerkt als een dieptepunt in de jurisprudentiële argumentatie."

Dezelfde scherpte kenmerkt zijn stukken op de opiniepagina's van [illegible]bladen, waarin hij zich doet kennen als een kritisch volger van de rechterlijke macht waarvan hij deel uitmaakt. Zo publiceert hij in 2000 in *NRC Handelsblad* een artikel over de Puttense moordzaak onder de kop 'Ook zorgvuldige rechters kunnen soms dwalen'.

In de zaak-Wilders speelt Tom Schalken op twee momenten een cruciale rol. Hij is een van de drie raadsheren die het Openbaar Ministerie in 2009 opdracht geven Wilders te vervolgen, in een beschikking waarin volgens Theo de Roos zijn „flamboyante stijl" duidelijk valt te herkennen. „Hij heeft ook een flinke inbreng gehad natuurlijk. Ik kan niet beoordelen wat de anderen eraan hebben bijgedragen."

Vorige week bleek Schalken lid te zijn van een eetclub met de naam Vertigo, die in mei eenmalig Hans Jansen inviteerde, getuige-deskundige voor Wilders. Hoewel Jansen zelf zegt dat Schalken hem bij die gelegenheid niet probeerde te beïnvloeden, menen velen dat hij alleen al met zijn aanwezigheid een grens overschreed.

Strafadvocaat Jan Boone, die Schalken uit de rechtszaal kent als een zwijgzame 'bijzitter', noemt hem een „integere man", maar ook een „typische academicus". „Net als Hirsch Ballin. Dat hij vanuit zijn ivoren toren de wereld niet helemaal in de klauwen heeft, zou me niet verbazen."

JOKE MAT

Alles wat ze zeggen wordt tegen

De rechterlijke macht slaagt er in het Wilders-proces niet in valkuilen

▸ Nederlandse rechters hebben een afkeer van politieke processen.

▸ Het proces tegen Wilders brengt de rechterlijke macht in moeilijkheden.

Behandeling van de rechtszaak tegen Geert Wilders in Amsterdam. Foto WFA

DOOR JOKE MAT

ROTTERDAM. Het proces tegen politicus Geert Wilders heeft zich ontwikkeld tot een mijnenveld voor de rechterlijke macht. Het is alsof de magistraten geen enkele valkuil weten te vermijden. Een vervolgingsbeslissing die bij vlagen leest als een veroordeling, opmerkingen die de schijn van partijdigheid wekken, een etentje in het bijzijn van een getuige voor de verdediging – het maakt een weinig professionele indruk.

Hoe komt het toch dat de rechterlijke macht er zo slecht afkomt in deze zaak, die eigenlijk draait om een omstreden politicus? Is het een briljante tactiek van de verdediging, of schort er iets aan de tactiek van de rechters zelf?

Om te beginnen, zegt oud-magistraat Arthur Docters van Leeuwen, gaat het om een moeilijke en ongebruikelijke zaak. Wilders wordt vervolgd voor 'haatzaaien' en 'groepsbelediging' – delicten die zelden voorkomen en die zich afspelen in de geesteswereld. „Het Nederlandse strafrecht is overwegend een daadstrafrecht", zegt Docters. „Je moet iets gedaan hebben, iets fysieks."

Daarbij is de verdachte een politicus, en dan nog één van het rumoerige type. „In Nederland bestaat een afschuw van politieke processen, ook bij rechters. Hoe moet je je tot zo'n verdachte verhouden? Je merkt dat ze daar moeite mee hebben. Helemaal voor het alziend en verscherpend oog van de camera. Dat gaat niet vanzelf goed."

Zo zag heel Nederland hoe rechtbankvoorzitter Jan Moors op dag 1 tegen Wilders zei, in reactie op diens beslissing om te zwijgen, dat hij uit de media had begrepen dat Wilders de discussie wel vaker uit de weg ging. Het leidde tot een eerste – afgewezen – wrakingsverzoek wegens de schijn van partijdigheid. En het woog mee in de beoordeling van het tweede – succesvolle – wrakingsverzoek.

„Je kunt je voorstellen dat Moors in het kader van de waarheidsvinding zegt: ik zou dat ook eens van u willen horen", zegt oud-rechter Willem van Bennekom. „Zoals je dat zegt in een gesprek met goede vrienden, of de buurman. Maar achteraf is het geen goede beoordeling geweest van de enorme spanning die op zo'n proces staat. Ieder klein stapje, elk gebaar kan worden gebruikt en worden opgeblazen tot iets enorms."

Toch vindt Docters van Leeuwen het goed dat rechters in deze zaak camera's toelieten. „Het doet recht aan de maatschappelijke onrust rond deze zaak. Een proces als dit kun je moeilijk gaan voeren achter gesloten deuren."

Rechters krijgen te maken met advocaten die de media perfect weten te bespelen, soms ook om in de rechtszaal dingen gedaan te krijgen. Strafadvocaat Jan Boone herinnert zich bijvoorbeeld een geval waarbij hij dankzij een primeur in *de Volkskrant* voor elkaar kreeg dat extra getuigen werden gehoord. Een dergelijk scenario is ook mogelijk in de zaak-Wilders, al hebben de betrokkenen een opzetje ontkend. Maar werd arabist Hans Jansen echt door niemand gevraagd juist nu een column te wijden aan het etentje in mei waarbij ook raadsheer-plaatsvervanger Tom Schalken aanzat? En wie wees dagblad *De Pers* op het weinig bekende weblog *Haetbaei*, waar die column verscheen?

Boone denkt niet dat Wilders' advocaat Bram Moszkowicz er de hand in heeft gehad. „Hij kon onmogelijk vermoeden dat de rechter zo sullig zou zijn te weigeren Jansen hierover te laten getuigen, waardoor zijn wrakingsverzoek werd toegewezen."

De rechterlijke macht bewaart traditioneel een zo groot mogelijke afstand tot wat er buiten de rechtszaal gebeurt. Een speciale voorbereiding op grote, mediagevoelige zaken is niet gebruikelijk. Overleg met collega's is optioneel. Ook de beslissing over het toelaten van camera's wordt, afgezien van wat vage richtlijnen, overgelaten aan de rechters die de zaak behandelen.

Bert van Delden, oud-voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, verdedigt deze lijn. Hij vindt niet dat de rechterlijke macht lessen kan trekken uit het Wilders-proces. „Ik zou niet weten welke." Misschien dat het niet handig is voor betrokken rechters om tijdens een etentje met een getuige-deskundige over de zaak van gedachten te wisselen? „Het kwam aan de orde in een min of meer wetenschappelijk discours en in beslotenheid. Ik zie niet in wat daarop aan te merken is." Wellicht kan de indruk ontstaan dat een getuige wordt beïnvloed? „Ik vind dat je als rechterlijke macht niet te bang moet zijn voor beeldvorming. Dan kun je je niet meer bewegen. Wat wilt u nou? Moeten wij gewoon mee kunnen doen in de samenleving, of moeten wij dat niet doen?"

Maar buiten de rechterlijke macht neemt de kritiek op deze houding toe. Volgens advocaat Boone is het „uit arrogantie" dat raadsheer-plaatsvervanger Schalken, die meeschreef aan de beschikking om Wilders te vervolgen „meende bij dat etentje te kunnen vertellen hoe de zaak in elkaar stak". „Hij acht zich in zijn hoge positie een beetje onkwetsbaar, zoals veel rechters. Daardoor heeft hij er niet aan gedacht wat de consequenties zouden kunnen zijn." Boone noemt het „haast griezelig" wat rechters zich blijkbaar denken te kunnen veroorloven, en „een knauw voor de onafhankelijkheid".

> Als het volk te dichtbij komt is het gauw gedaan met de magie, en met het gezag
>
> **Willem van Bennekom, ex-rechter**

Volgens Willem van Bennekom, die eind deze week het boek *Op drijfzis* publiceert over het functioneren van de rechtsstaat, moet de rechterlijke macht zich bezinnen op zijn verhouding tot de samenleving. Moeten rechtszaken worden uitgezonden op de televisie? Kunnen rechters zich in hun uitspraken maatschappijkritiek veroorloven? Welke etentjes mogen ze bijwonen, welke niet?

„Ons is lang geleerd uiterste terughoudendheid te betrachten in iedere situatie", zegt Van Bennekom. „Onder invloed van de samenleving zie je dat ook de rechterlijke macht in dit opzicht een beetje verandert. Je kunt het enigszins vergelijken met het koninghuis. Als het volk te dichtbij komt is het gauw gedaan met de magie. En dus ook met het gezag. Het is nodig een nieuw evenwicht te zoeken. Daar hoeven dit soort akelige geschiedenissen helaas bij."

Wraken rechter is gelukt

- **Geert Wilders besloot vrijdag de rechter opnieuw te wraken**, nadat de rechtbank zijn verzoek om arabist Hans Jansen opnieuw te horen had afgewezen. Jansen had woensdag laten weten dat hij in mei dineerde met Tom Schalken, die raadsheer is bij het hof dat het OM had opgedragen Wilders toch te vervolgen.
- Wilders' advocaat, Bram Moszkowicz, wilde Jansen nogmaals horen **omdat de raadsheer zou hebben getracht Jansens getuigenis te beïnvloeden** tijdens het etentje. Door dat verzoek af te wijzen heeft de rechter de schijn van partijdigheid gewekt, aldus Wilders en zijn advocaat.
- Jansen liet weten dat Schalken niet heeft geprobeerd zijn getuigenis te beïnvloeden. **De wrakingskamer honoreerde echter het verzoek**, en dus moet het proces nu helemaal opnieuw gevoerd worden. Wanneer de zaak hervat wordt, is nog niet bekend.

Hans Jansen heeft niks me naïeve islamknuffelaars

Zijn stukje van woensdag op de blog *Haetbaei* werd een bom onder het Wildersproces. Een etentje bij studievriend Bertus Hendrix op 3 mei, waar ook raadsheer-plaatsvervanger Tom Schalken aanzat, bleek in de laatste week van het proces plotseling het vermelden waard. Het heeft professor emeritus Hans Jansen het verwijt opgeleverd dat hij niet vies is van intriges.

Jansen, arabist en oud-hoogleraar in Utrecht, treedt tijdens het proces op als getuige-deskundige. Collega-islamologen vinden dat Jansens bijdrage niet getuigt van deskundigheid. Toch is 'getuigen' een rake term voor zijn optreden: spreken, op het gevaar af in eigen kring op onbegrip te stuiten. Voor een ex-gereformeerde als hij is dit een verrrouwde geesteshouding. En als onderzoeker van de radicale islam kent hij het Arabische woord (*shahid*) voor 'getuige' én 'martelaar'. Zijn solo-jihad tegen de naïeve islamknuffelaars van de linkse kerk maakt een gekwelde indruk, maar getuigt ook van lef.

Jansen (1942) heeft een lange weg afgelegd. Begin jaren zestig ging hij theologie studeren in Amsterdam. Hij werd lid van de Algemene Studenten Vereniging Amsterdam (ASVA) die toen onder invloed van Ton Regtien koos voor de harde vakbondslijn en raakte bevriend met Bertus Hendrix, ASVA-voorzitter (1966-'67) en medeoprichter van het Palestina Comité. Oud-PSP'er Huib Riethof deelde in 1967 met Jansen en Regtien een auto op weg naar een solidariteitsbetoging met het Vietnamese volk in Parijs. Riethof: „Tijdens de rit trachtte Hans ons, gehoeld onnodig, te overtuigen van het ongelijk van Israël in de Zesdaagse Oorlogen, volstrekt ten onrechte, van de weldaden die een verblijf in een Arabisch trainingskamp voor stadsguerrilla's zou opleveren."

Op die lange weg moet er iets gebeurd zijn. Na zijn propedeuse stapte Jansen over naar een studie Semitische Talen (Hebreeuws). In Leiden studeerde hij af in de Arabische Taal- en Letterkunde. Sindsdien geldt hij als arabist, maar de theoloog in hem is nooit weggeweest. Hendrix: „Jansen is een man van het woord, van de tekstanalyse."

Zijn eerste boek in het Engels, uit 1974, ging over de interpretatie van de Koran in het moderne Egypte. Dat land werd Jansens uitkijkpost voor de ontwikkeling van de islam. Kort voordat Jansen directeur werd van het Nederlands Instituut in Cairo pleegden leden van de Islamitische Jihad op 6 oktober 1981 een aanslag op president Sadat. Daarbij kwamen behalve de president nog elf mensen om. Jansen verdiepte zich in de theologische drijfveren van de moordenaars en die exercitie mondde uit in zijn boek *The Neglected Duty: The Creed of Sadat's Assassins and Islamic Resurgence in the Middle East* (1986). Dit bleef een rode draad in zijn werk. Na de moord op Theo van Gogh in 2004 raakte hij ervan overtuigd dat er een 'geleidelijke gevaarlijke werking' uitgaat van de islam en dat 'de linkse kerk' dit niet wil zien. Jansen ging 'de islam' identificeren met het radicale fundamentalisme.

De passages in de Koran waarop jihadisten zich beroepen kent hij uit het hoofd, maar volgens andere islamologen springt hij daar nogal vrijelijk mee om. Zo bespreekt hij in zijn boek *Zelf Koranlezen* (2008) allerlei passages die zouden oproepen tot geweld tegen afvalligen en ongelovigen. Islamkenner en filosoof Michiel Leezenberg: „Niet alleen doet Jansen alsof de betrokken passages probleemloos vertaald en geduid kunnen worden, hij speelt zelf voor imam. Hij legt uit wat er 'werkelijk' in de koran zou staan, en wat 'echte' moslims daarom volgens hem zouden moeten doen. Dat is een ronduit fundamentalistische leeswijze, die zelfs door de radicaalste auteurs die Jansen aanhaalt niet wordt gevolgd."

DIRK VLASBLOM

NRC Handelsblad
Maandag 25 oktober 2010

Proces-Wilders Hoort de kritiek op de rechter bij de rechtsstaat of tast die juist de rechtsstaat aan?

Wilders wantrouwt met reden deze rechters

Het proces tegen Wilders brengt door het klungelige en partijdige optreden van de rechters schade toe aan de rechtspleging, betoogt **Afshin Ellian.**

'Tom Schalken probeerde me te overtuigen van de juistheid van zijn beslissing Wilders voor de rechtbank in Amsterdam te slepen. [...] Hij liet weten dat het wetenschappelijk gezien een 'machtig interessante casus was' die 'allerlei perspectieven' bood", aldus Hans Jansen, getuige-deskundige in het proces-Wilders.

Tom Schalken is rechter en adviseerde de rechtszaak tegen PVV-leider Wilders. Er deed al maanden een gerucht de ronde dat die beschikking van het Amsterdamse hof een uit de hand gelopen column was van Schalken. Maar het bleek, dankzij de openbaring van Jansen, een bevel tot strafrechtelijke vervolging van een Kamerlid, Wilders, te zijn. Dit is ongehoord: Schalken heeft daarmee een aantal rechtsbeginselen geschonden en ook nog een paar juridische, evidente, fouten gemaakt.

Dat anderhalf miljoen kiezers van Wilders en vele anderen niets zien in de vervolging van Wilders had geen invloed op de voorbereiding van dit voornamelijk academische feestje. Historici onder ons weten hoe vaak in de geschiedenis een grote gebeurtenis begon door een onbezonnen handeling van een idioot.

Maar ook andere rechters lieten zich niet onbetuigd. Jan Moors, de voorzitter van de Amsterdamse rechtbank, verwarde de rechtszaal met een debatcentrum met zijn opmerking dat het erop lijkt alsof de zwijgende Wilders de discussie „nu ook weer" uit de weg gaat. Wellicht verheugde hij zich er al maanden op om engerd Wilders alle hoeken van de kamer te laten zien. Hier stond de schijn van partijdigheid. Hoe reageerden de meeste juristen hierop? Zoals altijd, coulant naar collega-juristen: ongelukkig maar niets ernstigs. Sinds wanneer is het begrip 'ongelukkig' een juridische categorie?

De voorzitter van het Amsterdamse Hof, mr. Leendert Verheij, kwam op de dag des onheils, de dag van het wrakingsverzoek door advocaat Moszkowicz, na een goed gesprek met rechter Schalken tot de conclusie dat rechter Schalken de getuige-deskundige niet wilde beïnvloeden. Wel is hij van mening dat dit achteraf gezien „ongelukkig" was. Kijk, dat is pas een onafhankelijke, onpartijdige organisatie waarvoor iedereen diep respect moet hebben. Gaan deze rechters even coulant om met advocaten en verdachten?

Nog voor Verheij besloten had om campagne te voeren voor rechter Schalken, had Wilders aangifte tegen Schalken gedaan. Als dat wordt afgewezen, is Wilders van plan om via artikel 12 (Sv) een beroep te doen op het Amsterdamse Hof teneinde rechter Schalken te vervolgen wegens schendingen van artikel 285a Wetboek van Strafrecht: het beïnvloeden van getuige-deskundigen. Voordat het Openbaar Ministerie serieus naar

> Uitspraak van rechter behoeft geen respect, slechts acceptatie

de aanklachten heeft kunnen kijken, sprak rechter Verheij de verdachte, rechter Schalken, geheel vrij. Ach, allemaal ongelukkig.

Is het vreemd dat Geert Wilders zegt geen vertrouwen te hebben in een Hof waarvan de voorzitter een mogelijke verdachte na een informeel en dus oncontroleerbaar gesprek vrijspreekt?

Dit is een klucht, een klucht van rechterlijk formaat. Zichtbaar gemaakt door, bovenal, Bram Moszkowicz, die de verdediging briljant leidde. Maar deze klucht zou ook niet zichtbaar zijn geweest als camera's niet rechtstreeks de zitting hadden uitgezonden. Niet Wilders, maar de openbaarheid heeft daarom gewonnen. Om rechterlijke dwalingen en wangedrag te voorkomen, zouden eigenlijk alle rechtszaken live via het internet moeten worden uitgezonden.

Al die gerechtelijke dwalingen en nu ook nog deze klucht. De wetgever wil naast interne openbaarheid ook graag de externe openbaarheid van de rechtspleging tot stand brengen. Dan zijn camera's zeer welkom. Want hoewel iedereen mag worden bespot en bekritiseerd, blijft de rechterlijke macht buiten schot. Die is heilig.

Geert Corstens, president van de Hoge Raad, eiste zondag in *Buitenhof* nog respect voor de rechterlijke macht. Maar een macht met exclusieve gevaarlijke bevoegdheden waarvan alle leden volgens de systematiek van deze macht zelf worden benoemd, kan niet tegen onwelgevallige stemmen. De macht die slechts door zichzelf en noodzakelijkerwijs niet effectief door de burgers kan worden gecontroleerd, eist meer respect dan de wetgevende macht die onder absolute controle van de burgers staat. De rechterlijke beslissingen hoeven niet te worden gerespecteerd, ze moeten worden geaccepteerd. Immers, een verliezende partij moet zich louter neerleggen bij een rechterlijke uitspraak. De rechter moet zich juist daarom bescheiden opstellen.

Het Amsterdamse arrondissement heeft met de hele gang van zaken op stompzinnige wijze schade toegebracht aan wat in principe van onschatbare waarde is, de rechtspleging en het rechterschap.

Afshin Ellian is als rechtswetenschapper verbonden aan de rechtenfaculteit van Leiden.

Rechter is niet onafhankelijk, wel onpartijdig

Er is kritiek mogelijk op de rechterlijke macht. Soms maken rechters fouten, maar ze proberen wel onpartijdig te zijn, meent **Hendrik Gommer.**

In het proces rond Wilders doen allerlei kleine en grotere fouten van rechters de vraag rijzen: zijn die rechters nog wel onafhankelijk? Het antwoord is: nee, geen rechter is onafhankelijk. Een rechter neemt een plaats in binnen onze gemeenschap en heeft, net als ieder ander, tal van contacten. Hij (of beter zij) leest de krant – meestal NRC Handelsblad – en kijkt tv – vaak *Buitenhof* en voorheen *NOVA*, zo blijkt uit onderzoek. Rechters zijn bovendien afhankelijk van hun opleiding en vreemdelingenangst kan tot gevolg hebben dat burgers, die voorheen van goede wil waren, bang voor elkaar worden.

In onze wet is opgenomen dat het oproepen tot haat verboden is, omdat dit ontwrichtend werkt op de samenleving. De vraag is of de opgeroepen angst sterk genoeg is om in haat om te slaan. Misschien zouden psychologen de rechtbank hierover moeten adviseren. Dan wordt het al meer een geobjectiveerde analyse.

Zolang de rechtspraak het echter moet hebben van wetshistorische interpretaties van de wet, zullen we het met de huidige vorm van rechtspraak moeten doen. Als rechters vermijdbare fouten maken – blunderen dus – verliezen ze hun gezag. Zo gaat dat met ons allemaal immers?

Er is echter één verschil. Rech-

aanklagen. Je zult in Nederland geen rechter tegenkomen die geen mening heeft over Wilders, want rechters zijn over het algemeen

Laat Kamerlid Wilders die wetten dan aanpassen

goed geïnformeerd. De rechterlijke macht en Wilders hebben dus een probleem. En daarmee heel Nederland. Er is geen rechter die een zaak over Wilders onbevooroordeeld kan behandelen.

Verscheidene hoogleraren hebben geroepen dat Wilders maar niet vervolgd moet worden. Het zou hem alleen maar verder in de kaart spelen. Let op de drogreden. De desbetreffende wetenschappers zijn bang voor het gevaar dat Wilders kan betekenen voor de rechtsstaat, terwijl Wilders juist vervolgd wordt omdat een aantal mensen hem een gevaar voor de rechtsstaat vindt.

Anderzijds roept Wilders dat dit een politiek proces is. Daar heeft hij gelijk in. Politiek heeft met belangen van burgers te maken. Er zijn veel burgers in Nederland die zeer verontrust zijn over de manier waarop Wilders zijn (politieke) ideeën formuleert. Zijn boude formuleringen geven moslims het gevoel tweederangs burgers te zijn. Zijn uitlatingen voeden de vreemdelingenangst en kunnen daardoor de maatschappij ontwrichten. Het oproepen van

biliteit in de samenleving te bewaren. Zonder rechters moeten we eigen rechter spelen, keren vetes terug in Nederland, lynchpartijen en uiteindelijk burgeroorlog. Nederland gaat dan lijken op een land als Somalië. Wij leiden rechters op om die taak te kunnen vervullen. Als wij vinden dat onze rechters onvoldoende gezag inboezemen, dan moeten we iets aan de opleiding doen. Maar eerst is enige zelfreflectie nodig. Wie in zijn dagelijks werk nooit fouten maakt, werpe de eerste steen.

Hoe nu verder met de zaak-Wilders? De rechterlijke macht is er om te oordelen in individuele gevallen. Laat de rechters dat dan ook doen en laat Kamerlid Wilders die wetten voor volgende gevallen aanpassen. Toen het ging om het stakingsrecht, abortus en euthanasie kon de politiek niet zonder de afgewogen mening van de rechter. Nu wordt ons land opnieuw verscheurd. Laat de rechters dus hun oordeel vellen, waarbij ze zowel rekening houden met de verdachte, met de vermeende slachtoffers, als met het algemeen belang. Want één ding heb ik wel geleerd uit mijn vele gesprekken met rechters: rechters hebben altijd het algemeen belang voor ogen en beschouwen het als hun eer om zo onpartijdig mogelijk te zijn.

Mr. dr. Hendrik Gommer is docent aan de Universiteit Tilburg. Hij schreef een proefschrift over de mogelijke beïnvloeding van rechters door politici.

Illustratie Bas van der Schot

Het lijkt op poging tot staatsgreep

Door te dreigen met opzegging van het vertrouwen in de rechterlijke macht tast Wilders de rechtsstaat aan, schrijft Jonathan Mijs.

Uitspraken van Geert Wilders (PVV) over de rechterlijke macht raken aan iets fundamentelers dan gebrek aan 'respect'. Wat de hoofdrolspelers in dit debat niet lijken te bevatten, is dat politieke meningsvrijheid alleen mogelijk is in een democratische rechtsstaat. Met zijn kritiek op de rechterlijke macht bedreigt Wilders letterlijk het fundament van de Nederlandse samenleving: de algemeen geaccepteerde en in wetten verankerde normen van de democratische rechtsstaat.

Wilders zegt in *Nieuwsuur*: „Als ik niet zou worden vrijgesproken, dan hebben denk ik miljoenen mensen in Nederland terecht geen vertrouwen meer in de rechterlijke macht in Nederland. Ik hoop dat niet gebeurt, want ik kan die mensen dan niet meer ongelijk geven als ze een bijl zetten aan de wortel van wat toch iets heel belangrijks in Nederland is: een onafhankelijke rechter die op een onafhankelijke, onbevooroordeelde manier rechtspreekt. Dus ik hoop dat dat goed komt."

Hoge Raad-president Corstens duidt die uitspraak als getuigend van (te) weinig respect voor de rechterlijke macht. Advocaat Moszkowicz geeft daar een mooie draai aan door te stellen dat respect verdiend moet worden (en dat daarvan in dit proces geen sprake is). Beiden missen daarmee echter de kern van de zaak: de fundamenten van onze samenleving gaan vooraf aan kritiek en respect. De democratische rechtsstaat maakt het mogelijk om in (politieke) vrijheid, gesteund door burgerrechten die in ultimo verdedigd worden door politie en krijgsmacht,

De rechtsstaat is een bouwsel, gefundeerd op acceptatie

heren juristen zeggen, kan dit fundament niet het onderwerp zijn van 'respect'. De rechtsstaat is een bouwsel, gefundeerd op acceptatie. Zouden we met zijn allen ophouden de rechtsstaat te accepteren dan leven we, per definitie, met zijn allen niet langer in Nederland. Tot die tijd is gebrek aan respect een andere uitdrukking voor wettelijke overtreding en is wraking de enige geaccepteerde kritiek of respect te uiten. De democratische rechtsstaat is de basis van wat we 'samenleving' noemen: een bouwsel van algemeen geaccepteerde normen over wat mag en wat niet; over wat verboden is evenzeer als wat ons goed recht is.

In tegenstelling tot wat de beide vorm van kritiek op de rechterlijke macht. Het reduceren van de rechterlijke macht tot 'een partij' in een conflict, waarvoor je wel of geen respect kunt hebben, getuigt van onbegrip. Dat is Wilders als vervolgde partij misschien niet kwalijk te nemen, maar van Moszkowicz had ik meer verwacht.

Met zijn uitspraak heeft Wilders een nieuwe paragraaf toegevoegd aan de lijst van zijn uitspraken die de strafeis onderbouwen. Welbeschouwd uit Wilders immers een dreigement: als ik geen gelijk krijg in de rechtszaal, dan weg met die rechtsstaat. Daarmee heeft het OM eindelijk een reden voor vervolging: met die woorden doet Wilders een oproep tot omverwerping van onze democratische rechtsstaat. Is dat geen poging tot staatsgreep?

Jonathan Mijs is promovendus sociologie aan Harvard University. Zijn onderzoek gaat over politiek filosofische thema's.

Column Marjolijn Februari

Schaf het recht en de cultuur niet af

Onze zesjarige logé kwam met een analyse van de actualiteit die alle geleerde commentaren glorieus achter zich liet. Waarover wilde ze een verhaaltje horen voor het slapen gaan? Over een krekel in de herfst, zei de visionaire zesjarige die slaperig in het grote bed lag. Kennelijk had ze beelden voor zich gezien van de arme krekel aan het einde van de zomer: lied gezongen, niets gespaard en de winter komt eraan.

Haar grootmoeder haalde diep adem. Goed, zei ze. Onze krekel had bij zijn geboorte nogal in de verdrukking gezeten, zodat zijn ouders hem Kreukel noemden. Maar omdat in het land een nieuwe regering aantrad die de letter 'u' afschafte, heette hij dus gewoon Krekel. Door dat afschaffen van de u veranderde er trouwens nog veel meer in het land. Ze aarzelde even, want als je niet per ongelak een u wilt gebrieken kin je natierlijk niet vlig praten.

Tegelijk met de u, zei ze, werd ook de 'eigen ciltier' afgeschaft, waarop ze nu juist zo trots waren geweest. Alle 'kinst' moest weg en

er bleef 'geen miscam' meer over. Het enige lichtpuntje was dat de krekel nu eindelijk besefte dat hij geen kreukel was maar een krekel. En de herfst, vroeg de logé. Jajaja, zei haar grootmoeder, het speelde zich allemaal af in de herfst. En nu gaan slapen. 'En niet snarken, hè?'

Nog lang nadat ik dit verhaal op de rand van het bed had gevolgd, bleef de krekel in mijn hoofd zingen. Zijn geschiedenis leek volmaakt toepasselijk, nu in Europa de werknemers staakten, de zorgstelsels afbrokkelden en het inkomen onder druk kwam te staan: krekels vreesden alom voor de winter en mieren weigerden nog langer mee te betalen aan de zang en dans die de zomer zo mooi hadden begeleid.

Terwijl de winter voelbaar naderbij kwam en de kilte mijn werkkamer binnentrok, probeerde ik de fabel van La Fontaine te begrijpen. Hoewel ik in het algemeen sympathie voel voor de ijver en de ondernemingszin van de mieren, en hoewel ik voorstander ben van een eerlijke verdeling, en hoewel ik de Franse stakers stomkoppen vind, trok ik toch nog een extra conclusie uit het verhaal van de krekel en de mier. Een conclusie over de betrokken belangen.

In de fabel lijken twee belangen tegenover elkaar te staan en aan het eind lijken de mieren te winnen. Maar het probleem is natuurlijk dat de mieren, door zich tegen de muziek van de krekels te keren, ook hun eigen winter ijziger maken. Zo zijn er in feite niet twee tegenovergestelde belangen in het spel, maar één belang, het gezamenlijk belang, en door de zang van de krekel te doven, doen de hardwerkende mieren ook zichzelf tekort.

In de herfst is dit een belangrijk inzicht: zo gauw je je blindstaart op de afzonderlijke belangen, sneuvelt het gezamenlijk belang. Uit rancune tegenover andere groepen en partijen kun je de cultuur afschaffen, zoals je ook het recht kunt afschaffen, maar uiteindelijk zal blijken dat je in je eigen vlees hebt gesneden. Straks wordt het winter, en dan ben je nergens zonder de beschutting van recht en cultuur.

Dit mag een tamelijk abstracte conclusie lijken uit zo'n simpele fabel over een mier en een krekel, maar de toepassing is uiterst concreet. Zo werd dezer dagen het gezamenlijk belang van het recht systematisch genegeerd in alle commentaren op het proces-Wilders. Iedereen zag alleen de eigen kant van de zaak, en het recht was de dupe. Nadat Moszkowicz de rechters met succes had gewraakt, bleken de vertegenwoordigers van de rechterlijke macht voornamelijk de eigen zaak te dienen.

Hoewel de rechters fenomenaal slecht hadden gepresteerd, vertelden de juristen in interviews hoe fantastisch professioneel de beroepsgroep steeds maar weer opereert. Wat ze hooguit speet, was dat er 'ongelukkige' uitspraken waren gedaan voor het oog van de camera en miljoènen kijkers. Dat was niet goed geweest voor de reputatie en 'het vertrouwen'.

Niet één jurist die toegaf dat er iets mis was gegaan met de rechtsbediening. En dat dat niet zozeer schadelijk is voor het vertrouwen in rechters als wel doodgewoon slecht voor het recht. We mogen blij zijn dat de wraking alsnog is gelukt: daarmee is voorlopig bewezen dat het rechtssysteem goed functioneert. Maar het zou fijn zijn als ook juristen hun blijdschap daarover zouden uitspreken, in plaats van te zeuren over hun reputatie. Het is, mijne dames en heren juristen, niet de plicht van de bevolking u te vertrouwen, het is uw plicht betrouwbaar te zijn.

Andersom had verdachte Wilders al even weinig oog voor de zaak van het recht. Zei hij nou echt dat hij mensen gelijk zou geven „als ze de bijl zetten aan de onafhankelijke rechtspraak"? Ja, natuurlijk, dat zou hij wel willen! De rechtsstaat moet de macht beteugelen en aan het recht onderwerpen. Wie uit is op macht, zal de rechtsstaat natuurlijk het liefst willen afschaffen – Geert Wilders lijkt met zijn pleidooi voor het opdoeken van de onafhankelijke rechter daarom zelf nog meer op Kim Jong-il van Korea dan degenen die hij altijd met die Geliefde Leider vergelijkt.

Het wordt een koude winter als recht en kunst worden gedegradeerd tot munitie in de strijd tussen partijen. Het is prima om op te komen voor het eigen belang, maar je moet wel blijven beseffen dat sommige dingen dat belang overstijgen. Een beetje strijd kan geen kwaad, maar kieper alsjeblieft niet en passant onze hele cultuur overboord.

...verc ac ıte lijkt garen te spinnen ...ij

...roces van het jaar

De zaak-Wilders: winst en verlies

25 aug 2010

Het proces tegen Geert Wilders heeft al miljoenen gekost. En wat heeft het opgeleverd? Een voorlopige afrekening.

Van onze verslaggevers
Janny Groen, Remco Meijer

De advocaten van de benadeelde partijen in het proces-Wilders. De benadeelde partijen maakten tot dus weinig indruk met hun optreden, maar krijgen nieuwe kansen. Van links af: Henry Sarolea, Michiel Pestman, Nico Steijnen en Ties Prakken. Foto WFA

De rechterlijke macht

De week waarin drie rechters in de zaak tegen PVV-leider Geert Wilders met succes zijn gewraakt, is er een 'waarop de rechterlijke macht niet met heel veel plezier zal terugkijken', zei president Geert Corstens van de Hoge Raad. Corstens motto is dat rechters 'de plicht hebben om te mishagen', dat wil zeggen dat ze durven in te gaan tegen 'wat de spraakmakende goegemeente wenst'.

In de zaak-Wilders is dat geen gemakkelijk taak. Uit opiniepeilingen blijkt dat de helft van de Nederlanders de zaak-Wilders als een politiek proces karakteriseert. Ophef is er ook over een recente enquête door SSR, het opleidingsinstituut voor rechters. Een overgrote meerderheid van de rechters in opleiding stemt centrumlinks, vooral D66. Geen van de respondenten stemde PVV.

Hoewel Corstens opmerkte dat rechters getraind zijn om hun persoonlijke voorkeuren buiten te sluiten, zal een deel van het volk hen toch indelen bij 'de linkse kerk'. Gevoegd bij de kritiek van Wilders, die volgens Corstens 'ondermijnend' is voor de rechtspraak, zijn de gebeurtenissen voor de rechterlijke macht inderdaad niet iets om met vreugde op terug te kijken.

In de eerste fase van het proces werd al duidelijk hoezeer de rechters op eieren moesten lopen. Elke verspreking of onhandigheid werd afgestraft door Wilders' raadsman Bram Moszkowicz. 'Voor een bijna onmogelijke taak' staan de nieuwe rechters, zegt hoogleraar bestuurlijk sanctierecht Henny Sackers. 'Per uitgesproken zin zullen ze moeten nagaan of deze hun geen wrakingzaak kan opleveren.'

Het Openbaar Ministerie

Degenen die de zaak tegen Wilders aanhangig hebben gemaakt willen dat niet alleen de rechters, maar ook de officieren van justitie worden vervangen. Vanaf het begin hebben deze benadeelden geklaagd over de 'partijdigheid' van het OM, dat pas op bevel van het Amsterdamse hof tot vervolging is overgegaan en vrijspraak heeft geëist. De meeste rechtsgeleerden sluiten uit dat er ook nieuwe officieren op de zaak worden gezet. 'Het OM is een en ondeelbaar', is de juridische term. 'Zelfs als er andere officieren zouden komen, zullen ze hetzelfde standpunt innemen. Anders krijg je willekeur', zegt Afshin Ellian, hoogleraar sociale cohesie. 'Bovendien is het OM per definitie partijdig, het kiest positie. Alleen de rechters moeten onafhankelijk zijn.'

Het requisitoir van het OM was volgens de meeste rechtsgeleerden geen broddelwerk. De meesten roemden het vakmanschap – al merkte hoogleraar strafrecht Ybo Buruma op dat het OM meer zijn best had kunnen doen argumenten tegen vrijspraak te vinden.

In theorie kan het OM de aanklacht uitbreiden met nieuwe uitspraken van Wilders, zoals de benadeelden eisen. Maar hoogleraar Sackers acht dat niet aannemelijk. 'De aanklacht is nu al 21 pagina's lang. Daarom heeft het allemaal zo lang geduurd. Uitbreiding is niet in het algemeen belang. We moeten niet nog meer belastingcenten verkwisten.'

De benadeelde partijen

Degenen die aangifte hebben gedaan, maakten vorige week maandag een slechte beurt met hun rommelige optreden. Maar de volgende fase van het proces biedt nieuwe kansen. Ze denken aanspraak te kunnen maken op nieuwe officieren van justitie. 'Volgens internationale verdragen is Nederland verplicht de rechten van minderheden te beschermen. Dat gebeurt met dit OM nu niet', zegt René Danen van Nederland Bekent Kleur.

Dat de inzet van onder anderen 'de zittende advocaat' Mohamed Enait hun zaak geen goed heeft gedaan, beaamt Danen. 'Het was voor ons ook een verrassing dat hij kwam opdagen.' Enait zegt in de tweede fase opnieuw een aantal moskeeën te zullen vertegenwoordigen – ook al was de zaak in zijn ogen tot dusverre 'een schijnoperette'.

De advocaat

Bram Moszkowicz beleefde zijn hoogtepunt in het Wilders-proces toen de wrakingskamer vrijdag besloot dat de zaak moet worden overgedaan door nieuwe rechters. Van meet af aan is zijn strategie geweest te laten zien dat de rechters in de zaak bevooroordeeld waren. Hij voerde dat vooral terug op de beschikking van het Amsterdamse gerechtshof, die het Openbaar Ministerie opdroeg Wilders te vervolgen.

In de volgende ronde van het proces zal Moszkowicz opnieuw wijzen op het volgens hem veroordelende karakter van de beschikking. Daarmee is Wilders al van verdachte tot dader bestempeld en dat mag niet. Hij legt de vrijdag gepubliceerde verklaring van Leendert Verheij, president van het hof, bovendien zo uit uit dat deze partij kiest voor Tom Schalken. Deze raadsheer was een van de opstellers van de beschikking en probeerde tijdens een diner arabist Hans Jansen, getuige van Wilders, van het nut van het proces te overtuigen. Dat Verheij zich publiekelijk uitliet zonder Jansen te spreken, is een keuze tegen Wilders, vindt Moszkowicz.

Moszkowicz zal de volgende fase van het proces ingaan met opnieuw te stellen dat het OM door de hele gang van zaken niet-ontvankelijk is. *Ook zal hij gewoon weer om de achtien getuigen vragen van wie de vorige rechtbank er slechts drie toeliet.*

Persoonlijk is het fijn dat hij kan blijven declareren, want de uren tellen lekker op. Alle tv-optredens zijn daarbij ook nog eens mooie en gratis airplay voor het kantoor.

De verdachte

Geert Wilders is altijd een stuk verder gegaan dan zijn advocaat in uitlatingen over de zaak. Hij sprak steeds van een politiek proces met partijdige rechters. Geen wonder dat hij van 'heel goed nieuws' repte na de wraking. 'Ik krijg een nieuwe, faire kans.'

Wilders spint garen bij een volgende ronde. In elk geval weet hij na de al gelopen twee weken dat het OM vrij spraak eist. Dat zal niet veranderen Maar de rechtbank had hem op on derdelen wel degelijk kunnen veroor delen. Door het eigenstandige oor deel van de rechter is dat nooit uitge sloten. Zo'n eventueel nadelig vonnis ligt nu weer maanden verder weg.

De PVV-leider wilde het proces niet, maar gebruikt het maximaal om zijn thema's uit te dragen. Ook al beroept hij zich op zijn zwijgrecht, de keren dat hij wel spreekt, zijn de teksten snoeihard: tegen de totalitaire ideologie die islam heet, tegen rechters die allemaal lid van D66 lijken te zijn, tegen 'deze nachtmerrie', tegen 'een slecht functionerend juridisch circus'. Het komt allemaal uitgebreid over het voetlicht, want een volksvertegenwoordiger in de rechtszaal, van een partij die het kabinet schraagt, is en blijft een unieke gebeurtenis.

De samenleving

Wie een beetje hoofdrekent, kan becijferen dat het proces-Wilders nu al vele miljoenen heeft gekost. In plaats van boeven en dieven te berechten, is al het personeel dat op de Wilderszaak is gezet dienstbaar geweest aan de vraag wat belangrijker is: het recht op vrije meningsuiting, of het recht om niet gediscrimineerd te worden.

Behalve de benadeelde partijen lijken er verder niet veel Nederlanders meer te zijn die zich daar erg druk over maken. Wilders moet als politicus ver kunnen gaan in wat hij wil zeggen en als je het er niet mee eens bent, haal je je schouders op en stem je niet op hem.

Die houding roept dan veeleer de vraag op: wie maakt een einde aan dit proces? Dat kan niemand. De beschikking van het hof moet worden uitgevoerd. Sackers: 'Het klinkt morbide, maar alleen de dood van de verdachte kan dit proces stoppen.'

Wilders twittert onbekommerd over Israël

Luttele dagen voor de regeringsverklaring van het kabinet-Rutte heeft PVV-leider Geert Wilders zijn positie als gedoogpartner gemarkeerd met getwitter over de nederzettingenpolitiek van Israël.

'Hoe meer Joodse nederzettingen hoe beter', schreef Wilders. In een toelichting zei hij later dat het hem 'helemaal niks interesseert', dat zijn standpunt strijdig is met het Nederlandse buitenlands beleid. Als de PVV-mening het kabinet of de nieuwe minister van Buitenlandse Zaken, Uri Rosenthal, niet bevalt, 'dan hebben ze pech'.

Aanleiding voor zijn opmerkingen over de internationaal omstreden nederzettingenpolitiek was een rapportage van Richard Falk, speciale rapporteur van de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties. Hij waarschuwde er zaterdag voor dat de stichting van een onafhankelijke Palestijnse staat 'steeds problematischer' wordt, omdat Israël blijft bouwen in de meer dan honderd nederzettingen op de bezette Palestijnse Westoever. De VS, de EU en ook Nederland zien het oprichten van een onafhankelijk Palestina naast Israël als het meest plausibele scenario voor vrede. Ook in het regeerakkoord hangt het kabinet-Rutte deze tweestatenoplossing aan.

Wilders twitterde: 'Jordanië is de enige Palestijnse staat die er ooit zal komen. Judea en Samaria zijn deel van Israël dus hoe meer joodse nederzettingen daar hoe beter.' Hij bediende zich daarbij van Israëlische terminologie: de bijbelse benaming Judea en Samaria, terwijl in de diplomatie over de Westelijke Jordaanoever wordt gesproken. Het gaat om grondgebied dat Israël tijdens de Zesdaagse Oorlog van 1967 veroverde op Jordanië.

Met zijn uitlatingen sluit Wilders aan op de meest rechtse vleugel van de Israëlische politiek. Uit opinieonderzoek blijkt al jaren dat een meerderheid van de Israëlische bevolking voor een tweestatenoplossing is. Het debat over de invulling daarvan – hoe lopen de grenzen precies, welke nederzettingen mogen blijven – zit in Israël desalniettemin muurvast.

chtspraak Fo[illegible]ordigheden spelen PVV-leider in de kaart

Wilders' politieke agenda: leg rechters aan banden

Vervolg van pagina 1

•••

Vervolgens hebben de rechters die de zaak-Wilders inhoudelijk behandelden niet gekozen voor een magistratelijke houding, maar waren ze – vooral voorzitter Jan Moors – losjes en slordig: Moors hóefde Wilders niet te verwijten dat die het debat mijdt, hij hóefde geen begrip te tonen voor een dame die Wilders' film *Fitna* weigerde te zien.

Daar bovenop kwamen twee echte fouten. Raadsheer Tom Schalken, medeverantwoordelijk voor het bevel tot vervolging, ging tijdens een diner in discussie met een getuige van de verdediging. En de rechtbank stond vervolgens, tegen vast rechtsgebruik in, niet toe dat die getuige hierover zou worden gehoord.

Er is dus harde kritiek mogelijk op deze rechters, evenals harde zelfkritiek van de rechterlijke macht. Maar in het koor van critici komt niemand boven Wilders zelf uit. Zijn negatieve kwalificaties zijn er echter niet alleen na fouten, maar na elke beslissing die hem onwelgevallig is. Al helemaal aan het begin van het proces stelde Wilders dat 'het rechtssysteem in Noord-Korea beter is'.

Toen hij het koud had in de rechtszaal vergeleek hij die met 'de Goelag Archipel'. Voordat hij kwaad was op de rechters, was hij boos op het Openbaar Ministerie, want dat 'keek je niet eens aan'. Tot het OM vrijspraak eiste.

Vorige week zei Wilders zelfs dat hij 'miljoenen mensen niet ongelijk kan geven als zij een bijl zetten aan de wortel van wat toch heel belangrijk is in Nederland, de onafhankelijke rechter'.

Wilders is op zo'n moment niet alleen een ontevreden verdachte. Hij is óók leider van de derde politieke partij van het land. En zijn kritiek valt samen met zijn politieke agenda: 'de vrijheid van rechters aan banden leggen', zoals het in zijn verkiezingsprogramma staat.

Voor de rechters is het hierdoor moeilijk zich te verweren: zij bijten van zich af omdat ze geen inmenging van de politiek willen, maar kunnen dat niet te veel doen omdat zij daarmee ook iets zeggen over de verdachte Wilders, die aan hun oordeel is overgeleverd.

Sommige rechters ontkennen eenvoudig de – toch in het oog springende – miskleunen. Het is 'een stukje beeldvorming', zegt de president van het hof in Amsterdam. Rechters moeten gewoon beter met de camera leren omgaan, vindt de voorzitter van de rechtersvakbond.

Anderen lukt het niet de media te bespelen zoals Wilders en diens advocaat Bram Moszkowicz. De president van de Hoge Raad, Geert Corstens, houdt in *Buitenhof* een afgewogen verhaal – mét zelfkritiek – maar alleen zijn bezwaren tegen het 'ondermijnen van de rechtsstaat' door Wilders halen het nieuws. En dus zal ook hij op velen als probleemontkenner overkomen.

Zo, met fouten en deels defensieve reacties, helpen de rechters Wilders om de weg vrij te maken voor maatregelen die hun onafhankelijkheid verkleinen. Zoals het invoeren van minimumstraffen en van gekozen rechters en officieren van justitie: 'De beste manier om een eind te maken aan de wereldvreemdheid van rechters', aldus het PVV-programma. 'Reken maar dat hun straffen dan een stuk meer in lijn zullen zijn met hoe de burgers er over denken.'

[illegible]ermijnt vertrouwen

[illegible]ters reiken zelf de munitie aan

25 juni 2010

[illegible]il het gezag van [illegible]ruit halen. Met foute [illegible]n en defensieve reac[illegible]n de rechters hem een

[illegible]staw Bessems
[illegible]erel van Leeuwen
AMSTERDAM

•••

Het patroon is inmiddels al te bekend: er zijn problemen met integratie, Wilders gaat tekeer, de rest is verontwaardigd en Wilders lijkt de enige die de problemen erkent.

Of: klimaatonderzoekers maken fouten, de PVV verklaart iedereen die in een opwarmende aarde gelooft voor gek, anderen schieten de wetenschappers te hulp en de PVV is de kampioen van de sceptici. Dezelfde riedel is op te schrijven over ontwikkelingssamenwerking. Over cultuur. Over media. Of over de gevestigde politiek. En sinds het rampzalig verloop van het Wildersproces óók over de rechterlijke macht.

Geert Wilders had al iets tegen de zittende rechters voordat hij zelf werd vervolgd. 'Als je die rechters hun zin geeft, hanteren ze het D66-verkiezingsprogramma', zei hij tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen van 2008. 'Ze geven strafregels voor verkrachting en een taakstraf voor een dubbele moord.' Het is maar één voorbeeld. Uit een sleuteltoespraak van de PVV-leider, over de twee Nederlanden die hij ziet. Het ene Nederland is dat van de elite. Het andere, aldus Wilders, is 'mijn Nederland'.

Toen het proces tegen Wilders begon, was dan ook duidelijk – en rechters hadden zich hierop kunnen voorbereiden – dat het voor Wilders een aanval op de rechterlijke macht zou worden. Wilders was uiteraard liever niet vervolgd, maar nu dat toch gebeurde, kon het definitieve beuken beginnen op het laatste bastion van de elite.

Van de rechters die betrokken waren bij Wilders' zaak werd dus een uitmuntend en onberispelijk optreden gevraagd. In plaats daarvan hebben zij hem munitie geleverd. Om te beginnen met de beslissing van het gerechtshof in Amsterdam dat het Openbaar Ministerie Wilders móest vervolgen, ook al zag het niets in de zaak. Ook als dat besluit terecht was, had het hof kunnen volstaan met een sobere, zakelijke toelichting. Maar het schreef een politiek getint pamflet tegen Wilders, dat de verdachte in sommige passages al schuldig verklaarde.

Lees verder op pagina 3

metro
maandag 25 oktober 2010
www.metronieuws.nl
www.metromobiel.nl

Dell GX270 incl 17"TFT
Intel Pentium IV • 2,6 GHz
1GB Werkgeheugen • 40GB HDD
17"TFT • CD-speler • Windows XP
Bestel snel en voordelig online!
www.pc4everyone.nl
PC 4 everyone
Of bestel per telefoon:
023 551 23 07

25 okt 2010

Onenigheid tussen aanklagers Wilders

Aanklagers van Geert Wilders zijn verdeeld: Mohamed Rabae en René Danen vinden dat advocaten Steijnen en Enait hun zaak schaden "Wij hebben geen behoefte aan slecht voorbereide mensen die meer kwaad dan goed doen" Tactiek van aanklagers gaat op de schop voor nieuw proces Groep klagers moet groter Oproep aan kerken, vakbonden en migrantenorganisaties om zich bij de benadeelde partijen te voegen (pagina 03)

Nieuwe koers aanklagers

Aanklagers van Geert Wilders vragen medestanders zich bij hen te voegen Onvrede over advocaten "Steijnen en Enait schaden onze zaak"

De aanklagers van Geert Wilders wijzigen hun tactiek voor het hernieuwde proces tegen de PVV-leider. Ze willen dat de groep klagers groter wordt en roepen kerken, vakbonden en migrantenorganisaties op zich bij de benadeelde partijen te voegen. Daarmee hopen ze een sterker blok te vormen, zo verklaren de voorzitters van de aanklagende partijen Landelijk Beraad Marokkanen en Nederland Bekent Kleur, Mohamed Rabbae en René Danen.

Toch zitten er nu al scheuren in het blok van benadeelden. Rabbae en Danen vinden dat advocaten Nico Steijnen en Mohammed Enait hun zaak schaden. Steijnen en Enait staan de Beweging tot Herstel van het Respect bij. Ze staan aan dezelfde kant als Rabbae en Danen. De twee partijen hebben echter geen enkel contact en dat zal er ook niet komen. "Deze twee mannen kwamen de zesde zittingsdag ineens de rechtszaal binnen en namen het woord. Daar wisten wij niets van. Over onze eigen advocaten zijn we wel zeer tevreden", zegt Danen. Rabbae voegt toe: "Wij hebben geen behoefte aan slecht voorbereide mensen die meer schaden dan goed doen."

"Belachelijk dat het OM zo duidelijk Wilders' kant kiest."
MOHAMED RABBAE, LANDELIJK BERAAD MAROKKANEN

Wilders wordt vervolgd voor discriminatie, groepsbelediging en haat zaaien. Afgelopen vrijdag wraakte Wilders' advocaat Bram Moszkowicz de rechtbank wegens partijdigheid. Met succes: de zaak-Wilders moet helemaal over, met andere rechters.

Wilders mag dan andere rechters krijgen, de aanklagers willen ook andere officieren van justitie. Zij zagen het proces vooraf al niet zitten en eisten op alle verdenkingen vrijspraak voor Wilders. Rabbae: "De officieren vervangen is juridisch mogelijk. Het is belachelijk dat het Openbaar Ministerie in deze zaak zo duidelijk Wilders' kant kiest." Hoe de klagers het vervangen van de officieren wil aanpakken, maken ze komende week bekend. Het is nog onduidelijk wanneer de nieuwe rechtszaak tegen Wilders weer begint.

Wilders' aanklagers hebben vertrouwen in een goede afloop van hun zaak. Danen: "Wilders zou zich wel eens versiikt kunnen hebben door het proces over te laten doen."

Wie is wie?

- **Aanklagende groep 1:** Nederland Bekent Kleur, Landelijk Beraad Marokkanen, Turkse Arbeidersvereniging Nederland, MAAP (Arubaans-Antilliaanse stichting)
- **Advocaten:** Ties Prakken en Michiel Pestman
- **Aanklagers groep 2:** Beweging tot Herstel van het Respect (verenigde moskeeën).
- **Advocaten:** Nico Steijnen en Mohammed Enait
- **Beklaagde:** Geert Wilders.

ENZO VAN STEENBERGEN
REPORTER@METRONIEUWS.NL

Henry Sarpies, Michiel Pestman, Nico Steijnen en Ties Prakken, advocaten van de benadeelden in het proces tegen Geert Wilders, overleggen met elkaar.

Proces laat moslims veelal koud

Het kost op een zondag in Amsterdam Slotervaart de nodige moeite moslims te vinden die het proces tegen Wilders iets kan schelen. De een weet überhaupt niet dat er een rechtszaak gaande is, een ander is gestopt met tobben sinds Mark Rutte 'de baas' is. Of neem scholier Hicham el Morabet (15). Hij vindt de hele ondernemming om Wilders voor de rechter te brengen tot mislukken gedoemd. "Hij zal toch nooit veroordeeld worden. Waarom niet? Omdat Nederlandse rechters niet te vertrouwen zijn."

Aan vertrouwen in de Nederlandse rechtstaat ontbreekt het Mo Bouchibti (50) niet. De jeugdtrainer van zaalvoetbalclub AORC drinkt met z'n collega's Karim (28) en Najib (32) koffie in grillroom Avenida. Ze hebben het er toevallig net over. "Weet je wat het is", zegt Bouchibti. "Moslims draaien twee keer op voor het proces tegen Geert Wilders: eerst worden we beledigd en vervolgens moeten we belasting betalen voor deze rechtszaak. En dat voor een zaak die sowieso al niemand in Nederland zag zitten." Drie cruciale fouten zijn er gemaakt, somt Bouchibti op. "Eén: het OM ziet geen zaak. Twee: het proces is op tv en wordt zo een Jerry Springer-show. Drie: de rechtbank maakt fout op fout. Ik bedoel: begin er dan niet aan. Scheelt ons een hoop geld en ergernis."

● NIELS RIJSTER

Rechterlijke macht President had Schalken waarschuwing kunnen geven

Meer ruimte om rechters te straffen

26-10-2010

Er komen mogelijk meer disciplinaire maatregelen om rechters en raadsheren die de fout zijn ingegaan te kunnen beriapen.

Merel van Leeuwen
AMSTERDAM

•••

Als Tom Schalken hem om advies gevraagd, had Leendert Verheij, president van het gerechtshof van Amsterdam, hem afgeraden naar het inmiddels beruchte dinertje te gaan, waar ook arabist Hans Jansen te gast was. Het komt regelmatig voor dat raadsheren met zulke vragen bij hem komen. 'Ik ben gevraagd voor dit of dat, vind je dat ik dat kan doen', leg Verheij uit. Maar Schalken heeft dat niet gedaan en dat leidde indirect tot het stukdopen van het proces tegen Geert Wilders. De raadsheer-plaatsvervanger die een rol had gespeeld bij de vervolging van de PVV-leider, ging tijdens het diner de discussie aan met Jansen die in het proces nog moest worden gehoord als getuige.

Volgens Verheij is in geen enkel opzicht aannemelijk geworden dat Schalken heeft gepoogd de verklaring van een getuige-deskundige in het proces Wilders te beïnvloeden. Als de president het nodig had gevonden, had hij Schalken een schriftelijke waarschuwing kunnen geven. Een andere disciplinaire maatregel is er niet. Het is dat of ontslag, dat alleen verleend kan worden door de Hoge Raad. Verheij: 'Tussen deze twee uitersten zit niks en wij vinden dat het beter zou zijn als je daartussen meer kunt differentiëren.'

Daarom zijn door een werkgroep binnen de rechtspraak voorstellen op dat punt ontwikkeld. Het is aan het kabinet om deze voorstellen vast te leggen in een wet. Verheij: 'Je moet daarbij denken aan een berisping en een voorwaardelijke disciplinaire straf. Het zou natuurlijk best kunnen dat de wetgever nog met eigen varianten komt.'

Verheij heeft als president van het Amsterdamse hof 'wel eens pittige gesprekken gevoerd', maar nooit schriftelijke waarschuwingen uitgedeeld: 'Ik verwacht wel dat in de toekomst vaker gebruik zal worden gemaakt van deze disciplinaire maatregelen. Als er echt iets aan de hand is, willen we dat naar buiten toe ook tonen. En we doen het ook om aan collega's te laten zien dat we er scherp op zijn.'

Lees verder op pagina 2

Rechtspraak Leren omgaan met beeldvorming

'Tom Schalken had beter gewoon weg kunnen gaan'

Vervolg van pagina 1

•••

De president van het gerechtshof in Amsterdam, Leendert Verheij, is er zeker van. Als er bij een proces geen camera's staan en sommige beelden niet eindeloos worden herhaald en bediscussieerd, dan zijn de gevolgen in de sfeer van beeldvorming minder groot. 'Ik heb zelf ook talloze grote zaken voorgezeten en het is onbestaanbaar dat je vier dagen met een verdachte in een rechtszaal zit, zonder iets te zeggen waarvan je achteraf denkt: dat had ik beter niet kunnen zeggen. Dan zou je een robot moeten zijn. Alleen, als een proces verder goed verloopt, dan wordt daar vaak niet meer over gepraat. Maar zodra er een camera bij is en beelden worden uitvergroot en herhaald, moeten rechters dus leren omgaan met die camera. Een rechter moet aan de ene kant niet te afstandelijk zijn, maar aan de andere kant moet hij geen popiejopie-houding ontwikkelen. Ik zou haast zeggen, het is een competentie die rechters zich meer en meer eigen moeten maken.'

Volgens Verheij zitten rechters in een overgangsfase. 'We komen uit een periode waarin de media veel terughoudender waren en nu komen we in hoog tempo veel meer zelf letterlijk in beeld. Dat vraagt ontwikkeling en training en daar zijn we hard mee bezig. Een *slip of the tongue* valt heel anders in een rechtszaak waar bijna

> 'We moeten heel zuinig willen zijn op onze onafhankelijke rechtspraak'.
>
> Leendert Verheij, president gerechtshof

geen belangstellenden bij zijn dan tijdens een proces met camera's en veel publieke belangstelling. We moeten leren omgaan met die nieuwe werkelijkheid. Ik denk dat veel collega's dat al voortreffelijk doen en dat het bij anderen nog wat minder gaat. Ook moeten we leren dat als het een keer fout gaat, en het zal altijd zo blijven dat er wel eens iets misgaat, dat we dat op een zodanige manier verwerken dat daardoor niet het vertrouwen in de rechtspraak bij het grote publiek wordt aangetast.'

Verheij ziet dat als een lastige opdracht waar rechters zeker zelf een rol in spelen, maar, zegt hij: 'Vertrouwen heeft ook met relaties te maken. Vertrouwen in de rechtspraak is niet alleen een verantwoordelijkheid van de rechters zelf, maar ook van de samenleving. We moeten dingen niet onnodig opblazen. Ik vind dat ook een verantwoordelijkheid van politici. Als wij fouten maken, mogen ze kritiek hebben, maar ze moeten dat wel doen vanuit het basisrecht en de basiswens dat wij een onafhankelijke rechtspraak overeind willen houden. Met alle gebreken van dien, maar we moeten daar met z'n allen heel zuinig op willen zijn en daarom moet respect de basishouding blijven.'

Deeltijdrechter

Schalken is niet fulltime in dienst als raadsheer bij het hof, hij is plaatsvervanger zoals dat heet. Het gerechtshof in Amsterdam heeft er ongeveer zestig die actief worden ingezet, naast de ruim honderd fulltimers. Schalken wordt regelmatig ingezet voor de zogeheten artikel-12-procedures, procedures die mensen kunnen beginnen als ze vinden dat iemand vervolgd moet worden, ook al wil het Openbaar Ministerie dat niet. Zo kon het gebeuren dat hij ook deelnam aan de behandeling van de vraag of Wilders vervolgd moest worden.

De president ziet het als een voordeel dat de rechterlijke macht met deze deeltijdrechters werkt. 'Maar daar wordt verschillend over gedacht. Ik vind het goed dat je mensen met specifieke deskundigheid binnenhaalt. Wij kennen geen lekenrechtspraak, maar met deze mensen hebben we personen in huis die elders in de maatschappij hun hoofdbetrekking hebben en daardoor een verfrissende inbreng kunnen hebben.'

Of Schalken tijdens de nieuwe rechtszaak zelf wordt opgeroepen als getuige, is nog onduidelijk. Wilders' advocaat Bram Moszkowicz weet niet of het iets toevoegt, omdat hij verwacht dat Schalken er alles aan zal doen om goed te praten wat er bij dat etentje is gezegd. Verheij had deze affaire en nasleep liever niet gehad. 'Schalken had niet veel tijd om mij te bellen, maar hij had er verstandig aan gedaan om gewoon weg te gaan.'

Nieuwe werkelijkheid: veel publieke belangstelling. WFA

Commentaar 25 OKT. 2010

Aanklager Wilders

Na de geslaagde wraking van de rechtbank Amsterdam staat niet meer Geert Wilders terecht, zo lijkt het, maar de rechterlijke macht zelf. Het slechtst denkbare resultaat werd zo onverwachts werkelijkheid. De rechters moeten nu worden vervangen en het proces moet over. Intussen staat het gezag van de hele rechtspraak ter discussie.

De wrakingskamer oordeelde snoeihard. De kamer vond de vrees van Wilders dat de rechtbank „een zekere mate van vooringenomenheid" had getoond „begrijpelijk". Rechtbankvoorzitter Jan Moors bleek vaste jurisprudentie voor het 'aanstonds horen van meegebrachte getuigen' niet te hebben toegepast. Dat kan een gewone beroepsfout geweest zijn. Of wellicht meende hij na dagenlang luisteren nu wel genoeg te weten.

Dat laatste is niet ondenkbaar gezien het onvermogen van de procesdeelnemers tot enige beknoptheid, wat zorgde voor dagenlange, versuffende toespraken. Maar toch schaadde Moors vlak voor de eindstreep de belangen van de verdachte. Er waren reële vragen gerezen over mogelijke beïnvloeding van een van de weinige getuigen die Wilders had mogen oproepen. Die hadden prompt uit de weg geruimd kunnen en moeten worden. Zeker omdat Wilders al herhaaldelijk had laten blijken geen vertrouwen in zijn rechters te hebben.

> Een smetteloos proces kan gezag rechters nu nog redden

In dat oordeel werd hij vervolgens bevestigd door de wrakingskamer. Daarbij werd de rechtbank ook „eerdere incidenten" aangerekend. Al met al dus een meer dan zwakke vertoning.

Tel daarbij de aanleiding op – een betrokken raadsheer-plaatsvervanger die de getuige bij een privédiner zou hebben willen overtuigen van de juistheid van de beslissing Wilders toch te vervolgen – en het debacle is compleet.

President Verweij van het gerechtshof verklaarde vrijdag dat zijn raadsheer „achteraf ongelukkig" had gehandeld. In het tv-programma *Nieuwsuur* zei hij dat „de buitenstaander" zich met recht kon afvragen „wat gebeurt daar?"

Daarmee raakte Verweij de kern. Hij gaf daarmee blijk van meer gevoel voor de publieke reactie dan president Corstens van de Hoge Raad. Die noemde het procesverloop „ongelukkig", maar richtte zijn pijlen vooral op Wilders. Diens kritiek achtte hij „zeer ondermijnend" voor het vertrouwen in de rechtspraak. Die observatie is op zichzelf correct, zoals hier eerder betoogd. Maar Corstens miskent dat Wilders juist door de wrakingskamers in zijn kritiek was bevestigd. De president had beter de hand meer in eigen boezem kunnen steken, zoals Wilders achteraf terecht opmerkte.

Eenvoudige antwoorden liggen er niet klaar. Behalve dan dat rechters de jurisprudentie moeten kennen. En dat raadsheren geen aanstaande getuigen in processen die zij zelf hebben gelast, moeten bijpraten. De rechterlijke macht rest nu niets anders dan een smetteloze herhaling van het proces-Wilders. En een overtuigend vonnis waarin rechters doen waar ze goed in zijn. Met rechte rug, onafhankelijk, niet gehinderd door welk gekrakeel dan ook, een oordeel vellen.

Ergernis tijdens Proces-Wilders

19-10-2010

KLAGERS. Veel ergernis tussen rechtbank, advocaten en Openbaar Ministerie gisteren tijdens het strafproces tegen Geert Wilders. Het was de beurt aan de klagende partijen of hun advocaten om het woord te voeren. Zij moesten de rechtbank duidelijk maken op wat voor manier zij schade hebben geleden door uitspraken van Wilders. Toen verschillende advocaten ingingen op de strafbaarheid van die uitlatingen, en daarmee buiten hun boekje gingen, greep de rechtbank een paar keer geërgerd in.

● METRO

Niet de politicus, maar de rechter staat terecht

Alles wat de rechter zegt, kan tegen hem worden gebruikt. De rechterlijke macht slaagt er in het proces-Wilders niet in valkuilen te vermijden.

19-10-2010

Door onze redacteur JOKE MAT

ROTTERDAM, 25 OKT. Het proces tegen politicus Geert Wilders heeft zich ontwikkeld tot een mijnenveld voor de rechterlijke macht. Opmerkingen die de schijn van partijdigheid wekken, een etentje in het bijzijn van een getuige voor de verdediging en een met succes gewraakte rechtbank – het maakt een weinig professionele indruk.

Waarom komt de rechterlijke macht er zo slecht af in deze zaak, die eigenlijk draait om een omstreden politicus? Trappen rechters te makkelijk in de valstrikken die de verdediging spant of schoot er iets aan hun eigen tactiek?

Om te beginnen, zegt Arthur Docters van Leeuwen, oud-voorzitter van het College van procureurs-generaal, is de zaak zeer moeilijk. Wilders wordt vervolgd voor 'haatzaaien' en 'groepsbelediging', delicten die zelden voorkomen. Daarbij is de verdachte een politicus, en dan nog een van het rumoerige soort, die via de media terugslaat waar hij kan. De afgelopen dagen noemde Wilders zijn proces „een slecht functionerend juridisch circus". Ook zei hij dat hij zich kan voorstellen dat anderhalf miljoen kiezers na een eventuele veroordeling de bijl leggen „aan de wortels van de onafhankelijke rechtspraak". Docters van Leeuwen: „Hoe moet je je tot zo'n verdachte verhouden? Je merkt dat rechters daar moeite mee hebben. Helemaal voor het alzeind en verscherpend oog van de camera. Dat gaat niet vanzelf goed."

Proces-Wilders

Binnenland, pagina 3
Portretten van
- raadsheer Schalken
- arabist Jansen
- advocaat Moszkowicz

Opinie, pagina 7
- Wilders wantrouwt met reden
- Rechter wel onpartijdig
- Poging tot staatsgreep
- Commentaar

Daarbij krijgen rechters te maken met advocaten die de media gebruiken om in de rechtszaal dingen gedaan te krijgen – al ondervonden betrokkenen in de zaak-Wilders een opzetje. Maar is arabist Hans Jansen echt door niemand gevraagd juist vorige week een column te wijden aan het etentje in met waarbij ook raadsheer-plaatsvervanger Tom Schalken aanzat? En wie wees dagblad De Pers op het weinig bekende weblog Hirsibasi, waar die column verscheen?

De rechterlijke macht bewaart traditioneel grote afstand tot het gekrakeel buiten de rechtszaal. Zoals president Geert Corstens van de Hoge Raad gisteren zei in het tv-programma Buitenhof: rechters moeten zich concentreren op een rechtvaardig optreden in het concrete geval. Corstens verwierp de uitlatingen van Wilders, die volgens hem het vertrouwen in de rechtspraak ondermijnen.

Dat het proces-Wilders mocht worden gefilmd, noemt Docters van Leeuwen een goede beslissing. „Het doet recht aan de maatschappelijke onrust rond deze zaak. Een proces als dit kun je moeilijk gaan voeren achter gesloten deuren."

Vervolg **Lessen voor de rechterlijke macht:** pagina 3

Grote frustratie bij benadeelden in zaak-Wilders

De klagers in de zaak tegen Wilders, die gisteren aan het woord kwamen, voelen zich als ongenode gasten op een feestje.

Van onze verslaggevers
Jannty Groen, Remco Meijer

AMSTERDAM Urenlang zat PVV-leider Geert Wilders gisteren in de rechtbank stoïcijns te luisteren naar het leed van benadeelde partijen. Hij verkrok geen spier. Ook niet toen Mohammed Enait, de advocaat die vanwege zijn geloof weigert op de staan voor de rechter, Wilders afgeschilderde als 'de kleine Hitler'. Zijn raadsman Bram Moszkowicz interrumpeerde: 'Wilders vindt dat alles gezegd mag worden, maar ik vind dat dit niet kan.'

Dit incident speelde zich af aan het einde van een zittingsdag die werd getekend door grote frustratie bij de benadeelden over het Openbaar Ministerie(OM) – dat vrijspraak eist. Ze mogen hun schadeclaim onderbouwen, maar niets zeggen over de strafmaat of het optreden van het OM.

Vooral dat laatste bleek veelgevraagd. 'We voelen ons als ongenode gasten op een feestje', begon advocaat Michiel Pestman, die een aantal organisaties vertegenwoordigt waaronder Nederland Bekent Kleur. 'Het OM heeft meer dan eens laten blijken geen zin te hebben in deze zaak'. De rechter kapte hem enkele malen af, onder andere toen hij begon over een pakket maatregelen op de PVV-site: 'Meneer Pestman, het is hier geen politiek forum.'

Ook andere raadslieden gingen volgens de rechters over de schreef. Voor al Nico Steijnen en Enait, die optraden namens een aantal moskeeen. Tot vier keer toe greep de rechter in, waarna Moszkowicz uitriep: 'Hoe heet die winkel voor gehoorapparaten, Beter Horen?'

De rechter dreigde Steijnen definitief het woord te ontnemen, omdat hij voortdurend het OM aanviel en niet deed waarvoor hij was gekomen: de schade voor zijn cliënten over het voetlicht brengen.

Oud-Kamerlid (Groenlinks) Mohamed Rabbae, rechtenstudente Naoual el en raadsman Henri Sarolea, opererend namens de 'niet-westerse allochtone Surinaamse mevrouw Wolthuis', konden wel zonder onderbrekingen hun verhaal doen.

'Aantasting van haar levensvreugde', zo verwoordde Sarolea de schade van Wolthuis, die eind 2008 is geëmigreerd vanwege het klimaat dat Wilders heeft geschapen. Niet alleen zij, maar veel meer niet-westerse allochtonen zijn bang voor 'apartheidswetgeving'. Zij worden door Wilders systematisch neergezet als 'een soort beesten die alleen door een assimilatiecontract in toom gehouden kunnen worden'. 'Naïef' vindt Wolthuis het geloof dat 'het democratisch debat voldoende tegenwicht kan bieden aan de giftpijlen van Wilders'. Ze was voor het proces overgekomen, maar is inmiddels weer vertrokken. 'Enorm geschrokken is ze van het klimaat in Nederland, dat nog erger is dan toen ze emigreerde', aldus Sarolea.

De 24-jarige studente Naoual heeft een Nederlandse moeder en een Marokkaanse vader. De islam is prominent in haar leven. 'Ik heb donkerbruin haar en groenbruine ogen, ga niet gesluierd, ik ben geen fascist, geen nazist, geen terrorist, niet crimineel, noch ben ik gewelddadig en toch zie ik mij dikwijls in de verdediging gedrukt', zei ze, terwijl ze Wilders recht in de ogen keek. Naoual somde een serie misstanden op, van moslims die geen stageplek kunnen vinden, vrouwen die bij het verlaten van de moskee met blikjes bier worden bekogeld, tot een moskee in Dordrecht die onlangs werd beschoten.

Rabbae ging systematisch sectoren van de maatschappij langs – onderwijs, uitgaansleven, de werkvloer – waar moslims worden uitgesloten, tegengewerkt en gediscrimineerd. 'Wilders gebruikt de islam als een rookgordijn, maar daarachter werkt hij toe naar een conflictueuze tweedeling', zei hij.

Rabbae brak toen hij vertelde over de weerslag van Wilders' uitlatingen op moslimkinderen. 'Die zijn hier geboren, hebben een sterke band met Nederland, maar vrezen dat ze het land uit moeten.' Ook bij die emoties gaf de PVV-leider geen krimp.

Alleen Pestmans opmerking dat een veroordeling integraal op de PVV-site moet worden gepubliceerd en dat Wilders zich gedurende het kabinet-Rutte dient te onthouden van commentaar daarop, lokte een reactie uit: een schamper lachje.

Advocaten van de klagers overleggen. Vlnr: Henry Sarolea, Michiel Pestman, Nico Steijnen en Ties Prakken. Foto EPA

> Meneer Pestman, het is hier geen politiek forum

> Ze zijn hier geboren, maar vrezen dat ze het land uit moeten

Grote frustratie bij benadeelden in zaak-Wilders

De klagers in de zaak tegen Wilders, die gisteren aan het woord kwamen, voelen zich als ongenode gasten op een feestje.

Van onze verslaggevers
Janny Groen, Remco Meijer

AMSTERDAM Urenlang zat PVV-leider Geert Wilders gisteren in de rechtbank stoïcijns te luisteren naar het leed van benadeelde partijen. Hij vertrok geen spier. Ook niet toen Mohammed Enait, de advocaat die vanwege zijn geloof weigert op de staan voor de rechter, Wilders afgeschilderde als 'de kleine Hitler'. Zijn raadsman Bram Moszkowicz interrumpeerde: 'Wilders vindt dat alles gezegd mag worden, maar ik vind dat dit niet kan.'

Dit incident speelde zich af aan het einde van een zittingsdag die werd getekend door grote frustratie bij de benadeelden over het Openbaar Ministerie(OM) – dat vrijspraak eist. Ze mogen hun schadeclaim onderbouwen, maar niets zeggen over de strafmaat of het optreden van het OM.

Vooral dat laatste bleek weliger vraagd. 'We voelen ons als ongenode gasten op een feestje', begon advocaat Michiel Pestman, die een aantal organisaties vertegenwoordigt waaronder Nederland Bekent Kleur. 'Het OM heeft meer dan eens laten blijken geen zin te hebben in deze zaak'. De rechter kapte hem enkele malen af, onder andere toen hij begon over een pakket maatregelen op de PVV-site: 'Meneer Pestman, het is hier geen politiek forum.'

Ook andere raadslieden gingen volgens de rechters over de schreef. Voor al Nico Steijnen en Enait, die opriepen namens een aantal moskeeën. Tot vier keer toe greep de rechter in, waarna Moszkowicz uitriep: 'Hoe heet die winkel voor gehoorapparaten, Beter Horen?'

De rechter dreigde Steijnen definitief het woord te ontnemen, omdat hij voortdurend het OM aanviel en niets deed waarvoor hij was gekomen: de schade voor zijn cliënten over het voetlicht brengen.

Oud-Kamerlid (Groenlinks) Mohamed Rabbae, rechtenstudente Naoual en raadsman Henri Sarolea, optredend namens de 'niet-westerse allochtone Surinaamse mevrouw Wolthuis', loonden wel zonder onderbrekingen hun verhaal doen.

'Aantasting van haar levensvreugde', zo verwoordde Sarolea de schade van Wolthuis, die eind 2008 is geëmigreerd vanwege het klimaat dat Wilders heeft geschapen. Niet alleen zij, maar veel meer niet-westerse allochtonen zijn bang voor 'apartheidwetgeving'. Zij worden door Wilders systematisch neergezet als 'een soort beesten die alleen door een assimilatiecurmoract in toom gehouden kunnen worden'. 'Nalef' vindt Wolthuis het heel geloof dat het democratisch debat voldoende tegenwicht kan bieden aan de giftpijlen van Wilders'. Ze was voor het proces overgekomen, maar is inmiddels weer vertrokken. 'Enorm geschrokken is ze van het klimaat in Nederland, dat nog erger is dan toen ze emigreerde', aldus Sarolea.

De 24-jarige studente Naoual heeft een Nederlandse moeder en een Marokkaanse vader. De islam is prominent in haar leven. 'Ik heb donkerblond haar en groenbruine ogen, ga niet gesluierd, ik ben geen fascist, geen nazist, geen terrorist, niet crimineel, noch ben ik gewelddadig en toch zie ik mij dikwijls in de verdediging gedrukt', zei ze, terwijl ze Wilders recht in de ogen keek. Naoual somde een serie misstanden op, van moslims die geen stageplek kunnen vinden, vrouwen die bij het verlaten van de moskee met blikjes bier worden bekogeld, tot een moskee in Dordrecht die onlangs werd beschoten.

Rabbae ging systematisch sectoren van de maatschappij langs – onderwijs, uitgaansleven, de werkvloer – waar moslims worden uitgeschol den, tegengewerkt en gediscrimineerd. 'Wilders gebruikt de islam als een rookgordijn, maar daarachter werkt hij toe naar een conflictreuze tweedeling', zei hij.

Rabbae brak toen hij vertelde over de wereldwijd van Wilders' uitlatingen op moslimkinderen. Die zijn hier geboren, hebben een sterke band met Nederland, maar vrezen dat ze het land uit moeten.' Ook bij die emoties gaf de PVV-leider geen krimp.

Alleen Pestmans opmerking dat een veroordeling integraal op de PVV-site moet worden gepubliceerd en dat Wilders zich gedurende het kabinet-Rutte diende te onthouden van commentaar daarop, lokte een reactie uit: een schamper lachje.

Advocaten van de klagers gisteren. Vlnr: Henry Sarolea, Michiel Pestman, Nico Steijnen en Ties Prakken. Foto EPA

Proces Wilders 19 okt 2010

'Wij voelen ons benadeeld door Wilders'

Door een onzer redacteuren

AMSTERDAM, 18 OKT. Ze had zich er zonder debuut in de rechtszaal voorgesteld. Als 24-jarige rechtenstudente die opgroeide in een multiculturele wereld voelde Naoual Abdela zich geroepen om op te staan tegen de 'schadevergoeding'-eisen van politici als Geert Wilders. Ze stond dus gisteren als 'niet-Nederlander in de Amsterdamse rechtbank. Ze nam – omdat het 'stedelijk' was. Ze nam – de richtsel een product van de multiculturele samenleving, als dochter van een Marokkaanse vader en een Nederlandse moeder uit Familie Jodes lum en met moslims – 'Ook staaken ze voor de rechtbank haar echtheden geborgenheid te garanderen.

De studente reageerde op de vermeend haatzaaierij van Wilders, die volgens haar persoonlijk schade heeft toegebracht. ,Ik ben geen fascist, geen nazist, geen terrorist. Ik doe met in geen enkele manier aan criminaliteit', stelde ze. Toch wordt ze dikwijls door medestudenten 'ter verantwoording gevraagd' over de zaken die door Wilders in verband worden gebracht met de islam. Abdela: 'Ik word er emotioneel

Advocaten benadeelden gaan volgens de rechter buiten hun boekje

Het is nieuw dat mij op een politieke manier wordt gevraagd of ik mijnheer wel een hand geef', vertelde de rechtenstudente Naoual Abdela aan de Amsterdamse rechtbank. Ze is een van de partijen in het proces tegen Geert Wilders die een schade-

vergoeding eisen. Ze stelden dat ze zich(de tijden door de manier waarop Wilders zich over de islam uitlaat.

Gisteren mochten ze hun eis toelichten. Abdela: ,Ik ben geen fascist, geen nazist, geen terrorist. Ik doe met in geen enkele manier aan criminaliteit.' Ze stond dus – omdat het 'stedelijk' was – in de rechtszaal voorgesteld als 'de kleine Hitler'. Zijn raadsman Bram Moszkowicz interrumpeerde: 'Wilders vindt dat alles gezegd mag worden, maar ik vind dat dit niet kan.'

Dit incident speelde zich af aan het einde van een zittingsdag die werd getekend door grote frustratie bij de benadeelden over het Openbaar Ministerie(OM) – dat vrijspraak eist. Ze mogen hun schadeclaim onderbouwen, maar niets zeggen over de strafmaat of het optreden van het OM.

Vooral dat laatste bleek weliger vraagd. 'We voelen ons als ongenode gasten op een feestje', begon advocaat Michiel Pestman, die een aantal organisaties vertegenwoordigt waaronder Nederland Bekent Kleur. 'Het OM heeft meer dan eens laten blijken geen zin te hebben in deze zaak'. De rechter kapte hem enkele malen af, onder andere toen hij begon over een pakket maatregelen op de PVV-site: 'Meneer Pestman, het is hier geen politiek forum.'

Ook andere raadslieden gingen volgens de rechters over de schreef. Voor al Nico Steijnen en Enait, die opriepen namens een aantal moskeeën. Tot vier keer toe greep de rechter in, waarna Moszkowicz uitriep: 'Hoe heet die winkel voor gehoorapparaten, Beter Horen?'

De rechter dreigde Steijnen definitief het woord te ontnemen, omdat hij voortdurend het OM aanviel en niets deed waarvoor hij was gekomen: de schade voor zijn cliënten over het voetlicht brengen.

Oud-Kamerlid (Groenlinks) Mohamed Rabbae, rechtenstudente Naoual en raadsman Henri Sarolea, optredend namens de 'niet-westerse allochtone Surinaamse mevrouw Wolthuis', loonden wel zonder onderbrekingen hun verhaal doen.

'Aantasting van haar levensvreugde', zo verwoordde Sarolea de schade van Wolthuis, die eind 2008 is geëmigreerd vanwege het klimaat dat Wilders heeft geschapen. Niet alleen zij, maar veel meer niet-westerse allochtonen zijn bang voor 'apartheidwetgeving'. Zij worden door Wilders systematisch neergezet als 'een soort beesten die alleen door een assimilatiecurmoract in toom gehouden kunnen worden'. 'Nalef' vindt Wolthuis het heel geloof dat het democratisch debat voldoende tegenwicht kan bieden aan de giftpijlen van Wilders'. Ze was voor het proces overgekomen, maar is inmiddels weer vertrokken. 'Enorm geschrokken is ze van het klimaat in Nederland, dat nog erger is dan toen ze emigreerde', aldus Sarolea.

De 24-jarige studente Naoual heeft een Nederlandse moeder en een Marokkaanse vader. De islam is prominent in haar leven. 'Ik heb donkerblond haar en groenbruine ogen, ga niet gesluierd, ik ben geen fascist, geen nazist, geen terrorist, niet crimineel, noch ben ik gewelddadig en toch zie ik mij dikwijls in de verdediging gedrukt', zei ze, terwijl ze Wilders recht in de ogen keek. Naoual somde een serie misstanden op, van moslims die geen stageplek kunnen vinden, vrouwen die bij het verlaten van de moskee met blikjes bier worden bekogeld, tot een moskee in Dordrecht die onlangs werd beschoten.

Rabbae ging systematisch sectoren van de maatschappij langs – onderwijs, uitgaansleven, de werkvloer – waar moslims worden uitgeschol den, tegengewerkt en gediscrimineerd. 'Wilders gebruikt de islam als een rookgordijn, maar daarachter werkt hij toe naar een conflictreuze tweedeling', zei hij.

Rabbae brak toen hij vertelde over de wereldwijd van Wilders' uitlatingen op moslimkinderen. Die zijn hier geboren, hebben een sterke band met Nederland, maar vrezen dat ze het land uit moeten.' Ook bij die emoties gaf de PVV-leider geen krimp.

Alleen Pestmans opmerking dat een veroordeling integraal op de PVV-site moet worden gepubliceerd en dat Wilders zich gedurende het kabinet-Rutte diende te onthouden van commentaar daarop, lokte een reactie uit: een schamper lachje.

zijn weigering op te staan voor de rechter – spraken zich ook uit over de strafeis van 5 jaar. Ook over hoe de rechters zouden moeten oordelen en over de straffen van het Openbaar Ministerie.

De rechtbank greep daarom meermalen in. Vooral toen het zover kwam dat de raadsman van de PVV-leider, Bram Moszkowicz, zijn pleidooi begon met de woorden: 'Wilders' advocaat Bram Moszkowicz staat met zijn pleidooi.' De uitspraak is op 5 november.

FOTO'S ANP

Grote frustratie bij benadeelden in zaak-Wilders

De klagers in de zaak tegen Wilders, die gisteren aan het woord kwamen, voelen zich als ongenode gasten op een feestje.

Van onze verslaggevers
Janny Groen, Remco Meijer

AMSTERDAM Urenlang zat PVV-leider Geert Wilders gisteren in de rechtbank stoïcijns te luisteren naar het leed van benadeelde partijen. Hij vertrok geen spier. Ook niet toen Mohammed Enait, de advocaat die vanwege zijn geloof weigert op de staan voor de rechter, Wilders afgeschilderde als 'de kleine Hitler'. Zijn raadsman Bram Moszkowicz interrumpeerde: 'Wilders vindt dat alles gezegd mag worden, maar ik vind dat dit niet kan.'

Dit incident speelde zich af aan het einde van een zittingsdag die werd getekend door grote frustratie bij de benadeelden over het Openbaar Ministerie(OM) – dat vrijspraak eist. Ze mogen hun schadeclaim onderbouwen, maar niets zeggen over de strafmaat of het optreden van het OM.

Vooral dat laatste bleek veelgevraagd. 'We voelen ons als ongenode gasten op een feestje', begon advocaat Michiel Pestman, die een aantal organisaties vertegenwoordigt waaronder Nederland Bekent Kleur. 'Het OM heeft meer dan eens laten blijken geen zin te hebben in deze zaak'. De rechter kapte hem enkele malen af, onder andere toen hij begon over een pakket maatregelen op de PVV-site: 'Meneer Pestman, het is hier geen politiek forum.'

Ook andere raadslieden gingen volgens de rechters over de schreef. Vooral Nico Steijnen en Enait, die optraden namens een aantal moskeeën. Tot vier keer toe greep de rechter in, waarna Moszkowicz uitriep: 'Hoe heet die winkel voor gehoorapparaten, Beter Horen?'

De rechter dreigde Steijnen definitief het woord te ontnemen, omdat hij voortdurend het OM aanviel en niet deed waarvoor hij was gekomen: de schade voor zijn cliënten over het voetlicht brengen.

Oud-Kamerlid (Groenlinks) Mohamed Rabbae, rechtenstudente Naoual en raadsman Henri Sarolea, optredend namens de 'niet-westerse allochtone Surinaamse mevrouw Wolthuis', konden wel zonder onderbrekingen hun verhaal doen.

> Meneer Pestman, het is hier geen politiek forum

Advocaten van de klagers overleggen. Vlnr: Henry Sarolea, Michiel Pestman, Nico Steijnen en Ties Prakken. Foto EPA

'Aantasting van haar levensvreugde', zo verwoordde Sarolea de schade van Wolthuis, die eind 2008 is geëmigreerd vanwege het klimaat dat Wilders heeft geschapen. Niet alleen zij, maar veel meer niet-westerse allochtonen zijn bang voor 'apartheidwetgeving'. Zij worden door Wilders systematisch neergezet als 'een soort beesten die alleen door een assimilatiecontract in toom gehouden kunnen worden'. 'Naïef' vindt Wolthuis het geloof dat 'het democratisch debat voldoende tegenwicht kan bieden aan de gifpijlen van Wilders'. Ze was voor het proces overgekomen, maar is inmiddels weer vertrokken. 'Enorm geschrokken is ze van het klimaat in Nederland, dat nog erger is dan toen ze emigreerde', aldus Sarolea.

De 24-jarige studente Naoual heeft een Nederlandse moeder en een Marokkaanse vader. De islam is prominent in haar leven. 'Ik heb donkerblond haar en groenbruine ogen, ga niet gesluierd, ik ben geen fasciste, geen naziste, geen terroriste, niet crimineel, noch ben ik gewelddadig en toch zie ik mij dikwijls in de verdediging gedrukt', zei ze, terwijl ze Wilders recht in de ogen keek. Naoual somde een serie misstanden op, van moslims die geen stageplek kunnen vinden, vrouwen die bij het verlaten van de moskee met blikjes bier worden bekogeld, tot een moskee in Dordrecht die onlangs werd beschoten.

> Ze zijn hier geboren, maar vrezen dat ze het land uit moeten

Rabbae ging systematisch sectoren van de maatschappij langs – onderwijs, uitgaansleven, de werkvloer – waar moslims worden uitgesloten, tegengewerkt en gediscrimineerd. 'Wilders gebruikt de islam als een rookgordijn, maar daarachter werkt hij toe naar een conflictueuze tweedeling', zei hij.

Rabbae brak toen hij vertelde over de weerslag van Wilders' uitlatingen op moslimkinderen. 'Die zijn hier geboren, hebben een sterke band met Nederland, maar vrezen dat ze het land uit moeten.' Ook bij die emoties gaf de PVV-leider geen krimp.

Alleen Pestmans opmerking dat een veroordeling integraal op de PVV-site moet worden gepubliceerd en dat Wilders zich gedurende het kabinet-Rutte dient te onthouden van commentaar daarop, lokte een reactie uit: een schamper lachje.

'Taliban dreigen met aanslag'

AMSTERDAM – De Taliban dreigen met een aanslag in Nederland als het 'anti-islambeleid' van Geert Wilders wordt uitgevoerd. Dat heeft de Volkskrant gisteren gemeld na een telefonisch interview met Zabiullah Mujahed, de officiële Talibanwoordvoerder in Oost- en Noord-Afghanistan.

„Als hij het voor elkaar krijgt het Nederlandse parlement te manipuleren om meer anti-islamitische wetgeving of (nadelige) wetten voor moslims goed te keuren, dan is er geen twijfel mogelijk dat moslims uit andere landen actie zullen ondernemen om hun moslimbroeders en -zusters te helpen", aldus Mujahed. (ANP)

De advocaten van de benadeelde partijen overleggen maandag bij aanvang van het proces tegen Geert Wilders. Vlnr: mr. Henry Sarolea, mr. Michiel Pestman, mr. Nico Steijnen en mr. Ties Prakken. ISTV ANP

SPITSMOBILE

DEC: Proces Wilders 'delight-rommelig'

Klagers krijgen een gezicht in Wilders-proces

De rechtbank had gisteren de handen vol om de vijfde dag van het proces tegen Geert Wilders in goede banen te leiden. Het was 'klagersdag' en die verliep emotioneel en chaotisch. DOOR JORIS POLMAN

AMSTERDAM – Als dag vijf van het proces aanvangt, draait Geert Wilders zijn stoel demonstratief naar het spreekgestoelte links achter hem. Het woord is aan de klagers; de 'benadeelde partijen'. Dat zijn advocaten van moskeeën en stichtingen, maar ook individuele moslims die willen uitleggen waarom zij recht menen te hebben op een schadevergoeding van de PVV-leider.

Wilders kiest ervoor om ze allemaal recht in hun gezicht aan te kijken, zelfs als de emoties hoog oplopen en er tranen vloeien. Niet één keer wendt hij zijn blik af. Niet als er wordt gezegd dat islamitische kinderen bang zijn het land te worden uitgezet, niet als hij hoort dat moslima's met hoofddoeken worden bespuugd en moskeeën worden beklad met varkensbloed en zelfs niet als hij voor 'een kleine Hitler' wordt uitgemaakt. De politicus zit met zijn armen over elkaar en laat het uiterlijk onbewogen over zich heen komen.

De rechtbank toont zich 'rekkelijk' en geeft de klagers veel ruimte om uiteen te zetten waarom moslims zich bedreigd en gekwetst voelen, terwijl ze in feite alleen mogen toelichten waarom ze recht menen te hebben op een schadevergoeding.

Mohamed Rabbae grijpt die ruimte met beide handen aan. Het oud-Kamerlid van GroenLinks, tegenwoordig voorzitter van het Landelijk Beraad voor Marokkanen, schetst een grimmig beeld van een samenleving die zich steeds vijandiger opstelt tegen moslims. De rechtbank grijpt niet in als Rabbae stelt dat Wilders 'geen kind van een Marokkaan of moslim wil zien functioneren als staatssecretaris, minister of burgemeester'.

Rabbae mag ook zeggen dat Wilders 'een coalitie' heeft gesmeed met de groepen Marokkaanse jongeren 'die niet naar imams luisteren en hun geweld tegen racistisch Nederland legitimeren' met de opkomst van Wilders. „Een merkwaardige coalitie die Wilders nodig heeft om zodoende de islam met straatterrorisme te verknopen en hierdoor politiek te groeien", aldus Rabbae. Het oud-Kamerlid krijgt het even te kwaad als hij vertelt hoe steeds meer islamitische kinderen angstig zijn. „Dat raakt mij heel diep en doet me echte pijn. Waarom zien die mensen die hem steunen niet dat we de toekomstige generatie opsaden met bittere gevoelens van angst en wrok?"

Ook de 24-jarige rechtenstudente Naoual Abaida mag vertellen dat haar tijdens een sollicitatiegesprek wordt gevraagd 'of ze mannen wel een hand geeft'. „Het is nieuw dat studentes met hoofddoeken bij het vragen naar de weg worden verwezen naar het schoonmaakhok. Het is nieuw dat vrouwen die een moskee verlaten met blikjes bier worden bekogeld. Het is nieuw dat een week geleden een moskee is Dordrecht is beschoten. Dat is het gevolg van het populistische instrument van islambashing dat tot volle wasdom is gekomen door de aanhoudende anti-islamuitingen van Wilders."

Minder rekkelijk is de rechtbank als de advocaten aan het woord komen. Stuk voor stuk worden ze herhaaldelijk teruggefloten, omdat ze zich uit wensen te spreken over de rol van het Openbaar Ministerie (OM). De advocaten Michiel Pestman, Stien Prakken, Nico Steijnen en Mohammed Enait moeten allemaal delen uit hun pleidooi schrappen, simpelweg omdat ze volgens de rechtbank op de stoel van de rechter of het OM gaan zitten.

De zitting krijgt daardoor al snel een chaotisch karakter en advocaat Bram Moszkowicz gooit nog wat olie op het vuur door grappen te maken over de vermeende doofheid van raadsman Steijnen voor het verzoek van de rechter om zijn pleidooi te beperken tot de schadevergoeding: „Ga eens langs bij BeterHoren.nl."

Het optreden van Enait, de advocaat die vanwege zijn islamitische geloof ook nu weer niet wenst op te staan bij binnenkomst van de rechters, dreigt al na een minuut afgekapt te worden, omdat hij een citaat aanhaalde waarin Wilders werd vergeleken met Adolf Hitler.

Ondanks de chaotische taferelen krijgen de klagers gedurende de dag wel een gezicht. Het is een gezicht waarop de angst voor tweedeling, afwijzing en uitzetting valt af te lezen. Of de rechter ooe zal hebben voor hun vrees moet nog blijken; eerder verklaarde het OM al dat Wilders wat de aanklagers betreft de geëiste schadevergoedingen (symbolisch één euro per eiser) niet hoeft betalen.

Vanmiddag, op dag zes van het proces, begint advocaat Bram Moszkowicz aan zijn naar verwachting twee dagen durende pleidooi. Geert Wilders zal meteen daarna zijn zwijgen doorbreken en een afsluitende verklaring afleggen.

SPITS vrijdag 22 oktober 2010

Vrees voor teleurstelling

Tegenstanders Wilders vestigen hoop op vonnis

DOOR JORIS POLMAN

AMSTERDAM – Het zou een 'grote teleurstelling' zijn als de rechtbank op 5 november tot de slotsom komt dat het Openbaar Ministerie (OM) Geert Wilders niet had mogen vervolgen. Dat zegt advocaat Henry Saroléa die een aantal van de benadeelde partijen vertegenwoordigt.

Beam Moszkowicz, advocaat van Geert Wilders, wijdde ook gisteren weer een aanzienlijk deel van zijn pleidooi aan de stelling dat het OM om meerdere redenen niet ontvankelijk is om vervolging tegen Wilders in te stellen. Mocht de rechtbank dat overnemen dan weten Wilders' tegenstanders, de samenleving, maar ook de PVV-leider zelf nog steeds niet waar volgens het Nederlandse strafrecht de grenzen van de vrijheid van meningsuiting liggen, zegt Saroléa. „Dan is dit allemaal voor niks geweest. En dat zou een grote teleurstelling zijn."

Zijn collega Stijn Prakken, die ook een aantal tegenstanders van Wilders vertegenwoordigt, zegt zich minder zorgen te maken. „Ik heb er nog steeds alle vertrouwen in dat deze rechtbank Wilders zal veroordelen", zei ze kort nadat Moszkowicz zijn pleidooi had beëindigd.

Zowel Prakken als Saroléa wijzen erop dat Moszkowicz in hun ogen niet veel aandacht heeft besteed aan de inhoud van de omstreden uitspraken van Wilders. Saroléa: „Sterker nog, bij draaide met een grote boog heen om de uitspraken die Wilders wel degelijk over bijvoorbeeld Marokkaanse Nederlanders heeft gedaan. Ik ben ervan overtuigd dat de rechter dat niet zal doen."

Moszkowicz stelde gisteren dat de bestreden uitlatingen van Wilders op zijn minst gedeeltelijk op waarheid berusten. De raadsman haalde onder meer onderzoeken aan van Nederlandse universiteiten en het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) om die claim te onderbouwen. Ook wees hij in dat verband op getuigenverklaringen van wetenschappers, onder wie prominente islamologen, over de islam en de koran.

Vandaag is de laatste zittingsdag van het proces. Het OM, de benadeelde partijen en Moszkowicz komen allemaal nog een keer kort aan het woord. Wilders heeft aangegeven gebruik te willen maken van het sloswoord. De rechtbank doet op 5 november uitspraak.

Geert Wilders schenkt tijdens de zitting een glaasje water voor zichzelf in. FOTO: ANP

Asielzoekers slaags met politie

BAEXEM – Meer dan dertig agenten van drie politiekorpsen uit Limburg en Brabant hebben gistermacht de rust hersteld na bedreigingen en vechtpartijen in het asielzoekerscentrum (azc) in Baexem (Limburg). De politie arresteerde vijf jongens van 16 en 17 jaar.

Rond 02.00 uur gistenochtend kreeg de politie een melding van een rixie tussen bewoners over geluidsoverlast en een bedreiging van een beveiliger door een bewoner van het azc. De gealarmeerde politie hield [illegible] aan, maar vervolgens gingen andere bewoners met elkaar en met de politie op de vuist.

Het duurde tot 03.30 uur voordat de politie na nog eens vier arrestaties en assistentie van andere patrouilles uit de wijde omgeving de orde kon herstellen. Enkele agenten raakten lichtgewond.

Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) is van plan maatregelen te nemen tegen de betrokkenen. Dat kan variëren van het korten van de weektoelage tot het overplaatsen naar andere centra, zei een woordvoerder. (ANP)

Tegenpartijen regelmatig tot de orde geroepen

Proces Wilders in teken claims

door Saskia Belleman

AMSTERDAM, dinsdag

Zo serieus als de dag begon, zo bijna cabaretesk eindigde die. Op de zesde dag van het proces tegen PVV-voorman Geert Wilders kregen de benadeelde partijen de mogelijkheid om hun claims toe te lichten. Enkele advocaten konden de verleiding niet weerstaan om de aanval te openen op de officieren van justitie, of om zelf een soort requisitoir te houden.

De rechtbank moest keer op keer advocaten tot de orde roepen, en schorste meerdere malen de zitting om te overleggen over de vraag of de grenzen waren overschreden. Het bontst maakten mr. M. Steijnen en M. Enait het. Zij traden op namens zestien moskeeën en moslimorganisaties, maar kwamen aan het onderbouwen van de symbolische schadeclaim van een euro nauwelijks toe. Mr. Steijnen kon het niet laten om keer op keer sneren uit te delen richting het openbaar ministerie, wat Wilders' advocaat mr. A. Moszkowicz na de zoveelste terechtwijzing door rechter mr. M. van der Nat de uitroep ontlokte: „Bent u doof?"

Mr. Mohamed Enait, vooral bekend geworden door zijn consequente weigering om op te staan voor de rechtbank, richtte zich in eerste instantie rechtstreeks tot Wilders, en vergeleek die zelfs met Hitler.

's Morgens ging het er aanzienlijk serieuzer aan toe, hoewel ook niet geheel zonder strubbelingen. De advocaten H. Saroléa, M. Postman en T. Prakken voerden het woord namens een reeks organisaties zoals Nederland Bekent Kleur, het Arubaanse MAAPP, de Turkse arbeidersvereniging HTIB en een aantal particulieren. Zij betoogden dat het leeftijdsmaat in Nederland er sinds de opkomst van de PVV niet bepaald beter op is geworden voor moslims.

• Advocaat Mohamed Enait

Mr. Prakken: „Ze voelen zich niet beledigd, ze voelen zich bedreigd." Mr. Saroléa's collègè Yvonne Wolthuis zegt zelfs om de toegenomen spanningen eind 2008 met haar gezin naar de Antillen te zijn geëmigreerd.

Rookgordijn

Mohamed Rabbae voerde het woord namens het Landelijk Beraad Marokkanen. Hij kwam 44 jaar geleden naar Nederland, toen Geert Wilders drie jaar oud was. Volgens hem gebruikt Wilders zijn kritiek op de islam „als rookgordijn om de rechten van moslims aan te tasten". Vroeger was het volgens Rabbae taboe om zich racistisch uit te laten. „Tegenwoordig is het bijna normaal geworden. Racist is een geuzennaam."

De Nederlands-Marokkaanse rechtenstudente Naoual Abaida vertelde de aanwezigen dat de islam prominent aanwezig is in haar leven. „Ik ben geen terrorist, niet crimineel of gewelddadig. Toch zie ik mij dikwijls in de verdediging gedrukt en word ik ter verantwoording geroepen voor zaken die Wilders in verband brengt met de islam en moslims."

Het proces gaat vanmiddag verder met het eerste deel van het pleidooi van mr. Moszkowicz. Het tweede deel volgt donderdag. De strafpleiter denkt in totaal ruim dertien uur nodig te hebben.

Proces-Wilders Advocaat bepleit vrijspraak voor PVV-leider op principiële en praktische gronden

Bizarre zoektocht naar Wilders' waarheid

2010

Wraken, zwijgen, wraken. Ellenlange pleidooien. OM én verdediging die vrijspraak eisen. Het curieuze proces tegen Geert Wilders nadert zijn einde.

Door onze redacteur
MEREL THIE

AMSTERDAM, 22 OKT. Het proces tegen Geert Wilders lijkt te eindigen zoals het begon, met een wraking van de rechtbank. Vanmorgen betoogde Wilders' advocaat Moszkowicz dat de arabist Hans Jansen nog gehoord zou moeten worden. Een raadsheer van het hof zou getracht hebben zijn getuigenis te beïnvloeden tijdens een dinertje. Toen de rechtbank zo'n verhoor vooralsnog niet toestond, besloot Wilders te wraken.

Het kenmerkt het verloop van het proces waarbij niets lijkt te gaan zoals gebruikelijk en waarbij de verdediging zich bepaald niet richtte op het zo beknopt mogelijk houden van de behandeling. Vanaf dag één diende Moszkowicz verzoeken in die de scope van het proces verbreedden. Hij vroeg bijvoorbeeld aan de rechtbank om achttien deskundigen te horen, onder wie de moordenaar van Theo van Gogh. Ook eiste hij namens Wilders dat tal van stukken zo volledig mogelijk werden voorgelezen, zoals de beslissing van het Openbaar Ministerie uit 2008 om de PVV-voorman niet te vervolgen. Datzelfde OM werd daarna door het gerechtshof alsnog gedwongen uitspraken van Wilders over moslims, Marokkanen en de islam aan de rechter voor te leggen. Maar het kwam tot hetzelfde standpunt en eiste vorige week vrijspraak.

Deze week pleitte Moszkowicz zelf voor zijn cliënt. Die schonk af en toe een glaasje water in voor zijn advocaat, die 132 pagina's pleidooi voorlas. Het verweer was soms principieel van aard, maar meestal niet. Zo moest de anti-islamfilm *Fitna* zijn cliënt niet aangerekend worden. De film was niet in Nederland, maar in Amerika uitgebracht, via de website liveleak.com. Voor het geval de rechter daaraan voorbij zou gaan, moesten de meningen in de film Wilders ook niet aangerekend worden. Hij heeft alleen laten zien tot welk geweld de islam anderen brengt, verklaarde Moszkowicz. „*Don't shoot the messenger.*" Had Galileo Galilei niet ook pas gelijk gekregen toen hij ook na een veroordeling bleef volhouden dat de aarde om de zon draait, en niet andersom?

Volgens Moszkowicz heeft zijn cliënt de waarheid gesproken. „Niemand heeft in dit proces de inhoud bestreden van wat mijn cliënt heeft gezegd."

Het klopt dat het Openbaar Ministerie die strijd niet is aangegaan. Niet omdat de officieren van justitie de uitspraken van Wilders onderschrijven, zei officier Birgit van Roessel, maar omdat het een fictie is te denken dat de waarheid in dit dossier vast te stellen is. Het is ook „niet relevant" of Wilders de waarheid heeft gesproken, zei zij. Uit Europese jurisprudentie blijkt dat de verdachte alleen in de gelegenheid moet worden gesteld te onderbouwen of zijn beweringen stoelen op 'enige feitelijke basis'.

> Geert Wilders wil het debat best voeren – maar in het parlement, niet in de rechtszaal

Omdat Wilders zich in deze zaak op zijn zwijgrecht beroept, beloofde de advocaat namens hem enkele vragen van de rechtbank te beantwoorden. Dat gebeurde selectief. Zo wil Wilders van een aantal uitspraken niet aangeven of die correct aan hem zijn toegeschreven. Van enkele citaten zijn verschillende versies opgenomen in de dagvaarding, omdat bijvoorbeeld de gedrukte en de internetversie van een interview verschilden. Dat gold voor de uitspraak van Wilders over de profeet Mohammed. In de ene variant zegt Wilders dat als Mohammed nu had geleefd, hij hem als extremist met pek en veren het land uit zou jagen. In de tweede variant zegt hij dat de Tweede Kamer er onmiddellijk mee zou instemmen als Mohammed met pek en veren het land uit zou worden gejaagd. Er is, concludeerde Moszkowicz, onduidelijkheid over wát zijn cliënt nu precies gezegd heeft. Daarom kan hij er niet voor veroordeeld worden.

Wilders wil niet meewerken aan een strafproces waar hij tegen zijn zin in zit. Hij wil het debat best voeren, zei Moszkowicz – die om dat te bewijzen verwees naar de notulen van een Kamerdebat uit 2006 – maar niet in de rechtszaal. Het debat, vindt Wilders, hoort thuis in het parlement.

Henri Sarolea, advocaat van één van de partijen die zich benadeeld vinden, noemde het verweer na afloop „een beetje laf" van Wilders. „Het deed mij denken aan de krakers die ik ooit verdedigde omdat ze een steen zouden hebben gegooid. Die wilden een verheven, idealistisch verweer. Maar ze wilden ook dat ik zei dat dat ze die steen helemaal niet gegooid hadden."

Voor de juridische afweging maakt het niet uit of iets van moed getuigt of niet, zegt Sarolea. „Maar dit wordt allemaal uitgezonden. En de kiezers van Wilders verwachten iets anders: dat hij staat voor wat hij heeft gezegd."

Wilders' uitingen richten zich op de islam, niet op moslims, concludeerde Moszkowicz, net als het Openbaar Ministerie. Maar Wilders „ontkomt er niet altijd aan" het over Marokkanen en Turken te hebben. Moszkowicz: „Feit is dat Marokkanen en Turken in Nederland de gezichtsbepalende factor zijn van het islamgeloof."

Mr. N.M.P. Steijnen
Advocaat en Prokureur
Couwenhoven 52-05
3703 ER Zeist
tel. 03404 - 5 68 67

2 0 0 8 2 4 0

Moszkowicz: Gerechtshof heeft Wilders al schuldig verklaard

Nico de Fijter

AMSTERDAM – Geert Wilders ís al veroordeeld, betoogde zijn advocaat Bram Moszkowicz gisteren. Het Amsterdamse gerechtshof, dat vorig jaar besloot dat Wilders moest worden vervolgd, heeft in die beslissing Wilders al schuldig verklaard, zegt Moszkowicz. „Daardoor is van een eerlijk proces geen sprake meer."

De advocaat vindt dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk moet worden verklaard. „Een van de grondrechten van een verdachte is dat hij onschuldig is tot het tegendeel is bewezen. Door de beslissing van het hof is Wilders in dat grondrecht geschonden. Het is gewoon een schande dat het hof Wilders al heeft bestempeld als islamofoob en stelt dat hij heeft aangezet tot haat en discriminatie." Daarom had er helemaal geen rechtszaak moeten komen, aldus Moszkowicz.

In dat pleidooi voor niet-ontvankelijkheid schuilt een klein risico voor Wilders. Als de rechtbank tot het oordeel zou komen, dat het OM niet ontvankelijk is, blijft een inhoudelijk oordeel van de rechtbank over de uitspraken van Wilders uit. En dan blijft onduidelijk of de PVV-leider met zijn uitspraken strafbaar is.

Juist een inhoudelijk oordeel maakt het Wilders-proces tot zo'n principiële zaak. Daarmee wordt duidelijker waar de grenzen van de vrijheid van meningsuiting moeten worden getrokken. Veel rechtsgeleerden – ook zij die vonden dat Wilders eigenlijk niet vervolgd had moeten worden – zien daarom uit naar het vonnis van de rechtbank.

Het OM eiste vorige week vrijspraak voor Wilders op alle punten van de aanklacht (groepsbelediging van moslims, aanzetten tot haat en discriminatie). Moszkowicz ging gisteren vooral in op de aanklacht groepsbelediging.

„Wilders heeft nimmer de bedoeling gehad moslims aan te tasten in hun menselijke waardigheid", stelde Moszkowicz. „Wilders wil waarschuwen. Tegen discriminatie, tegen het achterstellen van andere groepen, tegen lijfstraffen." De advocaat maakte dankbaar gebruik van het uitvoerige betoog van het OM: hele stukken uit dat betoog maken ook deel uit van zijn pleidooi.

Morgen volgt het tweede deel van het pleidooi van Moszkowicz. De rechtbank doet op 5 november uitspraak.

Rabobank Zeist,
rekeningnr. 37.52.38.832
gironummer Rabobank: 21 71 31

Beledigen is heel normaal

4 sept 2010

De directeur van het Meldpunt Discriminatie Internet, Sille Jansen stelt op de opiniepagina van 1 september dat het beledigen van joden beduidend meer verontwaardiging wekt dan het beledigen van moslims. Als voorbeeld noemt zij de zaak tegen cartoonist Gregorius Nekschot en plaatst die naast de veroordeling van de AEL – die op hun website een antisemitische tekening plaatsten . Volgens Jansen roerden de 'zelfbenoemde strijders voor de vrijheid van meningsuiting' zich in het eerste geval danig, terwijl het bij de veroordeling van de AEL stil bleef.

Dat is een merkwaardige constatering. Niet alleen was het protest vooral gericht tegen de arrestatie en opsluiting van Nekschot, maar is er een groot verschil tussen de intentie en de betekenis van beide cartoons.

De Nekschot-prent heeft een strekking die als anti-islam of als anti-religieus kan worden opgevat. Dat is hier heel gewoon: christenen worden al sinds jaar en dag beledigd door tal van tekenaars. Daar is niets mis mee. De AEL-cartoon daarentegen verwijst naar de holocaust en daarin speelde religie helemaal geen rol. Joden werden door de nazi's niet om hun geloof vervolgd, maar vanwege hun al dan niet vermeende 'ras'. De AEL-cartoon heeft vooral een anti-joodse of een antisemitische strekking. Als je vindt dat de vrijheid van meningsuiting in vrijwel alle gevallen dient te prevaleren, is een veroordeling – ook die van de AEL – uit den boze. Jansen zou, zeker in haar positie, het verschil tussen beide uitingen moeten zien.

Cees de Groot, Amsterdam

Moszkowicz: Wilders was al veroordeeld

2 okt 2010

Door een onzer redacteuren

AMSTERDAM, 20 OKT. Het Openbaar Ministerie zou Geert Wilders niet mogen vervolgen. Dat heeft Bram Moszkowicz, de advocaat van de PVV-leider, gisteren gezegd bij het begin van zijn pleidooi.

Wilders is, na een bevel daartoe van het Amsterdamse gerechtshof, aangeklaagd wegens groepsbelediging, aanzetten tot haat en aanzetten tot discriminatie. Het Openbaar Ministerie zei vorige week dat hij vrijgesproken zou moeten worden. Ook in 2008 kwam het OM al tot die conclusie, maar op verzoek van mensen die aangifte tegen Wilders hadden gedaan, beval het hof alsnog om Wilders' uitspraken aan een rechtbank voor te leggen.

Moszkowicz stelt nu dat het gerechtshof het onschuldigheidsbeginsel – onschuldig tot het tegendeel is bewezen – heeft geschonden. Het gerechtshof zou in haar beschikking veel te vergaande conclusies hebben getrokken over de strafbaarheid van Wilders' uitlatingen. Het hof omschreef zijn uitspraken „buitengewoon kwetsend" en met „zonder meer een beledigend karakter". Het hof heeft daarmee volgens Moszkowicz ten minste „de schijn gewekt" dat Wilders al veroordeeld was op een moment dat hij niet eens officieel als verdachte was aangemerkt. Daarmee is het recht op een eerlijk proces geschonden.

Moszkowicz voerde gisteren nog een aantal andere verweren. Zo kan Wilders volgens hem niet vervolgd worden voor uitlatingen in de islamkritische film *Fitna* omdat die openbaar gemaakt is via een Amerikaanse website. In de VS is de vrijheid van meningsuiting minder beperkt dan in Nederland, betoogde hij.

De advocaat gaat morgen verder met zijn pleidooi. Vrijdag kunnen OM en verdediging nog op elkaar reageren en krijgt de verdachte gelegenheid voor een laatste woord. Uitspraak op 5 november.

ENAIT
ADVOCATENKANTOOR

PLEITNOTITIES

inzake

AMIN (Alle Moslims In Nederland)

Benadeelde partij

Domicilie kiezende te (3012 JT) Rotterdam

Adres: Mauritsweg 32-A

Advocaat Mr M.F.A. Enait, LL.B, LL.M

contra

G. Wilders

Verdachte

Domicilie kiezende te (2513 AA) 's-Gravenhage

Adres: Binnenhof 1-A

Advocaat Mr A. Moszkowicz

Meervoudige Strafkamer
Arrondissement Amsterdam
Parnassusweg 220
Maandag 18 oktober 2010

Parketnummers: 13/425046-09

Deze zaak wordt behandeld door Mr M.F.A. Enait, LL.B, LL.M.
Mauritsweg 32 A, 3012 JT Rotterdam, T 010 – 433 11 92 F 010 – 413 87 71 M 06 – 36 35 85 28
www.enait.nl, info@enait.nl

1. Inleiding

1. *"De geschiedenis herhaalt zich: de eerste keer als tragedie, de tweede keer als komedie."*

2. Dit adagium was afhankelijk de aanvliegroute die de benadeelde partijen die ik vertegenwoordig voor zichzelf hadden gestipuleerd toen ze het probleem Wilders –*nomen est omen*- benaderden.

3. Wilders, of kleine Hitler, zoals hij door het respectabele ex-Tweede Kamerlid Mohammed Rabbae werd genoemd, had zijn karakteristieke snor geblondeerd en uitgekamd over zijn hoofd.

4. De ronkende retoriek uit de Münchense bierkelders uit de jaren dertig had zich via infame smokkelroutes, middels de politieke cambrioleur die thans in het verdachtenbankje zit, een weg gebaand in ons aller Nederland. In deze zittingszaal is Wilders retoriek echter verstomd en meet Wilders zich de rol aan van martelaar, van slachtoffer, van stille water, diepe grond, onder draait de duivel rond.

5. Afhankelijk werden de uitspraken van Wilders door de benadeelde partij verticaal geclassificeerd als burlesk, grotesk en potsierlijk. Wilders, werd er in unisoon geroepen; veel hitte, weinig licht. Wilders: veel geblaat, weinig wol. Wilders: veel gescheer, weinig scheerwol. Wilders: meer rumoer dan inhoud. Wilders: geklots in de polder is geen tsunami.

6. Anders werd het toen het bloed opspatte tegen het raam. Toen er een hele reeks van brandstichtingen, beschietingen en bekladdingen plaatsvonden bij de Moskeeën die consistent door Wilders worden aangeduid als haatpaleizen. Wilders creëerde een klimaat van haat en zachte terreur tegen Moslims en zwijnekoppen, ingewanden en dode dieren werden neergelegd of gegooid in hun gebedshuizen.

7. De dreiging van anti-Moslim-terreur is voor iedere Moslim in dit land thans palpabel. Ook voor mij. De Moskee waar ik vroeger als kind naartoe ging is in brand gestoken. Op 28 april jl. is er een man uit Rotterdam veroordeeld tot tachtig uur werkstraf die mij bedreigde om mijn baard in de fik te steken. Mijn e-mailbox is naast de vele dreigmails vol met sollicitaties van stagiaires met een Moslim-achtergrond die nergens een stageplek kunnen vinden.

8. Aangezien Wilders het touw verstrekte om de Moslims in dit land te lynchen en de officiële demonoloog is van de postmoderne heksenjacht die zich in dit land ontrafeld, wenst de benadeelde partij om haar vordering tot vergoeding van de haar geleden materiële en immateriële schade te handhaven. De hoogte van de vordering is symbolisch vastgesteld op € 1,00 euro.

2. Oorzaak schade

9. Met betrekking tot de oorzaak van de schade. De bron van alle onheil is eenduidig en bestaat uit slechts één persoon: Wilders. Het feit is dat door het optreden van Wilders in de hier in rechte voorliggende uitspraken en de maatschappijbrede steun die hij daarvoor inmiddels geniet, een "beschaafd" anti-Moslim zijn inmiddels maatschappijbreed is geabsorbeerd en zich in alle kringen van de samenleving heeft genesteld. Dat de stroper middels het gedoogakkoord thans jachtopziener is geworden, legt een enorme druk op Moslims.

10. De schade is een rechtstreeks gevolg van de gedraging van Wilders. Hij heeft moedwillig beledigd, gekrenkt, gediffameerd, gediscrimineerd en haat gezaaid.

3. Conclusie

11. Ik verzoek u namens AMIN de vordering toe te wijzen en Wilders te veroordelen tot het betalen van dit bedrag. Ik geef u daarbij in overweging om de schadevergoedingsmaatregel op te leggen.

12. Indien u de vordering geheel of gedeeltelijk niet of onvoldoende van eenvoudige aard mocht achten om voor toewijzing in aanmerking te komen, verzoek ik u expliciet om de benadeelde partij (voor dat deel)

Ties

Het is noodzakelijk om de stof kunstmest
~~in de grond te stoken~~

We kunnen niet zonder de stof kunstmest
leven

Het ontbreekt: niet stikstof
wij zeggen: niet stikstof
Ook in onze taal verschillen

Stikstof in de natuur: nooit
Stikstof in Wilders: nooit niet

(4)

dan zou in onze planten stikstof en mineralen
niet zijn, want de dood is stikstof
van deze natuur. Niet denken aan de
zelfkant van de V-kracht.

niet ontvankelijk te verklaren, opdat de weg naar de civiele rechter open blijft. De schade blijkt uit de stukken zoals die zijn overlegd door

13. *Fiat justitia, pereat mundus*. Dat het geweten van de rechtstaat niet wordt overstemd door de onderbuik van de rechtstaat.

****

Ik verzoek de griffier deze pleitaantekeningen te voegen in het proces-verbaal van de terechtzitting

Deze zaak wordt behandeld door Mr M.F.A. Enait, LL.B, LL.M.
Mauritsweg 32 A, 3012 JT Rotterdam, T 010 – 433 11 92 F 010 – 413 87 71 M 06 – 36 35 85 28
www.enait.nl, info@enait.nl

1

Mijn dames en heren zijn niet blij het openbaar ministerie
mag ik dat zeggen?

Mag ik zeggen dat ~~dit~~ dossier wél niet ~~niets~~ verwijtbaar?

Als ~~dit~~ de advocaat niet ~~niets~~ juist stelt dat het is en
~~dat~~ dossier niet ~~niets~~ verwijtbaar is en
ook ga gaat van de wederzijdse verwijtbare positie

Tja, dat gaat de zaak zeker tegenspelen

~~Dan zal ik nog zeggen dat ik~~

Maar ik denk dat we in een complexe situatie
zitten dat het OM
zijn eigen verantwoordelijkheid valt.
Mogen we dan constateren dat wij onze eigen
mogen gaat de ~~de~~ mogen zeggen
uitgaat dat dossier wél niet verwijtbaar
zal mogen worden
matten

2

Sleutelwoord?

Wij zullen door het OM, de verwijtbare
partijen, volhouden in hun gaat

Ik ben benieuwd!

Het OM is nauwelijks geïnteresseerd in inhoudelijke verslagen en
dossiers en verdachten in de strijd
→ Het OM functioneert volledig gericht
tussen het scheppen van deze kunst en
die verwijtbare verplaatsing

Het OM functioneert dus ook op het overheidsbeleid in de
rechtsstaat

Z.O.Z

Böhler

Rechtbank Amsterdam

Zitting d.d. maandag 18 oktober 2010

Parketnummer 13/524046-09.

TOELICHTING

van mr. Michiel Pestman

op de vordering van de

benadeelde partijen:

Stichting Nederland Bekent Kleur (NBK)

Stichting Landelijk Beraad Marokkanen (LBM)

Stichting Movimentu Antiano i Arubano por Promové Participashon (MAAPP)

Vereniging van Arbeiders uit Turkije in Nederland (HTIB)

en twee natuurlijke personen

in de zaak **Wilders**

Böhler

Rechtbank Amsterdam

Zitting d.d. maandag 18 oktober 2010

Parketnummer 13/524046-09.

TOELICHTING

van mr. Michiel Pestman

op de vordering van de

benadeelde partijen:

Stichting Nederland Bekent Kleur (NBK)

Stichting Landelijk Beraad Marokkanen (LBM)

Stichting Movimentu Antiano i Arubano por Promové Participashon (MAAPP)

Vereniging van Arbeiders uit Turkije in Nederland (HTIB)

en twee natuurlijke personen

in de zaak **Wilders**

Egypteland

1. Ongenode gasten op een besloten feestje. Dat is hoe cliënten zich vandaag voelen. Door bijna alle betrokkenen is duidelijk gemaakt dat hun aanwezigheid in deze procedure niet erg op prijs wordt gesteld.

2. Het openbaar ministerie heeft zich in deze zaak ronduit vijandig jegens cliënten opgesteld. Toch wel merkwaardig gezien de rol die het openbaar ministerie als hoeder van de belangen van de slachtoffers in de strafprocedure zou moeten hebben. De officieren van justitie hebben tot twee keer toe geweigerd met cliënten te praten en hebben meer dan eens laten blijken eigenlijk ook helemaal geen heil te zien in deze zaak. Dat zij vrijspraak hebben gevorderd heeft cliënten dan ook niet verbaasd, wel dat ze dat met droge ogen hebben durven doen.

3. Het is een *understatement*, maar cliënten ontsnappen niet aan de stellige indruk dat de officieren van justitie met frisse tegenzin hun melkgebit in deze zaak hebben gezet.

4. De rechter-commissaris heeft cliënten ronduit geschoffeerd. Eerst door toegang te weigeren tot de getuigenverhoren, op dubieuze gronden, toen door mij een gepikeerde brief te sturen en vervolgens door nooit meer op de namens cliënten gestuurde toelichting te reageren. Laten we het er maar op houden dat ook de rechter-commissaris zich in deze procedure geen houding weet te geven.

5. De enige die zich in deze zaak tot op heden opvallend stil heeft gehouden, is de verdachte. Wat niet is, kan natuurlijk nog komen, maar het mag gezegd dat de verdachte een voor zijn doen ongewone terughoudendheid aan de dag heeft gelegd.

6. Dit alles mag eigenlijk ook geen verbazing wekken. De verdachte en ook zijn partij dragen de slachtoffers in strafzaken namelijk al jaren een warm hart toe.

7. De eenmanspartij van de verdachte – de PVV - heeft zich altijd hard gemaakt voor de belangen van slachtoffers, die in de ogen van de partij in Nederland ten onrechte

worden achtergesteld bij de belangen van de verdachte.[1] Volgens de PVV deugt het huidig systeem van strafvordering dan ook niet; naar ik begrepen heb, stelt de partij dan ook een pakket maatregelen voor om hierin verandering te brengen. Ik citeer de website van de PVV:

> "In dat pakket maatregelen staan niet langer de daders centraal maar de slachtoffers alsook het verlangen naar vrijheid en veiligheid van goedwillende Nederlanders. [...] De rechtspleging moet *alleen* voor de slachtoffers begrip en compassie tonen. Hun belangen moeten – meer dan thans het geval is – een centrale plaats krijgen in de strafrechtspleging."[2]

8. Dit is natuurlijk een dwaze opvatting over het strafrecht, maar het moet de verdachte worden nagegeven: ook onze cliënten zijn "goedwillende Nederlanders" en ook zij verlangen naar "vrijheid en veiligheid". Dat wil natuurlijk niet zeggen dat u alleen voor cliënten begrip zou mogen hebben of compassie zou moeten tonen. De positie van de benadeelde partij is belangrijk, maar mag nooit ten koste gaan van die van de verdachte.

9. Onze cliënten zijn benieuwd of deze terechtzitting voor de verdachte aanleiding is het partijprogramma op dit punt aan te passen. Alleen dwazen volharden in hun mening.

10. Dat cliënten door het openbaar ministerie en de rechter-commissaris niet met open armen zijn ontvangen, wil natuurlijk niet zeggen dat ze in deze strafzaak geen rol zouden moeten spelen, integendeel.

11. Bij de invoering van de nieuwe regeling voor benadeelde partijen in de jaren negentig is door de wetgever meer dan eens benadrukt dat het lot van de slachtoffers van strafbare feiten meer aandacht verdiende. De destijds ingevoerde bepalingen ter versterking van de rol van de benadeelde partij vloeiden voort uit de "aandrang" om de procesrechtelijke positie van het slachtoffer te versterken.[3]

---

[1] Zie bijvoorbeeld het initiatiefwetsvoorstel minimumstraffen van de PVV, ingediend in april 2009: http://www.pvv.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=1931&Itemid=1 en ook de vragen van het lid De Roon (PVV) aan de minister van Justitie over de behandeling van slachtoffers van misdrijven (ingezonden 18 januari 2010), Tweede Kamer, vergaderjaar 2009-2010, Aanhangsel, 1727.

[2] Zie PVV website, Justitie en Politie met Ambitie, http://www.pvv.nl/index.php?option=com_content&task=view&id=718&Itemid=123, *cursivering toegevoegd.*

[3] Aanvulling van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering, de Wet voorlopige regeling schadefonds geweldsmisdrijven en andere wetten met voorzieningen ten behoeve van slachtoffers van strafbare feiten, Memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 1989-1990, 21 345, nr. 3,

12. De Memorie van Toelichting op het wetsvoorstel met betrekking tot de verbetering van de positie van slachtoffers in strafzaken is lezenswaardige kost. De Memorie ademt een geest van vernieuwing. Waarbij de minister van Justitie opmerkt dat de functie van het strafproces mede is het waarborgen van de belangen van het slachtoffer en

> "dat de maatregelen die hiervoor nodig zijn niet in strijd zijn met andere doeleinden van het strafproces, maar juist tot het bereiken van deze doeleinden kunnen bijdragen".[4]

13. Wij zijn hier dus niet om de rechtsgang te obstrueren, maar juist om daarbij te *helpen*. De stem van de slachtoffers moet worden gehoord, aldus de minister, om de "vredemakende functie van het strafproces" te versterken, om het "respect voor de belangen die door de strafbepaling worden beschermd" te doen toenemen en ook om conflicten op te lossen.[5] Volgens de minister zijn cliënten dus een onmisbare schakel in het de strafrechtelijke keten; dit geldt mijns inziens zeker voor deze procedure.

14. Wij zouden dus, in het belang van een goede rechtsvordering, met open armen moeten worden ontvangen.

> *Gij zult ook den vreemdeling geen overlast doen, noch hem onderdrukken;*
> *want gij zijt vreemdelingen geweest in Egypteland*
> (Exodus 22:21)[6]

* * *

15. Ik zal vandaag voor cliënten het spits afbijten met wat algemene opmerkingen over een aantal ons inziens relevante onderwerpen.

16. Achtereenvolgens wil ik stilstaan bij de omvang en strekking van de toelichting die wij vandaag zullen geven, bij de identiteit of achtergrond van cliënten, het bijzondere maar toch niet zo bijzondere karakter van onze vordering, het begrip 'rechtstreekse schade' en tot slot bij de door cliënten geëiste schadevergoeding.

---

[4] Memorie van Toelichting, par. 1.3, p. 4.
[5] Memorie van Toelichting, par. 1.7, p. 7.
[6] "Gij zult ook den vreemdeling geen overlast doen, noch hem onderdrukken; want gij zijt vreemdelingen geweest in Egypteland", Exodus 22:21, http://www.statenvertaling.net/bijbel/exod/22.html.

17. Volgens het openbaar ministerie zouden cliënten op grond van het ontbreken van 'rechtstreekse schade' in hun vordering niet-ontvankelijk moeten worden verklaard. Daarbij verwijst het openbaar ministerie met een bewonderenswaardige vasthoudendheid telkenmale naar het bekende Janmaat-arrest van de Hoge Raad uit 1996, waarin de benadeelde partijen destijds niet-ontvankelijk zijn verklaard. U moge begrijpen dat wij het standpunt van het openbaar ministerie niet delen en ons ook niet kunnen vinden in de conclusies die de officieren van justitie uit Janmaat trekken. Ik kom daar nog uitgebreid op terug.

18. En we mogen natuurlijk niet de personen vergeten om wie het vandaag, ook volgens de verdachte, allemaal draait: de slachtoffers.

19. Namens de benadeelde partijen zullen twee personen het woord voeren. Zij zullen trachten de gevoelens te verwoorden van in ieder geval een deel van de Marokkaanse gemeenschap in Nederland, het voornaamste slachtoffer van de dadendrang van de verdachte, en daarbij uitleggen hoe de strafbare feiten hun belangen en die van de Marokkaanse gemeenschap hebben geschaad, hoe zij – met andere woorden - in hun eer en goede naam zijn aangetast en hoe het 'klimaat' ten aanzien van die gemeenschap door de verdachte is verhard en verziekt.

20. Voor alle duidelijkheid: onze toelichting, die van Ties Prakken en mij, geldt noodgedwongen alleen voor die cliënten die vandaag niet zelf het woord zullen voeren. Uw bijzondere opvatting van art.334 lid 4 Sv. dwingt ons deze ongelukkige chicane toe te passen.

21. Tot slot zal Ties Prakken het woord nemen. Zij zal zich exclusief uitlaten over de grondslag van de vordering van cliënten, met andere woorden: zij zal het strafrechtelijke optreden van de verdachte civielrechtelijk inkleuren, aan de hand van de jurisprudentie van onder meer het Hof in Straatsburg.

22. Laat mij u bij dit alles vooraf geruststellen: dit is allemaal niet ingewikkeld. De vordering van cliënten is, ondanks alles, eenvoudig van aard. Wat natuurlijk niet wil zeggen dat die vordering, waar ik ook nog over kom te spreken, geen grondige toelichting verdient.

Toelichting ex. 334 lid 4 Sv.

23. Allereerst een enkel woord over de aard van deze toelichting. Art. 334 lid 4 Sv. biedt de benadeelde partij het recht haar vordering toe te lichten of toe te doen lichten.

24. Uit de al door mij genoemde Memorie van Toelichting blijkt dat het uitdrukkelijk de bedoeling is geweest van de wetgever de benadeelde partij in de gelegenheid te stellen "in volle omvang" een toelichting te geven op "de achtergrond, inhoud" en ook de "grondslag" van de vordering.[7]

25. De toelichting is dus uitdrukkelijk *niet* beperkt tot de vraag hoeveel schade de benadeelde partij nu precies heeft geleden, en of die schade in redelijkheid aan de verdachte kan worden toegerekend. De benadeelde partij heeft *ook* het recht zich zonder enige beperking uit te laten over de onrechtmatigheid van de ten laste gelegde feiten. Deze onrechtmatigheid vormt immers de "grondslag" van de door cliënten gevorderde schade. De benadeelde partij moet dus de ruimte krijgen om in te gaan op de precieze aard en omvang van de inbreuk die door de verdachte op een recht van die belanghebbende is gemaakt, een inbreuk die in deze zaak natuurlijk 'samenvalt' met de feiten op de tenlastelegging.

26. In dit laatste licht moet u ook de bijdrage van Ties Prakken zien; zij zal uitleggen waarom de uitlatingen van de verdachte strafbaar zijn en dus onrechtmatig jegens cliënten.

Voegingsgerechtigden

27. Over die onrechtmatigheid komen wij dus nog uitgebreid te spreken. Het kan denk ik geen kwaad bij wijze van inleiding onze cliënten kort te introduceren.

28. In februari van dit jaar stuurde ik u een brief met daarin een overzicht van de natuurlijke en rechtspersonen voor wie wij in deze zaak optreden. Onlangs kwam daar nog een

[7] Memorie van Toelichting, p. 33.

vereniging bij. Ties Prakken en ik hebben ons nu gesteld voor in totaal drie stichtingen, één vereniging en vier natuurlijke personen (wat dus niet wil zeggen dat wij vandaag namens alle natuurlijke personen ook het woord voeren).

29. Om met deze natuurlijke personen te beginnen. Zij zijn allen moslims van Marokkaanse afkomst; en overigens ook gewoon Nederlander.

30. Het is hun geloof dat volgens de verdachte uit is op de vernietiging van de westerse beschaving. En het is hun "fascistisch boek" dat volgens de verdachte zou moeten worden verboden, zelfs in "huiselijke kring".

31. Het is hun aanwezigheid die "zorgwekkende vormen" begint aan te nemen, zo groot zelfs dat verdachte van een "gigantisch probleem" spreekt, dat "aan alle kanten de spuigaten uit[loopt]": "genoeg is genoeg". Het zijn onze cliënten die zich hier volgens de verdachte zouden "voortplanten" en als een "tsunami" ons land dreigen te overspoelen en voor wie de grenzen dus zouden moeten worden gesloten. Sterker nog: als onze cliënten zich niet aan de dominante cultuur aanpassen – wat die cultuur dan ook moge zijn – dan moeten zij volgens de verdachte gewoon worden uitgezet.

Uw tong denkt enkel schade als een geslepen scheermes, werkende bedrog.
Gij hebt het kwade liever dan het goede, de leugen, dan gerechtigheid te spreken. Sela.
(Psalmen 52:4-9).[8]

32. Het is niet verwonderlijk dat onze 'natuurlijke' cliënten zich door deze uitspraken benadeeld voelen. Zij zijn het die noodgedwongen de haat oogsten die door de verdachte gezaaid wordt. En omdat zij daardoor schade leiden, rechtstreekse schade zelfs, moeten zij als benadeelde tot deze strafzaak worden toegelaten.

33. Ditzelfde geldt voor de vier rechtspersonen namens welke wij ons hebben gesteld: Stichting Nederland Bekent Kleur (NBK), Stichting het Landelijk Beraad Marokkanen

[8] "Uw tong denkt enkel schade als een geslepen scheermes, werkende bedrog. Gij hebt het kwade liever dan het goede, de leugen, dan gerechtigheid te spreken. Sela. Gij hebt lief alle woorden van verslinding, en een tong des bedrogs. God zal u ook afbreken in eeuwigheid; Hij zal u wegrapen en u uit de tent uitrukken; ja, Hij zal u uitwortelen uit het land der levenden. Sela. En de rechtvaardigen zullen het zien, en vrezen; en zij zullen over hem lachen, zeggende: Ziet den man, die God niet stelde tot Zijn Sterkte, maar vertrouwde op de veelheid zijns rijkdoms; hij was sterk geworden door zijn beschadigen.", Psalmen 52:4-9, http://www.statenvertaling.net/bijbel/psal/52.html.

(LBM), de Stichting Movimentu Antiano i Arubano pa Promové Partisipashon (MAAPP) en de Vereniging van Arbeiders uit Turkije in Nederland (HTIB). Deze rechtspersonen behartigen alle belangen die door de uitlatingen van de verdachte worden geschaad. De statuten waarin deze doelen zijn omschreven heb ik u al doen toekomen. Het is ter bescherming van deze doelen, van deze belangen, dat onze vier rechtspersonen zich in deze zaak hebben gesteld.

34. De stichting NBK stelt zich blijkens haar statuten "het bevorderen van een tolerante multi-culturele samenleving" tot doel en ook "het bestrijden van alle vormen van racisme". En het LBM heeft meer in het algemeen ten doen "het behartigen van de belangen [...] van de Marokkaanse gemeenschap in Nederland".

35. De MAAPP en de HTIB nemen beide een bijzondere positie in. Zij zetten zich met allerlei activiteiten in voor Antillianen, Arubanen en Turken, met als doel hun integratie in de Nederlandse samenleving te bevorderen. Deze rechtspersonen hebben zich gesteld omdat de verdachte blijkens de tenlastelegging ook heeft opgeroepen de grenzen voor "alle niet-westerse allochtonen" te sluiten; deze oproep druist in tegen de belangen die de MAAPP en de HTIB behartigen en ook het werk dat deze rechtspersonen doen.

36. Dat ook rechtspersonen als benadeelde partij kunnen worden ontvangen is inmiddels vaste jurisprudentie. Voorwaarde is natuurlijk wel dat zij door het strafbare feit getroffen zijn in een belang dat de 'ten laste gelegde' bepaling beoogt te beschermen.

37. Voor zowel de stichting NBK, als het LBM, de MAAPP en de HTIB is aan deze laatste voorwaarde voldaan, reden waarom zij alle in hun vordering moeten worden ontvangen. Ik kom daar later op terug bij de bespreking van het begrip "rechtstreekse schade".

Onrechtmatigheid & toerekening

38. Door hun vordering in te dienen hebben cliënten in feite een parallelle civiele procedure geopend, een procedure die formeel door het wetboek van strafvordering wordt geregeerd, maar materieel door het burgerlijk wetboek.

39. De vraag wanneer de benadeelde partijen zich mogen voegen en wanneer zij daartoe het woord mogen voeren wordt geregeld in het ons vertrouwde wetboek van strafvordering. Maar of de door een benadeelde geleden schade door de verdachte moet worden vergoed, is een vraag die toch vooral naar burgerlijk recht dient te worden beantwoord.[9]

40. Verwarrend is dat een deel van het burgerrechtelijk instrumentarium naar strafvordering is 'vertaald', maar dat bij die vertaling niet altijd even zorgvuldig te werk is gegaan. Ik doel dan vooral op het begrip 'rechtstreekse schade', een begrip dat wij kennen uit strafvordering, maar in het burgerlijk recht geen betekenis heeft.[10]

41. Ik liet al doorschemeren dat wij het u vandaag niet moeilijk zullen maken. Onze vorderingen zijn eenvoudig van aard.

42. Het gaat hier om een eenvoudige onrechtmatige daad, die voortvloeit uit een door de verdachte gemaakte inbreuk op een recht die deze 'onrechtmatige dader' kan worden toegerekend. Bij een veroordeling van onze verdachte is aan deze twee belangrijke voorwaarden voor een onrechtmatige daad voldaan, voorwaarden uit art. 6:162 BW, waarmee de vordering tot schadevergoeding in feite vast staat.

43. Zoals ik al zei, zal Ties Prakken later uitgebreid ingaan op de door de verdachte begane fout, 'fout' in civielrechtelijke zin, de grondslag van de vordering van onze cliënten.

Relativiteit

44. Voordat ik het stokje van de onrechtmatigheid doorgeef, wil ik stilstaan bij een ander vereiste voor schadevergoeding: de relativiteit van het feit, het vereiste dat in art. 6:163 BW is terug te vinden: verplichting tot schadevergoeding bestaat alleen dan wanneer de geschonden norm strekt tot bescherming tegen de schade zoals door de benadeelde is geleden.

---

[9] Het bijzondere dichotome karakter van de schadevergoedingsprocedure in het strafrecht werd onlangs door de Hoge Raad onderstreept in een arrest waarin de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel na verjaring van de civiele vordering werd goedgekeurd, Hoge Raad 13 juli 2010, NJ 2010, 459.

[10] De term "rechtstreekse schade" is blijkens de Memorie van Toelichting ontleend aan een arrest van de strafkamer van de Hoge Raad van 5 oktober 1965, NJ 1966, 292; Memorie van Toelichting, par. 2.4, p. 11.

45. Deze civielrechtelijk Schutznorm is in strafvordering terug te vinden, maar niet onder het kopje 'relativiteit', maar in de vorm van de 'rechtstreekse schade'.

46. Het begrip 'rechtstreekse schade' dat wij terugvinden in art. 51a Sv. is de wat ongelukkige vertaling van het relativiteitsvereiste van art. 6:163 BW. Volgens de Memorie van Toelichting moet van rechtstreekse schade worden gesproken als iemand is getroffen in een belang dat door de overtreden strafbepaling wordt beschermd.[11]

47. En dat in deze zaak sprake is van het noodzakelijke rechtstreekse verband of relativiteit is evident.

48. Art. 137c&d Sr. zijn beiden misdrijven tegen de openbare orde, misdrijven die vanwege hun aard gevaar opleveren voor het maatschappelijk leven en de "natuurlijke orde der maatschappij".[12] De antidiscriminatiebepalingen, waartoe ook art. 137c&d Sr. behoren, vormen een bijzondere groep binnen deze grotere groep van misdrijven tegen de openbare orde.

49. Art. 137c Sr. beschermt vooral de waardigheid – de eer en goede naam - van de beledigde groep. Dit artikel onderscheidt zich door zijn algemeenheid van bijvoorbeeld de 'enkelvoudige' beledigingsbepalingen die uitdrukkelijk op het bescherming van individuele belangen zijn gericht en niet op de belangen van een groep of de personen die van die groep deel uitmaken.

50. Art. 137d Sr. gaat verder: dit artikel beschermt de hele maatschappij tegen een atmosfeer waarin haat en discriminatie gedijen. Ties Prakken zal hier later nog uitgebreid op terugkomen.

51. De beledigende, haat zaaiende en discriminerende uitlatingen van de verdachte zijn gericht op "niet-westerse allochtonen" in het algemeen, en de (Marokkaanse) moslims in het bijzonder. Het is de eer en waardigheid van deze groep of groepen die de verdachte met zijn uitlatingen heeft gekrenkt. Het is de hele maatschappij die is

[11] Ibidem, par. 2.4, p. 11.
[12] Strafrecht, Tekst & Commentaar, Titel V, Misdrijven tegen de openbare orde, Inleidende opmerkingen, aant. 1.

geschaad door de haat en discriminatie zaaiende uitlatingen van de verdachte, maar het zijn de groepen en natuurlijke personen waarvoor wij optreden die daarvan de meeste schade ondervinden.

52. En omdat de NBK, het LBM, de MAAPP en HTIB ieder op hun eigen manier opkomen voor de belangen van de door de verdachte gediscrimineerde en beledigde groepen kan niet anders worden geconcludeerd dan dat aan het criterium van de relativiteit of de 'rechtstreekse schade' is voldaan.

53. Hetzelfde geldt natuurlijk voor de natuurlijke personen – de 'natuurlijke' benadeelden- die ook in de ogen van de verdachte onderdeel uitmaken van de groep waarop deze verdachte zijn meest giftige pijlen richt.

De rechtvaardige haat leugentaal;
maar de goddeloze maakt zich stinkende, en doet zich schaamte aan
(Spreuken 13:5).[13]

Schade & causaliteit

54. De rechtstreekse schade uit strafvordering heeft weinig van doen met het begrip causaliteit, hoewel dit laatste begrip natuurlijk wel van belang is voor het vaststellen van de schadevergoedingsverplichting. De verdachte kan natuurlijk alleen tot het vergoeden van schade worden verplicht, als er inderdaad sprake is van schade en die schade conform art. 6:98 BW aan de verdachte kan worden toegerekend.

55. De schade die cliënten door de uitlatingen van cliënt hebben opgelopen is vooral immaterieel. Door die uitlatingen zijn onze 'natuurlijke' benadeelden in hun eer en goede naam aangetast en de rechtspersonen in de belangen voor welke zij optreden. Hierdoor hebben zij schade geleden.

56. Art. 6:106 BW bepaalt dat de rechter in 'smartzaken' zoals deze de vergoeding naar billijkheid moet vaststellen en daarbij mag de rechter acht slaan op alle omstandigheden

[13] "De rechtvaardige haat leugentaal; maar de goddeloze maakt zich stinkende, en doet zich schaamte aan", Spreuken 13:5, http://www.statenvertaling.net/kanttekeningen/Sp13.htm.

van het geval. In de praktijk blijkt dit billijkheidscriterium tot weinig problemen te leiden, zelfs in strafrechtelijk getinte schadevergoedingsprocedures.

57. Zo is het al jaren vaste prik dat een agent die in de uitoefening van zijn functie wordt beledigd als benadeelde partij in de strafzaak standaard een bedrag van 100 euro aan schadevergoeding krijgt toegekend, mits de zaak natuurlijk tot een veroordeling voor belediging heeft geleid.[14]

58. Niet alleen agenten kunnen het slachtoffer worden van beledigingen of discriminerende uitlatingen.

59. In de Smartengeldbundel van de ANWB is een lange lijst van zaken opgesomd waarin de civiele rechter schadevergoeding toekent aan personen, in de regel van 'allochtone' komaf, die op hun werk of elders door derden zijn beledigd. U kent de voorbeelden ongetwijfeld; Afrikanen worden uitgescholden voor "aap" en Turken voor "dief". Het zijn over het algemeen wat minder subtiele variaties op het thema waarmee ook de verdachte zo vertrouwd is. Ook de hierdoor ontstane immateriële schade leent zich in de regel voor eenvoudige vergoeding.

60. Rechters hebben in de regel weinig moeite geleden immateriële schade (letterlijk) op waarde te schatten.[15] Strafrechters vormen op deze regel geen uitzondering, al zijn de toegekende bedragen veelal symbolisch van aard.

Janmaat

61. Cliënten voelen zich gekwetst, in hun eer en goede naam aangetast, en daarmee is de schade in feite een gegeven. Deze schade kan in deze zaak ook redelijkerwijs aan de verdachte worden toegerekend, vooral ook omdat aannemelijk is dat de door cliënten geleden schade het gevolg is van de uitlatingen van de verdachte. Zonder die uitlatingen zou er bij cliënten geen sprake zijn geweest van enig immaterieel letsel.

62. Daarbij zou nog de vraag kunnen worden opgeworpen of de schade die door cliënten is geleden niet te ver verwijderd is van de gewraakte uitlatingen, omdat de verdachte zijn

[14] Zie bijv. rechtbank Haarlem, 22 augustus 2006, 15-630377/06, Smartengeld, Aanvulling 2007, 102.
[15] Smartengeld, 2006, 1124, 1127, 1194 en 1309.

uitlatingen niet specifiek op cliënten heeft gericht, maar veeleer op de groep waartoe cliënten behoren of op het geloof dat de cliënten bindt en als leden van die groep identificeert. In het civiele recht zou men zeggen dat de schade in zodanig verwijderd verband tot de normschending staat, dat deze ondanks alles niet meer aan de dader en zijn handelen kan worden toegerekend.

63. Het is op grond van deze overweging dat de Hoge Raad destijds in de zaak tegen Janmaat de benadeelde partijen niet-ontvankelijk lijkt te hebben verklaard. Het noodzakelijk causaal verband tussen feit en schade zou destijds hebben ontbroken. Op deze uitspraak valt heel wat af te dingen.

64. Het is – om te beginnen - een zaak uit de oude doos, dat wil zeggen: uit de tijd dat nog van beledigde partij werd gesproken, in plaats van benadeelde. Dat zou ook kunnen verklaren waarom het Hof, en in zijn verlengde de Hoge Raad, over "rechtstreekse schade" rept, over de Schutznorm dus, terwijl het eigenlijk causaliteit bedoelt.

65. Het gaat bij Janmaat om een zaak van vóór de invoering van de Wet Terwee, wat met zich brengt dat Janmaat zich niet echt leent voor diepzinnige overpeinzingen, om de eenvoudige reden dat de wettelijke regeling - en niet onbelangrijk: ook de daarop gebaseerde jurisprudentie - op wezenlijke punten afweek van wat wij nu kennen.

66. Zo waren de mogelijkheden tot voeging vroeger beperkt. Op de vordering van de beledigde partij zat destijds een plafond van f 1.500. En voorheen kon een rechter een vordering niet afwijzen, of een beledigde partij niet-ontvankelijk verklaren, omdat de vordering te ingewikkeld van aard was. De mogelijkheid ingewikkelde zaken naar de civiele rechter te verwijzen, een mogelijkheid die u nu heeft op grond van art. 361 Sv., bestond ten tijde van Janmaat nog niet.

67. Dit laatste zou ook heel goed kunnen verklaren waarom het arrest van de Hoge Raad zich zo lastig laat doorgronden.

68. Een deel van de verklaring voor de uitspraak in Janmaat kan waarschijnlijk ook gevonden worden in de achtergrond van de beledigde partijen. In tegenstelling tot de huidige zaak ging het toen om maatschappelijke organisaties die niet evident opkwamen

voor de belangen van de groepen waarop Janmaat zijn beledigende of discriminerende opmerkingen had gericht.

69. Janmaat had zeker geen hekel aan *alle* buitenlanders of *alle* allochtonen. Zijn verontwaardiging was net zo selectief als die van de verdachte in deze zaak. Het Nederlands Centrum Buitenlanders, dat zich destijds als beledigde partij had gesteld, had in die procedure om die reden wellicht niet zo veel te zoeken. En datzelfde geldt zeker ook voor de christenen van het Christelijk Nationaal Vakverbond (CNV). Met Christen had Janmaat destijds weinig problemen, tenzij ze ook nog een kleurtje hadden.

70. Een vergelijking met de zaak van Janmaat laat zich ook moeilijk maken, omdat wij geen inzicht hebben in de statuten van de 'belangengroepen' die zich destijds gemeld hadden. Onduidelijk is dus ook welke belangen de beledigde stichtingen in die zaak nu precies konden behartigen.

71. Hoe dan ook: de ontwikkelingen hebben sinds Janmaat niet stil gestaan. Zowel in de jurisprudentie rond de benadeelde partij als in die rond de onrechtmatige daad in civiele procedures zijn belangrijke verschuivingen of ontwikkelingen waarneembaar.

72. Het is tegenwoordig veel gebruikelijker dat belangengroepen, zoals de stichtingen voor wie wij vandaag optreden, zich in civiele geschillen mengen en optreden voor belangen voor welke deze blijkens hun statuten mede opkomen. Rechters schrikken daar niet meer zo van.

Feryn

73. Ter toelichting van deze niet al te boude stelling is het mijns inziens aardig te wijzen op de recente uitspraak van het Hof van Justitie in Luxemburg in de zaak Feryn.

74. De zaak Feryn betreft een prejudiciële beslissing van het Hof in een Belgische zaak, met een arbeidsrechtelijk karakter, aanhangig gemaakt door het Belgische 'Centrum voor gelijke kansen en voor racismebestrijding'. Een beetje de officiële Vlaamse tegenhanger van ons NBK.

75. Feryn is een technisch installatiebedrijf, zo begrijpen wij, dat op zoek was naar nieuw personeel. Eén van de directeuren van dat bedrijf had publiekelijk verklaard dat het geen allochtonen wenste aan te werven, omdat de klanten van Feryn dat niet op prijs zouden stellen. De vraag die het Hof moest beantwoorden was of hier sprake was van 'directe discriminatie':

> "De omstandigheid dat een werkgever publiekelijk verklaart dat hij geen werknemers van een bepaalde etnische afstamming of van een bepaald ras zal aanwerven, hetgeen uiteraard voor bepaalde kandidaten een ernstige reden kan zijn om niet te solliciteren en dus een beletsel vormt voor hun toegang tot de arbeidsmarkt, vormt directe discriminatie bij aanwerving in de zin van richtlijn 2000/43. Het bestaan van een dergelijke directe discriminatie veronderstelt niet dat een klager kan worden geïdentificeerd die beweert het slachtoffer van zulke discriminatie te zijn geweest".[16]

76. Het Hof stelde het 'Centrum voor gelijkheid en kansen en voor racismebestrijding' in het gelijk.

77. Ondanks het feit dat geen enkele allochtoon bij Feryn had gesolliciteerd - wat overigens geen verbazing zal wekken – was het Hof van oordeel dat van "directe discriminatie" kon worden gesproken, wat betekent dat *alle* allochtonen door die opmerkingen van Feryn werden geraakt, of die allochtonen nu op een vacature hadden gereageerd, of van plan waren geweest dat te doen, of niet. Met als belangrijk gevolg dat de kring van 'immaterieel gekrenkten', van in hun eer en goede naam aangetaste personen, ook navenant moet worden uitgebreid.

78. De gevolgen van discriminatoire uitlatingen en daarmee de schade rijkt dus verder dan het gerechtshof destijds in Janmaat nog dacht.

Clara Wichmann

79. Van recenter datum en dichter bij huis is de zogenaamde SGP-uitspraak van de Hoge Raad, een arrest naar aanleiding van een door onder meer de Clara Wichmann stichting aanhangig gemaakte zaak.[17] In die zaak ging het, kort samengevat, om de vraag of de SGP vrouwen van lidmaatschap mocht uitsluiten en daarmee het passief kiesrecht kon ontnemen.

---

[16] Hof van Justitie, Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding tegen Firma Feryn NV, 10 juli 2008, C-54/07.
[17] Hoge Raad, 9 april 2010, LJN: BK4547.

80. Die civiele zaak is goed vergelijkbaar met de civiele vordering van onze cliënten in deze strafzaak; ook in die zaak draait het om discriminatie en de rol die belangenorganisaties bij het bestrijden daarvan kunnen spelen. De uitspraak is duidelijk en maakt korte metten met eventuele twijfels over de ontvankelijkheid van dergelijke belangenorganisaties, zoals de Clara Wichmann stichting en ook onze stichtingen.

81. De conclusie van Langemeijer, die door de Hoge Raad wordt overgenomen, is om de vingers bij af te likken:

> "Discriminatie berust dikwijls op een vooroordeel: het tonen van een negatief waardeoordeel over medemensen die een bepaald kenmerk hebben. Daarmee raakt discriminatie alle personen die tot de gediscrimineerde groep behoren. Dit laat zich illustreren met een voorbeeld over rassendiscriminatie: wanneer iemand de toegang tot een restaurant, een taxi of een werkkring wordt ontzegd vanwege zijn huidskleur, is dat kwetsend: niet alleen voor degene aan wie de toegang feitelijk wordt ontzegd, maar voor ieder die tot de gediscrimineerde groep behoort (en zelfs voor iedere staatsburger die niet wil wonen in een samenleving waarin gediscrimineerd wordt). Alle leden van de gediscrimineerde groep en zelfs alle burgers hebben er belang bij dat deze discriminatie wordt uitgebannen. Dat belang is ook aanwezig bij degene die nimmer dat restaurant zou willen bezoeken, van die taxi gebruik zou willen maken of bij het desbetreffende bedrijf zou willen werken.".[18]

82. Met deze uitspraak van de Hoge Raad is Janmaat in feite achterhaald. Volgens Langemeijer en dus ook de Hoge Raad raakt discriminatie namelijk alle personen die tot de gediscrimineerde groep behoren. Discriminatoire handelingen of uitlatingen zijn voor *alle* leden van die groep kwetsend, met andere woorden: een aantasting van de eer en goede naam, zèlfs voor die leden die dat restaurant nooit zouden willen bezoeken of nooit bij dat bedrijf zouden willen werken.

83. Bij discriminatie strekt het net van het recht dus ver en zal in dat net al snel een grote groep van slachtoffers worden gevangen. In civielrechtelijk termen moet dus worden geconcludeerd dat bij discriminatoire uitlatingen of maatregelen al snel sprake zal zijn van een zodanig verband tussen schade en normschending dat de schade aan het handelen van de dader *moet* worden toegerekend.

---

[18] *Ibidem*, conclusie mr. F.F. Langemeijer, 3.12.

84. De uitlatingen van de verdachte zijn dus kwetsend jegens alle moslims, of beter nog: alle niet-westerse allochtonen, in Nederland. En brengen daarmee dus rechtstreekse schade toe.

Vordering

85. De vraag die ons vandaag dan nog rest is de waardering van de door onze cliënten geleden schade.

86. Zoals u weet vorderen de natuurlijke personen ieder één euro schadevergoeding. Het spreekt ons inziens voor zich dat dit geringe bedrag vooral als symbolische vergoeding moet worden gezien voor het leed dat hun is aangedaan. Uit de eis mag in ieder geval niet worden afgeleid dat het met de gekrenkte eer en goede naam wel meevalt. Wat u er wel uit mag afleiden is dat het hen niet om het geld, maar om genoegdoening te doen is.

87. Ik wijs u hier graag op de zaak Feret, de Belgische epigoon van verdachte, een zaak waar Ties Prakken straks nog uitgebreider over komt te spreken. In die zaak werd Feret door het hof van beroep in Brussel veroordeeld tot het betalen van één euro aan ieder van de benadeelde partijen.[19]

88. De rechtspersonen vragen schadevergoeding in de vorm van rectificatie, conform art. 6:167 BW., door integrale publicatie van uw vonnis door de verdachte op de 'home page' van de website van de PVV en de website van de verdachte zelf,[20] voor de duur van het huidige kabinet Rutte, waarbij de verdachte zich vanzelfsprekend zal moeten onthouden van enig commentaar op dat vonnis.

89. Voor alle duidelijkheid: rectificatie is ook een vorm van schadevergoeding. Volgens art. 6:103 BW kan een rechter schadevergoeding in een andere vorm dan een geldsom toekennen, ook de rechter die in een strafzaak een oordeel moet vellen over de vordering van een benadeelde partij. Zoals wij u eerder al schreven, is dit al meer dan

[19] EHRM, 16 juli 2009, 15615/07, Féret v. België; zie: http://www.diversiteit.be/index.php?action=rechtspraak_detail&id=542&select_page=68
[20] http://www.pvv.nl/ en http://www.geertwilders.nl

100 jaar vaste jurisprudentie van de Hoge Raad.[21] Overigens kan een stichting of vereniging op grond van art. 3:305a lid 3 BW helemaal geen schadevergoeding in de vorm van een geldbedrag vorderen, maar juist wel het openbaar maken of laten openbaar maken van de desbetreffende rechterlijke uitspraak.

* * *

90. Dat wij van mening zijn dat de verdachte moet worden veroordeeld is evident; over de straf die u hem zal moeten opleggen willen cliënten zich niet uitlaten. Dat is uiteindelijk aan u. Maar ik zou u toch, bij wijze van afsluiting, nog wat wijze woorden willen meegeven, wijze woorden afkomstig uit het partijprogramma van de PVV: "De agenda van hoop en optimisme". In dit hartverwarmende politieke pamflet is ook een "justitiële paragraaf" opgenomen, waarin de volgende profetische woorden te lezen zijn:

> "De PVV kiest ook voor hoge minimumstraffen en zwaardere maximumstraffen. Nu besluiten D66'ers in toga nog graag tot taakstraffen, want anders kwetst dat de tere ziel van de misdadigers maar. De Partij voor de Vrijheid wil de vrijheid van rechters aan banden leggen. [...] De kosten van tenuitvoerlegging van straffen moet op de veroordeelden worden verhaald. Criminelen moeten hun slachtoffers, meer dan nu gebeurt, compenseren."[22]

91. Het is tijd dat hier de daad bij het woord wordt gevoegd.

Indien hem losgeld opgelegd wordt, zo zal hij tot lossing zijner ziel geven naar alles, wat hem zal opgelegd worden.
(Exodus 21:30).[23]

[21] Hoge Raad, 18 januari 1904, W. 8022; zie verder M.S. Groenhuijsen, Schadevergoeding voor slachtoffers van delicten in het strafgeding, pp. 26 e.v.
[22] "De agenda van hoop en optimisme: Een tijd om te kiezen", verkiezingsprogramma PVV 2010-2015, p. 9, te vinden op: http://www.pvv.nl/index.php/visie/verkiezingsprogramma.html
[23] "Indien hem losgeld opgelegd wordt, zo zal hij tot lossing zijner ziel geven naar alles, wat hem zal opgelegd worden", Exodus 21:30, http://www.statenvertaling.net/bijbel/exod/21.html.

Toelichting op eis tot schadevergoeding

Van Mohamed Rabbae en Landelijk Beraad Marokkanen

Mijnheer de voorzitter, leden van de rechtbank, dames en heren.

Ik zal het zo dadelijk hebben over de schade die wij als moslims ondervinden van de uitspraken van verdachte. Staat u mij toe eerst het volgende nadrukkelijk onder uw aandacht en de aandacht van de Nederlandse bevolking te brengen:

Bedreiging Wilders:

In geen enkele hoedanigheid kan ik me herkennen in de persoon van Wilders. Zijn politieke ideologie en zijn discriminerende en racistische benadering van de moslims zal ik ten alle tijden blijven bestrijden. Maar met dezelfde overtuiging en vasthoudendheid zal ik me ook altijd blijven verzetten tegen diegenen die hem bedreigen en hem, kennelijk, het leven willen ontnemen. Uit principe, omdat het bedreigen van mensen verwerpelijk is, en omdat niemand het recht heeft om iemand anders het leven te ontnemen. Maar ook uit democratisch oogpunt, omdat het bedreigen van mensen een teken van zwakte is, en van gebrek aan vertrouwen in de Nederlandse rechtstaat.
De mensen die Wilders bedreigen, dienen geen enkel belang, zeker niet het belang van de moslims.

Ik kom nu ter zake:

Mijnheer de Voorzitter,
Ik sta hier voor u om de schade die de moslims ondervinden van de uitspraken van verdachte toe te lichten.

1. **Context.**

Ik sta hier voor u als moslim en tevens als voorzitter van het Landelijk Beraad Marokkanen. Zoals u weet zijn de Marokkanen voortdurend het doelwit van de aanvallen van verdachte op de moslims.

De schade die de moslims lijden als gevolg van de uitspraken van verdachte zit diep, heel diep. Zowel de diepte als de omvang daarvan heeft te maken met het islam- en integratiedebat in de afgelopen jaren. Deze schade wordt zichtbaar en duidelijk wanneer we die plaatsen in de totale context van dit debat enerzijds en doelstelling en strategie van verdachte tegen de moslims, anderzijds.

Ik ben naar Nederland gekomen 44 jaar geleden, d.w.z. toen verdachte 3 jaar oud was. In mijn persoon draag ik zowel de ervaringen van mijn eigen integratieproces mee als ook de hele politieke en maatschappelijke discussie over migratie, integratie en islam.

Integratieproces

Het integreren in een nieuwe samenleving is net zo'n kwetsbaar en onzeker proces als het overplanten van een boom van de ene grond in de andere. De ene boom lukt het wel om moeiteloos wortels te schieten in de nieuwe grond, de andere overleeft het met wat water en zorg , de derde gaat gehavend verder en de vierde mislukt volledig.

Zo ook met migranten.

Als we kijken naar de korte geschiedenis van de migranten uit Marokko en Turkije in Nederland, dan heeft zich toch een wonder voltrokken! In twee generaties hebben de kinderen van gastarbeiders de universiteiten en hogescholen bereikt en met veel succes. Wie had dit ooit gedacht 44 jaar geleden? Veel kinderen van gastarbeiders zijn nu ingenieurs, advocaten, artsen, stervoetballers, cabaretiers, filmacteurs, journalisten, ambtenaren, politici, burgemeesters en staatssecretarissen.

90% van de moslimmigranten doet het goed. Helaas zit 10% in de problemen. Maar als je sommige politici hoort en het vergrootglas van sommige media gelooft, dan denk je dat het andersom is. Door de enkele mislukte bomen ziet men het bloeiende bos niet meer!

Islam

De islam was niet onze agenda, laat staan onze dagelijkse ideologische agenda. Natuurlijk waren de ouderen onder ons bezig met hun geloof, natuurlijk wilden de moslims op een gegeven moment ook hun eigen moskeeën en scholen stichten à la christelijke en joodse scholen, en ook een eigen omroep hebben binnen de omroepwet. Daarbij gaat het soms goed en soms fout.En hoewel Bolkestein de islam al in de jaren'90 op de politiek agenda had gezet, werden we in de regel als Turken, Marokkanen, Molukkers, Surinamers, Pakistani, Antillianen, etc aangeduid.

Na 11 september 2001 werden we plotseling als moslims ontdekt. Sindsdien zijn de islam en de moslims geen enkele dag uit het nieuws geweest.
De islam verkoopt goed in de media en de politiek!

Islamcritici

Bolkestein, Pim Fortuyn en zelfs Hirsi Ali legden de nadruk op sommige aspecten van de islam die onverenigbaar zijn met de Nederlandse en westerse normen en waarden zoals de positie van de vrouw, de positie van homoseksuelen, polygamie. Het opgeven door de moslims van deze aspecten is volgens deze critici een voorwaarde voor hun integratie .
Mijnheer de voorzitter, ik zal u hier niet vermoeien met mijn debatten met name met Bolkestein en Fortuyn over deze kwesties. Ik wil wel doorgeven dat ik moslim ben en dat ik vind dat de vrouw gelijk is aan de man, dat ik homoseksuelen als medeburgers respecteer en dat ik maar één vrouw heb. Voorts mag u weten dat ik bezig ben met een toenadering tussen imams en homoseksuelen als medeburgers van een en hetzelfde land.

Wilders

Er zijn grote verschillen tussen islamcritici als Bolkestein en wijlen Fortuyn enerzijds en Wilders anderzijds:
Ten eerste: ze stonden open voor debatten met moslims.
Ten tweede: hun doel was uiteindelijk de integratie van moslims in de samenleving. Weliswaar conform hun model, maar het was een integratie model.
Wilders is allerminst geïnteresseerd in de integratie van moslims en mijdt elk debat met ons.
Wel heeft hij andere plannen voor ons: Luister naar zijn uitspraken:
- hij wil de grondwet veranderen om het gelijkheid -en non – discriminatiebeginsel te schrappen. Hierdoor wil hij kunnen discrimineren en de superioriteit van de westerse normen en waarden daarin verankeren.
- hij wil het bezit van de Koran ook bij de moslims thuis verbieden.
- hij wil de islamitische scholen sluiten.
- hij wil de bouw van moskeeën stopzetten: desnoods gaat hij zelf de moskeeën dichtmetselen.
- hij wil naar etnische afkomst registreren.
- hij wil de moslims bij bepaalde delicten denaturaliseren

Hij wil ons dus in een soort **apartheidssysteem** zetten. Als ongelijke burgers.

Als al deze uitspraken uitgelegd worden als kritiek op de islam en geen fundamentele aantasting van de grondrechten van de moslims betekenen, dan weten we het niet meer. Wilders gebruikt zijn kritiek op de islam als rookgordijn om in wezen ons - de moslims - in onze grondwettelijke rechten als burgers schade toe te brengen. Er zijn helaas mensen – en niet de eersten de besten - die in deze val trappen. En die accepteren dus dat de rechten van de weerman aangetast mogen worden, omdat kritiek op het weer mag!!! Ik ben razend hierover!
Zouden we ook accepteren dat het bezit van de bijbel verboden mag worden omdat kritiek op het Christendom mag?

Zelfs een apartheidssysteem voor de moslims is voor Wilders niet de eindoplossing. Uiteindelijk heeft hij kennelijk pas zijn doelstelling bereikt als veel moslims vertrekken; niet alleen uit Nederland maar uit heel Europa: "miljoenen moslims" zegt hij tegen de Deense televisie in Juni 2009.

Politieke macht

Wat met name de moslims onzeker over de toekomst maakt en grote zorgen baart is dat deze uitspraken niet gedaan worden door een gewone racist, maar door een politicus die – eenmaal aan de macht –zijn plannen tegen de moslims kan gaan uitvoeren. Daartoe is hij al een aantal jaren bezig de steun voor zijn plannen te vergroten. Om deze steun te krijgen heeft hij een beeld van ons gecreëerd dat ons neerzet als de **vijanden van Nederland** en de Nederlanders. Dat we zelf Nederlanders zijn, ontgaat hem kennelijk in zijn blinde fanatisme tegen ons.

Conflictueuze tweedeling

Zijn doel met het oproepen van dit beeld is dat autochtone medeburgers ons zien als een obstakel voor hun vrijheid, cultuur en welvaart. Hierdoor zullen ze een hekel aan ons krijgen. Uiteindelijk mondt dit uit in een conflictueuze tweedeling met alle spanningen en conflicten van dien. Het resultaat moet zijn dat we vertrekken: Als ik om me heen kijk dan zitten we nu al in die twwedeling.

a. "wij zijn vijanden van de Nederlandse rechtsorde":

Verdachte zet ons keer op keer neer als een bevolkingsgroep die met een geheime agenda naar Nederland is gekomen, namelijk om de rechtsorde en cultuur van het land kapot te

maken, het land over te nemen om uiteindelijk hier de sharia in te voeren (zie blz.13 van de dagvaarding). Deze angstjagende beweringen zijn een eigen verzinsel van verdachte, bedoeld om de niet alerte tv-kijkers en krantenlezers bang te maken en vijandig te mobiliseren tegen de moslims. Deze verhalen zijn niet op feiten gebaseerd. Iedereen weet dat de moslims 44 jaar geleden **per toeval** naar Nederland kwamen. Ze hadden daar geen werk en werden hiernaar toe geworven door de Nederlandse bedrijven die snakten naar arbeidskrachten. De mensen kenden elkaar niet eens om van een gezamenlijke agenda te spreken.
Geen enkele serieuze moslim of moslimorganisatie heeft ooit gepleit voor invoering van de **sharia** en het kapot maken van de Nederlandse rechtsorde. Integendeel de absolute meerderheid van de moslims is trots op Nederland, kan zich prima vinden in de Nederlandse democratie en wil in vrede leven en met rust gelaten worden door verdachte en zijn partij.

Bovendien: Als er iemand is die de Nederlandse orde wil overnemen dan is het wel Wilders zelf: Want hij wil de grondwet veranderen, hij wil de rechters door de politici laten benoemen, hij wil dat Nederland uit de Europese Unie stapt.

b. "wij zijn een onbetrouwbare vijfde colonne.
In een interview op Nu.nl van 11 september 2008 zet Wilders ons neer als een onbetrouwbare vijfde colonne die in dienst is van een vreemde mogendheid. Hiermee wil hij de moslims in hun opmars naar hoge posities in de samenleving blokkeren. Zijn agitatie tegen de benoeming van Ahmed **Aboutaleb** en Nebahat **Albayrak** als staatsecretaris in het kabinet Balkende IV, is een duidelijke illustratie hiervan.

Verdachte verzwijgt - of weet niet- dat wij in de afgelopen decennia vaak de toorn van de autoriteiten van de herkomstlanden op ons hebben afgeroepen toen we diverse malen hun oekazes en bevelen om ons te distantiëren van de Nederlandse samenleving, naast ons hebben neergelegd. Een markant voorbeeld was de oproep - om niet te zeggen het commando- van toenmalige Koning **Hassan II van** Marokko aan de Marokkanen hier om zich niet in te laten met de politiek en de vakbeweging in Nederland, en niet deel te nemen aan de lokale verkiezingen van 1986. Daar hebben we ons niets van aangetrokken en onze eerste deelname aan de Nederlandse verkiezingen was daarmee een voldongen feit. **Als Nederlandse burgers, hebben we gekozen voor Nederland.**

Ook nu we al een aantal jaren met de regelmaat van de klok aangevallen worden door politici, hebben we ons nooit gericht tot welk islamitisch land dan ook om ons te hulp te schieten. We zijn Nederlanders en zullen- als Nederlanders- **dit varkentje** zelf zien te wassen.

We zijn geen marionetten in handen van wie dan ook, maar hebben een eigen geweten en volgen onze eigen moraal. En die is niet te breken noch door dictators in de herkomstlanden noch door populisten in Nederland.

Daarom kan ik **persoonlijk kwaad** worden over het verdacht maken van moslims en het zaaien van twijfels over hun integriteit. Ik ben ook diep teleurgesteld in al die mensen die in dit soort beweringen van verdachte klakkeloos geloven.

Verder zijn we volgens Wilders "een tsunami van een wezensvreemde cultuur" en profiteurs."De armoede van Jan en Annie komt, volgens hem, door Ahmed en Fatima".

Dat veel werkende moslims belasting betalen en veel van de oude generatie Turken en Marokkanen hard gewerkt hebben voor de welvaart van Nederland, wordt er niet bij verteld.

c. haat.

Het scenario van verdachte is pas compleet als het tot conflicten komt tussen ons en onze autochtonen medeburgers: daartoe zaait hij – direct en indirect- haat tegen ons.. Hij zet ons neer als een demografische tsunami die Nederland zal overspoelen, overal: in de steden maar ook op het platteland. Zijn boodschap aan het autochtone deel van de bevolking is duidelijk: als u niet opstaat tegen de moslims dan is het gedaan met u. Wat zijn echter de feiten? De feiten geven aan dat de moslimpopulatie volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek ongeveer 900.000 moslims telt.. Dat is 6% van de totale bevolking.
Over tsunami gesproken!

d. geweld.

Om zijn doel –zoals ik eerder heb uiteengezet - te bereiken, aarzelt verdachte ook niet om op een geraffineerde en sluwe manier - direct dan wel indirect- tot geweld aan te zetten tegen ons.

Hoor de volgende uitspraken!

" Je voelt dat je niet meer in je eigen land leeft. Er is een strijd gaande en we moeten ons verdedigen"

Wilders.De Pers 13/2/2007.(dagvaarding, blz.4)

Of:

"Ik wil moskeeën afbreken..." (..) "Ik ga er als eerste met cement en stenen heen om die moskeeën dicht te metselen".

Geert Wilders De Limburger, 4 september 2004

"Mocht het ooit tot rassenrellen komen, wat ik dus echt niet wil, dan hoeft daarvan niet bij voorbaat een negatieve werking uit te gaan."

Geert Wilders, HP/De Tijd, 6 februari 2004

de Marokkanen.

Wilders richt zijn pijlen vooral op de Marokkanen.

Hij weet dondersgoed dat de meerderheid van de Marokkanen (90%) - de ene met meer capaciteiten dan de andere –probleemloos functioneert in de samenleving. Veel jongeren schitteren als grote talenten in verschillende sectoren van de maatschappij. Deze en komende generaties Marokkaanse Nederlanders zullen de toekomst van Nederland mede bepalen. Verdachte draait echter zijn zwart-wit "anti- moslim" camera voortdurend weg van deze succesvolle talenten en richt zich voornamelijk en alleen op die **10%** jongeren die in de problemen zijn of problemen veroorzaken. Want zijn strategie is het beeld van deze probleemjongeren zoveel mogelijk vergroten om de gevoelens van afkeer, haat, discriminatie en uitsluiting jegens alle Marokkanen en moslims te voeden. Zijn doel of in ieder geval zijn resultaat is hierdoor de Marokkaanse en moslimtalenten te blokkeren in hun carrière. Wilders lijkt geen kind van een Marokkaan of moslim te willen zien functioneren als staatssecretaris, minister of burgemeester. Want dan verzwakken deze talenten zijn doemscenario. Wilders verhindert daarom de integratie en pleit vooral voor afstoting van de moslims.

Verdachte maakt dankbaar misbruik van de problemen van of veroorzaakt door die 10% Marokkaanse jongens. Terwijl deze problemen voortkomen uit sociale en economische factoren (geen ouderlijk gezag thuis, armoede, sociale ontsporing, psychische problemen) zet verdachte hen graag neer als straatkolonisten en straatterroristen, die op bevel van de imam de straat opgaan om de boel kort en klein te slaan. Deze jongens luisteren naar niemand, ook niet naar hun ouders, laat staan naar de imam. Ze zijn nooit in een moskee geweest, kennen de islam alleen van horen zeggen, net als verdachte. Bijzonder is dat Wilders en deze jongeren elkaar nodig hebben: Hij heeft ze nodig om zodoende de islam met straatterrorisme te verknopen en hierdoor politiek te groeien en die jongens hebben hem nodig om hun wangedrag tegen "racistisch Nederland" te legitimeren. Deze **merkwaardige coalitie** wordt dankbaar onderhouden door onwetende journalisten (zoals van de televisierubriek ÉénVandaag) die deze manipulatie van verdachte maar als te graag doorlepelen naar de TV-kijker en de krantenlezer.

Patronen in de retoriek van Verdachte

In de aanvallen van verdachte op ons, onderscheid ik vier patronen:

- **verknopen:** Wilders verbindt altijd geweld, criminaliteit, overlast, werkloosheid, uitkeringen met Islam, moslims en Marokkanen. Deze cocktail legt hem geen windeieren, want de media en de niet-alerte burgers trappen er makkelijk in.
- **Wij-zij**": Hij gebruikt in de regel de "wij-zij" tegenstellingen. "Wij", dat zijn de blanke autochtone Nederlanders. "Zij" dat zijn de niet-blanke Nederlanders, de moslims en allochtonen dus. De "wij" en "zij" hebben in zijn visie tegengestelde belangen. De "wij" hebben last van de "zij".
- **Huidkleur**: Bij niet-westerse allochtonen, bedoelt hij niet de geografische afkomst maar de huidkleur. Een Japanner of een Israeli is in de visie van verdachte welkom hier. Echter een Antilliaan is lid van ons Koninkrijk maar desondanks hier niet welkom volgens verdachte.
- **Ontmenselijking**: regelmatig spreekt verdachte over moslims in termen van dieren: "Ik heb het over wat er naar Nederland komt en wat zich voorplant " Blz. 11 dagvaarding) of: we hebben oplossingen waarmee je muis nog niet hok in kruipt" (dagvaarding, blz.3).

Met deze racistische benadering benadrukt verdachte zijn opvatting dat moslims en niet-blanke allochtonen inferieur en ongelijke wezens zijn.

de persoonlijke en maatschappelijke schade bij moslims.

De strategie van verdachte –namelijk een zodanig klimaat van haat, vijandigheid en discriminatie scheppen dat de moslims en niet-westerse allochtonen zich hier niet meer thuis voelen en vertrekken, heeft haar uitwerking op een deel van de autochtone bevolking en de moslims niet gemist:
Dit zien we aan de volgende ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving:

openlijk racisme.

- Uit een onderzoek van het bureau Motivaction in maart **2006**, blijkt dat **10%** van de Nederlandse bevolking zegt **openlijk racistisch** te zijn. Hetzelfde onderzoek geeft aan dat 50% van de autochtone Nederlanders een afkeer heeft van moslims. 80% erkent dat het racisme op grote schaal voorkomt. 80% erkent dat het racisme in de afgelopen jaren toegenomen is.

- Uit een onderzoek van Motivaction in juni **2009** zeggen 2 op de 5 moslims vaker te zijn gediscrimineerd sinds de opkomst van de PVV van **Wilders.**
Bijna een kwart(24%) zegt geregeld te worden gediscrimineerd.
Bijna 75% zegt heeft het gevoel dat de autochtonen hen negatiever beoordelen sinds de opkomst van Wilders.

Vroeger was racisme terecht een taboe. Men schaamde zich voor zijn racistische gedachten. Onder invloed van verdachte is racist zijn bijna normaal geworden. Twee voorbeelden:
- Op 9 juni –de dag van de Tweede Kamerverkiezingen- rijdt een jonge autochtoon met zijn fiets bijna tegen een Marokkaanse –Nederlandse dame (hier aanwezig) in **Leusden.** Toen ze hem op zijn gedrag aansprak, antwoordde hij: " jullie moeten oprotten, **Wilders heeft gelijk".**
-Een ander voorbeeld: een autochtone vrouw stapte met haar man naar een reisbureau in Amsterdam- Zuid en verklaarde tegen de medewerkster achter de balie :" Ik wil een reis naar Marokko boeken, al heb ik een hekel aan de Marokkanen, als ik alles lees over hen in de krant". Het toeval wilde dat de medewerkster achter de balie(ook hier aanwezig) zelf

Nederlandse van Marokkaanse afkomst was: " U hebt voor u een Marokkaanse" repliceerde ze. Waarop de autochtone vrouw antwoordde."Nou en, dit is mijn mening"!!!

- Een dag na de landelijke verkiezingen van 9 juni 2010 stapten twee autochtone vrouwen in **Almere** een bus in waarin ook een Nederlander van Marokkaanse afkomst zat. Zegt de ene vrouw -doelend op de electorale winst van de partij van Wilders aldaar- tegen de chauffeur : "We hebben nu de macht in Almere!" en kijkend naar de Marokkaanse buspassagier vervolgde ze: "Nu zullen we ze laten voelen dat we de baas zijn!".

De achterban van Wilders bestaat uit verschillende sociale groeperingen. Ook uit extreem- rechtse personen die nu openlijker kunnen verklaren over wethouder **Asscher** in Amsterdam " de wethouder is een vuile kankerjood en uitzuiger, hij moet onthoofd worden. Kom maar eens langs in Rotterdam, hond", (Monitor Racisme en Extremisme , Anne Frankstichting over 2007).

Verdachte zal zeggen dat hij niets heeft tegen de joden, integendeel zelfs. Maar hij heeft de doos van Pandora van het racisme en discriminatie open getrokken. Alle soorten racisten profiteren van het klimaat en de precedenten die verdachte heeft geschapen. Immers wat je de ene gunt kun je de andere niet verbieden. Binnen de Joodse gemeenschap en het Joodse Marokkaanse Netwerk waarin we - Marokkanen en Joden- samen werken aan de bestrijding van antisemitisme en islamofobie, maken Joodse collega"s zich grote zorgen over de vijandige sfeer die verdachte heeft gecreëerd : "Het zijn nu de moslims die aangevallen worden, wie garandeert ons dat het straks niet overslaat naar de Joden en andere minderheden?". Diezelfde vrees heeft trouwens ook de Joodse t.v. presentator in Berlijn , de heer Friedman geuit (Nieuwsuur 29 sept. 2010), naar aanleiding van het bezoek van verdachte aan de Duitse hoofdstad, onlangs.

De kardinale vraag is dan: Als Wilders onbeperkt alles mag zeggen over en tegen de moslims; wat doen we starks als er onverhoopt een **anti-Joden Wilders** opstaat. Hebben we dan het recht om hem te stoppen? Immers wat de ene mag , mag de ander ook!

Racistisch geweld:

-In Edam wordt brand gesticht met een molotovcocktail,(2007) in een school tijdens de viering van het offerfeest(het schapenfeest).

Uit alle rapportages over racistisch geweld in de afgelopen jaren(Monitoren Racisme en Extremisme van de Anne Frank Stichting over 2009, rapporten van de organisatie Artikel 1 van 2009, registratie van meldingen door het Landelijk Meldpunt Discriminatie Internet

van 2009, registratie van Korps Landelijke Politiediensten in 2009, KLPD) blijkt dat het geweld tegen moslims voortdurend aan de orde is in de meldingen.. Dit geweld neem verschillende vormen aan, namelijk:

Gebouwen: moskeeën en scholen.

-In Edam wordt brand gesticht met een molotovcocktail,(2007) in een school tijdens de viering van het offerfeest(het schapenfeest).

-In **Veendam** is in juni 2009 het gebouw van de Turkse vereniging en moskee met de leuzen "Oprotten uit Nederland", 'White Power" en ook de naam van **"Geert Wilders".** Behalve deze leuzen werd ook in het islamitisch gebouw een link met het nazisme gelegd door er op hakenkruizen op te schilderen.

In de afgelopen periode werden verschillende islamitische gebouwen het doelwit van geweld:

Ik citeer het persbureau GPD☹ 16/10/2010)

"De beschieting van de moskee in Dordrecht is de jongste aanval op een islamitisch gebedshuis. Een moskee in de Groningse wijk Selwerd werd twee weken geleden voor de tweede keer in korte tijd aangevallen. Er werd gepoogd brand te stichten en op een van de muren werd de leus 'Maak ons niet kwaad' gekalkt. Eerder werd dezelfde moskee met bloed besmeurd en werden dierlijke ingewanden en de kop van een wild zwijn aangetroffen. Het zijn de slechts twee voorbeelden van een hele reeks.

Brandstichtingen en het gooien van brandbommen kwam de afgelopen jaren bijvoorbeeld voor in Gorinchem, Apeldoorn, Vianen, Eindhoven, Panningen, Uden, Oldenzaal, Rotterdam, Zeist, Vlaardingen, Maastricht, Huizen, Leeuwarden, Haarlem en Zoetermeer. In 2007 werd in Haarlem de moskee beklad met leuzen 'fuck Allah' en 'Allah moet dood'. Vorig jaar ging in Drachten een steen door de ruit tijdens het ochtendgebed. En bij de moskee in Ede werd in augustus 2009 een varkenskop neergelegd. Bij de plaats waar in 2012 in Roosendaal een nieuwe moskee moet verrijzen, werd in mei dit jaar een bebloed schaap met spanbanden aan een nog te slopen pand opgehangen.

Op de vacht was met groene letters geverfd: 'No mosk'.

Bron: http://tinyurl.com/2fkmjvq

Personen:

bedreiging:

Een Marokkaanse organisatie in Rotterdam wordt per telefoon en per email bedreigd na kritiek van Leefbaar Rotterdam en **Wilders** op een reis van deze organisatie naar Marokko.

mishandeling:

-In Naaldwijk achtervolgen autochtone jongere (skinheads) een allochtone leerling tot in de school met een schaar. In Noord Holland worden drie jongens uitgescholden voor "kutmoslims"en vervolgens stevig geslagen en geschopt.

Drie tieners achtervolgen een vrouw met een hoofddoek in en bus. Ze pakten haar beet , duwen haar tegen de muur en draaien haar hand en arm om.

In Almere (2007) wordt een donkere jongen mishandeld door een groep die zich white power noemt.

Discriminatie op de arbeidsmarkt.

De permanente hetze van verdachte tegen de moslims schaadt ook hun positie op de arbeidsmarkt.

-"De verscherpte verhoudingen op de werkvloer vertalen zich in racistische opmerkingen" zegt voorzitter Henk van der Kolk van de **FNV- Bondgenoten** in het boek "Bouwen en Benoemen (p.65, 2008). En hij vervolgt: "Als we eerlijk zijn moeten we toegeven dat het sinds de opkomst van **Wilders** van kwaad tot erger gaat".

-Uit een onderzoek van de **universiteit van Tilburg**(februari 2010) onder drie grote overheidsinstellingen blijkt dat "Allochtonen moeilijker carrière maken door de negatieve uitspraken van politici als **Wilders en Verdonk**",(februari 2010). "Deze uitspraken worden herhaald door collega's op de werkvloer en dit zorgt voor een gevoel van onveiligheid bij de allochtonen. Die onveiligheid speelt parten op cruciale momenten in het carrièrepad, bijvoorbeeld als iemand moet onderhandelen over een salarisverhoging of een promotie wil maken", volgens onderzoeker **Hans Sieber.**

-Volgens datzelfde onderzoek maken zich ook overheidsinstellingen zoals gemeenten schuldig aan dit soort praktijken.

Maar ook andere arbeidsorganisaties discrimineren moslims:

- Een marktonderzoeksbureau **bij Schiphol** weigert om een moslima sollicitante aan te nemen vanwege haar hoofddoek.
- Een moslima wordt een baan als kamermeisje in **een hotel** geweigerd vanwege haar hoofddoek.
- Uit het laatste onderzoek van het **Sociaal Cultureel Planbureau** (discriminatiemonitor niet-westerse migranten op de arbeidsmart 2010) noemt het SCP het afwijzen van niet – westerse allochtonen en met name moslima met een hoofddoek zorgwekkend.

Discriminatie in het Onderwijs:

Ook in de onderwijssector- de plaats waar bij uitstek de waarden en normen worden geleerd- is het tolerantieklimaat jegens moslims en allochtonen helaas verziekt.
Volgens de rapportage van **Art1**(Landelijke Organisatie Racisme Bestrijding) " in 2006 zegt 53% van de **docenten** één of meer keren per maand te maken te hebben met discriminatie; 36% zegt zelfs één of meer keren per dag te maken te hebben met discriminatie in de klas.
-Deze discriminatie is verklaarbaar als we weten dat de partij van verdachte de grootste werd bij de vorige **scholierenverkiezingen** (juni 2010). Het gevolg hiervan is dat de Nederlandse scholieren- en met name de autochtonen onder hen- niet positief zijn over gelijke rechten voor migranten. Hiermee nemen de Nederlandse scholieren samen met de scholieren van Vlaanderen een extreme positie in Europa in.(zie onderzoek van het International Association for Educational Achievement, Zweden juni 2010).

- **De Hogeschool Amsterdam** ervaart regelmatig dat moslima's vaak afgewezen worden als stagiairs zowel bij bijzondere scholen als bij openbare scholen.
- Volgens de **militaire vakbond (ACOM**, Jan Kleian) is racisme bij de Nederlandse Defensie Academie schering en inslag. De vakbond wijst op het geval van een Nederlands-Turkse cadet die racistisch uitgejouwd werd.

In het uitgaansleven.

Hier ook een paar voorbeelden:
-Een paar moslima's worden door een **sportschool** afgewezen vanwege hun hoofddoek.
-Een cassière bij een winkel moest haar hoofddoek afdoen als ze niet ontslagen wilde worden. Ze deed dat.

- In Den Haag wordt 4 moslima's de toegang tot een restaurant geweigerd vanwege hun hoofddoek.

Gezondheid:

-In hun brief aan de **heer Rosenthal**, toenmalige kabinetsinformateur (juni 2010) vragen de psychiaters van de GGZ in Nederland zijn nadrukkelijke aandacht voor de gezondheidsgevolgen voor de migranten van de verharding van de politieke en maatschappelijke verhoudingen in Nederland en de uitsluiting als gevolg daarvan.

-Uit een onderzoek van **Jean-Paul Selten** (psychiater) blijkt dat de tweede generatie Marokkanen 7x meer last heeft van schizofrenie dan autochtone leeftijdsgenoten. Dit komt volgens hem onder andere door **de vernedering** die de Marokkanen ondervinden in de samenleving. Als je hier geboren bent dan is het veel erger om te voelen dat je hier niet welkom bent dan wanneer je naar Nederland bent geïmmigreerd.

Politiek en bestuurlijk:

- De organisatie van het Burgerinitiatief "Sloop de muur", gericht tegen de bouw van de afscheidingsmuur door Israel en geleid door de heer J.Wijenberg, oud ambassadeur , maakt bekend in een persbericht van 17 oktober 2010 j.l dat sommige moslims bang zijn om hun handtekening voor dit initiatief te zetten, vanwege **Wilders.** Hij is bekend als een pro-Israel politicus. Met andere woorden: de moslims durven uit angst voor **Wilders,**geen gebruik te maken van hun democratische recht om een petitie te tekenen.

-Verdachte besmet met zijn anti-islam retoriek ook de andere politieke partijen in hun beleid t.a.v. moslims en niet-westerse allochtonen. In hun concurrentieslag met verdachte zijn sommige partijen(VVD,CDA) zoals hun programma's aangeven- kennelijk bereid de rechten van migranten te beperken. Inmiddels zijn deze beperkingen opgenomen in het gedoogakkoord tussen de VVD, CDA en de PVV, de partij van verdachte. Een aantal juristen heeft deze partijen ervoor gewaarschuwd dat deze voorgenomen maatregelen in strijd zijn met het Europees recht en verworpen zullen worden door de Europese politiek en de Europese rechter.

Onder druk van het populisme van verdachte en anderen, aarzelt het politieke bestuur tegenwoordig niet om vooral de Turken en de Marokkanen- de moslims dus- te treffen in hun rechten,vooral bij gezinshereniging en inburgering. Gelukkig is er nog een Europese rechter om deze discriminatie op te heffen. Het is bekend dat Nederland - met Den Haag

als de werelhoofdstad van het volkenrecht- de laatste jaren herhaaldelijk werd gecorrigeerd resp. aangesproken door de Europese politiek (Europese commissie, Raad van Europa) en de Europese rechter (Europees Hof voor Mensenrechten) met betrekking tot het schenden van de mensenrechten van migranten en asielzoekers.

Emotionele schade.

Naast de materiële schade lopen de moslims en hun kinderen een diepgaande immateriële schade op. Emotioneel zijn de moslims sterk aangeslagen door de brede vijandigheid die verdachte de laatste jaren onbelemmerd heeft kunnen genereren tegen de moslims. Vooral de jongeren die hier zijn geboren of opgegroeid hebben een sterke band met Nederland. Ze voelen zich door de uitlatingen van verdachte en het effect daarvan in de maatschappij, in de hoek gedrukt in eigen land. De uitspraken van verdachte tasten het gevoel van veiligheid van moslims aan en versterken hun onzekerheid in de samenleving.

- **Wethouder Asscher** zei nog onlangs op de televisie (bij Pauw en Witteman) dat zijn zoontje hem laatst vroeg waarom de moslimkinderen niet welkom zijn in Nederland?
- **Een zoon** van een Marokkaanse arts in Amsterdam is blij dat hij waardering krijgt van de schooljuf over zijn goed gedocumenteerde verhaal over de Holocaust. Bij zijn terugkomst thuis vertelt hij dat met trots aan zijn ouders, maar voegt meteen daaraan de volgende vraag."Het is heel erg wat Hitler heeft gedaan met de joden. Is **Wilders** dat soms ook met ons van plan?".
- Bij een bezoek van **een minister** aan een school in het stadsdeel West in Amsterdam, begint een kind tijdens het gesprek te huilen te huilen en zegt dat hij niet kan slapen omdat hij bang is voor **Wilders.**
- **Een moslimmeisje** zegt in een discussie "met een aantal vriendinnen van haar over de huidige toestand in Nederland:" gelukkig hebben we –in tegenstelling tot de Joden in de Tweede Wereldoorlog- nog een herkomstland om daarnaar toe te vluchten"
- **Een Turkse jongen** is verontwaardigd over het feit dat hij zich continu aangevallen voelt door verdachte en zegt op een bijeenkomst van een Turkse Arbeidersorganisatie in Amsterdam waarbij de burgermeester aldaar aanwezig is." Ik ben hier geboren, ik ben Nederlander, ik ken Turkije nauwelijks, ik spreek nauwelijks Turks en toch wordt ik niet als volle Nederlandse burger erkend. Zo word ik de vijand van mijn eigen land!".

Over de gevolgen voor de samenleving van deze gevoelens van onzekerheid, en woede van deze jongeren, kunnen we alleen maar gissen. Als het maar goed gaat!

Mijnheer de voorzitter,

Dit raakt me heel diep en doet me echte pijn. Ik kan veel incasseren, maar dit kan niet absoluut niet accepteren. Hoe is het mogelijk dat we toestaan dat een politicus het leven verpest van veel kinderen in Nederland. Waarom zien de mensen die hem steunen niet dat we de toekomstige generatie opladen met bittere gevoelens van angst maar ook van wrok. Wie zal deze kinderen straks opvangen met hun opgekropte woede als volwassenen?

Hij jaagt de moslims weg uit Nederland.

- Het verziekte klimaat van haat en vijandigheid tegen de moslims die door de hetze van verdachte consequent werd gevoed in de afgelopen jaren, maakt het leven in Nederland voor veel moslims onzeker en ondragelijk. Sommige moslims sluiten zich af in hun gezinskring en hun gemeenschap. Anderen lopen continu met hun woede in hun ziel. Een aantal Nederlanders van Turkse, Marokkaanse en Antilliaanse afkomst heeft Nederland inmiddels al verlaten. Anderen tobben nog. Het zijn meestal de meeste ondernemende en hoogopgeleide talenten die er genoeg van hebben om in een vijandige sfeer te leven.
- Uit het onderzoek van bureau Motivaction (juni 2009), uitgevoerd in opdracht van de NCRV, blijkt dat 36% van de moslims overwegen om te emigreren vanwege **Wilders**. Meer dan de helft(51%) denkt er wel eens over om Nederland te verlaten. 57% zegt zich net meer thuis te voelen vanwege Wilders.
- Tot nu toe hebben duizenden Turken en Marokkanen Nederland verlaten vanwege de vijandige sfeer in Nederland.

Het juiste antwoord

-Sommige Jongeren reageren hun woede af over de vijandige sfeer in Nederland op de verkeerde personen in de eigen omgeving. Dit is uiteraard onacceptabel en dient streng bestreden te worden. Maar het laat wel zien dat de generaliserende blindheid bij sommige autochtone burgers beantwoord wordt met dezelfde generaliserende blindheid van deze jongeren.

Het is verdachte gelukt om de sfeer haat en racisme voor zijn doel te laten werken en de autochtone burgers op te hitsen tegen de moslim medeburgers: immers de botsingen en conflicten tussen autochtonen en allochtonen hoeven, volgens hem, niet negatief uit te pakken.

Wij als moslims hebben de plicht en hopelijk ook het geduld en de wijsheid om niet in de val van Wilders te vallen en de autochtone Nederlanders
- ook diegenen die uit onwetendheid achter verdachte aanlopen- als medeburgers te blijven zien en behandelen. Dit geldt ook voor alle onze medeburgers: Christenen, Joden, atheïsten, homo's, en alle anderen. Tegen hen zou ik graag - via u- dit willen zeggen: Gebruik uw verstand: beoordeel ons op ons gedrag en niet om wie we zijn. We en onze kinderen willen samen met u in vrede leven. Denk aan de toekomst van Nederland. Die ligt in onze beider handen!

Schadevergoeding:

Sinds de opkomst van de PVV, voert verdachte continu agressieve aanvallen op ons. We zijn in diverse locaties een dagelijkse schietschijf geworden voor alle xenofobe en racistische uitspraken en handelingen in de samenleving. Het gevolg is dat onze kinderen onzeker zijn geworden over hun toekomst in Nederland en zich steeds onveiliger voelen. Dit gevoel is des te sterker daar de Nederlandse overheid die- op grond van de internationale, Europese alsook de nationale richtlijnen de taak heeft om **minderheden** te beschermen, de laakbare en gevaarlijke handelingen van verdachte tot nu zeer passief heeft gevolgd.
Het Openbare ministerie dat- conform zijn eigen "**Aanwijzing discriminatie**" (29/10/2007) de plicht heeft om "de samenleving te beschermen tegen discriminatie" en "een wezenlijke bijdrage te leveren aan de markering van de wettelijke norm" verzaakt zijn plicht om zich "actief op te stellen" in de bescherming van de moslims en niet westerse allochtonen.

De schade die moslims lijden onder het huidige klimaat van discriminatie , haat en vijandigheid is tweeërlei:
De immateriële schade is diep en- naar ik vrees- duurzaam. Het emotionele leed leidt tot woede, bitterheid en een vergroting van de kloof tussen de moslims en het autochtone deel van de samenleving.
De materiële schade van onze bevolkingsgroep komt tot uitdrukking in de fysieke beschadiging van onze gebouwen(moskeeën) en de achterstelling op de terreinen arbeidsmarkt, onderwijs en rechtspositie.

De immateriële schade die Wilders ons heeft toegebracht in termen van vijandigheid, onzekerheid, angst (bij kinderen), vernedering, en aantasting van de geestelijke gezondheid van sommige jongeren, is niet in financiële termen uit te drukken. We zijn ook niet uit op geld; ook niet op een gevangenisstraf voor verdachte. Dat is beneden onze waardigheid. Wel vinden we dat hij de grondslag voor het vreedzaam samenleven van de moslims met de meerderheid van de bevolking zwaar heeft vergiftigd. Onze kinderen zijn bang en onzeker geworden. Dit legt een zwaar hypotheek op hun toekomst en de toekomst van Nederland. Verdachte moet dat leed vergoeden.

We vragen u daarom te beslissen dat verdachte het vonnis van uw rechtbank publiceert op de site van de PVV(www.pvv.nl) en de site van Wilders (www.geertwilders.nl).

Ten slotte vraag ik persoonlijk om een symbolische schadevergoeding van 1 euro.

Hopelijk zetten we met deze correctie een principiële stap naar een fatsoenlijke samenleving.

Mohamed Rabbae

Landelijk Beraad Marokkanen

Oktober 2010.